ppt timorē suoꝝ: vt ex͂ de ap. ex pte. Itē nō ꝙ ppt intēperiē loci aliqs excusat: vt h̄ ꝛ.lxxiiij.di.q̃rūdā. Ar. ꝯ: ex͂ de do. ꝛ ꝯtu. cū dilecti. i fi. Jo. a ¶ Nouū. Nō ꝙ ea q̄ de nouo petunt: nō sine magna deliberatiōe cō ceduntur: vt h̄ ꝛ. xvj. q. j. in parochia. maxie a romana eccl'a q̄ oia cū magna maturitate solet tractare: vt. xxxv. q. ix. aplice. qꝛ i rebus nouis cōstituēdis euidens dꝫ eē vtilitas: vt ff. ð ꝯsti. pn. i rebus. hodie ꝟo diaconi indistincte vtunt dalmatica: vt. xj. q. iij. epl'a aut pſbꝛ. lxxvj. di. de ieiunio.

Magna deliberatio in nouis

nos in multis iplicatos vt ecclesiastice rōnis est: ꝯsideratio nouū hoc incōsulte ꝛ subito idulgere nō pmitteret: idcirco rei postulāte plōgatus est effect⁹. Nūc ꝟo charitatꝭ tue bona reuocātes ad aīuꝫ: hui⁹ auctis nr̄e serie petita cōcedim⁹: atq; te ꝛ archidiaconū tuū dalmaticaꝝ vsu decorādos esse ꝯcessim⁹: easdēq; dalmaticas dilectissimo filio nr̄o Cyriaco abbati deferēte trāsmisimus. Qualiter ordinetur diaconus.

D Jaconus dū ordiat: solus eps̄ q̄ eū benedicit manus sup caput eius ponat: qꝛ nō ad sacerdotiū sꝫ ad ministeriū ꝯsecrat. Querit autem an post bn̄dictionem manus presbyteroꝝ et diaconorum chrismatis liquore debeant perungi? De his ita scribit Nicolaus papa Radulpho archiepiscopo bituricensi. Nec presbyteris nec diaconibus in consecratione chrismate manus perungere licet.

P Reterea sciscitarꝭ vtꝝ solis pſbyteris an etiā diaconibus debeant cum ordinant man⁹ chrismatis liq̄re pungi. q͛ in sancta romana eccl'a cui auctore deo fuimus de neutrꝭ agit. Sed ꝙ sit a noue legis mīstris actū: nusq; nisi nos fallat obliuio legimus. Ergo ad bti Innocentij pape canonica secreta sanctitatē tuā trāsmittim⁹: et que tibi sint in ꝯsecratiōib⁹ ꝛ ordinib⁹ obseruāda principia pagine ad decentium eugubinum epm̄ emisse te affatim edocebunt. Palea.

E X epl'a simplicij pape seuero ꝛ florētino epis discreta ad cognitionē vestri examinis gabrenēsis diaconi relatu puenit de q̄busdam ecclie ipius quoꝝ vn⁹ ad pſbyterij: duo ad leuitaꝝ ministeria ꝯsecrarent: eps eorum oculoꝝ dolore detentus fert manū suā sup eos tm̄ posuisse: ꝛ presbyterū quendā illis contra ecclesiasticum ordinem benedictionē dedisse. q͛ pro pter tantā p̄sumptiōis audaciaꝫ poterat accusat⁹ iudicio pn̄ti dānari: si adhuc i corpe positus nō fuisset mortꝭ vocatione pu̇etus. sꝫ qꝛ ille examini diuino relict⁹ ē: hūano iudicio accusari nō pōt. hi q̄ supersunt ꝛ ab eo nō consecrationis titulum: sꝫ ignominie potius eulogium acceperūt: ne sibi licentiā talis vsurpatio faciat: decernim⁹ vt gradus sacerdotalꝭ ꝛ leuitici ordinis: quem peruerse adepti sunt depositi equo iudicio arbitrantur. tales enim merito iudicati sunt remouendi: qꝛ praue inuēti sunt constituti.

I tem querit an eoꝝ ordinatio sit rata habenda: quibus epus oculoꝝ languore impeditus manus imponit: ꝛ presbyter super eos oratione dicit. De his ita statutum est in concil. toletano. Et ordinator ꝛ ordinatus dā nationis subeat penam: cum episcopus manum imponit ꝛ alius orationem dicit.

Q Uorūdā clericoꝝ dum vn⁹ ad pſbyteriū duo ad leuitaꝝ mīsteriū sacrarent: epus oculoꝝ dolore detentus fert manū suā sup eos imposuisse tm̄: ꝛ pſbyt q̄dā illis ꝯ ecclesiasticū ordinē bn̄dictiōeꝫ dedisse. sꝫ qꝛ iā ille examini diuīo relict⁹ humano iudicio accusari nō pōt: hi q̄ supsunt gradū sacerdotij vel leuitici ordinis quē peruerse adepti sunt amittant. E x concilio carthaginēn. iiij.

De vnctiōe chrismatis.

D Jacon⁹ dū ordinat. solus eps. Sacerdoti aūt iponūt man⁹ oēs pſbꝛi astātes: vt. ī. e. P pſbyter. Reterea. c ¶ Chrismatꝭ. Man⁹ sacerdotis inūgit oleo. sil'r inūgit ꝛ brachiū siue hūer⁹ pncipis. sꝫ ꝛ manus ꝛ caput epi inūgit chrisma/re: vt ex͂ ð sacra vnc. cū venisset. in fi. Cōtrariū h̄ signat. xvj. q. j. § ecce sufficienter. vbi dꝛ ꝙ manus epi ꝯsecrāt. sꝫ veꝝ est ꝙ ꝯsecrant oleo: sꝫ nō chrismāte: vt di. xi. Si aūt aliqs est vnctus oleo p chrismate vel ecōuerso nihilominus ordinatus ē sꝫ suppleri dꝫ id q͛ omissum est: vt ex͂ ð sacra. nō iterā. pastoralis. d ¶ Fallat. Nō ergo papa habꝫ omia iura in pectore suo. vñ etiā Vrbanus dic ꝙ nō repit phibitū q̄n vir ꝛ vxor sil'pñt suscipere pueꝝ: vt. xxx. q. iiij. ꝙ āt. ꝛ tñ aū cessor ei⁹ Leo illud phibuerat. ð ꝯse. di. iiij. nō ples. ꝛ h̄ concedo. Q͛ aūt dicit ꝙ papa hꝫ oia iura in pectore: vt. C. de testa. omniū. veꝝ est p interpratione: qꝛ omia interpratari pōt. nā ꝛ q̄nq; impedit minori intelligētia: vt ex͂ de censi. cū Q instantia. Uorūdā. e ¶ Imposuisse. Hic habes ꝙ duo impfecta sacramēta nō ꝯstituūt vnū pfectū. Et h̄ ideo: qꝛ sacramēta sūt vnitatis: vt de ꝯse. dis. ij. qꝛ passus. ꝛ vnitas diuisionem nō recipit. xxiiij. q. j. loquit. Idē dico i sacramento baptismi ꝛ eucharistie: et in oibus illis vbi certa forma desideraꝫ: ꝙ duo impfecta nō faciūt vnū pfectū. Idē est in excusatiōe tutoꝝ ꝙ due impfecte excusationes non faciunt vnā pfectā: vt. C q̄ nūero tutelaꝝ. l. j. Idē est in stipulatione: qꝛ illa nō diuidit. ff. de verbo. obliga. l. j ꝛ. l. ꝯtinuus. sed sacramentū solēnitatis vt in missa bn̄ diuidit. ꝛ ibi duo impfecta faciunt vnū pfectū: vt. vij. q. j. nihil. f ¶ Nō pr. quia crimia morte extiguūtur. ꝛ null⁹ post mortē pōt accusari: vt xxiiij. q. ij. c. j. ff. ð bonis eo. q̄ ante sniaꝫ mortē sibi cō. l. vl. ꝛ. xxxiij. q. ij. admonere. nisi in crimie heresis: vt. xxiiij q. ij. sane. Vel si aliqs hereticos istituit heredes: vt ex͂ de here. si q̄s epus. vel si in notorio crimie ð cessit: vt. lxxxviij di. neq; put consueuit notari. xxiiij. q. ij. in sūma. g ¶ Amittant.

An papa sciat omnia iura

Duo impfecta sacrā

Crimina morte extiguuntur



Et tñ nunq; eū receperūt: ꝛ ita aliquis dicit amittere q͛ nunq; habuit: vt. v. q. vj. qꝛ. xxiij. q. iiij. guilisarius. S Ubdiaconus. Ab h̄ loco vsq; ad finē distinctionis pone casum: qꝛ lr̄a plana ē. b ¶ Quia magnus. Cōsecratoriā sꝫ ordinatoriā accipit. c ¶ Impositionē. Veꝝ est ꝙ nō imponitur man⁹ sup caput subdiaconi: sicut diaconi vl' sacerdotes: sꝫ imponitur man⁹ sup ipsum fm ꝙ impositio manus idē est q͛ ordinatio. ꝛ sic nō obstat ꝯ riū. lxix. dis. q̄m. vbi dꝛ ꝙ etiā lectori manus imponitur. A Colythus. d ¶ Ceroferarium. i. cādelabrū. e ¶ Ad accēdēda. Nō in lāpadibus: sꝫ cū legitur euāgeliū: vt xxj. di. cleros. f ¶ Vrceolum. Ad vinum. g ¶ Eucharistiam: Id ē calicē. E Xorcista. h ¶ Sup energuminum. Energumini dicunt lunatici et obsessi a demonibus. ab en q͛ ē in ꝛ erge q͛ ē labor. ꝛ mene q͛ ē defectus. L Ector cū. i ¶ Spectante. lxvij. di. reliq. Cōtra: ibi dicitur ꝙ eps minores ordines pōt cōferre sꝫ testimonio trium. sed h̄ loquit de ignotꝭ. O Stiarius. k ¶ Claues. Vt eijciat excōmunicatos ꝛ ifideles: vt. xxj. di. c. j. i fi. P Salmista l ¶ Sola. De abbatib⁹ nō dubitat ꝛ corepiscopis q̄n minores ordines cōferāt: vt ꝯ. lxix. di. q̄m. sil'r eps q̄ renūciauit epatui: ex͂ de eo q̄ renū. epis. req̄siuit. Sꝫ q̄liter sacerdotes ꝯferāt ordinē cū ordinari nemo possit sine titulo: vt. lxx. dis. c. j. ꝛ solus eps ꝯfert titulū: vt. xvj. q. vij. c. nullus. ꝛ ex͂ de offi. archidi. cū satꝭ. Sꝫ hoc veꝝ est de maiorib⁹ ordinibus. vel dic ꝙ possunt assignare titulū: sꝫ nō curam animaꝝ. Signat ꝯtriū. xxv. di. plectis. ibi dicit ꝙ collatio illoꝝ ordinū spectat ad epm̄. sed illud veꝝ est de solēni ordīe. C Lerici. m ¶ Debet: paꝝ. Nā magnitudo corōe ē signū ꝯuersiōis: vt ex͂ de succes. ab intesta. cū dilectus in parte decisa.

Energumi

Ordiari sine titulo

Qualiter subdiacon⁹ ordinet.

S Ubdiacon⁹ cū ordiat: qꝛ manus impositionē non accipit: patenā de manu epi accipiat vacuā et calicem vacuū: de manu ꝟo archidiaconi accipiat vrceolū cū aq̄ manili et manutergiū. Qualiter acolythus ordinetur.

A Colythus cū ordinat ab epo q̄dē doceat: q̄liter in officio suo agere debeat: sꝫ ab archidiacono accipiat ceroferariū cū cereo: vt sciat se ad accendēda eccl'ie luminaria mācipari. accipiat ꝛ vrceolū vacuū ad suggerendū vinū in eucharistiam sanguinis xpi. Qualiter exorcista ordinet.

E Xorcista cū ordinat: accipiat de manu epi libellū in quo scripti sūt exorcismi dicente sibi epo: Accipe ꝛ cōmenda mēorie: ꝛ habeto ptātē imponendi manus sup energuminuꝫ siue baptiçatū siue cathecuminū. Qualit lector ordiēt.

L Ector cū ordinat: faciat de illo verbū eps ad plebē indicās eiusdē fidē ac vitā atq; ingeniū. Post hoc spectāte plebe tradat ei codicē in q̄ lectur⁹ ē dicēs: Accipe ꝛ esto relator verbi dei: habiturus si fidelit ꝛ vtilit īpleuerꝭ officiū tuū: partē cū eis q̄ verbum dei ministrauerūt. Qualiter ostiarius ordinet.

O Stiarius cū ordinat. postq; ab archidiacono instructus fuerit qualiter in domo dei debeat conuersari: ad suggestionem archidiaconi tradat ei eps claues ecclesie de altario dicēs ei: Sic age sic viue q̄si redditurus deo rōnem p his rebus que his clauibus recluduntur. Qualiter psalmista ordinet.

P Salmista: id est cātor pōt absq; scīa epi sola iussione p̄sbyteri officiū suscipere cantādi: dicēte sibi p̄sbytero: vide vt q͛ ore cātas corde credas: ꝛ q͛ corde credi/derꝭ opibus cōpleas. Clerici comā nutrire phibent: q̄ꝝ caput desup in modū sphere rasuꝫ esse debet. Unde Anicius papa. Clerici comam nutrire phibent.

P Rohibete frēs p vniuersas regionum vestraꝝ eccl'ias vt clerici iuxta apl'm comā non nutriant: sed desup caput in modū sphere radāt. I tē ex ꝯcil. agathensi. De eodem.

C Lerici q̄ comā nutriūt ab archidiacono etiaꝫ si noluerīt inuiti detōdeant. vestimēta etiā vel calciamenta eis nisi q̄ religionē deceāt vti aut hr̄e nō liceat. I tem Gregorius. De eodem

S I q̄s ex clericis relaxauerit comam: sit anathema. Quibus vestibus monialis sit induta cū ꝯsecrat.

S Anctimonialꝭ ꝟgo cū ad ꝯsecrationē suo epo offertur: i talib⁹ vestib⁹ applicet: q̄lib⁹ sp vsura est professioni ꝛ sanctimonie aptis. Uasa q̄ꝫ sacrata ꝛ vestimēta altarꝭ mlieres ðo dedicate ꝯtingere et incēsū circa altaria deferre p hibeāt. Unde Sother papa

P Rohibere. n ¶ Iuxta. In epl'a ad corinthios dicit: Vir si comā nutrit ignominia est ei. Mulier si comā nutrit glīa est ei. o ¶ Sphere. ꝯ. xij. q. j. duo C Lerici qui comā. Etiā vxorati: vt ex͂ de vi. ꝛ hone. cle. clericus. xxxij. di. placuit. Sed illud potest intelligi si vult gaudere p̄uilegio clericali. al's sec⁹: vt. lxxxiiij. di. q̄sq̄s. Jo. Ego dico ꝙ clericus coniugatus nō pōt gaudere p̄uilegio clericali. nec debet ferre tonsurā cū h̄ faceret in vituperiū ordinis clericalis: vt ex͂ ð clerí. coniu. B. q ¶ Religionē. Alioq̄n pdit p̄uilegiū clericale: ex͂ de sentē. ex. in audiētia. De habitu clericoꝝ plene h̄es. xxj. q. iiij in sūma. S Iquis ex. r ¶ Comā. Vel barbam: vt ex͂ ð vi. ꝛ ho. cler. c. v. s ¶ Anathema sit. Videt h̄ ꝙ ois apostata sit excōicatus: vt ex͂ de aposta. c. j. et infamis est. iij. q iiij. siquis a suo. vj. q. j. infames. quod non concedo. ꝛ expone sit: id est fiat. Nam monachus in apostasia pōt recipe ordinē: vt ex͂ de tēpo. ordi. ex parte. ꝛ Inno. dicit ꝙ admoneri debet p̄usq; suspendatur: vt extra de sen. excō. sacro. S Anctimonialis. t ¶ Semp. Etiam in lecto et in infirmitate: vt. xx. q. j. vidua.

Nota

Clericus cōiugatus

Apostata

osb⁹ epis italie. Vestimēta altaris τ vasa sacrata mulieres tangere prohibentur.

S Acratas deo feminas a vel mōachas sacra vasa vl' sacratas pallas penes vos ɔtīgere τ incensum circa altaria deferre platū est ad aplicā sedē: q̄ oia rephensione plena esse τ vituperatione nulli recte sapiētū dubiū ē. Quapropt huius sancte sedis aucte hec oia vob resecare fundit⁹ q̄ci b tius poteritis cēsem⁹: τ ne pestis hec latius diuulget: per oēs puincias abstergi citissime mādam⁹. Itē ex ɔci. laodiceñ. Sacrariū subdiaconibus ingredi non licet.

N On oportet subdiacones licētiā hr̄e in sacrariū si d ue secretariū: qđ greci diaconiū appellāt ingredi τ ɔtingere vasa dñica. Itē de eodē.

e M Inistr̄ nō De eodē. oportet vti orarijs nec f ostias derelinq̄re. Item.

N On oportet De eodē. lectores aut ostiarios aut psalmistas orarijs vti: et sic legere aut psallere. Itē ex ɔci. carthagineñ. iiij. Mulieri in ɔuētu viros docere ñ pmittit.

M Ulier q̄uis docta τ scā viros i cō g uētu docere nō p̄sumat. laic⁹ h aūt p̄ntib⁹ cleric' nisi i ipis rogātibus docere non audeat. Itē ex ɔci. agatheñ. Ministris non sacratis vasa dñica contingere non licet.

k N On oportet i sacratos mistros licentiā hr̄e in sacrariū qđ greci diaconiū appellāt igredi τ ɔtigere vasa dñica. Itē ex ɔcil. bracareñ. j. Cuilibet ex lectoribus vasa sacra altaris portare non licet.

N On liceat cuilibet ex lectorib⁹ sacra altaris l vasa portare: nec alijs nisi hiis q̄ ab epō fuerit sbdiaconi ordinati. Itē ex ɔci. Martini pape. De eodem vt clerici comam non nutriant.

N On liceat cuilibet ministeria tāgere nisi subdiaco m no aut acolytho in secretario vasa dñica: nec oportet clericos comā nutrire τ sic ministrare: sʒ attōso capite aurib⁹ patētib⁹: τ s̄m aarō thalarez vestē induere vt sint in habitu ornatu. Qualiter sponsus τ spōsa sunt bñdicēdi.

S Ponsus τ spōsa cū benedicendi sunt a sacerdote: a n parētib⁹ suis vel a paranymphis offerant: q̄ cū bñdictionē acceperint eadeʒ nocte p reuerētia ipius benedictiōis o in virginitate permaneant.

Distin. XXIIII

Q Ualiter eps sit examinādus: q̄liter ipe simul cū reliq̄s infra ipm ɔstitutis sit ordinādus breuiter monstratū p est. Nūc aūt videndū ē de sacerdotib⁹ τ reliq̄s an sine examinatiōe sint pmouēdi ad ordinē. De his ita scribit pau q lus ad Timotheuz: Manus nemini cito imposueris: τ ni r hil sine p̄iudicio facias in al s terā p̄te declinādo. Ex decret' Siluestri pape. ca. viij.

N Ullus acolythorū vel sbdiaconoꝝ rē ɔsecratā a p̄sbytero alijs porrigat: q̄ aliud ē minister aliud assistēs: nisi tm̄ ipe supportet qđ ei sacerdos iposuerit ore suo bñdictū. Itē ex ɔci. carthagineñ. iij. Ante pbationem nullus ordinetur clericus.

N Ullus ordinet cleric⁹ nisi pbatus vel exami t ne epoꝝ vel populari testiōnio. Itē Gelasius papa Celestino epo. Ad ministerium alienius ecclie clerici eiusdem pmoueant.

P Resbri pmoueant. diacones τ vniūsi clerici Stomeñ. ciuitatis petitorio nob suggessere porrecto in ecclia bti martyris Eleu v therij epi: q̄ in supradicte ciuitatis parochia pbat esse constructa: p̄sbyteꝝ q̄ ɔstitut⁹ fuerat defecisse: atq̄ in ei⁹ locū Julianū diaconē ipius ecclie

S Acratas. a Vel monachas. Nō sacratas. Sacratas. s. corpalia. b Et ne pestis. Sic. s. viij. di. mala. N On oportet. c Secretariū. i. altare. ne sit ɔ. s̄. c. nō liceat d Diaconiuʒ. Appellat altare q̄ ibi diacon⁹ ministrat sacerdoti. M Inistruʒ: Id ē sbdiaconū. f Derelinq̄re. Sʒ consumere dʒ eas cū alijs ministr': vt de ɔse. di. ij. tribū. M Ulier q̄. g Docere nō presumat. Hoc em̄ ē sacerdotale officiū: vt xvj. q. j. adijcim⁹ Ideʒ pleni⁹ hēs xxxiij. q. v. mlierē h Laic⁹. Ar. ɔ teplarios τ hospitalarios: sʒ illi nō dicūt laici cū sint deo deuoti: vt. xij. q. j. duo. Vel ipi hñt h ex generali priuilegio. i Pñtibus. Maxie: nā nec absentibus: quō em̄ p̄dicabit q̄s nisi mittat: vt ex de here. ad abolendā. τ. c. cū ex iniuncto. N On oportet in sacratos: Id est non sacros. N On liceat. l Portare. In pcessione. et vocat h vasa sacra vbi cōtinent reliquie. N On liceat. m In secretario. Hic secretariū dicit locus in quo sacra vasa ponunt. Et sic ñ est ɔ. s̄. e. di. non oportet. vbi dicitur q subdiaconi secretariuʒ in/

Diaconium

Templarij Hospitala.

Secretariū

gredi nō debēt. S Ponsus. n Apa ranymphis: Id est a parētib⁹ vl' ancillis. Et dicūtur paranymphe q̄si parātes nymphā. o In virginitate. Alibi dicit de biduo vl' triduo: vt. xxx. q. v. aliter. Sʒ itelligo τ illō τ istō esse ɔsiliū. Q Ualiter eps sit exa. p Nūc āt. In hac di. agit ō examinatiōe clericoꝝ. Prio ostendit oēs examinādos esse. Secundo oñdit q̄liter τ q̄n sint examinādi τ a q̄bus. Tertio q̄lit puniant q̄ sine examinatione pmouent. q Man⁹. lxxviij. di. qd est. r Preiudicio Id ē p̄cedēti iudicio. s In alterā: Id est in ɔriā: put ponit ij. q. iij. §. notandum. ibi p̄uaricator. N Ullus or. t Testionio. Hic hēs q testimoniū ppl'i equiualet examinationi. vñ sufficit q clericus ordinand⁹ habeat famā p se. Et p h etiam pʒ q noti nō sūt examinandi: sed tm̄ ignoti: vt. xlvij. dis. de petro. xciiij. dis. valde. ex de p̄sump. mādata. P Resbyteri v Ciuitatis. Carētis epo sed nōne vacāte sede epali caplm potuit dare inuestiturā: vt ex de heretici. ad abolendā. τ ex ō elec. q̄ diligētia? Rñ. q inuestitura tm̄ ad

Paranymphe

Exo. 28.

1 Timo. 5. b

Populi testimonium

Sede vacāte inuestitura



epos spectat: vt. xvj. q. vij. nullus. Est hodie expssum ex ne se. va. illa. vbi dicit q caplm nō suppler defectum epi in collatiōib⁹ p̄bēdaꝝ. Vel dic q caplm istū diaconū nō potuit alienare sede vacante: q̄ ecclastice res a caplo alienare nō pñt sede vacāte: vt. xij. q. ij. siq̄ ō rebꝰ. τ. lxxj. di. fratnitatē. τ maior ē alienatio psoneq̄ alteri⁹ rei: vt. xij. q. j. pcipim⁹. sʒ q̄re ñ petebāt h ab archiepo: forte q̄ ecclia erat exēpta. Itē q̄re non petebāt h a vicinis epis: vt. lxv. di. si forte: sʒ forte nolebāt. Poterāt em̄ ire ad papaʒ oib omissis medijs: sicut ad eū appellat omissis medijs. Vel caplm ipʒ elegit et petijt a papa ɔfirmationē. nā idē nō pōt eligere τ confirmare. Hodie aūt expssuʒ ē q vacāte sede p̄tās ɔferēdi bñficia nō deuoluit ad caplm: vt ex ne se. va. illa a Sciturus. Sēp q̄ h est expmēduʒ ne p iure possit h i posteꝝ sibi vēdicare: vt vij. q. j. pōtificēs. ex de iure pa. ex lris. b Creat se. i. ordiasse illū. c Nec ministro. Et ita q̄libʒ ecclia hēbit sacerdotē τ diaconē. Alibi dʒ q habebit duos sacerdotes. vij. q. j. illō. τ ex de fi. p̄sby. p posuit. E Piscopi. d Qui plurimo. Tales ei p̄ferēdi sunt alijs in ordie τ i dignitate: vt. lxj. dis. statuimus. lxxv. di. ca. vlti. Q Uādo eps e Sacerdotes. Tū h videt eē officiū archidiacōi. τ repñtare abbates ordinādos τ abbatissas i sede pōere: vt ex ō of. archid. vt nr̄m. τ ē ar. ad h. s̄. di. pxi. ostiari⁹. Sʒ h videt q si archidiacon⁹ dʒ examiare istituēdū q tenet ordiaro ad bñficiū ɔferēdū. Ar. liiij. dis. si seru⁹. Ar. ɔ: ex de

p celebritate ipi⁹ loci q̄ʒ toci⁹ debere ordiari. Et ideo frat charissime si de ei⁹ vita vl' moribus nihil ē qđ ɔ canonū veniat statuta: supraſcriptū p̄sby a terij honore decorab: scitur⁹ visitatoris te noīe nō cardia b lis creasse pōtific'. parit etiā τ felicissimū diaconē in eius ecclia misteriuʒ si ɔsūsatio ei⁹ fuerit pbabil' sbrogabis: vt loc⁹ pcessiōis celeberrim⁹ ad misterioꝝ ɔsecrationē nec sa c cerdote indigeat nec mistro. Itē ex ɔci. laodicē. Metropolitanoꝝ τ epoꝝ examine pmoueantur ceteri epi.

E Piscopi iudicio metropolitāoꝝ τ eoꝝ epoꝝ q̄ circūcirca sūt pmoueant ad ecclesiasticā dignitatē: hi vide d licet q̄ plurimo tp̄e pbāt tā ỽbo fidei q̄ʒ recte ɔuersatiōis exēplo. Cū itaq̄ sine examinatiōe null⁹ sit ordinād⁹: quē admodū τ q̄ tp̄e sacerdotū τ ceteroꝝ ifra scptoꝝ examinatio debeat fieri ɔsiderādū ē. De his in ɔcil. nauatēsi ita legit. Qui ordinādi sūt feria q̄rta ad examinationē ɔueniant.

Q Uādo eps ordinationē facere dispōit oēs q̄ ad sacrū misteriū accedere voluerit: feria q̄rta ante ipaʒ ordiationē vocādi sunt ad ciuitatē vna cū p̄sbris qui eos repñtare debēt. τ tūc eps e a latere suo eligere dʒ sacerdotes τ alios prudētes viros gnaros diuine leg' exercitatos i ecclastic' sanctiōib⁹: q̄ f ordinādoꝝ vitā gen⁹ patriaʒ g etatē: institutionē locum vbi educati sunt: si sint bñ lr̄ati: si istructi in lege dei ante oia h diligēter inuestigēt: si fidē catholicā firmit teneāt: τ ỽbis simplicib⁹ asserere q̄ant. Ipsi aūt q̄b⁹ cura cōmittit cauere debēt: ne aut fauoris gr̄a aut cuiuscūq̄ muner' cupiditate illecti a vero deuiēt: vt indignū τ minus idoneuʒ ad sacros q̄dus suscipiendos epi māib⁹ applicēt. Qđ si alit fecerint τ ille q̄ indigne accesserit ab altari remouebit: τ ille q̄ donū sancti spūs vende i re conati sunt corā deo iā cōdēnati ecclastica dignitate carebūt. Igit p tres ɔtinuos dies diligēter examinent: et sic sabbato q̄ pbati sunt epo k repñtent. Alias aūt sine clericoꝝ videlicet cōcilio τ ppl'i testimonio nullū eps ordinare p̄sumat. Unde in ɔci. carthagineñ. iiij. legit. Sine clericoꝝ suoꝝ ɔcilio eps clericos nō ordinet.

l E Piscop⁹ sine ɔcilio clericoꝝ suoꝝ clericos nō ordinet: ita vt ciuiū ɔniuētiā τ testimoniuʒ q̄rat. Querit q̄d fieri debeat de his q̄ sine examinatiōe pueċti sunt. De his ita legitur in ɔci. Martini pape. De his q̄ sine examinatione ordinant τ postea pctā sua ɔsitēt.

S Iquis p̄sbyter aut diaconus sine aliqua examinatione ordinati sunt: aut cū certe discuterent crimino m sa pctā ɔfessi sūt: aut post ordinationem ab alijs detecti sunt: abijciant ex clero. Siliter ỽo τ de vniuerso clerico/

p̄bē. epos. Vel illud ē q̄n eps ordinat sine repñtatione. vel q̄n repñtans nō est soluēdo. f Patriā. Nā ppt natiuitatē vel patriā carius vel vilius emit mancipiū. ff. de edil. edic. q si nolit. §. q̄ mācipiū. g Institutionē: Id est titulū. h Inuestigent. Sʒ nunquid ordinandi ita rigide sunt examinādi: q̄ videtur: vt ex de pur. ca. cōstitutus. Ar. ɔ. ff. de edil'. edic. si q̄d vēditor. in pnci. vbi dicit q nō ita amare: sʒ cuʒ quodā temperamēto accipiēduʒ est vt nō reqrat nimia pfectio: ex de elec. cū nobis oli. Hec aūt tria potissime reqrenda sūt: etas legitima: lr̄atura sufficiēs: moꝝ honestas: vt ex ō elec. cū in cūctis. τ si nō fuerit in his trib⁹ examinat⁹ deponēdus ē: vt ex ō elec. nihil ē. i Iam ɔdēnati. Sunt q̄ tales ipo iure suspēsi. j. q. j. repiunt. A Lias: Id est si ñ sūt examiati a collateralib⁹ epi vel pbati p testimoniū ppl'i. E Piscop⁹. l Clericorum. Sʒ ɔ. xv. q. vij. c. vlt. ibi dicit q sol⁹ epus honorē dare pōt: sol⁹ auferre nō pōt. Sʒ ibi h dictio sol⁹ nō excludit clericos suos sʒ alios epos. Adhuc signat aliō ɔriū. lxvij. di. reliq̄. sʒ illud loquit de nostris clericis. requirit ergo consensus canonicoꝝ in ordinibus cōferendis vt hic. Item in causaꝝ diffinitionibus: vt. xv. q. vij. episcopus. Item in conferendis beneficijs: extra de his q̄ fiūt a p̄la. sine consen. ca. ea noscitur. xciij. dis. legimus. Item in priuilegijs conferendis et alijs negocijs: vt extra eo. ti. q̄to. S Iquis p̄sbyter aut. m Confessi. Si metu probationum aliquis

Nota ɔsiderāda patriam

Examē ordinādoꝝ

An eps solus cōferat p̄bēdas

Consensus capli requiritur

ver hanc .5. declara[illegible] premis .2. q. 1.

Confessus crimen. ꝯfitet crimē: tal' habet ꝓ ꝯuicto. sꝫ si sponte aliq̄s ꝯfi/tet crimē nulla examinatiōe p̄cedere fuat q̄ꝺ legit. xv q. viij. q̄ admiserit. ⁊ c. siq̄s p̄sbr. ⁊ ponit h̄ vbū abijci at̄ improp̄e. Vno mō exponit q̄stum ad ordinandos. Alio mō q̄stū ad ordinatos. ⁊ ꝙ dicit ordinatū deijciē/dū si p̄us fuerit crimiosus: itelligas d̄ maiori crimine: q2 siq̄s in minori crimie exi/stēs ordiari se ꝑ/miserit: nō depo/nit̄ sed imponit̄ ei pnia: vt. lxviij dist. c. j. ⁊ lxxxij. di. p̄sbr. ex de re/nū. nisi. §. ꝓpter criminis ꝯsciaꝫ. Qui ꝗ tpe ordia/tionis sue tacet crimē suū depo/nit̄: vt. l. di. ex pe/nitētib⁹. vel siq̄s sine examinatōe ꝓmot⁹ fuerit: vt lxxxiij. di. q̄sq̄s. ⁊ lxxxi. di. siq̄ si/ne examinatiōe.

Examiat⁹ Sꝫ pone ꝙ i oi/bus sit idone⁹ q̄ ordiat⁹ ē sine exa/minatiōe: nūq̄d ꝓpt̄ h̄ solū depo/nēd⁹ ē ꝙ nō ē exa/miat⁹: ita videt̄ h̄ dici. ⁊ h̄ nō est ꝓpt̄ suū vitiū: sꝫ ꝓpter vitiū ordi/nāt̄: vt. lxx. di. c. j. xvj. q. vij. decer/nim⁹. Itē q2 nō intrauit p̄ ostiū: vn̄ mori dꝫ vt re/mus. ff. de re. di. l. vi. Alij ꝯtrium dicunt. Joh̄.

a ❡ Q̄ꝺ irrep̄/hensibile. Ergo miores ordies cū examinatiōe ꝯfe/rēdi sūt. nā ⁊ de/ponit̄ q̄s a mio/rib⁹ ordinib⁹: vt xxvij. q. j. siquis episcopus.

Q Vod nul/lus. b ❡ Quid aūt. In hac dis. oñdit q̄d ptīeat ad vnūquēq3 or/dinē. Scdo po/nit regulā Apli: Oportet epm eē sine crimie. Et i/de nacta occasiōe ponit varias si/gnificatiōes huius nomis crimē. ⁊ oñdit quod sit mor/

rū ordine seruet̄. nā hoc sibi
a q̄ꝺ irrep̄hensibile est sancta catholica defendat ecclesia.

**Distin. XXV**

Q Vod nullus sine examiatione ordi/nādus sit breuiter
b ꝓbatū est. q̄d aūt ad epm q̄d ad vnūquēq3 inferiorē ꝑtine at Isidorus hispaleñ. eps in ep̄la ad ludifredū scribit ita dicens. **Quod epi ⁊ ceteroꝝ sit officiū in ecclesia.**

P Erlect̄ scitat̄ tue lr̄is gauisus sum ꝙ optatā salu/tē tuam eaꝝ relatu cognoui. De his āt q̄ in ꝯseq̄ntib⁹ insi/nuare eloquij tui s̄mo studu it grās ago deo: ꝙ sollicitu/dinē officij pastoral' ip̄edis: q̄lit ⁊ quō eccl'iastica officia ordinent̄ ꝑq̄ris. ⁊ lꝫ oīa pru/
c dētie tue sint cognita: tamen q2 affectu fraťno me cōsulis: ex ꝑte q̄ valeo expediā: et de oīb⁹ eccl'ie ꝗdib⁹ q̄d ad vnū/quēq3 ꝑtineat eloq̄r. ❡ Ad ostiariū nanq3 ꝑtinēt claues eccl'ie vt claudat ⁊ apiat tem/plū dei ⁊ oīa q̄ sūt int⁹ extra/q3 custodiat: fideles recipiat:
d excōicatos ⁊ ifideles excipi/at. ❡ Ad exorcistā ꝑtīet ex/orcismos mēorit̄ retinere: ma/nusq3 sup̄ energumīos et ca/thecumīos i exorciçādo īpo/nere. ❡ Ad acolythū ꝑtīet p̄paratio lumīarioꝝ in sacra/rio: ip̄e cereū portat: ip̄e sug/gesta ꝓ eucharistia subdiaco/nib⁹ p̄parat. ❡ Ad psalmi/stā ꝑtīet officiū canēdi scꝫ di/
e f cere benedictiones: laudes:
g sacrificiū: rn̄soria ⁊ q̄cq̄d ꝑti/net ad canēdi ꝑitiā. ❡ Ad
h lectorē ꝑtīet lectiōes ꝓnūcia/re ⁊ ea q̄ ꝓp̄he vaticinauerūt
i ꝑplis p̄dicare. ❡ Ad s̄bdia/conū ꝑtīet calicē ⁊ patenā ad altare xp̄i deferre ⁊ leuit' tra/dere eisq3 mīstrare: vrceolum q̄3 ⁊ aquā māile ⁊ māutergiū tenere: ep̄o p̄sb̄ris ⁊ leuit' ꝓ lauādis añ altare māib⁹ aquā p̄bere. ❡ Ad diaconū ꝑtīet assistē sacerdotib⁹ ⁊ mīstrare in oīb⁹ q̄ agūt in sacris xp̄i i baptismo siue i chrismate et patēa ⁊ calice: oblatiōes q̄3 i ferre ⁊ disponere i altari: cō/ponere etiā mēsā dn̄i atq3 ve/stire crucē ferre ⁊ p̄dicare euā/
k geliū ⁊ ap̄lm ad ꝑplm. Nā sic lectorib⁹ vet⁹ testm̄: ita diaco/nib⁹ nouū p̄dicare p̄ceptū ē.
l ad ip̄m q̄3 ꝑtinet offm̄ p̄cū ⁊
m n recitatio noim: ip̄e p̄moet au/res h̄re ad deū: ip̄e hortatur
o p clamare: ip̄e dōat pacē: ⁊ ip̄e
q ānūciet. ❡ Ad p̄sb̄rm ꝑtīet sacrificium corꝑis ⁊ sanguis dn̄i i altario dei ꝯficere: orō/nes dicē ⁊ bn̄dicere dōa dei. ❡ Ad ep̄m ꝑtinet basilicaꝝ ꝯsecratio: vnctio altar' ⁊ ꝯse/
r cratio chrismatis: ip̄e p̄dicta officia ⁊ ordines eccl'iasticos distribuit: ip̄e sacras v̄gines bn̄dicit: ⁊ dū p̄cesserit vnus/q̄sq3 in singul' ordinibus: iste tn̄ est p̄ordinator in cūct'. Hi sunt ordines ⁊ misteria cleri/coꝝ: q̄ tn̄ auc̄te pontificali in archidiaconi cura p̄micerij ⁊ thesaurarij sollicitudīe diui/dunt̄. Archidiacon⁹ eni ip̄e/rat s̄bdiaconib⁹ ⁊ leuitis: ad quē ista ꝑtinēt ministeria or/dinatio vestiēdi altar' a leui/
s tis cura incensi ⁊ sacrificij ne/cessaria sollicitudo. Quis le/uitaꝝ ad ꝑplm euangeliū: q̄s p̄ces dicat seu responsoria in dn̄icis diebus aut solēnitati/bus decātet. Sollicitudo q̄3
t parochiaꝝ ⁊ ordinatio ⁊ iur/

P tale: quod veniale. B.
Erlect̄. c ❡ Cognita. Nō ꝙ q̄rere possum⁹ ea q̄ sunt nob̄ nota: vt. xj. di. q̄s nesciat. d ❡ Infideles. Cōtra ꝯ. d̄ ꝯse. di. j. ep̄s nullū. sꝫ illō n̄ tenet̄. e ❡ Bn̄/dictiōes. i. bn̄dicam⁹. f ❡ Laudes. i. all'a. vt illō: Chri/stus vincit ⁊c. Nota
g ❡ Sacrificiū: Id ē offertoriū. h ❡ Lectiones. Legēdas i matu/tinis. l ❡ Pre/dicare. i. legere. ne sit ꝯ. xvj. q. j. adijcimus. k ❡ Et ap̄lm. i. ep̄laꝫ cū deest s̄b diaconus. l ❡ Precū. Dicē di letanias. m ❡ Et recita/tio. Ordinādoꝝ ⁊ baptizādoꝝ et mortuoꝝ ⁊ excōi/catoꝝ. ij. q. i. legū n ❡ Premonet. Cū dic: Humilia/te vos ⁊c. o ❡ Clamare. ky/riel. i rogatiōib. p ❡ Pacē. Cuꝫ dic: Dn̄s vobiscū vl' Pax vobiscū sꝫ ꝯsuetudinē al/terius loci. q ❡ Annūciet. Festiuitates. r ❡ Chris. Alia plura spectāt ad epꝫ: vt. lxviij. di. q̄uis. s ❡ Et sacrificij. Portā/di ad altare ⁊c. t ❡ Et iur. Hic videt̄ ꝙ archidi/aconi h̄nt ordia/riā iurisdictiōeꝫ. ⁊ ꝙ possint istitu/ere clicos ⁊ suspē/dere vl' excōicare ⁊. lxiij. di. si i ple/bib. ⁊ ex̄ d̄ pe. li/cet. ⁊ ex̄ d̄ exces. p̄/la. ad h̄. ⁊ d̄ of. de le. sup̄ eo. ⁊ de p̄/bē. referēte. ⁊ ex̄ de isti. cū vēisset. Ar. ꝯ. xvj. q. vij. null⁹. ⁊ ex̄ de of. archi. c. vi. Itē vi/cari⁹ ē epi: vt. ꝯ. e. c. j. ⁊ ex̄ d̄ offi. ar/chi. c. j. ꝗ hꝫ dele/gatā iurisdictio/nē nō ordinariā. Ad h̄ dico ꝙ ar/chid. hꝫ ordiariā iurisdictionē. ⁊ q̄ꝺ legit̄ ex̄ d̄ of. archi. c. iiij. itelligo cū

Archidi/coni q̄d [illegible]/cere hab[illegible]



archidiacon⁹ extēdebat man⁹ ad ea q̄ sibi nō compete/bāt ex officio: nisi ꝯsuetudo sit p̄scp̄ta vel generat' alia/rū eccl'iaꝝ illi⁹ diocesis. Nec obstat ꝙ d̄r esse vicarius ep̄i: q2 nihilomin⁹ ē ordinari⁹ iudex. nā ⁊ vicari⁹ alicu/ius eccl'ie ꝑpetu⁹ d̄r ⁊ ordinari⁹: vt ex̄ de p̄bē. de mona/chis. sic video ꝙ vicari⁹ iudici or/diariā hꝫ p̄rārē. q̄ꝺ ex eo patꝫ: q2 int̄ponit decretū de alienādis reb⁹ minoꝝ: vt. C. de offi. eius q̄ vi. al. ge. l. ij. sꝫ h̄ non possꝫ facere si ha/beret delegatam iurisdictionē: vt ff. d̄ offi. eius cui mā. ē iurisdi. l. ij. Videt̄ tn̄ ex hoc ꝙ h̄eat delegatā iurisdictionē: q2 appellat̄ ab ipso ad archiepm: vt ex̄ de p̄bē. referē/te. Sꝫ si h̄ret or/dinariā iurisdi/ctionē ꝗdari fie/ret appellario: vt. ij. q. vi. āterio/rū. Itē alia rōne videt̄ h̄: q2 tm̄ d̄ hūilioꝛib⁹ nego/cijs cog̃scit: vt h̄ dicit̄. ꝗ est peda/ne⁹ iudex: vt. C. de pedaneis iu/dicib⁹. l. vi. sꝫ pe/danei iudices de/legari sūt: vt. C. de peda. iudi. l. penul. Itē quia ep̄s hoc officiuꝫ delegat alijs: vt x. q. j. epm. sed il/lud intelligas de illo iure visitan/di q̄ꝺ ep̄o cōpe/tit. H. dicit ip̄m habere ordinari/am. sed tn̄ eā nō p̄ot exercere sine auctoritate ep̄i: sicut metropoli/tanus ius hꝫ cō/secrādi epm: illō ius tn̄ nō p̄ot ex/ercere sine alijs ep̄is. lxiiij. di. c. j. Jo. Mihi videt̄ ꝙ solus ep̄s i ci/uitate sua debeat esse iudex ordiari⁹: vt. vij. q. j. in api/bus. nisi sec⁹ sit de ꝯsuetudine iā p̄scp̄ta: vt ex̄ de p̄re/scrip. de q̄rta. ⁊ c. auditis. ⁊ meli⁹ de offi. archidi. c. vl. P̄positi⁹ q̄ꝺ ē honorij. B. a ❡ Pro reparādis. Alibi d̄r ꝙ h̄ ad ꝓpositū spectet: vt. lxx. di. sctōꝝ. sꝫ ibi nomē p̄posi/ti large sumit̄: vt ex̄ de verbo. signi. q̄uis.

gia ad eiusdem ꝑtinet curaꝫ:
a ꝓ reparādis diocesanis basi/
b licis ip̄se suggerit sacerdoti:
c ip̄e inquirit parochias cum iussione ep̄i: ⁊ ornamenta et
d res basilicaꝝ vel parochiaꝝ gesta ⁊ libertatū eccl'iasticaꝝ ep̄o ideꝫ refert. collectā pecu/
e niā de cōmunione ip̄e accipit ⁊ ep̄o defert: ⁊ clericis ꝑtes ꝓprias ip̄e distribuit: ab ar/chidiacono nunciat̄ ep̄o ex/cessus diaconoꝝ: ip̄e denun/ciat sacerdoti in sacrario ieiu/nioꝝ dies atq3 solēnitatuꝫ: ⁊ ab ip̄o publice in eccl'ia p̄di/cant̄. Q̄ñ v̄o archidiaconus
f absens ē: vicē eius diaconus
g seq̄ēs adimplet. ❡ Archi/p̄sbyter v̄o se esse s̄b archidi/acono eiusq3 p̄ceptis sic ep̄i sui sciat se obedire: ⁊ q̄ꝺ spe/cialiter ad eius ministeriū ꝑ/tinet: sup̄ oēs p̄sbyteros i or/dine positos curā agere ⁊ as/siduē in eccl'ia stare: ⁊ q̄ñ ep̄i sui absentia ꝯtigerit ip̄e vice eius missaꝝ solēnia celebret:
h ⁊ collectas dicat vel cui ip̄e i/iunxerit. ❡ Ad p̄micerīū ꝑ/tinent acolythi exorciste psal/
i miste atq3 lectores: signuꝫ q̄3 dandū ꝓ officio clericorū ꝓ vite honestate ⁊ officiū cantā/di ⁊ ꝑagendi sollicite lectio/nes psalmū laudes responso/ria quis clericoꝝ dicere debe/
k at. Ordo q̄3 ⁊ modus canen/di in choro ꝓ solēnitate ⁊ tē/pore. Ordiātio q̄3 ꝓ lumīari/bus deportādis: siq̄d etiā ne/cessariū fuerit ꝓ repatiōe ba/
l silicaꝝ q̄ sunt in vrbe ip̄e de/nūciat sacerdoti. ep̄l'as ep̄i ꝓ diebus ieiunioꝝ parochiālis
m ꝑ ostiarios ip̄e dirigat. cleri/cos q̄s delinq̄re cog̃scit ip̄e distringat: q̄s v̄o emendare nō valet: eoꝝ excessus ad ag/
n nitionē ep̄i deferat: basilica/
o nos ip̄e ꝯstituat ⁊ matriculā ip̄e disponat. Q̄ñ autē p̄mi/cerius absens ē: ea que dicta
p sunt ip̄e exq̄rat q̄ ei aut lege ē ꝓxim⁹ aut eruditiōe. ❡ Ad thesaurariū ꝑtinēt ostiarij ba/
q silicaꝝ ordinatio: incēsi p̄pa/ratio: cura chrismatis ꝯficien/di: cura baptisterij ordinādi: p̄paratio luminariorum in sa/crario ⁊ sacrificijs. Ex hac ep̄l'a liquet q̄d cuiusq3 officij sit. ❡ Est etiā alia distinctio ep̄orū p̄sbroꝝ diaconoꝝ quā fecit clemēs in ep̄l'a sua ita di/cens. **Quid ab ep̄is: quid a p̄sbyteris: q̄d a diaconibus audire oportet.**

r A Udire ep̄m attentius oportet: ⁊ ab ip̄o suscip̄e do/
s ctrinā fidei. Monita aūt vite a p̄sb̄ris inq̄rere: a diaconib⁹
t v̄o ordinē discipline. Sacer/dos q̄3 vtrūq3 humerū ora/rio ambit: diaconus v̄o sini/strū tm̄ vt ad ministeriū expe/ditius discurrat. Unde i to/letano cōcil'. c. v. **Quare leui/ta vnum tm̄ humerū ambit.**

v V Nū orariū oportet le/uitā gestare in sinistro humero ꝓpter q̄ꝺ orat: id ē p̄/dicat: dexterā autē ꝑtē opor/tet habere liberā: vt expedi/
x tius ad ministeriū sacerdota/le recurrat. Nunc aūt ꝑ sin/

b ❡ Sacerdoti: Id ē ep̄o. c ❡ Cū iussiōe. Generali. d ❡ Basilicaꝝ: Id ē ruraliū: q2 eas q̄ sunt in vrbe cu/stodit p̄micerius. e ❡ De cōmunione: Id ē de oblati/onibus. f ❡ Diaconus. Cū ꝗ possit vices suas delega/re ergo ē ordiarius: vt. C. de iudi. a iudice. g ❡ Ar/chip̄sbyter. In q̄/busdā eccl'ijs vo/cat̄ iste decan⁹: vt. l. di. i capite. sꝫ ille ē archip̄s/byter ruralis. Archip̄sbyter
h ❡ Collectas. Orationes. i ❡ Signū: Id ē pulsatio cāpa/naꝝ. k ❡ Modus: Id ē cū or/gano vel sine or. l ❡ In vrbe. Sꝫ archidiacon⁹ ex/tra vrbem: vt su/pra dictum est. m ❡ Clericos. Ciuitatenses. n ❡ Basilica/nos: Id ē custo/des basilicaꝝ. o ❡ Et matri/culā. Faciat scri/bi q̄ꝺ q̄libet ca/nonic⁹ legere de/beat. matricula p ❡ Aut lege: Id est ordi/ne. Et est ar. lr̄a/turam eq̄pollere dignitati. q ❡ Ordinatio: Id est vt ordiet illa q̄ sunt neces/saria ad basilicā scilꝫ claues can/delas. A Udire. Oportet s̄bditos. s ❡ Monita. i. ꝯuersationem. t ❡ Discipline: Id est regulam viuēdi: vt. xj. q. j. sicut. V Nuꝫ ora. v ❡ In si/nistro humero. Et hoc ideo vt ostēdat̄ ꝙ debet transire de leua ad dextrā: vt de t̄palibus ad spi/ritualia. Et hoc ostendit̄ cum cir/cūflectit̄ postea versus dextrā. x ❡ Nunc aūt. Ab hoc loco vsq3 ad lxix. di. assignat. xiij. cap̄l'a apostolice regule que in lo/cis suis distinguemus. Et ꝑtingit hic tractatus vsq3 ad. xij. causam assignādo quales in quolibet ordine et ex quo ⁊ in quē debeāt ꝓmoueri. qui lapsi valeant re/parari ⁊ qui nō ⁊ sub quo iudice quilibet accusetur.

siq̄ aūt alia interponit incidētia sunt: vt in.vj.vij.viij.ix.ꝛ.x.cā. Cōtinua. Hacten⁹ oñdim⁹ q̄les sint pmouēdi ꝛ q̄liter sint examinādi: nūc aūt ꝛc. a ¶ Breuiꝭ: Id ē vsq̄ ad.xij.cāz. b ¶ Regulā. Hec sunt.xiij.capitula q̄ ꝓsequiꝭ: opoꝛtet epm esse sine crimie: vni⁹ vxoris vir: nō vino lentū: prudentē: oꝛnatū: hospitalē: pudicū: doctorē: nō ꝑcussoꝛez: nō litigiosuz: nō cupiduz: domui sue bn̄ ꝑpositū: nō neophitum. c ¶ Ad timotheum. Scribit. d ¶ Noīe autē. Gratianus volēs exponere auctoritatem apli: opoꝛtet epm esse sine crimine: assignat ƀ plures significatiões huius nois crimē. Et licet hic q̄dā ānq̄ significationes assignent: ego non assigno nisi q̄ttuoꝛ. Dicitur em̄ qn̄q̄ crimen oē delictū siue moꝛtale siue veniale siue ex ō liberatione pcedat siue ex igrātia: fm q̄ ō: Nemo sine crimine viuit. Et hāc significationē innuit ibi: Noīe āt criminis qn̄q̄ ō crimē infamia pcedēs ex crimie: put ibi sumiꝭ: In eplā ꝟo ad titū. Qn̄q̄ ō crimen soluz id qd̄ ex deliberatione procedit: siue sit moꝛtale siue veniale: put ibi sumitur: Criminis appellatio ꝛc. Quarto mō ō crimē solū id qd̄ est dignū depositiōe: put ibi sumiꝭ: Als ea demū. Ioꝛ. Deinde exēplificat qd̄ crimen sit moꝛtale qd̄ veniale: oñdēs q̄ moꝛtalia delenꝭ p pniaz: venialia in purgatoꝛio. ƀ videas q̄liter dixi in casibus. B. e ¶ Criminis. In pcedēti auctē. f ¶ Vn̄ in eadē eplā. Sic cōtinua. licet q̄libet delictū dicaꝭ crimē: nō tn̄ ita accipitur in pcedēti auctē: q2 fm ƀ fere nullus eēt idone⁹ ꝛc. g ¶ Pene. ꝫ de pe. di.j.c.vl. g ¶ Pene. Dic ꝑpē beatā vginē ꝛ scm̄ Iohēz q̄ fuerūt sanctificati in vtero. Vel ē philosophicū tēperamentū. h ¶ Grex. Sic.j. q.j. vilissimus.lxj.di.in sacerdotibus. i ¶ Vel. Pro

Xiij.capla aplica.

Secificati in vtero matris

gulos gradus oꝛdine recurrentes: q̄ ex q̄bus oꝛdinibus in quē gradū cōscendere possint: q̄ post lapsum valeāt reparari vel q̄ nō: q̄bus culpis a ꝓprio ḡdu mereanꝭ deijci: q̄ accusante q̄bus testificantib⁹ possint ꝯuici: cuius sniā sint absoluendi vel dānandi a breuiꝭ cōsiderem⁹. Ac pmuz a pōtificali ḡdu incipiētes q̄lē opoꝛteat euz esse q̄ in epm est oꝛdinādus diligenꝭ īuesti b gem⁹ apli regulā secuti quaz ī hmōi re timotheo ꝛ tito scribit dicēs: Opoꝛtet epm irreꝑhēsibilē eē: id ē nō obnoxiū c reꝑhēsiōi. Hoc ad timotheū. ad Titū aūt opoꝛtet epm sine crimie eē. Qd̄ vt Hieronymus scribit ad oceanū idem d e est. ¶ Noīe autē crimīs qd̄ f libet pctm̄ ītelligiꝭ. vn̄ in eadē eplā Hiero. dic: Res ꝯ na g turā pene ē vt sine pctō aliq̄s sit: sz talꝭ eligaꝭ cui⁹ cōpa h tione ceteri grex dicanꝭ. In eplā ꝟo ad Titū crimē vocaꝭ i crimīale pctm̄ vel crimīalis īfamia. vn̄ ibi legiꝭ: crimē ē q̄rela: id ē pctm̄ accusatione ꝛ dānatiōe dignū. Qd̄ āt sine crimie iubeꝭ eē q̄ ī epm eligiꝭ nō an̄ baptisma sz post baptismū ītelligēdū est: vt a tpe videlicet baptismatis nulli⁹ criminis ꝯscia mentē ei⁹ remoꝛdeat. vn̄ Hiero. scribit in ea k dem eplā ad Tituz: Crimis appellatio als late patet complectens oīe peccatū qd̄ ex deliberatiōe ꝓcessit. vn̄ Beda sup eplāz Iacobi: Pecca l ta q̄ ex ignoꝛātia vel īfirmitate hūana cōmittunꝭ: dic et p̄ m cipit alterutrū cōfiteri: q2 facile dimittunꝭ: q̄cūq̄ ꝟo sūt ex deliberatiōe nō nisi p pe n nitentiā. Hic etiā Aug⁹. ait: Nullū peccatū ē adeo venia o le qd̄ non fiat criminale dum placet. Als ea demū significat q̄ semel cōmissa ad dānatione sufficiunt. Mlta eni ex deliberatiōe pcedunt: q̄ nisi sepius reiterata ꝛ in ꝯsuetudinem fuerit deducta: q̄uis grauēt post moꝛtē nō tn̄ eternaliter perdūt: q2 etsi q̄dam rōne crimia appellenꝭ: tamen moꝛtifera ꝛ capitalia nō sūt. Unde Aug⁹. ī homelia ō igne purgatoꝛio exponēs ver p ba apli ait: Si q̄s sup ƀ fun q damentū edificauerit ligna fenū stipulā ꝛc. Mlti sunt q̄ lectionē istā male ītelligētes falsa securitate decipiunꝭ: dū credunt q̄ si sup fundamentum christi capitalia crimina edificant: peccata ipā p ignē transitoꝛiū possint purgari: ꝛ ipi postea ad vitā ppetuaz puenire. Intellectus iste fratres charissimi corrigēdus ē: q2 ipi se seducūt q̄ sibi sic blādiunꝭ. Illo eī trāsitoꝛio igne de quo dicit apls: Ipe salu⁹

id est. k ¶ Crimis. Appellatio late. sz latius. ꝫ. ibi Noie aūt. Hic em̄ solum moꝛtale ꝛ veniale quod ex deliberatione pcedit. l ¶ Ex ignoꝛātia. Scilicet venialia peccata. m ¶ Quia facile. Quia etiam laico possumus ea confiteri: q̄uis habeatur copia sacerdotis: sed moꝛtalia non cōfitebimur nisi sacerdoti dū modo possit haberi eius copia. als laico possumus ea confiteri: vt de pe. di.j. quem peniteꝭ. et dis.vj. qui vult. Vel ideo dicit facile: quia p oꝛationem domini cam vel per elemosynam vel p modicum ieiunium et per aspersionem aque benedicte dimittūtur: vt de pe. dis.iij. de quotidianis. ꝛ distī.vj. qui vult. ꝛ de consecra. distin.iij. aqua. n ¶ Hinc etiam. Respicit ad id quod dixit si ex deliberatiōe. Iohannes. o ¶ Criminale: Id est cuius assiduitas et contemptus vitandi veniale non fiat moꝛtale. Non enim videtur q̄ id quod est veniale possit fieri moꝛtale: nisi velis dicere q̄ veniale et moꝛtale non sint species peccati: sed accidētia. Unde sicut moꝛtale fit veniale recepta penitentia. de pe ni. di.j. serpens. sic econuerso fit veniale moꝛtale. Alij dicunt q̄ tm̄ ipe contemptus venialium est moꝛtale peccatum. ꝛ fm hoc expone fit moꝛtale: id est tibi per contemptum fit moꝛtale. sicut ibi exponitur: Accedat verbum ad elementum et fit sacramentum. p ¶ Super hoc: Id est super fidem: id est postq̄ fidem quis susceperit: id est licet quis post fidem sumptam venialiter peccauerit: nihilominus saluus erit. q ¶ Ligna. Per hoc innuit tria genera venialium. Ligna vocat grauioꝛa venialia. fenum minoꝛa. stipulam minima. Ligna enim diutius sunt in igne q̄ fenum. et fenum diutius q̄ stipula.

Quō veniale deleat

1.Coꝛ.3.c

An veniale fiat moꝛtale

Lignuz fenū stipula



In moꝛtali purgetur igne purga

a ¶ Nō capitalia. Hac auctē dicūt q̄dā q̄ nullus p moꝛtali pctō puniꝭ igne purgatoꝛio: sz tm̄ p veniali. Alij dicūt q̄ si aliq̄s cepit penitere p moꝛtali ꝛ nō p ficit hic pniaz: pficiet eā in purgatoꝛio: sz si ƀ nō ē contritus de moꝛtali nō purgabiꝭ pꝛo illo in purgatoꝛio. sic videꝭ Augustinus ƀvelle: de pe. di.j. sic pctm̄: ꝛ de pe. di.fi.c.vl. b ¶ Non oīa. Scilz q̄ sint moꝛtalia q̄ venialia. c ¶ Vel. Pro saltem. d ¶ Ebrietas. Que qn̄q̄ ē mētis obliuio Et ƀ est pena ꝛ nō est aliqd̄ pctm̄: vt xv.q.j. sane. Qn̄q̄ dicit studium ad inebriādū se. et ƀ est moꝛtale peccatū: vt.xxxv di. ante oīa: ex ō vi. ꝛ ho. cle. a crapula. Qn̄q̄ dicit freq̄ns actus bibendi. ꝛ illud est veniale. e ¶ Plus accipit. Casu non ex ꝯtēptu et nō ad ingurgitationē. als esset moꝛtale pctm̄: vt.iiij.di. denīq̄. f ¶ Plus tacet. In plaris ē taciturnitas moꝛtale pctm̄: vt.xliij. dis. sit rectoꝛ.xl.di. si papa. ī alijs est veniale. g ¶ Ieiunātibꝰ Sz nōne comedere an̄ horā comedēdi ē moꝛtale pctm̄. vt ō cō se. dis.j. solent. ꝛ di.v. quinq̄ modis: sz nō intelligas de ieiunijs statutis: sz de illis que q̄libet p sua volūtate seruat. lxxvj. distī. vtinam. h ¶ Tardius. Sic pctm̄ est aliq̄d tardius dare.xiij.q.ij. q̄ oblationes.xvj.q.j. decime. i ¶ Excepto. Arg. ꝯ. H. q̄ dicit q̄ vir nō pōt cognoscere vxoꝛē q̄n venialiter peccet: vt dixi. ꝯ. di.xiij. nerui. k ¶ Desiderio. Supple ꝛ causa reddēdi debiti. l ¶ Neglexerit. Hoc est in plato moꝛtale: vt.xc.di. pꝛecipimus. m ¶ Seruū. In hoc casu seruus audiꝭ agens contra dn̄m suum: ꝛ dominus talis cogiꝭ eū vēdere: vt.ff. de his qui sui vel alie. iuris sunt.l.ij.§. domioꝝ. Similiter maritus vxoꝛez tenetur moderate castigare: vt.vij.q.j. sicut. in fi. nisi sit clericus qui eam durius poteſt castigare: vt xxxiij.q.ij. placuit. n ¶ Adulari.xxij.q.ij. pꝛimum. Contra.xj.q.iij. nemo perit oꝝ. et.xlvj. distin. clericus qui. Solu. tribus modis adulatur quis vel attribuendo alicui homini bonum quod nō habet. vel nimium extollendo bonum qd̄ habet: vtrū q̄ istoꝝ est veniale. vel appꝛobando malum quod habz istud est moꝛtale.xj.q. iij. ne illis. o ¶ Vel sumptuosa.xlj. disti. non coganꝭ. p ¶ Iuramus. Intellige cū q̄s iocādo iurat. nā p temerario iuramento bn̄ peccat aliquis moꝛtaliter: licet non tanta penitētia imponatur ei sicut si solenniter et ex discretione iurasset: vt.xxij. q.iiij. qui sacramento. Idem dico in iuramento per metum extoꝛto: vt extra ō iureiurando. ve rum. q ¶ Qual. Hoc verū est de summe bonis vel sūme malis. Nam quidam summe boni: quidā summe mali. r ¶ In iudicio. Vr.xiij.q.ij. tempus. Iohānes. s ¶ Culpis. Scilicet venialibus. t ¶ Credendus est. Hoc vult dicere q̄ quedam culpe tolluntur per ignem purgatoꝛij ante diem iudicij. v ¶ Blasphemias. Qui peccat per impotentiam dicitur peccare in patrem: quia patri attribuitur potentia.xxiij. distin. qui episcopus. Qui peccat per ignoꝛantiam dicitur peccare in filium: quia filio attribuitur sciētia.xxxviij. distin. si iuxta. Sed qui ex contemptu peccat: dicitur peccare in spiritumsanctum: vt ille qui est obstinatus in peccato. et illud dicitur irre

Ebrietas

Taciturnitas

An licet anticipare horā comedēdi

Seruus ꝯ dominū

Adulatio triplex

Temerarie iurans

1.Coꝛ.6.b

Mat.12.c

Quis dicatur peccare in pꝛēz ꝛc.

a erit. sic tn̄ q̄si p ignē nō capitalia sz minuta pctā purgan b c tur: de q̄bus ꝛ si nō omia vel aliq̄ cōmemoꝛāda sūt: ne aliquis īaniꝭ excusare coneꝭ: ꝛ dicat se nescire q̄ sunt minuta pctā ꝛ q̄ crimīalia. Et q̄uis apls plura capitalia cōmeomerauerit: nos tn̄ ne desperationē facere videamur: breuiter dicam⁹ q̄ illa sūt. Sacrilegiū homicidiū: adulteriū: foꝛnicatio: falsum testimoniū: rapina: furtū: supbia: inuidia: auaricia: ꝛ si lōgo tpe teneaꝭ d iracūdia: ꝛ ebrietas si assidua sit ī eoꝝ nūeꝝ cōputaꝭ. Qui cūq̄ eni aliqd̄ de istis pctis in se dn̄ari cognouerit: ꝛ non digne emēdauerit: ꝛ si habuerit spaciū lōgo tpe pniaz nō egerit: ꝛ largas elemosynas nō erogauerit: ꝛ a pctīs ipīs nō abstinuerit: illo trāsitoꝛio igne ō quo Apls ait purgari nō poterit: sz eꝭna illū flāma sine vllo remedio cruciabit. Que autē sunt minuta lz oībus nota sint: tn̄ q2 longū ē vt oīa replicenꝭ: opus est vt ex eis vel aliq̄ noīemus: quo e tiēs aliq̄s ī cibo aut in potu plus accipit q̄ necesse ē: ad minuta pctā nouerit ptinere. q̄ f tiēs pl⁹ loquiꝭ q̄ opoꝛtet: pl⁹ tacet q̄ expedit. quotiēs pauperes īpoꝛtune petētes exasperat. quotiēs cum sit sanus g coꝛpe alijs ieiunantibus prādere voluerit: aut somno de h ditus tardius ad ecclesiā sur i git: quotiens excepto filioꝝ k desiderio vxoꝛem suā cognouerit: quotiens in carcere positos tardius req̄sierit ꝛ īfirmos tardius visitauerit. Si discoꝛdes ad concoꝛdiā reuo l care neglexerit. Si plus aut ꝓximum aut vxoꝛē aut filiū m aut seruum exasperauerit q̄ opoꝛtet. Si āpli⁹ blādit⁹ fuerit q̄ optet. Si vnicuiq̄ maioꝛi psone aut ex volūtate aut n ex nec̄itate adulari voluerit. Si paupibus esurientibus ni o mium delitiosa vel sumptuosa conuiuia ꝑparauerit. Si se aut in ecclesia aut extra ecclesiā fabulis ociosis de quibus in die iudicij ratio reddēda ē occupauerit. Si dum p incante iuramus: ꝛ cū hoc p aliquā necessitatem implere n̄ poterimus vtiq̄ piurem⁹: ꝛ cū omni facilitate vel temeritate maledicim⁹: qm̄ scptū est: Neq̄ maledici regnum dei possidebūt. Itē Grego.

## Que sunt venialia peccata q̄ post hanc vitam purgantur.

q Qualis hinc q̄sq̄ egre r ditur: talis in iudicio apparebit vel repsentabiꝭ: sz s tn̄ de q̄busdā culpis esse ante t iudiciū purgatiōis ignis credēdus est: p eo q̄ veritas di v cit: Quia si q̄s ī spm̄ scm̄ blasphemias dixerit: neq̄ in hoc seculo remittiꝭ ei neq̄ in futuro. In qua sniā daꝭ intelligi quasdam culpas in hoc seculo quasdam in futuro posse

missibile: id est non ita de facili remittitur sicut pce/ deria. de pe. di. j. §. vl. a ¶ Negat. Ar. qd de vno ne/ gat de alio pcedit: vt. xv. q. iij. de crimie. ff. d iudi. cū p/ to: sic qd de vno pcedit de alio negat: vt. xlv. di. disci/ plina. j. q. j. p esaiā. xxxiij. q. v. q sitit. Arg. C. de na. lib. auc. ite sicqs. vbi licet vnū no/ minet: tn̄ extēdit ad alios. sic. lxj. di. miramur. Ar/ gu. ff. d custo. re. si qs. b ¶ Si/ ne culpa. Siliē militia. merca/ tio. pcuratio. si/ ue mistratio aliq vix sine pctō fit: vt de pe. dist. v. falsas. z. c. qua/ litas.

Quod de vno negat

Nota

P Rimum. Ex h capitulo tres oriunt opi/ niones. Dic. H. q q semel pecca/ uit nō pōt amo/ do pmoueri vel aliqs act9 legiti/ mos exercere: vt h z. xlviij. di. q/ niā. z. j. q. vij. si/ qs oēz. z. l. di. il/ lud. z. vj. q. j. q crimē. z. viij. q. j. in scripturis. in fi. z ex d eta. z q li. ex tue. Et ar. p eis. ff. de edil. edic. qd sit fugi/ tiuus. j. Rn̄. Fur eni nō purgat vi/ tiū furti licet rez restituat. ff. de fur. qui ea men/ te. nec raptor vi/ tiū rapine. ff. vi bo. rap. l. penul. Alij dicūt q p9 quodlibet mortale acta penitētia pōt qs pmoueri nisi sit crimen e/ norme: vt. lxxxj. di. aplī. Et ē ar. ad h. l. di. ferrū. ff. d edil. edic. q ita sanatū est: q2 status nr̄i tpis zc. vt. xxxiiij. di. frat/ nitatis. z dicūt q ille canon corrigit alios q de rigore loquunt. Tertij dicūt q qtūcūqz sit graue delictū dū modo sit occultū post penitentiā nō impedit pmouen dū: vt. l. di. de his. Ego credo q siue sit occultum siue manifestū dūmodo sit enorme impedit pmouendum: licet egerit penitentiā. l. di. miror. Joh. Sz certe h nō est verz licet Joh. hoc dicat. nā p occulto crimie nemo repellit post penitentiā nisi in homicidio: vt dicit no/ ua decre. ex de tempo. ordi. c. vlti. que declarat hoc to/ tum. B. d ¶ Preses: Id est episcopus.

An p9 peccatū possit quis pmoueri.

1. Tim. 3. a

a relaxari. qd aūt d vno negat pseqns itellect9 pateat: q2 de qbusdā pcedit: sz tn̄ vt pdixi h de puis mīmisqz pctīs fieri posse credēdū ē: sic ē assidu9 z ociosus smo: īmoderat9 ri/ sus vel pctm̄ cure familiar: b qd vix sine culpa vel ab ipis agit: q culpā qlit declīare de beāt sciūt: q etiā post mortez gūāt: si adhuc in vita positis mīme in morte fuerit relaxa/ ta. I tē aug9. De eodē. Palea.

Q Ui ī aliud seculū distulit fructū pversio/ nis: pus purgabit igne pur/ gationis. Hic ignis z si non sit eternus: miro tn̄ mō grauis est: supat eni oēz penā quam vnqz passus ē aliqs in hac vi ta vl pati pōt. A lias aūt ea tm̄ delicta significat: qz ē p/ petua ifamia. Vn̄ illd hiero/ nymi: pmū itaqz sine crimine zc. U nde hieronym9 scribit in eadē epl'a ad Titū. A de baptismi sine crimie debet in ueniri q in epm ē ordinādus

c P Rimū itaqz sine crimi/ ne iubet esse epus: qd alio vbo ad timotheū irrep/ hēsibilē noīatū puto: si q eo tm̄ tpe quo ordinādus ē sit si ne vllo crimie z pteritas ma culas noua pversatiōe dilu/ it: sz q ex eo tpe quo in xpm renatus est nulla pctī pscien d tia mordeat. Quō eni pōt p/ ses ecclie auferre malū d me/ dio eius qui in delictū simile corruit: aut q libertate pec/ e cantē corripere pōt: cū tacit9 f ipe sibi rūdeat eadē se admi/ sisse q corripit: E cce q ordi/ nādus est in epm nō solū tpe sue ordinationis: sz etiam oī tpe post baptisma a crimie i/ munis debet esse. Di. XXVI

g S Equit in vtraqz epl'a vnius vxo/ ris virum post baptisma videli cet nō ante baptismum. Un de hieronym9 scribit ad ocea nū. Post baptismū debet eē monogamus q est in epm or/ dinādus.

h U Nius vxo/ ris vir: id est monoga i mū post baptismū. Si eni et ante piugē habuerit q obie/ rit: nō imputet ei: cui prius k nouo homini nec stupra nec alia q ante fuerūt iā obsunt. A ugustin9 vo ecōtra testat scribēs in epl'a ad titū. Qui ante baptismū habuerit vnā et post baptismū aliā ordinā/ dus nō est.

A Cutius i/ telligūt qui nec eū qui cathecuminus vel paganus habuerit vnam ante baptis/ mum: et post baptismum ha/ buit alteram ordinandū cen l suerunt: quia de sacramento agitur non de peccato pro/ pter sanctitatem sacramenti. Sicut si femīa cathecumina viciata ē: nō potest post bap/

e ¶ Corripere. Nota q potest quis accusari de pecca/ to de quo penituit. xxxiij. q. ij. admonere. f ¶ Re/ spondeat. Sic. j. disti. pxi. vna tm̄. z. xlij. di. §. j. z. lxj. di. in sacerdotibus. §. j. S Equitur. In hac. xxvj. di. exequit secundū p/ ceptū apostolice regule. Oportet epm esse vnius vxoris viruz. qd negatiue exponi tur: id est no plu riū. tamē in casu necessitat biga/ mus pmouetur vsqz ad subdia/ conatū: vt. xxxij/ ij. di. lector. Assi/ gnant aūt qtru/ or rōnes qre bi/ gamus non pos/ sit pmoueri. P/ na pter defectū sacramēti: q2 nō est ibi sacramen tum vnitatis. cū carnē suā diuise rit: vt. j. e. acuti9. Item pter pre rogatiuam ordi num: vt. j. e. vna. Item pter si/ gnū incontinen/ tie ex eo q d vna trāsiuit ad aliā: vt. lxxxij. di. pro/ posuisti. Itez ex eo q non habet frontē horrandi viduitatez: vt. j. c. vna zc. U Nius: Id est nō pluriū. sic ex de testi. licet. z sic vba affirma/ tiua exponūtur negatiue: vt. j. q. j. iudices. xxiij. q iiij. si ea. i ¶ Post bap/ tismū. Non dic vex: q2 mrimo/ niū non soluitur in baptismo: vt j. e. deinde. z ma le sentit h Hie/ rony. vnde Au/ gusti. eū corrigit in pxi. c. k ¶ Nouo. Sub eo mo/ do loqndi seruus post manumissionē dicit nouus hō: vt. ff. d admi. le. seruus legatus. z alia lex dicit q post manumissionē alius itelligit: vt. ff. d sol. q res. §. areā. A Curius. l ¶ De sacramento. Sensus est: biga/ mus non repellitur: quia peccauit. sed pter sa/ cramenti defectū qui in eo est. ex de biga. a nobis. z. c. nuper. Et nota q in matrimonio duplex designat sa/ cramentū. Coniūctio animoz p verba de psenti desi/ gnat coniūctionē fidelis anime ad xpm. Sz cōmixtio carnis designet coniunctionē christi z ecclesie: vt ex d nu

Nota

Quare bigam9 nō mouetur

Nouus hō

Sacramentuz mrimo/



biga. debitum. Itez designatur ibi vnio deitatē cū hūanitate: vt d psc. di. ij. i chri sto. z illā desigt piūctio corpoz. a ¶ Consecrari. Queri cōsueuit cū psecratio epi maior sit z digni or qz virginū: q/ re possit psecra/ ri in epm q nō so lū vxorē hz: sz et post mortuā vxo rē habuit pcubi nā: vt. xxxiij. dis. habuisse. et. xxx/ iiij. dis. c. frnita/ tis. et siq fuerit corrupta vl ante baptismū vl po/ stea nō possit in ter sacras virgi/ nes psecrari: vt xx. q. j. iuuēclas. Rn̄. sacra vgo si gnificat ecclīam triūphātē: vbi n̄ est macula neqz ruga. xxj. di. qz/ uis. Sz eps eccle siā militātez vbi sūt boni et mali. xxx. di. qm̄. xj. q. iij. audi. b ¶ Significat Et ita ipe eps ē sacrm̄ sic aqua ipa. j. q. j. dtra/ he vbū aque qd erit: nisi aqua. c ¶ Uni viro. i. deo et nō diabo/ lo: z sic bn̄ aptat sequēs lra D Eide op. d ¶ Cū ceteris. Improphe ponit hdictio ceter. vt ibi. z cum eo alij duo latrones. sic lvj. di. cenoma/ nēse. xxxiiij. di. si qs viduā. viij. q. iij. artald9. Vn̄ lz sic iuēiat scptū i aliq instro: hec ecclīa cū ceteris capell: p h nō p bat ecclīam istā eē capellā. e ¶ Eque. i. sili rōne. f ¶ Sed obijcit: Id ē nūc obijcit ptra secū

Questio notum

1. Cor. 11. a

Timo. 3. a

Cum alijs

Pro. 19. a

a tisma inter dei virgines pse/ crari: ita nō absurde visū est bigamū nō peccasse sz normā sacramēti amisisse: nō ad vite meritū: sz ad ordiatiōis sig/ b culū. Uni9 vxoris vir eps si/ gnificat ex oib9 gētib9 vnita c tē vni viro christo sbditā: Si cut duob9 dnīs seruire: sic ab vno dno apostatare: atqz ī al teri9 supstitionē ire nō licet. I tem Innocē. rufo z Euse bio z ceter. epis macedōib9. In baptismate culpa dimitti tur: nō lex coiugij abolet.

D Einde opponit nō dici oportere bigamū cum q cathecumin9 habuerit z a/ miserit vxorē: si post baptis/ mū fuerit aliā sortit9: eāqz p/ mā videri q nouo homi co/ pulata sit: q2 illud coiugiū p d baptismi sacramētū cū cete/ ris criminib9 sit ablatū: Q d cū de vna vtiqz dicit: certe si tres habuerit in veteri posi/ tus homine vxores: erit ei q post baptismū quarta ē: sic i e terptātib9 pma: virgis eque nomē accipiet: q quarto loco ducta ē: qs oro istud nō vide at cōtra aplī esse pceptū: qui ait: Uni9 vxor virū oportere f fieri sacerdotez. Sed obijcit q ī baptismo totū qcqd ī ve/ teri hoīe gestū ē sit solutū: di cite mihi vt cū pace vr̄a loqr an crimia tm̄ dimittant ī ba/ ptismo: an z illa q eni dei p/ cepta ac dei istituta cōplet: Uxorē ducē crimē ē: an nō ē crimē: Si crimē est: g vt cū p fata venia dixeri erit auctor in culpa: q vt crimia cōmitte rent in paradiso pcepit: cum ipe eos bn̄dixit. Si vo nō est crimē: q2 qd de9 istituit nefas ē crimē appellari. et Salomō addidit: Etei a do ppat viro vxor. Quō credit int crimi/ na eē dimissū: qd do auctore g legit psūmatū: Quid de ta/ liū filijs pcēset: nūqd n̄ erūt admittēdi in hereditat psor tiū: q ex ea suscepti sūt: q an baptismū fuerat vxor: erūtqz

h appellandi vl naturales vel spurij: q2 nō est legitimū ma trimoniū: nisi illud vt vobis videt q post baptismū assu/ mit: Ipse de9 cū interrogare tur a iudeis si liceret vxorem dimittere: atqz exponeret fie ri nō debere: addidit: Quos de9 cōiunxit homo non sepa ret. an de his locut9 esse cre/ i dat que post baptismū sorti/ untur: Meminerit h et a iu/ deis interrogatū: et etiaz iu k deis rn̄sū: Quero et sollici/ tus quero: si vna eadēqz sit vxor eius q ante cathecumi/ nus postea sit fidelis: filiosqz ex ea cū esset cathecumin9 su/ sceperit: et postea alios filios cū sit fidelis vtrū sint fratres appellādi: an nō habeāt po/ stea dfūcto patre familie her ciscūde hereditatis psortiū: quib9 filiorū nomē regenera tio spiritualis credit abstu/ lisse: qd cū ita sentire absur/ dū est: que ratio est h defen/ di z vacua magis opiniōe ia l ctari qz aliqua auctoritate ro borari: cū nō possit inter pec m cata deputari qd lex pcipit z de9 adiūxit: Nunqd q cathe cumin9 virtutib9 studuit: hu militatē secut9 est: patiētiā te nuit: elemosynas fecit: morti n destinatos qualibet rōne eri puit: adulteria exhorruit: ca stitatez tenuit. qro si hec oīa cū fuerit fact9 fidel amittit: q p baptismū totū qd vetus hō gesserat putatur auferri: Aspicies gētilē hoīem Cor neliū orōib9 atqz elemosynis vacātē: angelū audiētē p re/ uelationē: ipsūqz petrū vidē/ tē: nūqd p baptismū hec illi ablata sūt pp q ei baptismū o videtur esse cōcessum: Si ita qz credit mihi credite: nō mo dicū errat: q2 quicquid bn̄ gestū fuerit et sm pcepta le/ galia custoditū nō potest fa/ cientibus deperire. Nupti/ arum ergo copula quia dei mandato perficitur: non po/ test dici peccatū. z qd pctm̄

dā opinionē. g ¶ Quid de ta liuz. Hic obijcit contra tertiā opi nionem. h ¶ Vel natu/ rales. Qui dicū/ tur legitimi: qui naturales: q spu rij: habes. xxxij. q. iiij. liberi. ff. de sta. ho. l. vulgo. i ¶ Sortiuntur Uxores z viros. k ¶ Responsū. Nota interpre/ tandas esse locu tiones sm perso nas que loquun tur qd vl quib9 loquunt: vt hic et. j. q. vij. didici. et extra de maio ri. et obe. solite. z q psona loqnt cō phenditur in ge nerali sermone. Ar. ff. de pigno. paul9. §. vl. Ar. cōtra. ff. loca. q i/ sulam. §. vl. vbi etiā familia non excipit in gene/ rali sermone. l ¶ Auctorita/ te. Quod eni ra/ tione pbari non potest extirpan/ dum est: vt. lxv/ iij. distin. corepi/ scopi. m ¶ Lex preci/ pit. xxij. q. iiij. q peccat. non pec/ cat legis aucto/ ritate zc. n ¶ Destinatos qualibet rōne e. Quide de hoc iu ris sit habes. x/ xiij. q. v. reos. o ¶ Concessuz. Quasi diceret: e/ adem causa non operat cōtrarios effectus. sic. lvij. distin. siquis in egritudine. sicut eadē solutio non parit liberatio/ nem et repetitio nem: vt. ff. de so/ lu. qui hominez. §. vlti. extra de bapti. maiores. Argu. contra. ff. rez ra. habe. l. ij.

Legitimi naturales

Spurij

Mat. 22. a

Interpreta/ tio locutio/ num

Act. 10. a

Eadez res nō opat di uersos effe/ ctus

c

-§-vlti. a ❡ Inter pctã. Videt ꝙ ifamia cõtracta añ baptismũ nõ tollit p baptismũ: ⁊ ita q̃ añ baptismũ fuit infamis postea nõ potest pmoueri: vt.xlviij.di.qm̃. ⁊.j.q.vij.si q̃s oẽm. hoc nõ credo. Sed dico infamiaʒ et irregularitatẽ ex hoc pprio delicto puenientẽ tolli i baptismo: q2 dona baptismi sũt sine omni penitẽtia et satisfactione: vt de ɔse.dis.iiij.sanctũ. Si ei peccatũ nõ deleret q̃rũ ad infamiã adhuc post baptismũ obeẽt: qd negat Ambrosius.i.c.vna. Vñ si aliq̃s occidit mille homies ante baptismũ. ois infamia ⁊ irregularitas tollit: vt.lj.di. siq̃s p⁹acceptũ. Hoc etiã patz i Paulo: q̃ ante baptismũ fuit homicida: et tñ postea fact⁹ est aplš: vt l.di.§.ecõtra Si obijcis ꝙ sʒ B illa q̃ corrupta est ante baptismũ: post baptismuʒ ñ fit irregularis. et ideo dʒ ɔsecrari. bñ concedo ꝙ nõ est irregularis sʒ tñ ipedit a cõsecratiõe ppt defectũ sacramẽti:
Luc.3.d Mat.14.a sed quare repellitur mulier ptere xtu fornicatiõis quã ante baptismum cõmisit: vt ex de diuor.gaudem⁹ in fi. sic videt i pmouẽdo.

a nõ ẽ inter pctã credi solui nõ debet. Eritq3 integrũ ⁊ salutare estimare aboleri nõ posse prioris nomẽ vxoris: cũ nõ sit dimissũ p pctõ qd ex dei sit volũtate cõpletũ. Item Ambro. ĩ li. de officijs. Bigamus reputat q̃ añ baptismũ habuerit vnã: et post baptismũ aliã.

Una tm̃ nec repetita nob copula p mittit: et in ipo cõiugio lex ẽ nõ iterare ɔiugium: nec scde cõiug' sortiri ɔiũctionẽ. Qd plerisq3 mirum videt: cũ esset añ baptisma iterata cõiugia electiõi muner' ⁊ p̃rogatiue b ordinatiõis ipedimẽta gene c rẽt: ⁊ cũ etiã ɔ̃licta obesse nõ soleãt: si lauacri remissa fuerint sacramẽto. Sʒ ĩtelligere debem⁹ q2 ĩ baptismo culpa dimitti pt: lex aboleri nõ pt. in ɔiugio nõ culpa sʒ lex ẽ. qd culpe ẽ igit ĩ baptismo relaxat: qd legis ẽ ĩ ɔiugio nõ d soluit. quõ aũt põt esse hortator viduitat': qui et ipe cõiugia frequẽtauerit? ❡ Johãnes baptista dũ herodeʒ ab incestu phiberet dicẽs: Non licet tibi habere vxorẽ fratr' tui. euidẽt oñdit int' infide/

sed hoc ideo est: q2 illud delictũ nõ tm̃ vxorẽ sed etiã virũ maculat: vt.xxxij.q.j.in cõiugio. Sic vides ꝙ p libertatẽ tollit delictũ vel infamia quã quis in seipso cõmisit: sed illud delictũ quod in alio cõmisit nõ tollitur: vt.ff.ɔ̃ his qui notã.infa.l.penl'.⁊.l.athletas.§.pomp. Preterea per baptismũ tollit crimẽ p̃cedẽs: nõ tñ tollit exceptio cõpetẽs ex crimie: sic p penitẽtiã tollit crimẽ: nõ tñ exceptio cõpetẽs ex crimie: vt.s̃.di.px.c.vl.⁊.xxxiij.q.ij.admonere. Joh. Quod autẽ hic dicit nõ est peccatũ sed sequela peccati: scʒ infamia ex peccato contracta: secus aũt est in illa q̃ nõ puenit ex peccato sed ex cõstitutiõe ecclesie: vt in illa que inuita est corrupta: vt.s̃.e.c.ij.et in iudice et executore: vt.l.disti. si quis viduã.et.lj.disti.aliquãtos.et tamẽ nõ peccãt tales.xxiij.q.v.miles. Sed fm.H.videtur sequi inconueniẽs.s.ꝙ meliorif ɔditiõis sũt deliquẽtes q̃ illi q̃ nõ deliquerũt.xxxiij.di.fraternitat'.xix.q.iij.mãdam⁹. in glo.tũc cui.sed hoc ɔtingit ex virtute sacramenti. B.

Una. Copula. b ❡ Ordinatiõis. Sile.s.xxxij.distinc. seriatim. Nota in hoc capitulo dicit ꝙ si quis iterauit coniugiũ: id ẽ scdam habuit vxorẽ: nõ potest postea pmoueri fm legẽ pmotionis. quod q̃busdã mirũ videt: scʒ matrimonia ante baptismũ ɔtracta obsint: pctã ṽo nõ obsint volẽtib⁹ pmoueri. quod nõ debet videri mirũ: cũ pctã in baptismo deleant: bigamia ṽo nõ. B. c ❡ Nõ soleant. Ergo ifamia ex delicto pueniẽs nõ nocet q̃tum ad legem pmotionis: scilicet p baptismuʒ deleta. d ❡ Hortator. sic.xxv.distin. c.vlti.et.xlvij.dis.§.necesse. e ❡ Sacerdot'. Idẽ de quolibet sacro ordie. xlij. distin. quiescamus. Qui sine crimine. Quod autem vnius vxoris. In hac xxvij.distin. primo ponit incidẽtem questioneʒ: scilicet an episcopus possit vti matrimonio contracto. secundo ponit contrarietates capitulorum quorundam que loquunt de vouentib⁹ ⁊ ea soluit distinguẽdo inter vouẽtes so

les ɔiugia ee. vñ dat ĩtelligi ꝙ bigami dicũt nõ solũ q̃ p⁹ baptisma ɔiugia freq̃ntãt: sʒ ẽt q̃ añ baptismũ vnã ⁊ p⁹ baptismũ alterã habuisse pbãt. ❡ Bigam⁹ ṽo ĩ sacerdotẽ ordinari nõ dʒ: ñ q2 deliq̃rit secũdã accipiẽdo vxorẽ: sʒ q2 p̃ e rogatiua exut⁹ ẽ sacerdotis. Unde Amb. ĩ epla ad vercel. ait: Nõ peccat bigam⁹: sʒ p̃rogatiua sacerdotij exuit.

f Qui sine crimine vnius vxoris ẽ vir: tenet ad legẽ sacerdotij suscipiendi: q̃ aũt iterauerit cõiugiũ: culpã q̃dẽ ñ hʒ coinq̃nati: sʒ p̃rogatiua exuit sacerdot'. Di. XXVII.

1 Timo.

g Quod ãt vni⁹ vxor' vir epš iubetur eligi q̃ritã ɔ̃ tpe ordiatõis B sit accipiẽdũ: vt tpe sue administratiõis ei⁹ possit copula fũgi: quã vnicã et virginẽ sibi despõsauit. Hoc martin⁹ pa. phibet dicẽs. Nõ ordinetur diacon⁹ nisi castitatẽ fuerit pfessus.

1 Timo.

h Diacon⁹ q̃ eligit i si ɔtestat⁹ fuerit p accipiendo matrimonio ⁊ dixerit se in castitate nõ posse manere: hic nõ ordinetur. Qr si

lenniter et simpliciter: et incipit hic tractare de cõtinẽtia clericorũ: ⁊ ptenditur iste tractatus vsq3 ad.xxxvj. Diaconus. Scdm ꝙ patet p.§.sequẽtẽ. h (distin.c. põt intelligi de matrimonio iã ɔtracto ⁊ de cõtrahẽdo. ⁊ fm B diuersis modis exponit lr̃a: fm ꝙ intelligit de ɔtracto planũ est: q2 iste. M. papa precessit Grego. q̃ indixit cõtinẽtiã subdiaconib⁹.xxxj.di.ante. Sed hoc expone p accipiẽdo: id est p ɔtracto retinendo. Licuit ei etiã tpe syrici vsq3 ad Grego. subdiaconibus vti iã cõtracto matrimonio.lxxvij.dis.q̃cunq3. lxxij.di.pposuisti. Expone ergo ɔ̃siderauerit: id ẽ ɔ̃siderauerit vti iã cõtracto. Sʒ aũt qd loquit de cõtrahẽdo de diacono fuit tm̃ q̃situ et de eo tm̃ respõsũ. Idem ratiõe est et de subdiacono.s.xxxij.dis.si quis eoꝝ. et fm B plana ẽ littera. Qd tñ dixi ꝙ. M. pcessit Grego. H. dicit p chronicã suã falsũ esse: ⁊ dicit ꝙ Grego. pcessit Martinũ.lxvj.annis. i ❡ Si contestatus fuerit p. Nota ꝙ ptestatio valet: vt ex de no.op.nũ.cũ ex iniun

Subdiaconi nõ ... Protestatio relevat



cto: vt.s.di.pxi.diaconi.ex qd me.cã.platũ.xxxj.q.ij.lotharĩ⁹.⁊.ff.de nego.gest.nesenni⁹.ff.qui.mo.pig.vl' hyp po.sol.si ɔ̃bitor.§.j.ar.ɔtra ex ɔ̃ ɔsti.cũ.M.ferra.⁊ ɔ̃ ap.sollicitudinẽ Jo. Hoc credo tenẽdũ ꝙ ptestatio sp valet facta p̃sente aduersario: nisi iʒ dicat aduersari⁹ vl' iudex. si facta fuerit re adhuc integra existẽte: vt in hoc. ca. ⁊ extra de in inte.resti.cum venisset. nisi in quib⁹ exp̃ssum est ꝙ ptestatio nõ valeat: vt i extua. ɔ̃ ɔsti. cũ M. et de ap. sollicitudinẽ. a ❡ Tacuerit. Ar. Taciturnitatẽ haberi p cõsẽsu: vt hic et.luij. di.si sũ⁹.⁊.lxv. di.si forte.⁊.xx. q.ij.puella.ff.solu.ma.l.ij. Arg. ɔtra ex de p̃scri. nihil. Solu. taciturnitas semper habetur p cõsensu nisi in trib⁹ casib⁹ notat'. ij.q. vij.plerisq3. Iteʒ ⁊ i casib⁹ ill' vbi requirit exp̃ssus cõsensus: vt i seruitute iponẽda nõ sufficit cõsensus tacit⁹ sed exp̃ssus: vt.ff.ɔ̃ seru.vr.p̃dio.inultũ. Itẽ in pcuratore cõstituẽdo. ff.de pcu.fili⁹.§.iuitũ. Itẽ in furto: vt.ff.ɔ̃ fur. q̃vas.§.vetare. Itẽ i soluẽdo matrimonio: vt.ff.de ri.nup.in eo iure.§.iij. Vl' distingue an tale sit factũ qd possit fieri me phibẽte: in eo casu nõ obest taciturnitas vt rẽ meã quis põt vẽdere me iuito: et ideo nõ nocet taciturnitas: vt.ff.de ɔtrahẽ.em.rẽ alienã. Si aũt tale factũ ẽ qd nõ põt fieri me phibẽte: taciturnitas habet p cõsensu: vt ex de his q̃ fi.a pre.c.ij. sic distiguit lex.ff.de re iudi.sepe.sic.xj.q.iij.qñ.⁊ ex ɔ̃ sen.⁊ re iudi.q̃uis Joh. b ❡ Hac auctẽ. Licite alle

Taciturni/tas p con/sensu

a in ordinatione tacuerit ⁊ ordinatus fuerit et postea matrimonium desiderauerit: sit alienus a ministro et vacet a b clero. ❡ Hac auctoritate datur intelligi ꝙ illi qui vxores hũt vl' accipe volũt: nec diacones: nec sacerdotes fieri pñt: nisi cõtinẽtiã pfiteant. Si ṽo diacon⁹ a ministerio cessare voluerit: ɔtracto mr̃imonio licite p̃tvti. Nã ⁊ si in ordiatione suã castitat' votũ obtulerit: tñ tãta ẽ vis ĩ sacro ɔiugij: ꝙ nec ex violatiõe voti põt dissolui ipm cõiugiuʒ: Unde Aug⁹. ĩ li. ɔ̃ bono cõiugali ad Julianũ. Nubẽtes p⁹ votũ nõ sũt ab inuicẽ sepãdi.

c Quidã nubẽtes post votũ asserunt adulteros esse. ego aũt dico vob ꝙ grauiter peccãt q̃ tales diuidũt. Item Theodor⁹. De eodeʒ.

d Si vir simplex votũ virginitatis habẽs adiũgit vxori: postea nõ dimittat e vxorẽ sʒ trib⁹ annis peniteat. Hieronym⁹ ṽo ecõtra scri/

Quidã. c ❡ Post votũ. Quidã dicũt (gãdo dic. illud votũ esse simplex qd fit p ṽba de futuro: vt ego voueo ꝙ post mortẽ vxoris cõtinebo. hoc votũ impedit vt quidã dicũt: sed nõ dirimit matrimoniũ. Votũ solẽne est qd fit p verba de p̃senti: vt ego voueo cõtinẽtiã. istd ipedit et dirimit. Ego credo trib⁹ modis votũ solẽnizari: vel per ordinẽ vl' p habitum: vel ex eo ꝙ corã aliquibus testib⁹ deuouit se alicui religioni. et dic vt nõ.xxvij.q.j.c.j. Joh. Qd Johãnes dic de habitu intelligas si recipiẽdo habitũ fecit pfessionẽ expressam vel tacitam: vt extra de regu.statuimus.⁊.c.preceden. quia solus habitus nõ solẽnizat votũ: vt eo.ti. Si vir. d ❡ Votum: Id est pposítum p̃petue cõtinẽtie habende. e ❡ Sed tri

Votũ solẽ/ne simp/

bus annis peniteat. Alibi dicitur ꝙ isti sũt peiores adulteris: vt.xxvij.q.j.nuptiarũ. Quare ergo isti tm̃ triennij penitentia indicit cũ adulteris septẽnis idicat. xxxiij.q.ij.hoc ipsũ. Itẽ cũ isti in deũ peccẽt grauius essent puniẽdi q̃ illi qui in hominẽ peccãt: vt.xxij.q.ij. sicut q.xxij.q.j.mouet Sʒ istd est pper bonuʒ matrimonij adiunctũ: et sic habes ꝙ minuitur pena delicti ppt adiunctũ: vt.xxxij.q.ij.quicq̃d. et.q.iiij.dixit.et ca.origo.et.xxij.q.ij.si quilib3. Nota

bit. Dãnabile ẽ vouẽtib⁹ velle nubere.

Vouentib⁹ virginitateʒ nõ solum f nubere sed etiã velle damnabile est. Idem cõtra Jouinianũ. Damnationẽ habebit si nupserit qui virginitatem vouit.

g Si nupserit virgo nõ peccat: non illa virgo q̃ semel cultui diuio dedicauit. Hax ei si q̃ nupserit habebit dãnationẽ: q2 pmaʒ fidẽ irritã fecit. Itẽ Nicolaus papa ad albinũ viẽnẽ. ec. archiepm. Que sctimonialẽ se eẽ sinxerat: nubere non valet. 1.Cor.7.c

Quod iterrogasti de femia q̃ post obitũ mariti sui sacꝝ velamẽ sup h caput suũ iposuit: ⁊ sinxerit se sub eodẽ velamine sctĩmonialẽ eẽ: postea ṽo ad nuptias redijt: bonũ mihi videt q2 p hypocrisim ecclesiasticã regulã ɔturbare voluit: ⁊ nõ legitime ĩ voto suo pmãsit: vt penitẽtiã agat de illusiõe ne i fanda: et reuertat ad id qd spopõdit: et in sacro ministe/

Vouentib⁹. f ❡ Etiã velle. Sic ẽvidetur ꝙ sola volũtas etiã quo ad ecclesiam punit: vt.xix.di.anastasius. Sic ẽ licet nubere per se sit bonũ: tñ malũ ẽ istis. Sic corpus christi malũ fuit Jude: vt de ɔse.di.ij.sicut iudas. Et arbor paradisi mala fuit ade: vt.xj.q.iij. Quod ergo. Si nupserit virgo. q̃ nõ vouit ⁊c. Quod it'rogasti. h ❡ Et finxerit. Quedã simulatio fit ex honesta cã: q̃dã ex ihonesta. Ex hõesta: vt.xxij.q.ij.vtilẽ.et.xxiij.q.ij.dñs. Silr si aliq̃s simlat religionẽ ppt timorẽ: tal' simlatio ñ nocʒ: dũmõ prestatio p̃cedat: vt ex qd me.cã platũ. Simulatio ãt ex inhonesta cã semp facit monachũ: nec admitteret si vellet pbare cõtrariũ: vt.xxvij.q.j.vidua.⁊ ex de regula.vidua.⁊.C.de latia libertate tollẽda.l.vnica.§.sʒ ⁊ qui domini funus pilleati. Et nota ꝙ Joh. fauentinus distinxit: Est fictio intentionis et fictio oper'. Fictio intentionis est cum quis ficte ad baptismũ accedit: et licet ficte accedat: tamen verũ baptismũ recipit: vt.j.q.j. sic ficti. Simili si quis ficte fit monach⁹ ad hoc vt possit fieri abbas: nihilominus est monachus: licet ficta et non sincera sit eius intentio. Fictio operis dicitur vbi factum fingitur esse quod non fiat: vt ff.de ri.nuptia.simulate. Vel cum simulat se vendere et donat: fm ꝙ dicitur. C. plus valere quod agitur q̃ quod simulate concipitur. Similiter dico ꝙ si aliquis eo proposito copulatur alicui mulieri ꝙ nolit stare legitime cum ea: et hoc paratus sit probare ꝙ nõ est audiẽdus. Nã in spõsalib⁹ recurrit ad cõmunẽ intelligẽtiã ṽboꝝ: licet ɔtrahẽs aliũ intellectũ habuerit: vt ex de spõ.ex lr̃is. Ubi ei ṽba nõ sũt ambigua nõ ẽ loc⁹ interptatiõi: vt.ff.de le.iij.ille aut ille. i ❡ Reuertat.

Voluntas punitur. Simulatõ

Hoc itellige qñ post habitũ assũ ptum steterit iter moniales: vt.x / xvij.q.j. vidua. als sol⁹ habit⁹ ñ dirimeret seqnẽs mrimoiũ : vt ex̃ ð reg. porrectũ. ⁊ ex̃ de ꝯuer.cõ / iugato. ex parte in fi.

P Resbyte / ris diaco. vt ex̃ q̃ cle.vl'vo. sup eo. Cõtra:sꝫ ibi fuit dispẽsa / tio cõparatiua.

Act. 8.d b ❡ Disiũgi.nõ eni dꝫ dissimla / tione clpabili ne fãda snia robo / rari. C.de incest. nu.l.vl.in fi.

❡ Disiungi. q̃ ad carnis copu / lã:qꝛ qð nõ ẽ nõ põt dissolui neqꝫ accusari.ex̃ ð de spõ.impube.ad

Act.5.a dissoluẽdũ. Sic dicit lex ꝙ matri moniũ nõ dꝫ dis solui qð ab iitio nullũ fuit : vt in auc.de nup.§. si ꝓo ab initio.

V Irgines. c ❡ Qui / cefte. Sacrilege etiã sũt.xxviij.q. j.virginibus:qꝛ vasa dñi:id ẽ se / ipas cõtaminãt ꝫ.di.xxi.decerni mus.

E Cce ostẽ suꝫ est. In hac. xxviij. di.agit ð ꝯtinẽ / tia clericoꝝ i tri b⁹ ordib⁹. Ostẽ / dit etiã qlr sint or dinãdi q̃ ab ifã / tia ecclasticꝭ of / ficijs adiũgũt. Itẽ oñdit ꝙ reli cte p̃sbyteroꝝ et diaconoꝝ nõ pos sũt alij nubere:⁊ ꝙ sacerdotes a sua cura nõ dñe abijcere mlieres. Vltio ꝙ ad lai / cos nõ spectat iu dicare ð sacerdo tib⁹:lꝫ mali sint.

rio ꝑmaneat qð inchoauit.

N Am si ꝯsense / Palea. rim⁹ ꝙ oĩa sacramen / ta ecclastica quisqꝫ ꝓut vult fingat ⁊ non vere faciat:oĩs ordo ecclasticꝰ turbabit:nec catholice fidei iura ꝯsistunt: nec canones sacri rite obser / uant. Quid eni ꝓfuit simo / ni mago baptismũ sacꝝ ficte suscipere ⁊ i christianitate se ꝑmãsuꝝ finxisse:cũ ꝑ Aplm fraude ei⁹ detecta qð sibi fu / turũ esset p̃nũciatũ fuit. Ait eni: Pecunia tua tecũ sit in ꝑditionẽ:cor eĩ tuũ ñ ẽ rectũ corã deo: Penitẽtiã itaqꝫ a / ge de hac iniq̃tate tua:⁊ ro / ga deũ vt forte remittat̃ ti / bi cogitatiões cordis tui:In felle eni amaritudĩs ⁊ obli / gatiõe iniq̃tatis video te eẽ: Ideo tꝉes nisi resipiscãt spiri tuali gladio ꝑcutere cẽsem⁹. Nõ eni fas ẽ spũiscto mẽtiri: sicuti Ananias ⁊ saphyra mẽ titi sũt et stati perierũt. Itẽ Calix.pa. In sacris ordini / bus ꝯstituti nõ ducãt vxores: ⁊ si duxerint separent̃.

a P Resbyteri diacõib⁹ sb / diacõib⁹ ⁊ monachis ꝯcubi / nas habere seu matrimonia ꝯtrahere penit⁹ iterdicim⁹. ꝯtracta qꝫ matrimõia ab hu b iusmodi ꝑsonis disiũgi:⁊ ꝑ / sonas ad pẽitẽtiã redigi de / bere iuxta sacroꝝ canonũ dif finitionẽ iudicamus. ❡ Hic distinguẽdũ ẽ ꝙ vouẽtiũ alij sũt simplr vouẽtes :de qbus augustin⁹ ⁊ theodor⁹ locuti sũt. Alij sũt qb⁹ post votũ bñ dictio accedit ꝯsecratiõis vel ꝓpositũ religiõis:de qb⁹ hie ro.et nicola⁹ et calixt⁹ scripse rũt. Unñ idẽ cõtra eũdẽ ioui nianũ Hiero.scribẽs ait: In cefte sũt virgĩes q̃ post cõse cratiõe nubũt.

V Irgines q̃ post ꝯsecratiõeꝫ nupserit :nõ tã adultere sũt qꝫ inceste.

c E Distin.XXVIII. Cce ostensũ ẽ bre / uiter ꝙ nolẽtes vo uere cõtinentiam nec ad sub diaconatum nec ad superio / res grad⁹ ꝯscẽdere pñt. Unñ ad subdiaconatũ accedẽtes nõ sine voto castitat̃ iubent̃ admitti anc̃te beati Gre.qui scribẽs petro sbdiacono ait. Nõ fiat subdiacon⁹ q̃ se caste victurũ nõ ꝓmittit.

N Ullũ facere subdiaco / nũ p̃sumãt epi:nisi q̃ se castũ e victurũ ꝓmiserit:qꝛ null⁹ ad ministeriũ altaris accedere debet:nisi cuius castitas añ susceptũ ministeriũ fuerit ap probata. Itẽ Innocẽ.secũ / dus. Ecclastico officio atqꝫ bñficio careat subdiacon⁹ et supra :concubinam habens vel vxorem ducens.

D Ecernim⁹ vt hi q̃ in or dine subdiacõat⁹ ⁊ su / pra vxores duxerint aut ꝯcu binas habuerint:officio atqꝫ f ecclesiastico bñficio careant. cũ eĩ ipsi tẽplũ et vasa dñi sa / crariũ spũsscti debeant esse ⁊ dici:indignũ eos est cubilib⁹ ⁊ imũdicijs deseruire. Itẽꝫ ex cõcil'tol'.v. Caste se victu / ros ꝓmittãt in diaconos vl' p̃sbyteros ordinandi.

g Q Uãdo p̃sbyteri ⁊ dia / cones per parochias cõstitu h unt:oportet eos ꝓfessionem i epo suo facere : vt caste pu / reviuãt sub timore dei:vt dũ eos tal' ꝓfessio obligat : vite sctẽ disciplinã retineãt Itẽ Greg.nobilib⁹ ciuib⁹ neapo. Qui lõgã corpõis sui cõti / nentiã nõ hꝫ:in epm eligi nõ debet.

P Riusqꝫ ad nos scriptura vr̃a discurris set iohãnẽ diaconũ q̃ ab alte k ra parte elect⁹ ẽ:paruulã ha l bere filiã quorũdã relatione cogñuim⁹. Unñ si rõnẽ voluis / sent attẽdere: nec alij eũ eli / gere nec ip̃e debuerat ꝯsenti re. Nã q̃ p̃sũptione auderet ad ep̃atũ accedere q̃ adhuc lõgã corpor' sui ꝯtinẽtiã filia teste ꝯuincit̃ nõ habẽ. Itẽꝫ ex ꝯcil'.toleta.ij. Ad subdia / conatũ accessuri ꝯtinẽtiã ꝓfi

N Ullũ fa. e ❡ Pro / mise.expsse vt ta cite. Expsse:vt xxiij.di.q̃cũqꝫ.⁊.x xviij.q.j .vt lex Tacite.ꝫ.e.diaco ni.Si q̃ris quõ eccl'ia impõit ali cui necitatẽ cõti nẽdi:cum ꝯtinẽ tia sit res voti ñ p̃cepti:vt.xxxij. q.j.itegritas. Di co ꝙ eccl'ia nemi nẽ cogit ꝯtinere sꝫ in ordine quẽ dat põt iponere legẽ quã vult:siẽ qlibꝫ ali⁹ i tradi tione rei sue : vt ff.de pac.in tra / ditionib⁹. — Continẽtia an p̃ceptũ

D Ecernim⁹ f ❡ Careãt.miti us agit cũ eis ð cretal' q̃ iubꝫ eos amoueri p⁹ ãmo nitionẽ:vt ex̃ de coha.cle.sicut. — 1.Cor.7

Q Uãdo p̃s / bi .et dia / cones. Hodie ẽt acolythis ꝯferũ / tur eccl'ie ex dis / pẽsatiõe:vt ex̃ ð eta.⁊ q̃.p̃terea. — Acolythi hũt eccl'ias

h ❡ Professio / nẽ. qd ꝓmittere debeat dixi.xxi / ij.dis.q̃cqꝫ.

P Riusqꝫad i ❡ Ab al tera parte.i.me / dietate : qꝛ noie part' medietas desigñt:vt.ff.ð v. sig.nomẽ.§. por tiõis. — Pars

k ❡ Par / uulã. Paruitas filie fuit argumẽ tũ qð nõ diu fue rat ꝯtinẽs.vñ a liud eẽt si habu / isset magnã fili / am:vt sic nõ ob / stet vt.ꝫ.e.de sy / racusane vñ ibi fuit dispẽsatũ:sꝫ hodie iure com / muni null⁹ talis ꝓmouẽdus ẽ in ep̃ꝫ:vt.lxj.di.ca tinẽsis l ❡ Fili / am . Nota ꝙ ꝑ ferm ip̃ꝫ ꝓbat̃ a liqd:vt.lxxxij.di — Facto ali / quid ꝓbat̃

Distinctio XXVIII

ꝓposuisti.xij.q.ij.q̃tuor.et.xviij.di.ꝑuenit.ex h.e.vide / tur ꝙ iudex ex suo officio possit aliqd supplere ð facto: qð sibi nõ cõstat tã qꝫ iudici:et licꝫ nõ obijciat̃ aliqd a ꝑtib⁹ ꝯ ꝑsonã electi ip̃e tñ superior põt obijcere. Sꝫ h iõ supplet de facto:qꝛ illud spectat ad substãtiã electiõis: sic supplet de ta li facto quod spe ctat ad substãti / am iudicij: vt di xi.ij.q.vij.alieni. Ho. al's iudex ñ supplet de facto nisi qð ꝯstat iu / dici tã qꝫ iudici: vt.C. ð tẽp.ap. l.j .§.vl.et .C.de ap.ampliorẽ.cir ca p̃n.⁊.ff.ð tes. l.iij.§.tu magis scire. Sed lꝫ pos sit supplere:tñ et soli nõ credit̃:vt ex̃ de ꝓba.qm̃ ꝯ falsaꝫ.sꝫ de iure suppler.C.vt qð sũt aduo.l.vna. — In licet supplere x facto

D E hid q̃s. a ❡ Infã tie:id ẽ pueritie qꝛ ifãtia non du rat nisi vsqꝫ ad septẽniũ:vt.C.ð iure dli.si infãti. Sic q̃ videt̃ ꝙ pueri bñ pñt ha bere bñficia ec / clesiastica:naꝫ ⁊ ꝓmoueri pñt:vt lxxvij.di.i singu lis . Sꝫ ꝯ.j.q.j pueri.sꝫ diciꝙ be neficiũ pñt hẽre sꝫ nõ pluraras : vt ex̃ ð eta.⁊ q̃. i decoꝝ. b ❡ Le ctoꝝ. Noie lecto ris h cõp̃hendit oẽs miores ordi nes.ꝫ.xxv.di.c. j. c ❡ Octauũ decimũ. i clerico sclari reqrit̃ vo / tũ i.xviij.anno : vt h ⁊.lxxvij.di. i singlis. sꝫ i mo nacho i.xv.vt.x / x.q.j. illud . qð ideo fit ne mona / chal'habit⁹ ꝓpt̃ nuptias deserat̃:nisi vbi dura ẽ ꝯuer satio:vt in isul' vbi dat̃ mai⁹ spatiũ:vt ex̃ de regl'a .qꝛ in isul'. d ❡ Probatiõe. Debet eni lõga p̃cedere ꝯtinẽ tia:vt.ꝫ.e.xx.c.⁊.lxxvij.di.q̃cũqꝫ. e ❡ Aut ad terre. Quia terrã replẽt:virgitas paradisũ.xxxij.q.j.nuptie. f ❡ Auferre. Qð q̃ de iure cõi cõpetit negãdũ nõ ẽ. in aut.de nup.circa ñ.§.sꝫ h qꝛ.ff.de re iudi.l.iiij.§.si qs. A Ssumi. Ab isto loco vsqꝫ ad.§.Ecce.(ꝯdenat⁹. oia.c.inducunt̃ ad ꝓbãdũ ꝙ sbdiacõi cõtinere ñ — Infantia

D E his q̃s volũ / tranf. a tas parẽtũ a p̃mis ifã / tie annis clericat⁹ officio mã cipauerit:id statuim⁹ obs̃uã / du:vt mox detõsi vl' ministe / b rio lectoꝝ traditi in domo ec clesie sub ep̃ali p̃sẽtia a p̃po / sito sibi debeãt erudiri.at vbi c octauũdecimũ etat' sue com / pleuerint annũ:corã toti⁹ cle ri plebisqꝫ ꝯspectu voluntas eoꝝ de expetendo ꝯiugio ab ep̃o ꝑscrutet̃.qb⁹ si grã casti tat' deo ĩspirãte placuerit:et ꝓmissiõe castimonie sue abs qꝫ coniugali necitate sese spo põderit vuaturos : hi tanqꝫ appetitores artissime vie leuis simo dñi iugo sbdãt̃ Ac p̃mũ suddiaconi ministeriũ habi / d ta ꝓbatiõe ꝓfessiõis sue a vi cesimo anno suscipiãt.ꝙ si i / culpabilit̃ ac ioffẽse.xx.⁊.v. annũ ꝑegerit:ad diaconij of ficiũ si adiplere id posse ab e / piscopo ꝓbant̃ ꝓmoueri de bẽt.Cauẽdũ est tñ his:ne qñ e sue spõsionis imemores:aut ad terrenas nuptias aut ad furtiuos ꝯcubitos vltro con currãt:qð si forte fecerint vt sacrilegi rei ab eccl'ia habeãt̃ extranei:qb⁹ aũt volũtas ꝑ pria iterrogatiõis tp̃e deside riũ nubẽdi ꝑsuaserit: cõcessã f ab ap̃lo licẽtiam auferre non possum⁹:ita vt cũ ꝓuecte eta tis in ꝯiugio positi renũcia / res separi ꝯsẽsu opib⁹ carnis spopõderit : ad sacros ordi / nes aspirẽt. Itẽ ex concil. arelatẽsi.iij. In cõiugio ꝯsti / tut⁹ ad sacerdotiũ assumi nõ debet.

g A Ssumi aliqueꝫ ad sacerdotium in ꝯiu gij vinculo cõstitutũ nõ opor tet:nisi fuerit ꝓmissa ꝯũsio. Itẽ ex eodẽ.iiij. Nõ ordinẽ tur diaconi q̃ castitatẽ nõ ꝓ / fitent̃.

h P Reterea placu / it vt deinceps nõ ordi nent̃ diacões ꝯiugati:nisi q̃ pri⁹ ꝯuersiõis ꝓposito ꝯfes / si fuerit castitatẽ. Uerũ illa p̃ori auc̃te diacõib⁹ videt̃ ꝑ / mitti ꝯiugiũ:cũ ad sacerdo / tiũ tñ ꝯiugati ꝓhibent̃ assu mi. Porro i seq̃nti vidꝫ ꝑmit ti auc̃te sbdiacõib⁹ cũ de dia / conib⁹ spẽalit̃ p̃cipit̃ vt sine ꝓbatiõe castitat' nõ ordinẽ / tur. Hoc idẽ i anquiritana sy nodo videt̃ eẽ ꝑmissũ:i q̃ sic statutũ ẽ. Diaconi nõ ꝓhibe ant̃ a misterio ꝓ nuptijs:si in ordiatiõe dicũt se ꝯtinere nõ posse.

i D Yaconi q̃cũqꝫ cũ ordinant̃:si i ip̃a or k dinatiõe ꝓtestati sũt dicẽtes se velle hr̃e vxores:nec posse se ꝯtinere.hi si postea ad nu / l ptias ꝑuenerit:maneãt i mi / m nisterio:ꝓpterea ꝙ his ep̃us licẽtiã dederit q̃cũqꝫ sane ta / cuerit ⁊ susceperint man⁹ iposi tionẽ ꝓfessi ꝯtinẽtiam:si po / stea ad nuptias ꝑuenerint a ministerio cessare debebũt. Itẽ ex ꝯcil.neocesa. Pres / byt' ducẽs vxorẽ ab ordĩe de ponat̃.

n P Resbyt' si vxo / rẽ duxerit:ab ordĩe il /

tenent̃.⁊ idẽ ꝓbat ð diacono ⁊ sacerdote:⁊ oĩa sophi / stice inducit. Vl' loqnũt̃ de tp̃e illo q̃ ꝯtinẽtia ce P Reterea.(perit introduci. D Yaconi. Ad itelligẽtiã hoꝝ capituloꝝ notaꝺ ꝙ i oriẽtali eccl'ia ⁊ in occidẽtali licite ꝯtrahit̃ in mi noribꝫ ordinib⁹: vt.xxxij.di.si qs eoꝝ.⁊.c.lectores. et.c.placuit. Sꝫ ꝯstituti in supio ri ordie nec apð nos nec apð gre cos pñt ꝯtrahe / re. Nec poterãt a tp̃e ap̃loꝝ:⁊ si ꝯtrahãt non est matrimoniũ: vt h p̃tꝫ ex sexta sy / nodo q̃ in oriẽte fuit celebrata:et regulam statuit eis:vt.xxxij. dis. si qs eorũ .xxxi. di.nicena. lxxx / iiij.dis.cũ in p̃te rito. In h ãt dif fert inter eos ⁊ nos. Ipi eĩ siue sint ꝯiugati siue nõ ꝓmouent̃ ad sacros ordĩes nõ ꝓmissa continen tia:vt.xxxj.dist. qm̃. Sꝫ occiden tales nũqꝫ ꝓmo uent̃ nisi ꝯtinen tia ꝓmissa:vt.ꝫ. e.nullũ.⁊.c.assu mi.a tp̃e aũt ci / ricij ⁊ innocẽtij nõ licuit occidẽ / talib⁹ ad diaco / natũ vl' supra ꝓ / moueri nisi pro / missa cõtinẽtia: vt.lxxxij.di.ꝓpo suisti.⁊.c.pluri / mos. Sꝫ subdia conibꝫ vsqꝫ ad tẽ pus Gregorij li / cuit:vt.xxxj.dis. añ triẽniũ. Oriẽ tales ergo licite vtunt̃ matrimo nio ꝯtracto añ sa cros ordines.po stea in sacr' ordi nib⁹ ꝯtrahere ñ licet:vt.xxxj.di.qm̃.⁊.c.alit̃.⁊ ex̃ de cleri.cõiu.cũ oliꝫ. sed post receptũ sacrũ ordinẽ nõ possũt ꝯtrahere: vt ibi dicit̃. k ❡ Protestati.ꝫ.dixi di.xxi.diacon⁹.⁊ ex̃ de in inte.resti.c.j.in fi. l ❡ Postea. Sic extra de cle. ri.cõiu.diuersis.et extra de ꝯces.p̃bẽ.⁊ eccle.nõ vacã. cũ sup.in fine .extra de filijs p̃sby.veniens. m ❡ In ministerio. Quia videret̃ venire cõtra ꝓmissionẽ ꝓpri / am:vt ex̃ de cõdi.ap.ꝑ tuas. P Resbyt̃. n ❡ Ab( ordine: Id est ab officio ⁊ nõ bñficio.⁊ fm h ma — Qui ordi / nati pos / sint ꝯhere

gl's punit̄ sacerdos q̄ fornicat̄ q̄ꝫ q̄ legitie ꝯhit: ꝛ hõ: q: facit ꝯtra sacꝝ ordinē ꝛ etiā ꝯtra legē: ꝛ iõ min⁹ pec cat ducēdo vxorē: q: credit hoc sibi licere: sic illa minus punit̄ q̄ publice delinq̄t q̄ꝫ q̄ puate delinq̄ret: q: credit h̄ sibi licere: vt.ff ð ritu nup.l.vl. a ¶Ad penitētiā. l.di.ꝯfirmandū.

An cleric⁹ solēnit̄ pe/ niteat

Cōtra: sed illð i/ relligit̄ de solen/ ni pnitētia: quā cleric⁹ facere nō dz. istð de publi/ ca: vt.xxx.q.j.si q̄s sacerdos. ꝛ.xxx.di.si q̄s p̄sby/ ter. Sz si deposi tus fuerit bñ po test solennit̄ pe/ nitere: vt de pe. di.vj. sacerdos. Adhuc sigtur ꝯ tra.lxxxij.di. p̄s/ byt̄. vbi dz ꝙ sa/ cerdos nō dz pu blice penitere in ter laicos. Sed illud verū est qñ crimē ē occultū sed hic loquit̄ qñ crimē ē publicū apd laicos. v.q. j. si peccauerit. Q Uia sūt. c ¶Quo niā. Qz hec alle/ gatio valeat ꝓ/ bat̄. xxxiij.di. si q̄s viduā. b ¶Cōductor: Id ē ðfēsor. d ¶Dicēs. ꝛ ita non potuit vxor eius ꝯsecrari: q: marit⁹ corrupte nō pōt ꝓmoue/ ri. e ¶Nec eā v̄ginē. Hic per duo extrema col ligit̄ medium. ex eo eī ꝙ ab initio nō erat virgo: ꝛ postea iste ꝓmo tus fuit in diaco nū colligit̄ eā nō

Extrema declarant medium.

lum depōi debere: ꝙ si forni/ cat⁹ fuerit vl' adulteriū cōmi a serit: extra eccl'iaz abijci ꝛ ad penitētiā inter laicos redigi oportet. Itē Grego. De eo q̄ relictā cuiusdā diaconi du/ xit vxorē.

Q Uia sūt cul/ pe in quib⁹ culpa ē re/ laxare vindictā: crēda ē sēp veritas: vt inq̄ri debeat vtꝝ accusatuz noxa ꝯdēnet: an a pena inocētia patefacta sub/ ducat. itaꝗ puēit ad nos fau tinū ðfēsorē vltionē exercere in petrū latorē p̄sētiū voluis/ se: ꝓ eo ꝙ incēstū dr relictam b cuiusdam diaconi tpe q̄ ꝯdu ctor fuit: marito tradiderit. c sed qm̄ iste cōiugē diaconi as d e serit nō fuisse: dicēs: nec eam virginē ad eū puenisse: deni/ f ꝗ nec religiosam mutasse ve stē postꝗ ille in ordine sacro ꝓmotus est: et adijciēs etiā priusꝗ ad diaconē puenissz: et postea praua illā mulierez opinione vixisse. Ideo frat/ nitatē tuā his hortamur affa tibus: vt cū dei sic decet timo re causā hāc subtili animo i/ uestigatiōe pquirere: ꝛ si i cō iugio diacōi mulierē de qua g agit̄ fuisse ꝯstiterit: suprascri ptus lator memorato dēfēso/ ri et rectori patrimonij ad vi/ dictā modis omnib⁹ tradat̄: et cū cōpetēti emēdatiōe hi q̄

allegauit. g ¶Fuisse. supple et cū ordiatū ipsa scien te. Nā si ea inuita ordinaret̄ vl' ignorāte nō fieret ei p̄ iudiciū: sz si sciuit ꝛ tacuit fit ei p̄iudiciū: vt post mor/ tē illi⁹ nō possit nubere: vt.xxxij.di.seriatim. vñ nō req̄ rit̄ ꝙ mlier voueat: sed sufficit si scit virꝝ suū ordinari.

male sociati sūt disiungant̄. Si vo in eius cōiugio nō fu/ erit memoratū fautinū ex no stro mādato cōmonere te vo lum⁹ vt ei facere nil p̄sumat: nec falsa illū accusatio in ali/ quo p̄grauet. Itē ex cōcil. aurelian. De vxore p̄sbyteri vel diaconi si alij se cōiūxerit.

h S I se cuiꝗ mlier dupli/ ci cōiugio p̄sbyteri vel diaconi relicta cōiūxerit: aut i castitate fruātur aut separē/ tur: aut certe si in criminis in tentiōe ꝑstiterint: pari excō/ municatione plectant̄. Itē ex cōcilio Martini pape. De eodē.

k S I qua vidua epi vl' p̄sbyteri aut dia coni maritū acceperit: null⁹ cleric⁹ nulla religiosa perso/ na cū ea cōiugiū p̄sumat nū/ q̄ꝫ cōmunicet. morīēti tñ ei sa cramenta subueniant. Itē pelagius cethego patricio. Cuiusdā epi ordinatio differ tur: q: vxorē habet et filios.

D E syracusane vrb anti/ stite optaueram⁹ i ip̄o initio glie vr̄e desiderijs obe dire: nisi vos mltiplex rō ipi us nō pauc tpib⁹ ordiatiōez differre sacerdotij coegisset: ob hoc autē ꝙ vel p̄sone qua litas: sicut ꝛ vos meli⁹ nost̄ vl' supstes vxor aut filij p q̄s l eccl'iastica solet periclitari h̄

S I se cui. h ¶Du/ plici. q̄ꝫtū ad p̄/ mū. i ¶Sepa ret̄. Dubitat̄ de vxorib⁹ ordinā/ dorū q̄lit̄ vouere ðbeāt ꝛ dare licē tiā. Videt̄ ꝙ so/ lo v̄bo: vt.s̄.e.di stin.de his.in fi. ꝛ.e.q: sūt culpe. ꝛ.xxxiij.di. seria ti. Sz ꝯ ex ð cō/ uersa.cōiu.sane. et.xxxiij.di.frat̄ nitat̄. vbi dr ꝙ vxor ꝓmouēdi i trabit mōasteri/ um. Itē alia rō/ ne q: cer⁹ clerico/ rū p̄emiet cerui mōachorꝝ: q: vix bon⁹ monachus fac bonū clericū xvj.q.j.legi. ꝛ fa cit ad h̄ ex de cō uer.cōiu.cōiuga tus. Sed nullus suscipit̄ i mona/ chū nisi couerta tur vxor. xxvij.q ij. agathosa. Dic nō esse necesse ꝙ conuertat̄ sed ꝙ voueat tm̄: nisi de ea habeat̄ su/ spicio. ex de con/ uersa.cōiu. cum sis p̄ditus. ꝛ spe ciale ē in illa de/ cre.sane. in vxore epi. Sz obijcit̄: hic mulier nō vo uit solēniter & si cōtraxerit tenet matrimoniū: qð hic negat̄. Sol'.

Vxores ordinādorū q̄d voueāt

fuisse vxorē.ff.de here.insti.sed ꝛ si.§.solem⁹.et.liij.di. c.legē. Qñꝗ mediū trahit extrema.ff. ð ser.ru.p̄di. q̄ sella.§.vl.ꝛ.l.tria p̄dia. Quandoꝗ p̄ncipiū trahitur ad finē.ʒ.xxxv.dis.ab exordio.ff.de le.iij.si q̄s.in p̄nci. Qñꝗ finis trahit ad se p̄ncipiū: vt.xiij.q.ij.c.vl.ff.de adimen.le.l.iij.et.l.iiij. f ¶Nec religiosam: Id est religiosū habitū: quē solēt sumere vidue vl' alie duore: licet nō couertant̄ ad aliquā eccl'iam: nec eniz credo ꝙ vxor illius qui ꝓmouet̄ ad sacrū ordinē teneat̄ intrare religionē: sed sufficit ꝙ voueat ꝑpetuā continētiā: vt.l xxvij.di.eps. Nec ob.ex de couer.cōiu.sane.q: illð spe/ ciale est in vxore ep̄i: sed adhuc ob.de cle.cōiu.qð aūt. sed illð intellige cū ordinat⁹ vult trāsire ad religionē. Sed nec hic papa aliquid dicit de veste: sed petr⁹ illð

An vxor ꝓ mori cogat̄ ad religio/ nem

fz q̄sdā votū istð ē solēne ex ppria ꝓfessiōe: vt ex q̄ de. vl' vo. cōsuluit: al's nō videt̄ ꝙ sola sciētia mlieris solē nizet votū: nisi ip̄a expsse vouerit. Ioh. Sed videt̄ ꝙ sola cōstitutio ecclesie hoc faciat: ex eo patet q: grecus nō ꝓmittit continentiā dū recipit sacros ordines: vt.x xxj. dis. qm̄. tamē si contraxerit post sacros ordines nō tenet matrimoniū: hoc ergo nō facit votū sed sola ꝯsti S I q̄ vi. k ¶Aut dia. Ideo nō tutio eccl'ie. B. fac mētionē de s̄bdiacōib⁹: q: tpe Gregorij ꝓmo uebat̄ q̄s i s̄bdiaconatū nō ꝓmissa ꝯtinētia: nec fiebat vxoribus aliquod preiudiciū: vt.xxvij.q.ij.multorꝝ. D E syracusane vrbis. l ¶Solet periclitari. No. ta caueri debere ex eo ꝙ solet aliquid fieri: vt.xc viij.distin.afros.et.lxiij.distin.nosse.

Subdiaconus

Nota



a ¶Perstiterit. Nō argu.ꝙ am bulatoria est vo/ lūtas eligētiū vl' ꝙ ad cōfirmati/ onē: vt.lxj.disti. studij.et.lxiij.di. q̄ꝫto. et ex ð elec. cū terra. ꝛ ꝙ nul lū ius acq̄rit ele/ cto añ confirma tionē: vt ex ð ac/ cusa.sup his. et xxvij.q.ij. nō du biū. et ex de elec. cū in cūctis. ꝛ.c. nosti. Ar. contra ex de elec. cū int̄. in fi. ꝛ p illā de/ cre. dico ꝙ nō po test variari. Io. Sed hodie pu/ blicato scrutinio variare nequeūt electores: vt ex ð elec. publicato. postulatio autez variat̄ si postulā tes diffidūt ð iu re suo: nisi sit iā p̄sentata supio/ ri: vt ex ð postu. p̄la. bone. B. b ¶Quā princi palis: Id est pri cipiū. in autē. de san. episco. circa princi. hic ꝓhibe tur in episcopuz eligi habēs vxo/ rem et filios. et.l xj.di.cathinēsis. Idē ē si hz nepo tes: vt i aut̄. quō oportet epi. §.j. col.j. Sz h̄ pōt intelligi qñ filij mali sūt vl' nepo tes: nā ꝓpter ta les ab alijs legi/ timis actib⁹ pa/ tres remouent̄: vt.vj.q.j. q̄ cri/ mē. Vl' qñ ita te nere diligit eos ꝙ p̄sumit rōne ipsorꝝ ꝙ dilapi/ dent̄ bona eccle/ sie: vt hic d̄icit̄: Idem ē si habz patrē vl' si habz fratres de quib⁹ est timor: al's nō repellitur quis ꝓpter vxorez vl' filios cum hoc ꝑ mittit apostol⁹.

Voluntas eligētiū ambulatoria

Habēs fi/ lios ꝓhibet̄

stātia nros animos: diuti⁹ ab eius ordinatiōe suspēderet: ꝛ q̄ꝫtū ad cautelā hūanā perti net: itegro pene anno distuli mus: opinātes ꝙ in meli⁹ sy racusanorꝝ puenire posset ele ctio. Sed q: i volūtat sue ꝓ/ a posito irreuocabilit̄ ꝑstitert. et null⁹ ē ali⁹ in eadē reptus eccl'ia nisi longiorib⁹ adhuc temporꝝ differret̄ spacijs: ne paulo ampli⁹ insaniret. sic fi lij vr̄i magnifici p̄tor testifi/ catiōe didicim⁹: int̄ hmōi am biguitates illud ꝯsulti⁹ iudi cauim⁹ faciēdū: vt ꝯgrua pro b uidētia cām ꝓpter quā p̄nci/ palis cōstitutio habētē filios ꝛ vxorē ad ep̄at⁹ ordinē ꝓmo ueri ꝓhibz: salua dispositiōe ꝯcilij munirem⁹. Qua de re sūmo studio ab eodē syracu/ sane vrb ep̄o priusꝗ a nobis ꝯtigerit ordinari. hmōi exe/ gim⁹ cautionē: p quā ꝛ suam fateret̄ q̄ntula eēt p̄sent tpis habita rerū descriptiōe s̄bstā tiā ꝛ nihil vnꝗ p se aut p fili os ꝛ vxorē siue quālibz ꝓpin quā aut domesticā vl' extra/ neā forte p̄sonā de reb⁹ aude at vsurpare eccl'ie: et vniūsa c sui ep̄at⁹ q̄sita tpe eccl'ie sue dñio sociaret: nihil vltra id qð mō descriptū ē filijs suis d vel heredib⁹ relicturus. ¶E c ce hac aucte elect⁹ in ep̄atuz ꝓhibet̄ hr̄e vxorē ꝛ filios: eli gi āt ad ep̄atū nō dz: nisi aut sacerdos aut diacon⁹: subdi acon⁹ vo nō nisi necitate co/ gēte. Siue & p̄sbr siue diaco/ nus siue subdiaconus fuerit: apparet ꝙ i p̄fat ordib⁹ ꝯsti tuti licite mrimonio vti p̄nt. q: & aucte Grego. q̄ relictā di aconi vxorē marito tradidit puniēd⁹ ē. Itē i neocesari. cōci. P resbyter ducēs vxo/ rē nō diacon⁹ iubet̄ deponi. Itē in anchiritana synodo D iaconi q̄ i ordinatiōe sua dicūt se velle hr̄e vxores: si postea ad nuptias venerit: ñ ꝓhibent̄ a misterio. Patet ꝙ nec diaconi nec subdiacō

sūt ꝓhibēdi a cōiugio: sz qð ð electiōe obijcit̄: verꝝ quidē ē in ep̄atū nō eligēdū esse ni/ si in sacr ordinib⁹ ꝯstitutū: sz ip̄m vxorē hr̄e et filios nō re pugnat p̄missis auctib⁹ ð cō tinentia clericorꝝ. In laica li vo hitu vl' i miorib⁹ ordini bus ꝯstitut potuit hr̄e vxo/ rē ꝛ filios: sz postea ex ꝯsēsu vxoris ꝯtinētiā ꝓfessus sub/ diaconatū vl' diacōatū vl' p̄s/ byterij gradū adept⁹ fuerat: ꝛ tñ vxori ꝛ filijs ip̄m necaria s̄bmīstrare oportebit. ¶Il/ e lud aūt Gregorij duob⁹ mo/ dis soluit̄. vl' q: eccl'ia illa cui diacon⁹ ille militauerat nō/ f dū ꝯtinētie votū susceꝑat in diacōib⁹ ꝛ reliq̄s mīstris: vl' q: sic de electo in ep̄m supra/ scriptū ē añ s̄bdiaconatū me/ morat⁹ diacon⁹ eaz in vxorē g duxerat. ¶Illð āt neocesa h riensis ꝛ anchiritane synodi i k vl' ex tpe vl' ex loco intelligit̄. Ex tpe: q: nōdū erat itrodu cta ꝯtinētia mīstrorꝝ altaris. Ex loco: q: vtraꝗ synod⁹ ori ental' est: ꝛ oriētal' eccl'ia non suscepit generale votū casti/ tatis: hoc tñ diligēti obserua uatione custodit: vt post ade ptū sacerdotiū defuncta p̄ori vxore cū q̄ sacerdos fact⁹ fue rat si adulterā duxerit depo nat̄. Itē opponit̄ illð qð le git̄ in canone apostolorū. Presbyter causa religiōis nō cōtemnat ꝓpriā vxorē.

S I quis docuerit sacer/ dotem sub obtētu religionis l ꝓpriā vxorē contēnere: ana/ thema sit. Itē ex conci. gan grensi. Anathema sit q̄ p̄sby terū cōiugatū discernit nupti arū occasione.

m S I quis discernit p̄sbyterū cō/ iugatū tanꝗ occasiōe nupti/ arū: ꝙ offerre non debeat et ab eius oblatione ideo absti net: anathema sit. Itē ex vj. synodo. Ab officio abstine/ at p̄sbyter nō legalib⁹ nuptijs.

n P Resbyterꝝ nō detent⁹. legalib⁹ nuptijs ðtētū

ꝛ est arg. ad hoc xij.q.ij. episco/ pus qui filios. ꝛ extra ð testamē. c.j. dum tamen longa continen/ tia precesserit. vt s̄.eo. priusꝗ.let lxxvij.di.q̄cūꝗ. c ¶Quesita tē/ pore eccle. De re bus ecclesie vl' in tuitu ecclesie: vt xij.q.j.mālfesta. et.c.sequenti.et. q.v.c.penul. d ¶Ecce hac. Nisi necessitate hodie iure cōmu ni eligitur: vt ex tra de eta. ꝛ qua lita. a multis. e ¶Gregorij.s̄. eo. quia sunt. f ¶Susceperat in diaconibus ꝛ reliquis. Nec so lutio non valet: quia a tpe aplo/ rū nō licuit i or/ dine illo contra/ here nec in sub/ diaconatu: vt.lx xxiiij.di.cū in p̄ terito. g ¶Neocesarie sis.s̄.eo. p̄sbyt. si. h ¶Anchiri tane.s̄.e. diacōi i ¶Ex tempo/ re. Illð stare nō pōt: quia dicitur in fi. illius.c. dia coni professi con tinentiā. k ¶Ex loco in. G. ita credebat ꝙ in orientali ec clesia diacōi pos sent ꝯtrahere: sz hoc nō est verū. S I quis do. l ¶Cōtē/ nere. Verū ad ex hibitionē neces/ sariorꝝ: vt.xxxj. di. oino. et.§. po test. S I quis di/ scernit. ꝛ.ʒ.ꝛc. P Resbyte/ rū nō lega lib⁹. Pōt irelli/ gi de eo q̄ cōtra/ xit secundas nu ptias per igno/ rantiā iuris.

a ¶ Habere. Scz dignitatẽ. Beneficiũ enĩ retinebit et locũ in choro: et cãtabit cũ alijs ⁊ interer it electioni bus. sed hoc solũ deest ei ꝙ non debet ministrare vt sa cerdos: vt. xv. q. vi. ꝗ admiserit. ⁊. c. si qs p̄sbr̃. Et nõ ꝙ de vtroqꝫ iure esset priuãdus: vt. lxxxiij. di. quisqs. sꝫ h̄ bñficiũ ↄce/ dit sublato offi/ cio: vt. l. di. p̄sby/ teros. ⁊. c. stude/ at. ⁊ ex̄ ꝺ de. pu. henric⁹. et ex̄ de cle. egro. rua.

b ¶ Propt̃ deli ctũ: Id ẽ qꝺ fa/ ctuꝫ cõmiserit p ignorantiã.

c ¶ Ignorãtie. Arg. ꝙ licet ali/ qs ignorat se de bere ↄtinere qui ordinat̃: tñ ex eo ꝙ recipit ordinẽ tenet̃ ↄtinere. x/ liij. di. q̄ꝫq̄ꝫ.

d ¶ Priuatus. Videt̃ h̄ ꝙ si sa cerdos est excõi/ cat⁹ vl' suspẽsus ꝙ nõ debet priua/ tim dicere horas suas: qꝺ nõ ẽ ve rũ. immo ad hoc tenet̃ dñ tñ non faciat h̄ officiãdo suã eccliam: vt colligit̃. xj. q. iij. si qs epus.

e ¶ Rephẽsibi/ les. si. xv. q. vi. c. vi. Sed cõtra. x/ xxij. dis. null⁹. sꝫ illõ intelligit̃ cũ notoriuꝫ ẽ crimẽ eius.

Quia dixerat. s̄. pxl. di. ⁊. ecce. in fi. qdã. c. esse tpa lia vl' localia. iõ ad soluẽdũ mul/ ta ↄtraria oñdit in ista. xxix. di. q dã capitula tra/ dita esse ex cã: q/ dã ex tpe: qdam ex loco: qdã ex p sona.

a cathedrã qdeꝫ habere: sꝫ ab officio abstĩere p̃cipim⁹. Suf ficit ei hmõi indulgẽtia ei: qꝛ bñdicere alijs euꝫ q vulnera sua debet curare ↄsequẽs nõ ẽ. Bñdictio enĩ scificatiõis traditio ẽ: q xo hãc nõ habꝫ b c ꝓpter delictũ ignorãtie: quõ alijs tradet: Nõ enĩ publice ne ꝑ p̃uate bñdicat: nec corp⁹ dñi dispẽset alijs nec aliq mõ ministret: sed sufficiet ei ꝙ p̄ sidet et iplo ret a deo vt dimit tat̃ ei iniq̃tas ignorãtie sue. Mãifestũ ẽ aũt ⁊ hmõi nõ le gitime nuptie soluent̃: ⁊ nul laten⁹ vir accessũ habeat ad eã: ꝑpt̃ quã sacro ministerio d priuat⁹ est. Itẽ Nicola⁹ ad cõsulta bulgarorũ. De p̄sby/ ter' nõ ẽ laic' iudicãdũ

Onsulẽdũ decernitis: vtrũ p̄sbyteꝝ habẽtẽ vxorem debeatis sustẽtare ⁊ honora/ re: an a voƀ p̃ijcere: In q re/ spõdem⁹: Q̃m lꝫ ipsi valde e sint rephẽsibiles: nos tñ de/ um ↄuenit imitari: q solẽ suũ oriri fac̃ sup bonos ⁊ malos. deijcere ei a voƀ iõ ñ debet': qm̃ nec iudã dñs cũ eẽt fals⁹ discipul⁹ a numero discipl'o/ rũ eiecit. Veꝝ et de p̄sbyter' voƀ q laici estis nec iudican dũ est: nec de vita eoꝝ q̃cq̃ꝫ i uestigandũ: sꝫ epoꝝ iudicio q̃cq̃d sit est reseruãdũ. Disti. XXIX.

f Ed notã/ dũ ẽ ꝙ f̃ꝫ Isidoꝝ pleraqꝫ capitula ex cã: ex loco: ex tpe: ex p̄sona ↄsiderãda sũt. Hit Isidor⁹ Ex tpe loco ⁊ p sona ⁊ cã regule cano/ Ciendũ nũ intelligũt.

g h ẽ ꝙ pleraqꝫ capitula ex cã ex i k p̄sona: ex loco: ex tpe cõside/ randa sunt: quoꝝ modi qꝛ medullit⁹ nõ indagant̃: in er roris laberintũ nonnulli in/ tricãdo impingunt̃: cũ aũ in l dicãt q̃ꝫ intelligãt: ante icul/ m pant q̃ꝫ iterãdo lecta p̃q̃rãt. Hinc etiã Gregori⁹ ait: Pro diuersitate rerũ tẽperã/ tur regule sanctorũ.

Egule sanctorũ patrũ n pro tpe: loca ⁊ p̄sona ⁊ nego/ o tio instante necessitate tradi te sunt. Itẽ Hieronymus in epl'a ad ephesios. Pro di uersitate locoꝝ tẽpoꝝ et ho/ minũ scripture itelligẽde sũt.

Ecesse est vt iuxta diũ/ sitates locorũ tẽpoꝝ ⁊ hominũ quibus diuerse scri p pture facte sũt: diuersas cau/ sas ⁊ argumẽta ⁊ origĩes ha beãt. et quõ btũs Ioƀ. i apo calyp. sua septẽ scribẽs eccle sijs in vna quaqꝫ carũ vl' spe cialia vitia rephendit vl' vir tutes ꝓbat: Ita et sãct⁹ apo stolus Paul⁹ p singulas ec/ q clesias vulnerib⁹ medet̃ illa tis. Nec ad instar impiti me/ r dici vno collyrio omniũ ocu/ los vult curare. Di. XXX

s Llud autẽ qꝺ in ca/ none apostolorum et in grãgrensi cõcilio et i serta synodo legi tur: ex cã ↄsiderat̃ ⁊ ex tpe. Cã fuit heresis manicheoꝝ: que coniugium detestabat̃: t sicut etiam quorundam sup stitio multa in catholicorum detestatiõeꝫ itroduxisse inue nitur ↄtra quos in gãgrensi concilio statutum legitur.

ctus est coepiscop⁹ alij: vt. vij. q. j. nõ autẽ. l ¶ Ex lo co. Quia ꝑpter ꝓpinquitatẽ vel remotionẽ loci aliq̃d statuit̃: vt. lxiij. di. cũ lõge. xxiiij. q. j. pudẽda. ⁊. s̄. disti. iiij. erit autẽ. Vel ideo dicit̃: qꝛ quedã sunt localia que dam non. k ¶ Ex tempore. Sicut anglicis datũ fu/ it ꝑpter nouita/ tem vt cõiungã/ tur quarto gra/ du: vt. xxxv. q. iij quedam.

l ¶ Intelligãt. Quod esse nõ de ber. xj. q. iij. coꝝ.

m ¶ Perq̃rãt. Qꝺ iciuile ẽ: vt ff. de le. inciuile

R Egule sã. n ¶ Ne/ gocio: Id est ꝑ/ pter qualitatem negocij aliq̃d sta tuit̃: quod est cõ tra ius. sicut i cã matrimonij con sãguinei admit/ titur in testimo/ nium: vt. xxxv. q. vj. consangui/ neos. et propter causam ecclesie statuitur ꝙ do/ mestici admittũ tur in testimoni um: vt. xiiij. q. ij. sup prudẽtia.

o ¶ Necessitate tra. Quia lex nõ debet institui ni si ꝑpter necessi/ tatẽ: vt. s̄. di. iiij. erit.

N Ecesse ẽ. p ¶ Causas. xx/ iij. q. viij. occidit

q ¶ Vulnerib⁹. Nõ. ꝙ varietas delictoꝝ req̃rit varietatẽ pena/ rũ: vt. xlv. di. licꝫ. l. di. vt ↄstitue/ ret̃. xliiij. dis. vt comesatiões. xl. di. nõ cogant̃.

r ¶ Collyrio. ar gu. ↄ illos q ta/ les in oĩƀ ↄrijs ponũt solutiões. aliõ s̄m leges: a liud f̃ꝫ canones. vl' h̄ nouũ illõ ve rus.

t ¶ Llud ãt Dictũ fu it. s̄. xxviij. di. in. c. illo si qs docuerit. ⁊. c. se. ꝙ sacerdo/ tes nõ debẽt a se abijcere vxores suas p̄textu religiõis. h̄ dicit ꝙ ex cã fuit h̄ statutũ. s. ꝑpt̃ quosdã hereticos q cõiugia detestabant̃. t ¶ Quorũdã hereticorum.

Rõne loci aliq̃d ꝓmit titur.

Anglici

Qualitas negocij

Apoc. 14

Varia de cta varia penas

Nota ↄtra soluẽtes ar gumẽta

Nota bene

g ¶ Ex cã. Ex causa fuit statu/ tũ ne neophiti ꝓmoueant̃ ad epatus: vt. xlviij. dis. c. j. scilicet ne in supbia extollerent̃. sed hec causa cessauit i Ambrosio qui cathecumin⁹ ẽ electus i epm: vt. lxj. dis. ⁊. his omnib⁹. h ¶ Ex p̄sona. vt in Augustino q fa/

Neophiti non fiant episcopi

& Antonin. in 3. Hom. tit. 24 cap. 76.



S I qui. a ¶ Fideles. Fidelibꝫ et infidelib⁹ parẽ tibus tenemur subuenire: magis tñ fidelib⁹: vt lxxxvj. di. nõ satis. Sꝫ pone ꝙ habes patrẽ hereticuꝫ nũquid p̄feres ipm extraneo bono: Pe. mãducator di xit hãc q̃stionẽ esse nebulã ⁊ tenebrosã aquã in nubibꝫ aer': sed dicas ꝙ patrẽ q̃liscunqꝫ sit debem⁹ ꝑpo/ nere extraneo et scio in hijs q spe crant ad op⁹ mi/ sericordie in ꝑui dẽdo ei i necari/ is: nisi alter ma/ gis indigeat: tũc potius tenemur extraneo subue/ nire. vt dis. lxxx/ vj. pasce. Am/ brosius tñ videt̃ cõtradicere huic opinioni in cãti/ cis i illo loco: or/ dinauit i me cha ritatẽ. ait enim: Multoꝝ ẽ cha/ ritas inordiata. Quidã ei id qꝺ est p̄mũ ponunt tertiũ vel quar/ tũ. sed primo di ligendus ẽ deus. secũdo parẽtes: deinde filij: po/ stea domestici. q si boni sũt malis filijs sũt p̄ponẽ/ di. de peni. di. ij. charitas. sed illa auctoritas in rei ligẽda est de affe ctu interiori non de bñficioꝝ ex/ bibitione. Nam magis debemus diligere extrane os bonos q̃ꝫ pro pinquos malos. licet illis potius debeam⁹ subue/ nire. xiij. q. ij. nõ estimem⁹.

b ¶ Dei cultus. Qꝺ q̃dã heretici fecerũt rõne illi⁹ auctoritat': Qui reliq̃rit patrem ⁊ matrẽ ꝑpt̃ me cẽtuplũ accipiet xxviij. q. j. in p̄n.

Q Vecũqꝫ. s. de ↄse. dis. v. fucare. xxxiij. q. v. mulier. Io.

De multimoda supstitiõe he/ reticoꝝ qs grãgrẽse cõcilium anathematizauit.

S I q̃ anathematizauit. a filij parẽtes maxĩe fide b les deseruerint occasiõe dei cult⁹: h̄ iustũ esse iudicãtes ⁊ ñ poti⁹ debitũ honorẽ parẽti b⁹ reddiderĩt: vt hoc ipm i eis venerent̃: ꝙ fideles sint: ana thema sint. De eodẽ.

Q Vecũqꝫ mulier religio c ni iudicãs ↄuenire comã sibi amputauerit: quã de⁹ ad ve/ lamẽ ei⁹ ⁊ ad memoriã subie ctiõis illi dedit: tãq̃ꝫ resoluẽs ius subiectiõis anathema sit

S I qua. Itẽ. De eodẽ mulier derelicto viro d discedere voluerit soluto vi/ culo cõiugali nuptias cõtẽnẽ do anathema sit Itẽ. De eo

S I qs ꝓpter deum dẽ. e virginitatẽ ꝓfessus in cõiugio positos p arrogãtiã vitupauerit: anathema sit.

S I qs Itẽ. De eodẽ. f vl' virginitatẽ vl' ↄtinẽ tiã ꝓfessus i ↄiugio tãq̃ꝫ abo minabiles nuptias iudicat: et nõ ꝑpt̃ h̄ solũ ꝙ ↄtinẽtie ⁊ virginitat' bonũ sctm̃ ꝓposi tũ sit: anathema sit. Item.

S I qua muli/ De eodẽ. g er suo ꝓposito vtile iu dicãs vt virili veste vtat̃: et ꝑpt̃ h̄ virilẽ habitũ imitet̃: anathema sit. Itẽ. De eodẽ

S I qs tanq̃ꝫ h̄ cõtinẽtie cõuenire iudicans die dñico ieiunauerit in eiusdem h dici ↄtẽptũ: anathema sit.

S I tem. De eodem. I qs eoꝝ q in ꝓposito i sũt cõtinẽtie: ꝑpt̃ necẽitatem corporalẽ supbiat: ⁊ ieiunia cõia putauerit ↄtẽnẽda: toti⁹ ecclie p̄fectã in sua ↄsciã iudi k cãs rõnẽ: anathema sit. Itẽ

S I qs p sup/ De eodẽ. biã tanq̃ꝫ p̄fectũ se exi k stimãs ↄuent⁹ q p locã ⁊ ba/ silicas sctõꝝ martyrũ fiũt vl' accusauerit: vl' etiã oblatiões q ibidẽ celebrant̃ spernẽdas eẽ crediderit: memoriasqꝫ sã/ ctoꝝ ↄtemnẽdas: anathema sit. Item. De eodem.

S I qs docet domuꝫ dei l cõtẽptibilẽ debere eẽ: ⁊ ↄgre gatiões q in ea fiũt: anathe/ ma sit. Itẽ. De eodẽ.

S I qs extra ecclĩaꝫ p̄ua m tim ꝑ se ↄgregãs ↄtẽnat ec clesiasticas sãctiões ⁊ eccliaꝫ ipam apꝺ se sine ↄcilio epi cũ p̄sbytero agat: anathema sit.

S I tem. De codem. n I qs nuptias i accusa tionẽ duxerit ⁊ mulierẽ fide lẽ ac religiosã cũ viro suo dor mientẽ abominãdã credide/ rit: aut etiã accusãdã tãq̃ꝫ ñ posse cõiugatos in regnũ dei ingredi: anathema sit. Itẽ.

S I qs carneꝫ De eodẽ. o mãducãtẽ ex fide cum religiõe p̄ter sãguinẽ ⁊ idolo p immolatã ⁊ suffocatam credi derit cõdẽnãdũ tãq̃ꝫ speꝫ nõ habẽtem: q eã mãducat: ana thema sit. Itẽ. De eodem.

S I qs reliq̃rit ꝓprios fi q lios ⁊ nõ eos aluerit: et qꝺ pietat' est necessaria nõ p̄buerit: sꝫ s̄b occasiõe ↄtinẽ/ tie negligendos putauerit: anathema sit. Itẽ. De eodẽ

S I qs viroꝝ putauerit sctõ ꝓposito: id ẽ cõti/ nẽtie ↄuenire: vt pallio vtat̃ tanq̃ꝫ ex eo iusticiã habitur⁹ et rephendat vel iudicet ali/ os qui cũ reuerẽtia birr' vtũ r tur et alia veste cõmuni que

S I qua mu lier. d ¶ Discedere. sine eius consensu.

S I quis ꝑpter deũ.

S I quis vel virginitatem.

S I qua mu. g ¶ Proposito. qꝛ magis ẽ habilis et magis parata ẽ in scissa veste q̃ꝫ in clausa ad meretricãdũ.

S I quis h ¶ Cõtẽptũ. Quia si nõ fac̃ i ↄtẽptũ illi⁹ diei: ẽt omi die bonũ ẽ ei si ieiunat: vt lxxvj. di. vtinã.

S I qs coꝝ. i ¶ Neces sitatẽ: Id ẽ ↄti/ nentiã.

S I qs per. k ¶ Basilicas. Nisi cũ fiũt p in anes reuelatiões: vt de ↄse. disti. j. placuit.

S I quis do

S I qs (cet. extra. Et domus in q h̄ec fiunt publicãda est: vt in aut. de ec. tit. ⁊. si qs in sua domo. Ioƀ.

S I qs nu/ ptias.

S I qs ex fi de: Id est ex bona cõscien/ tia. p ¶ Im/ molatã. Idola/ ticis nõ debem⁹ vesci: vt h̄r. l. di. p̄sƀros. ⁊. xxxij. q. iiij. sic sãctius. Sꝫ ↄriuꝫ videt̃ illõ apl'i ad Co/ rinth̄. Si qs ifi/ deliũ vocat vos ad cenã oĩe qꝺ vobis apponit̃ mãducare nihil iterrogãtes. Sꝫ illud loquit̃ s̄m sua tpa: cuꝫ ad/ huc pauci erãt fi deles. Quod au/ rem dicit de san guine ⁊ de carne suffocata: hodie non tenet: quia tm̃ in figura fu/ it ꝓhibitũ.

S I qs re. ꝓ. fi. Nã ex iuramẽto possu/ mus astringi ad illõ: vt. xxij. q. ii/ ij. inter. de h̄ ha/ buisti. s̄. distin. j. ius naturale.

S I qs viro. r ¶ Ve/ ste. Sufficit q̃ꝫ ꝙ qs veste vtat̃ f̃ꝫ cõsuetudinẽ regiõis: ⁊ sic trãsmõtani nõ cogũt̃ vti ambulat' vestibꝫ vt italici: nõ obstãte noua ↄstitutiõe. ex

Hijs here ticis p̄/ ferendus est extraneo fide lis

Multoꝝ cha/ ritas

Nõ vescen dum idola ticis

Nota

de vi. ꝛ ho.cle.vt clerici.q: lex dꝫ ꝯuenire ꝯsuetudini:
H Ec scripsim⁹. a ¶ Et noua. (vt.ṡ.di.iiij.erir. ff.de ꝯsti.p̄n.in reb⁹. b ¶ Diuites. Hoc verū ē de talib⁹ q̄ faciūt miscdiam nō hñtib⁹:vt .xxxiij.q.v.secūdū. Nā et dñs habuit pecuniā:vt.xij.q.j.exēplum.

Habere pecunias

al's abijciēda est pecunia exēplo socrat(:vt.xij.q.ij.socrates.nā aliena rape cōuicit q̄ vltra necessaria sibi retinet: vt.xlij .disti-§-j. Jo. ¶ Diuites. Nō ē ꝯtra illō: Facili⁹ est camelū p foramē acus trāsire:q: illō de talib⁹ intelligit q̄ in diuitijs spē ponētes gratius intuent aurū q̄ȝ solē.de q̄b⁹ habetur.xlvij.di. sic.
S J q̄s p̄res. c ¶ Propter publicam. Quā facere pōt sacerdos sꝫ ñ solēnē:vt dixi.ṡ.xxviij.di. p̄sbyter d ¶ Prosternāt se.vt de ꝯse.dis. iij.qm̄ sunt. e ¶ Pregustet. Ecce q suspect⁹ cogit comedere siue gustare. sed nūq̄d idē est si aliq̄s ē suspectus eo q nō cōicat i anno: nūq̄d cogend⁹ ē cōicare: nō:q: illa nō recipit sine petō si recipiēs ē petōr. sed ad h̄ pōt cogi vt faciat se dignū.i.vt peniteat.de ꝯse.di.ij.si q̄s itrat.
T Empus. In hac xxxj.di. oñdit q a tpe Grego.statutū fuit vt subdiaconi nō ordinarent nisi pmissa ꝯtinētia.scdo agit de cā ꝯtinētie p̄sbyterorū et diaconorū.Tertio dicit q licet ordinari in sacr(ordinib⁹ vxorib⁹ nō debent cōmisceri :tamen necessaria puidebunt eis Vltimo assignat drīaȝ inter oriētales ꝛ occidentales .

Publica penitētia

An cogendus q̄s cōmunicare

tāq̄ȝ ex eo iusticiā habitur⁹: ꝛ rephēdat vl' iudicet alios q̄ cū reuerētia birris vtūt ꝛ alia veste cōi q̄ in vsu ē:anathema sit. I tē. N ec scripsim⁹ nō abscidētes eos q̄ in eccl'ia dei ꝑm scḱturas ꝑpositū sanctū cōtinētie eligūt: sꝫ eos q̄ suscipiūt habitū ei⁹ ꝛ in supbiā efferūt adūsus eos q̄ simplici⁹ viuūt ꝛ etiā eos cōdemnam⁹ q̄ se extollūt adūsus scripturas ꝛ eccl'iasticos canōes a ꝛ noua introducunt p̄cepta. Nos aūt etiā virginitatē cū hūilitate admiramur:ꝛ cōtinētiā cū castitate ꝛ religionē deo acceptissimā eē dicim⁹: ꝛ renūciatiōes sclariū negociorū atq̄ȝ actuū cū hūilitate approbādo laudam⁹ ꝛ nuptiaꝝ vīculū qđ ꝑm castitatē pdu b rat honoram⁹:ꝛ diuites cum iusticia ꝛ opib⁹ bōis nō abijcim⁹. I tē ex cōci. Martini pa. Anathematizat q̄ manicheoꝝ supstitiōes sc̄dt.

S J quis presbyter pro c pter publicam penitētiā a sacerdote acceptā absq̄ȝ aliqua necītate die dñica p q̄dā religiōe ieiunauerit sicut manichei:anathema sit. Silr ꝛ qđ ab apl'is traditū canō tenet antiqu⁹:placuit vt p oēs dies dñicos ꝛ p oēs dies pasche d vsq̄ȝ ad pētecosten nō psternāt se in orōne hūilitat(:sꝫ recto vultu ad dñm orōnis fūgant officio : q: in his dieb⁹ gaudiū resurrectiōis dñi celebram⁹.Si q̄s etiā nō p abstinētia sꝫ p execratiōe escaruꝫ a carne abstinet: placuit sctō e ꝯcilio vt p̄gustet:ꝛ si sic vult abstinere abstineat. Si autē spernit ita vt olera cocta cuꝫ carnib⁹ nō degustet:iste non obediēs nec suspitionē heresis a se remouēs dēponat de ordine clericat⁹. Di.XXXI.

f T Empus q̄ꝫ:q: nō dū erat institutuꝫ vt sacerdotes cōtinētiā fuarēt. Vñ Grego.scribēs petro subdiacono silicie. Qui castitatem nō pmisit:ab vxore sua separari nō cogat.

g A Nte trienniū omniū eccl'iarū subdiaconi silicie phibiti fuerant:vt more romane eccl'ie suis vxorib⁹ nullaten⁹ misce h ant:qđ mihi durū atq̄ȝ incōpetēs videt:vt q̄ vsū cōtinen i tie nō inuenit:neq̄ȝ castitateȝ pmisit:cōpellat a sua vxore separari: atq̄ȝ p hoc qđ absit in deteri⁹ cadat. Jnde videt mihi vt a p̄senti die ep̄is omnib⁹ dicat:vt nullū facere sb diaconū p̄sumāt:nisi q̄ se vi k cturū caste pmiserit:q̄tenus l et p̄terita mala q̄ pposito mētis appetita nō sūt: violenter nō exigant:ꝛ futura caute caueant.Qui ꝟo post eādē phibitionē q̄ añ trienniū facta est cōtinent cū suis vxoribus vixerint:laudādi atq̄ȝ remunerādi sūt:ꝛ vt in bono pmaneāt exhortādi.Eos aūt qui post phibitionē factā a suis se vxorib⁹ cōtinere noluerit: ad sacrū ordinē nolum⁹ promoueri:q: null⁹ dꝫ ad altar(ministeriū accedere:nisi cui⁹ castitas ante susceptuꝫ ministerium fuerit approbata.
C ausa ꝟo hui⁹ institutiōis mūdicia fuit sacerdotal':vt libere cunct(dieb⁹ vite sue orationi possent vacare.Si eniꝫ vt Paul⁹ ait ab vxorib⁹ est

A Nte trienniū omniū ec.Casus.Olim pmouebāt subdiaconi nō pmissa ꝯtinētia ꝛ licite vtebant vxorib⁹ ꝛ būficijs.postea pelagius p̄decessor Gregorij statuit vt vl' cōtīrēnt vxorib⁹ tm̄ vl' būficijs tm̄.de q̄ ꝯsti .Grego. facit mentionē.xxvij.q.ij .multorum.postea idē pelagi⁹ aliā edidit ꝯstitutionē:in q̄ p̄hibuit vt subdiacōi nullo mō cōmisceri debeāt amodo vxorib⁹ suis.ꝛ illā constitutionē quidam subdiaconi fuabāt q̄dā nō. Sꝫ q: illa cōstitutio fuit iniq̄ q aliq̄s q̄ nō pmisit ꝯtinētiā cogeret cōtinere.retractat h̄ a Gregorio et statuit q siq̄ subdiaconi mō sunt nō cogant ꝯtinere nisi velint.si q̄ aūt in futuꝝ sūt ordinādi:nō admittant:nisi pmittāt ꝯtinētiā. h ¶ Duꝝ.statutū pelagij fuit ꝯtra euāgeliū in q̄ excipit sola fornicatio:vt.xxxij.q.ij.q̄s de⁹. et iō reprobatū fuit:sed q̄re reprobat illa ꝯstitutio pelagij i q̄ statuit vt aut būficia aut vxores dimittāt: cū idē statuerit alexāder.ex̄ h̄ de.ꝯiu.c.j.sꝫ dic cū aliq̄s i miorib⁹ ordib⁹ existēs postea ꝯhit:pōt puari būficio h̄ꝯ habito : ꝛ ill loq̄t Alexāder . cū ꝟo aliq̄s p̄mo ꝯhit:ꝛ postea ecclesia sciēt ei cōfert būficiū: postea nō pōt illud auferre.ꝛ de illis loq̄t pelagius:ꝛ iō ꝯstitutio ei⁹ fuit iniq̄.si.ex̄.h̄ cle.ꝯiu.diuersis. i ¶ Nō iuēit.i. nō suscepit. k ¶ Promiserit. h̄ intelligo si hēat lniaꝫ vxor(. l ¶ Malā.i.cōtinētiā que iuuenibus ē mala.xxxij.q.ij.in adolescētis.

1.Cor.7.a



S Acerdotibus. E Piscopos p̄sbyteros. T Enere.

c ¶ Omne ego scūs sū. ex q̄ dñs se cōmēdauit: ꝛ xp̄i actio nr̄a ē istructio:ꝫ ꝛ nos possumus. nos cōmendare.ꝛ Augustinus se cōmēdat eq̄parādo se prophet(:vt.xxiij.q.iiij.ecce.ꝛ pcōsul pōt pmittere libellū cōmēdatiōis sue:vt.ff.de of. pcōsul. obfuare. similit ille q̄ impetrat veniam erat(se cōmēdat. C de his q̄ ve. era.ipe.l. ij. d ¶ Anno: idē septimana. sic alibi pōit dies p anno:vt .xxxiij.q.ij.hoc ipm . ꝛ tp̄s p āno: vt ḋ cōse. di.iiij. omni tpe. e ¶ Nec p̄terit.excepto sabbato sctō ꝛ die veneris p̄cedēte:vt de conse.di.iij.sabbato. q̄ dies nll'i reputātur pp̄t paucitatē. sic.ꝑ. de ꝯse.di.ij. reuera . f ¶ Vel a baptismat(dū ē necessitas . g ¶ Os. etiā necduꝫ cum alia . h ¶ Officium.post vo

...se / cōmē / dare

Le.11.g

Luc.1.a

...p tpe

Nu.16.f

Cor.7.a

cessandū vt expediti⁹ orōni vacemus:ministris itaq̄ȝ altar(q̄bus quotidiana necessitas orandi incūbit:nūq̄ȝ cōiugali officio vacare pmittit. Vñ Beda sup Lucā ait: Sacerdotib⁹ semp castitas obseruāda p̄cipit.

a S Acerdotib⁹ vt sp valeāt altari assistere:sp ab vxorib⁹ est abstinēdū:semp q̄ȝ castitas obfuanda p̄cipit. I teꝫ in cōci.carthaginē.ij. Qui diuinis sacramēt(inseruiūt:ꝯtinētes eē oportet

b E Piscopos p̄sbyteros ꝛ diaconos ita vt placuit ꝛ decet sacrosctōs antistites aut sacerdotes aut leuitas: vel qui sacrament(diuinis inseruiūt: continētes esse debēt in oīb⁹. I teꝫ Jnnocēti⁹ victorino rothomagensi ep̄o. Sacerdotes et leuite cū vxorib⁹ suis misceri nō debēt

T Enere dꝫ eccl'ia vt omnimodo sacerdotes ꝛ leuite cū vxorib⁹ suis non misceant:q: misterij diuini q̄tidianis necītatib⁹ occupāt.Scp̄tū ē ei:Scti c estote q̄m ego scūs sū dñs de⁹ vr̄. d Nā p̄scis tp̄ib⁹ āno vic(sue de tēplo ñ discedebāt:sic ḋ Zacharia legim⁹: Nec domū suā oīno tangebāt:q̄b⁹ vtiq̄ȝ xp̄i sobol' successionē vxoris vsus fuerat relat⁹:q: ex alia tribu p̄terq̄ȝ ex semine aarō ad sacerdotiū null' accedere pmittebat.q̄nto mag(his sacerdotes ꝛ leuite pudicitiā ex die ordīatiōis sue fuare debēt: q̄bus vl' sacerdotiū vl' misteriū e sine successiōe ē: nec p̄terit dies f q̄ vl' a sacrificijs diuiīs vl' a baptismatis officio vacēt. Palea.

N Am sic paul⁹ scribit ad corinthios dicēs: Abstiete vos ad tp̄s vt expediti⁹ vacetis orōni ꝛ h̄ vtiq̄ȝ p̄cepit multomagis sacerdotib⁹ q̄b⁹ orandi ꝛ sacrificādi iuge sacrificiū ē:sp debebūt ab hmōi ꝯsortio abstinere. I tē exupio tholosano ep̄o. Qui ab vxoribus suis abstinēt ad sacrificia admittantur

g O Os ad sacrificia fas sit admitti:q̄ vl' etiā cū vxore nō exer h ceāt carnale officiū. I tem Hiero.ꝯtra Jouinianū. Sacerdoti cui ē sp orādū matrimōio sp ē carēdū.

S J laic⁹ ꝛ q̄sq̄ȝ fidei lis nō pōt orare nisi care i at officio cōiugali: sacerdoti ꝟo cui sp offerēda sūt sacrificia sēp orādū est.si sp orandū ē:ꝫ semp k matrimonio carendū. Qđ aūt manicheoꝝ cā de cōiugio sacerdotū illō supradictū sit:ex gangrēsi cōci.apparet:in q̄ sic statutū legit. Anathema sit q̄ nuptias vitupat.

S J q̄s vitupat nuptias:et dormienteꝫ cū viro suo fidelē ac religiosam detestat aut culpabilem estimat velut qui regnū dei itroire nō possit:anathema sit. I tē. De codē.

Q Uicūq̄ȝ virginitatē custodiēs aut ꝯtinētie studens velut horrescēs nuptias:nec propter h̄ q bonū ꝛ sctm̄ ē nomē virginitatis assumit:anathema sit.

Potest ꝛ alit illud intelligi qđ m in canone apl'oꝝ legit:vt iste sit sensus capituli:Si q̄s docet sacerdotē vxorē suā ꝯtēnere: non quā i sacerdotio accepit : sꝫ quā añ sacerdotiū duꝫ adhuc eēt laicus vl' i miorib⁹ ordīb⁹ ꝯstitut⁹ sibi copl'auit:cū q̄ ꝯtinētiā pfessus ē cū ad sacros ordīes ꝯscēderet:quā null⁹ dꝫ ꝯtēnere:h̄ ē ab animo ꝛ cura sua abijcere:q̄n ei necāria puideat. pbat aūt hec interp̄tatio auc̄te Leonis pape: q̄ scribēs rustico narboneñ.ep̄o ait: Ministr(altar(cū ep̄is ꝛ p̄sbyter(eadē ē lex ꝯtinētie.

L Ex ꝯtinētie eadem est altar(ministr(.q̄ ep̄is aut p̄sbyter(q̄ cū essēt laici siue lectores licite q̄dē ꝛ vxores ducere ꝛ filios procreare potuerūt:sꝫ cū ad p̄dictos n puenerūt grad⁹:cepit eis nō licere qđ licuit.Vñ vt iā de carnali fiat spūale ꝯiugiū:oportet eos nec dimittere vxores:sꝫ q̄ hñt sic hēre videant q̄si nō habeāt:q̄ ꝛ salua sit castitas ꝯnubioꝝ ꝛ cessent opa nuptiaꝝ. I tē Leo.ix. ꝯtra ep̄lam nicete abbat(. Ep̄us vl' p̄sbyt vxorē ppriā a sua cura nō abijciat.

O Mnino ꝯfitemur nō licē ep̄o p̄sb̄ro diacono ppriam vxorē cā religionis o abijcere a cura sua : sed vt ei vi/

tuꝫ factum. S J laicus. i ¶ Orare. quid de hac materia iuris sit habes xxxiij.q.iiij. c.j.ꝛ.ij. k ¶ Matrimoniū. Ar. q si aliq̄ sibi coherēt . vel si aliq̄d sequit ex alio: vno probato et reliquū est probatū:vt.xxxiiij.di.si q̄s viduā.xxvj. di. deinde . iij.q.vj.hoc q̄ppe.Arg. ꝯtra de pe. di.j.sicut p̄mi in fi. Q Uod autē respicit tria penultima c.xxiiij. dis. dicēs q illō statutū fuit ppter hereses manicheorum. Q Uicūq̄ȝ virgi. m ¶ In canone.ṡ .xxviij.dist. si quis docuerit. L Ex ꝯtinentie. ¶ Eis nō lice. Nota q ppter mutationeꝫ stat⁹ incipit aliq̄d nō licere qđ p̄ri⁹ licuit.xij.q.j.nolo.ꝛ. xxij.q.ij .ne q̄s arbitretur . O Mni no cō. o ¶ Victū ꝛ vestitū.ex q̄ dīc victū ꝛ vestitū.videt q noīe vict⁹ ñ cōp̄hēdat vestitus:vt.ff.de

Coherētia

Vi. Rom. Sing. 594 est nic

Victus vestitus

trāsac.cū hi.§.q̄ trāsigit.qḋ nō ē vez.ff.de xbo.sig.ver bo vict⁹. a ℂ Largiat. Sequestrato tñ habitaculo: vt.lxxvij.di.epus.τ hoc cū psona est suspecta.
b ℂ Paulo di/ cente. Ducebant eni vxores secū vt seruirēt eis in cibis parādis: et ab eis pascerent cū essent paupe/ res ḋ mercede p dicatiōis.
c ℂ Sororē.i.q̄ si sororem.
d ℂ Circūducē/ di. Nobiscum.
e ℂ Ut merce/ de. Arg. q si qs habet vxorē τ fi lios: de bonis ec clesie ipsos pōt pascere si nō ha/ bet ppria: vt.lx/ xvj.di.nō sat. τ.di.lxi. si quis xo.et.l.di.stude/ at.in fi.τ.xxxv/ ij.dis.legāt.quia nemo carnē suā vnqȝ odio habu it: vt.xiij.q.ij.nō estimem⁹.τ h ve ra sunt si idigēt: al's secus: vt.xx/ viij.di.ḋ syracu sane. vnde τ si vi ro relict⁹ ē vsus alicui⁹ rei: muli/ er eadem re pōt vti: vt.ff. de vsu et ha.l.cerez.§. mulier.
H Inc τ illḋ. Infra i il/ lo.c.p̄sbyter qui dā. qḋ est.j.disti lxi. Ioh.
N Icena sy.
g ℂ Introduce re ḋ ɔsēsu vxor aliter esset iniq.
h ℂ Castitatez. sic et qui bñ co/ medit abstinens est.vt.xliij.dist. couiuia.in fi.
i ℂ Sententiaz. Unus ergo pōt cōtradicere toti vniuersitati si hz rationabilē cau/ sam: vt ex de his q̄ fi. a ma. par. ca.c.j. Nā sentē tia vni⁹ pt alios trahere ad par/ tē suā: vt ex ḋ co

1.Cor.9.a

An de bonis ecclesie filij pascendi

Nota

Un⁹ ɔdicit multis

ctū et vestitum largiat: sz nō vt cū illa carnalit ex more ia/ ceat: sic τ sctōs aplos legim⁹ egisse btō paulo dicēte: Nun qd nō habem⁹ ptātē mulierē sororē circūducēdi: sic τ frat dñi τ cephas? Uide isipiens q: nō dixit: Nūqd nō habe/ mus ptātē sororē mulierē am plectendi sz circūducēdi: scz vt mercede p̄dicatiōis sustē/ tarent ab eis: nec tamē dein/ ceps vlterius foret carnale inter eos coniugium. H inc τ illḋ Grego. in dialo go.

P Resbyter quidaz go. Require īfra. U t igi/ tur ex his auctoritatibus ap paret: sacerdotes vxoribus quas in laicali habitu vel in minoribus ordinib⁹ ɔstituti sibi legitime copulauerūt: ne cessaria mīstrare: debita red dere nō valēt. S ed obijcit illud tripartite historie.

Dissuasu pannutij nicena sy/ nodus cōstituit q p̄sbri cum suis vxorib⁹ nō dormirēt.

N Icena synodus volēs corrigere hoīm vitam in ecclijs cōmorātiū posuit le ges q̄s canones vocam⁹: in quorū tractatu videbat aliq bus introducere legē: vt epi p̄sbyteri diaconi subdiaconi cū cōiugib⁹ q̄s ante cōsecrati onē duxerūt nō dormirent. Surgēs aūt pannuti⁹ cōfes/ sor ɔtradixit: honorabiles cō fessus nuptias τ castitatē di/ cēs esse cū ppria cōiuge con cubitū: suasit itaqȝ cōcilio ne talem poneret legē: grauem esse: asserens causam que aut ipsis aut eorū coniugalibus occasio fornicatiōis existeret. τ hoc quidē pannutius licet nuptiarum esset inexpertus exposuit: synodusqȝ lauda/ uit sententiā eius: τ nihil ex hac pte sāciuit: sz h in vnius/ cuiusqȝ volūtate nō necitate pmisit. I tē synodus sexta.

Non imperpetuum sed tēpo re oblationis a complexu sua rum vxorum sacerdotes ab/ stineant.

Q Uoniam in romani ordine cano/ nis esse cognouim⁹ traditū: eos q ordinati sūt diaconi vl p̄sbyteri cōfiteri q nō suis iā copulentur vxoribus: anti/ quum sequētes canonē apo/ stolice diligentie et constitu/ tiones sacrorum virorū lega les nuptias amodo valere vo lumus: nullo mō cū vxorib⁹ suis eorū ɔnubia dissoluētes aut puātes eos familiaritate ad iuicē in tēpore oportuno: quicunqȝ ergo diligens inuē tus fuerit subdiaconali ordi natiōe: aut diaconali aut sa/ cerdotali: hi nllo mō phibēt ad talē ascēdē gradū p vxor sue cohabitatione. nec ēt tpe ordiatiōis sue pfiteri cogāt: q abstinere debeāt a legalis vxor familiaritate. Itē opor tet eos q altari ministrāt i tē pore oblatiōis scōx ɔtinētes esse in oībus vt a deo possint cōseq q̄ suppliciter postulāt. Si q̄s igit p̄sūpserit ɔ apli/ cos canones aliq̄s p̄sbytero rū τ diaconoz puare a ɔtra/ ctu τ a cōione legal vxor sue deponat. Silr τ p̄sbr aut dia con⁹ q religiōis cā vxorē suā expellit: excōicet. Si xo in h pmāserit deponat. H oc aūt ex loco itelligēdū ē. oriental ei ecclia cui sexta synod⁹ regu lā viuēdi p̄scpsit: votū casti/ tatis in ministris altaris nō suscepit. U nde stephan⁹ pa pa ait:

Occidentalis non orientalis ecclesia castitatis vo/ tum obtulit.

A Liter se orientaliū traditio ha bet ecclesiaruz: aliter huius sctē romāe ecclie. Nā eaz sa/ cerdotes diacōi aut sbdiacōi in matrimonio copulantur:

qui mit.in possess.c.cum sicut.ff.de arbi. Itē si vn⁹.§. vlti.τ.C.de vere.iu.enu.l.j.§.sed is.τc.
k Q Uoniam: Id est quis.
l ℂ Romani. Hic assi gnatur differen/ tia inter orienta les et occidenta/ les.
m ℂ Qui ordia ti: Id est ordinā tur.
n ℂ Apostolice diligentie. quia Apostolus pce/ pit vt vir reddat debitū vxori.
o ℂ Oportu/ no. Istud est cō/ tra Gandulphū et alios qui di/ cunt q vir quoli bet loco etiā i ec clesia et quolibz tēpore tenet red dere debitū vxo/ ri: sed sicut debi/ tor nō debet sem per venire cū sac co parat⁹: vt.ff. de solu. Qḋ dici mus. sic nec vir semper debet es/ se paratus.xxx/ iij.q.iiij.christia no.
p ℂ Diligens: Id est dignus.
q ℂ Continētes Sed nunqd in orientali ecclia vir pōt pmoue/ ri sine licētia vxo ris? dic q sic. quia nec fit ei p/ iudiciū aliqḋ: sz certe piudicium fit ei: quia post mortē viri nō po test contrahere. Itē τ i alio fit ei piudiciū: q: tpe vict sue nō dz ei cōmisceri: cū eti/ am ad tempus vir inuita vxore non possit orare vt.xxxiij.q.iiij.a postol⁹. sz ibi ex/ pone orare.i.per egrinari. Ioh.
A Lit se ori/
r ℂ Co/ pulāt: Id est co pulato vtuntur multi ex hac lrā dixerūt q orien/ tales pnt phere in sacris ordibus

Ubi vir ... netur ... ri reddere debitū



sz eis obstat.j.di. xx.si qs eoz. sz ipi dicunt q ibi sexta synod⁹ nob p̄fuit regulā.
a ℂ Nicolai.xx viij.di.ɔsulēdū.
b ℂ Synodi.x/ xviij.di.p̄sbrm.
c ℂ Si q̄s.ɔ.x/ xviij.di.si q̄s.
d ℂ Subdiaco/ nus.ɔ.xxxiij.dis. si subdiaconis.
S Eruan/ da ē In hac.xxx ij.di.adhuc pse/ quit de ɔtinētia clericoz. Dic er/ go q ɔstituti in qtuor sacris or dinib tenēt ɔti/ nere: τ q non fue rint ɔtinētes p/ uāt officio τ bñ/ ficio. et si hñt pu blicas ɔcubinas null⁹ missā eorū audiat: et vt fa/ cili⁹ possint sua re cōtinētiā: pci/ pit eis vt extra/ nearū feminaz fa miliaritatem vi/ tēt Io. Sz nun qd qlibet ordo ē sacer? τ certe vi det q sic. Nā vt d: in lib.iiij.sen/ tentiaz.xxij.di.c. j.in pn. q ordo ē sacrū signacu/ lū i q̄ tradit spi/ ritual ptās ordi nato et officiū. τ in qlibet ordine cōfert gr̄a si di/ gne sumat: vt ibi d:. So.reue/ ra qlibet ordo sa cer ē: sz qtuor p cipue dicūt sacri a sctitate: castita te et continētia: quā inducūt. ɔ. xxviij.di.nullū. τ.c. decernimus.
O Mniū sa/ cerdotuz.
f ℂ Que i alijs: Id ē laicis.
g ℂ Clericoruz. sacrorū.
h ℂ Singula/ res: Id ē diuisi ab eis i ℂ In h

isti⁹ aūt ecclie vl occidētaliū null⁹ sacerdotū a subdiaco/ no vsqȝ ad epm licētiā hz ɔiu giū sortiēdi. Silr τ capl'm ni colai ex loco ɔsiderat: q: gēs bulgaroz nouit ad fidē ɔuer sa ppositū sacre religiōis ex i tegro assumē nōdū didicerat Q: aūt in ca.vj. synodi p̄sbr nō legitis nuptijs detēt⁹ pu/ nit: nō legales nuptie sz scōe itelligēde sūt: a qb⁹ aucte ca/ nonica sacerdos qlibz dz eē īmunis. Illḋ aūt grangrēsis ɔcilij: si q̄s discernit p̄sbrm cō iugatū τc. silr itelligēdū ē vl localit traditū vl ɔiugatū ab ea cē appellatū quā an tp̄s or dinatiōis sue duxerat. Illud qz martini pape si subdiaco/ nus scḋaz duxerit vxorē: nō dissimilit itelligēdū ē Prima enī vxorē an subdiaconatum hrē pmittit: q̄ defūcta vl ca/ stitatē pfessa pmouet iste ad sbdiaconatū: pmot⁹ āt si se/ cūdas ɔsiderauerit nuptias: snīe martini pape subiacebit Ex Dis.XXXII

S uāda ē q̄ ɔtinē/ tia ab oīb⁹ in sa cris ordinib⁹ cō stitut. Un Leo papa ait.

Nō etiā ɔnubiū subdiaconi. ɔcedit.

O Mniū sacer/ dotū tā excellēs est ele ctio: vt hec q̄ in alijs mēbris ecclie vacāt a culpa: in ill tñ habeant illicita. cū enī ex cle ricoz ordinē ɔstitut nuptia rū societati τ pcreatiōi filio/ rū studere sit libez: ad exhi/ bēdā tñ pfecte cōtinētie puri tatē: nec subdiaconib⁹ carna le cōnubiū qdē ɔcedit: vt et q hñt sint tāqȝ nō hñtes: τ q nō hñt pmaneāt singlares. Qḋ si i h ordīe q qrt⁹ extat a capite dignū ē custodiri: q̄/ tomagis in pmo vl i scḋo ter tione suādū ē: nec aūt leuiti/ co aut p̄sbyterali honore aut epali excellētia q̄sqȝ idoneus existimet q se a voluptate lu/ xurie necdū refrenasse ɔtegi/ tur. I tē Grego. Leoni epo

M eathinensi. Palea

Ultoz relatiōe cōperim⁹ hāc apḋ nos ɔsuetudinē olim te nuisse: vt subdiaconi suis licite misceant vxoribus: quod ne de/ nuo quisqȝ psumeret: a xo dei sedis nostre diacono ex auctori/ tate nostri pdecessoris ē isto mo do prohibitū: vt eodē tpe hi qui iam vxoribus fuerant copulati: vnū de duob⁹ eligerēt: id est aut a suis vxoribus abstinerēt: aut certe ministrare nullo modo pre sumerent: et quātū dicitur speci/ osus tunc subdiaconus pro hac re ab administrationis se suspē/ dit officio: et vsqȝ in obitū sui tē poris notarij quidē gessit offici/ um: et a ministerio quod subdia conū oportuerat exhibere cessa/ uit. Et post aliqua: decetero xo fraternitas tua sit omnino solli/ cita: vt quos ad hoc officiū con tigerit pmouere: hoc q̄ maxime diligent ispiciat: ne si vxores ha bent miscēdi se cū eis licētia po/ tiāt. Sz ad silitudinē ap.se.cos cūcta obseruare sua nihilominus districtiōe ɔstituat I tē Grego. Augl.anglo.epo.

Extra sacros ordines ɔstituti ducant vxores: et ab ecclesia stipendia accipiant

S I qui xo sūt clerici extra sacros ordines cōstituti: qui se cōtinere nō possūt: sortiri vxores debēt et stipēdia sua ex/ terius accipere: quia et de eisdez a patribus nouim⁹ scriptū: q di uidebāt singulis put cuiqȝ op⁹ erat. De eoz ergo stipēdijs cogi tandū atqȝ prouidēdū est τ sub ecclesiastica regula sunt tenēdi: vt bonis moribus viuāt: τ canē dis psalmis inuigilēt: et ab om/ nibus illicit et cor et linguam τ corp⁹ deo auctore ɔseruēt. I tē Nicola⁹ papa odoni vienēsi ar/ chiepo.

Subdiacono vxorē ducere n̄ licz.

D E illo clerico al unico noīe quē p ordīes ec/ clesiasticos vsqȝ ad subdiacona tū vixisse dicit: cur vestra aucte vxorem duxerit miramur: eo q nulli vnqȝ except ill qb⁹ ecclia/ stica regl'a habere pmittit: vxo/ rē habēdi licētiam dam⁹. I tez

Id ē sbdia conali.
k ℂ A ca/ pite.i.ab e/ piscopatu: τ sic videt q epat⁹ sit ordo.liiij.di sti.si fu⁹. et xciij.di. dia coni.τ di.x/ xj.cleros.sic xxviij.disti. nullū.
ℂ Itē hic hñt qdā. c. qḋ.xxvij. q.ij.mltoz. τc.
S Iq.
l ℂ Exteri us. Signt ɔriuz.xij.q .j.necaria. τ ḋ ɔse.dis. v.i oib.vbi d: q oēs cle rici sil dor/ miēt. sz dic vt nō.xij.q. j.q: tua.
m ℂ Inui/ gilēt.sz eniz sint vxorat i tñ abstine/ būt a nego/ ciatiōe τ ar mis: vt.xx/ xviij.di. for nicari.xx.q. iij.eos. sic extra ḋ elec. trāsmissā. τ lxxxj.di.di/ ctū.
D E il/ lo.
n ℂ Da mus. Sed nuqd papa dare pt sub diacono li/ cētiā ɔtra/ hēdi? videt q sic. Nam dispēsat ec/ clesia cū ɔsā guineis: et dispēsat i a/ lijs vot: vt ex de vo. et vo.redē. ex multa. τ in iuramēt: vt.xv.q.vj. auctez. vb d: dissolue i re obligati//

Episcopatus an sit ordo

An papa possit cū sb diacono di/ spensare vt nubat

ones impietatis .ecõtra.videt̃: vt ex͂ ó sta.mona.cũ ad monasteriũ. in fi. So.si votũ ipsũ obliget ordinatũ papa nõ põt dispẽsare. Sed si cõstitutio obligat ⁊ nõ votũ tũc põt papa dispẽsare: q: cõtra cõstitutiões ecclie bñ dispensãt.xxv.q.j. sũt q̃dã. Joh. Ego credo q͂ papa possit dispensare cũ hoc non sit cõtra articlos fidei.et ipse habeat plenitudiẽ potestatis: vt.ij. q.vj. decreto. et c.sequenti. B.

Nullus missam audi. Contrarium legitur.xxviij.dis. consulendũ.xv. q.vj.c.vl.sꝫ h loquitur de illo cuius crimen notoriũ est: vel p sententiã vel p propriam confessionem: vt extra d coha.cleri.vr͂a. immo si adhuc post sententiam corrigi voluerit: non dicã eum suspensum ipso iure: vt.lxxxj.dist. si qui sunt presbyteri. extra de coha.cleri.⁊ mulie.ca.sicut baꝫ. tamen dicit hũc canonem fuisse quãdoqꝫ late sẽtentie. sed hodie non esse. et hoc quod dixi speciale est in hoc crimine fornicationis: vt notorius fornicator sit suspensus ipso iure. et etiã simoniacus: vt.ĩ.§. verum. sed in aliis criminib⁹ non est expressum. et ideo licꝫ notoria sint: non est propter illa abstinẽdum ab officiis ipsoꝝ. Vl' q̃ licꝫ notori⁹ fornicator ipso actu sit suspẽsus: tñ pp̃e cõtrariũ ipo iure restituit̃ ei officiũ.lxxxj.di.si q̃ sunt. Vñ q̃cũqꝫ põt licite celebrat Joh. Sꝫ certe q̃cq̃d dicat Joh. hoc tene p certo siue sit notoriũ p sñiam siue p cõfessionẽ vel p rei euidẽtiã de fornicatiõe ipsi⁹: q̃ vitari debet: vt ex͂ de coha.cle.c.vl. B. b ❡Quem scit. Preter. c ❡Ab eccle(sciẽtia iuris nõ facti. Jo. Plus. Hoc cõcedo i suspẽso a canone: idẽ ẽ in excõ

Notorij cõcubinarij missam

Nicolaus papa omnib⁹ episcopis. Nõ audiat̃ missa presbyteri ɔcubinã habẽtis.

a Nullus missam audiat b presbyteri quẽ scit concubinam indubitanter habere: aut subintroductã mulierẽ. Unde etiã ipsa sctã synodus hoc capitulũ sub excõmunicatione statuit dicẽs: Quicunqꝫ sacerdotũ et diaconorũ ⁊c. sicut in subsequẽti capitulo Alexandri continetur. Item Alexãder.ij. Nõ est audienda missa a presbytero qui concubinã habꝫ.

Preter hoc autẽ precipiendo mãdamus: vt nullus missam audiat presbyteri: quẽ scit cõcubinã habere indubitanter vel subintroctam mulierẽ. Unde etiã sãcta synodus hoc capitulum sub excõmunicatione statuit dicens: Quicunqꝫ sacerdotum diaconorũ subdiaconorũ post constitutũ beate memorie predecessoris nostri sãcti Leonis pape et Nicolai de castitate clericorum cõcubinam palam duxerit vl' ductam non reliquerit: ex parte omnipotẽtis dei et auc͂te principũ apostoloꝝ petri ⁊ pauli p̃cipim⁹ et omnino ɔtradicimus: vt missas non cãtet nec euãgeliũ legat neqꝫ epl'aꝫ ad missã: neqꝫ in p̃sbyterio cum his ad diuina officia q̃ p̃fate cõstitutiõi iobediẽtes fuerit maneat: neqꝫ partẽ ab eccl'ia suscipiat: p̃cipiẽtes etiã statuimus: vt hi p̃dictorũ ordinuꝫ qui eisdeꝫ p̃decessorib⁹ nr̃is obediẽtes castitatẽ seruauerit: iuxta ecclias sicut oportet religiosos clericos simul mãdu c cẽt ⁊ dormiãt: et q̃cq̃d eis ab ecclesiis cõpetit: h cõiter habeãt. Deide vt decime ⁊ primitie seu oblatiões viuoꝝ et mortuoꝝ ecclesiis dei fideliter d reddant̃ a laicis: ⁊ vt ĩ dispositiõe epoꝝ sint: q̃s q̃ reti e nuerint a sctẽ ecclie cõione se f parent̃. Vex p̃ncipia harũ auctoritatũ ɔtraire videntur g Hieronymo Augustino ⁊ ceteris q̃ christi sacramẽta neqꝫ in bono neqꝫ in malo homie fugiẽda demõstrãt: sicut subsequẽs causa simoniacoꝝ plenius demõstrat. Sed vrban⁹ h secũdus in epl'a destinata p̃ k posito sancti Innocẽtii hanc ɔrietatẽ determinat dicens: l Ad hoc ṽo quod subiungit in epistola: id est vtrũ sit vtẽdũ ordinationib⁹ et reliq̃s sacramẽtis a criminosis exhibitis: vt ab adulteris vel sanctimonialiuꝫ violatorib⁹ vel huiusmodi. Ad hoc inq̃ respondem⁹: Si scismate vl' heresi ab eccl'ia non separent̃: eorundẽ ordinatiões ⁊ reliq̃ m sacramẽta sancta et venerãda nõ negam⁹ sequendo beatum Augustinũ: qui sup Johannẽ de huiusmodi tam copiose q̃ veracit̃ dixerit. Ait enĩ: Baptiçat seru⁹ siue bon⁹ n siue malus. Nesciat se ille q̃ baptiçatur baptiçari: nisi ab eo qui sibi baptiçandi dedit potestateꝫ. ⁊ paulopost. Nõ

municato.ex͂ de appel.pastoralis.non ita dico in suspẽso ab homine: q͂ ibi statim debeat amittere beneficiũ: quia relegato ad tempus bona non adimunt̃: nisi hoc in sentẽtia exprimat̃. C.de penis deportatorũ: q: dum aliis rationibus quis cõstringi potest: nõ sunt ei subsidia subtrahẽda C.s execu.rei iu. stipendia Joh. imo dico q͂ nec h adimerentur nisi in sẽtẽtia exprimeret̃. q̃d de h iure sit notatũ i questionib⁹. B. d ❡In dispositione. Ar. Pro cõmuni vita clericoꝝ: vt.j. q.ij. sacerdos. Sꝫ cõtra varie sũt cõsuetudies: extra de consti.cũ omnes.⁊ de elec.cũ ecclesia vulterana. e ❡Separent̃. Ar. q͂ laici excõmunicandi sunt qui decimas vel oblationes soluere nolũt xvj.q.j. statuimus.⁊.c.reuertimini.xiij.q.ij.q̃ oblatiões. xij. q.j. duo sunt genera. f ❡Verũ. Hic.§. diuidit̃ i tres partes. g ❡Hieronymo.j.q.j.q: christus. h ❡Augustino.j.q.j.si fuerit.et.c. neqꝫ in homine. i ❡In epl'a.j.q.iij.saluator. k ❡Preposito san. In epl'a destinata fuit ab heretico: in qua multa obiiciebãtur ei.s.vtrũ vera essẽt sacramẽta vel sacrificia hereticoꝝ: cui cũ nõ rñdere possꝫ: misit eã pape vrbano vt rñderet: ipse ṽo rñdit ad singl'a. l ❡Ad

hoc. Hic icipit.c.Vrbani m ❡Et venerãda. Et etiã suscipienda: et p hoc respõdet duab⁹ questionib⁹. s. q͂ ipsa sacramenta vera sunt: et preterea q͂ suscipienda sunt: et ita facias vim in verbo illo veneranda. n ❡Mal⁹. Nõ sufficiẽter pbat h: cũ aliud dici põt in baptismo: aliõ in ceteris. Nã ⁊ a pagano ɔferri põt. de ɔse.di.iiij.a quodã. sꝫ meli⁹ pbat p sequẽs nõ horreat.

Nota



a ❡Columba: Id est bonus. b ❡Attamen. Hucus q͂ intelligitur de malis occultis: et de illis qui tolerantur. c ❡Constiterit. Per sententiã vel p confessionem vel per rei euidentiã: vt.s̃.dixi in.c.nullus. d ❡Dubus. Arg.hic q͂ laicus de mandato supioris põt suspendere clericos ⁊ excõicare: q: excõmunicatio est iurisdictiõis potius q̃ ordinis. Ar. extra ó elec. transmissaꝫ. Nã electioni possunt interesse.lxiij.di. hadrian⁹.⁊.c.in synodo.et ar.xcvj.di. bene quidem.⁊.c.nos ad fidẽ.⁊ causis matrimonialib⁹.xxxv.q.v. ad sedẽ. circa me.ij.q.v. mẽnã. Jo. Hoc tamẽ videt̃ aliẽnũ a laico: cũ de rebus spiritualibus se non intromittat: vt extra de iudi.decernimus. imo vt ibi dicitur prohibet̃ prelatis vt talia laicis nõ cõmittant: tñ dñs papa q̃ habet plenitudine ptat' eis posset cõmittere vt excõicarẽt. B e ❡Officium. Hoc istud intelligit de notorio simoniaco: sicut ó notorio fornicatore. melius ẽtẽdo q͂ etiã occultus simoniacus suspensus sit: si est simoniac⁹ in ordine: vt.j.q.j.

p laico ɔue/ suspen/ clericoꝝ

Simonia/ cus sus/ ...

a abhorreat colũba mysterium malorũ: respiciat dñi potestatẽ: b Attamen p̃decessores nr̃i nicolaus et gregori⁹ a missis sacerdotũ q̃s tales reuera esse c ɔstiterit: fideles abstinere decreuerũt: vt ⁊ peccãdi licẽtiã ceteris auferret ⁊ huiusmodi ad digne penitẽtie lamẽta reuocarẽt. Scribit enĩ p̃decessor noster gregori⁹ rodulpho d et bertulpho ducib⁹: inter ce e tera officiũ simõiacoꝝ ⁊ i fornicatiõe iacentiũ scient̃ nullo modo recipiatis: et quãtũ potestis tales a sanctis ministeriis vbi oportuerit p̃hibe f atis ⁊ cetera. Porro ad hec que tibi syllogistice in eadeꝫ epistola obiiciuntur: et si corpus et sanguis christi nõ sunt et alia que prediximus: sue virtutis effectum non habeant: quid hoc agentibus obsunt: q͂ si habent cur spernũ g tur: si ab indignis p̃sumũt̃: h Ad hec inq̃ ita respõdem⁹: p̃prias q̃dẽ hñt virtutes ⁊ dignitates: vt p̃fat⁹ Augustinus ait sup Johãnem cõtra i donatistas: sed agentib⁹ vel suscipientib⁹ hec eadẽ sacra k menta contra prefatorum põ l tificum instituta: nisi forte sola morte interueniẽte: vtpo m te ne sine baptismate vel cõmunione quilibet humanis rebus excedat: eis inq̃ agẽtibus vel suscipientibus in tantum obsunt vt vere ido n o latre sint: cum talibus et or p dinationũ et sacramẽtorum q confectio et aliter q̃ permissum est scienter susceptio vehementer a sanctis canonibus prohibeantur: ait enim Samuel p̃pheta: Quoniã peccatuꝫ ariolandi est repugnare et quasi scel⁹ idolatrie nol r le acquiescere. Hec de malis catholicis qui intra ecclesiam sunt. Ceterũ scismaticorum et hereticorũ sacramenta quoniã extra ecclesiã sũt: iuxta sanctorũ patrum traditiones: scilicet pelagij: gregorij: cypriani: Augustini et s Hieronymi formam quidem sacramẽtorum habẽt: nõ autem virtut' effectum habere profitemur: nisi cum ipsi vt t eorum sacramentis initiati v per manus impositionem ad catholicam redierint vnitatem. Sciendum ṽo est q͂ ca x nones apostoloꝝ quorũ au

cet hereticum et scismaticũ. Prima est q͂ simoniacus ⁊ fornicator tempore necessitatis conferunt duo sacramenta: scilicet baptismum ⁊ corpus christi: sed illi baptisma tm̃. Secunda est q͂ isti conferunt sacramentuꝫ ⁊ effectum sacramenti: illi tm̃ sacramẽtũ. Tertia q: ordinati ab istis recipiunt̃ sine manus impositione: sed ab illis nõ.j. q.j.manus.⁊.c. q͂ quidem. k ❡Contra p̃efatoruꝫ nicolai ⁊ gregorij: Et sic patet q͂ hic tm̃ loquitur ó simoniacis et fornicatoribus. l ❡Instituta. obsunt. m ❡Vel communione. Sic q̃ ab ist' recipit̃ eucharistia: sed nõ ab hereticis: vt xxiiij.q.j.si quis dederit. n ❡Talib⁹. Sacerdotibus. o ❡Et ordinationũ: Id est ordinum. p ❡Et sacramentoꝝ. Alioꝝ. q ❡Confectio. ĩ p̃prie dicunt̃ ordines confici. r ❡De malis. Hec l'ra bene innuit q͂ ab illo loco: Porro ad h ⁊c. tm̃ de mal' catholicis itelligitur: nõ ó p̃cisis. nec cõtradicit illud ɔtra donatistas: q: Vrban⁹ inducit auc͂tem Gregorij a mio 1.Reg.15.e

reperiũtur. Suspensus est enĩ quo ad se et quo ad alios. hoc ideo dicit: quia quilibet peccator suspensus est quo ad se: non quo ad alios p̃ter notoriũ fornicatorem et occultũ simoniacũ. Unde ab occulto simoniaco quẽ scis esse simoniacũ nõ debes recipere sacramẽta: vt dixi.j.q.j.si quis a simoniacis. et pbat ex͂ de simo.p tuas. Sed a quolibet alio qui adhuc tolerat̃ põt recipere: quia licet quilibet peccator sit quo ad se suspẽsus: vt j.q.j. sacerdotes. non tamẽ quo ad alios vt hic patet. ⁊.xv.q.vl.c.vl. sic quãdoqꝫ aliq̃s ẽ suspẽsus quo ad alios et non quo ad se: vt extra de cle.pere.tue. f ❡Porro. hec sunt verba Vrbani. g ❡Si ab indignis: Id est q̃uis. h ❡Presumunt̃: Id ẽ p̃sumptiue conficiunt. i ❡Sed agentibus. Ab hoc loco vsqꝫ ad illũ locũ ceterũ agit de simoniaco et de fornicatore: et ab illo loco vsqꝫ ibi sciendũ: loquit̃ de heretico ⁊ scismatico: et tres innuunt̃ differentie inter hos duos: scilicet simoniacũ et fornicatorẽ. et inter illos duos: scili

...fertur symoniac⁹ et fornicator

ri. Nam hoc dicit de sacramentis donatistarũ q͂ habent proprias virtutes ⁊c. s ❡Formam: Id est virtutem habent: quia vera et integra sunt.j.q.j. q͂ quidam. de conse.distin.iiij.ostenditur. t ❡Initiati: Id est consecrati.s. de conse.distin.ij. quia corpus.xij.q.ij. aurũ.xxviij.j.q.caue.xxvij.q.ij.cũ initiatur. v ❡Per manus.j.q.j.hi qui. ❡Per manus. Sꝫ q̃d dices de penitentia: nunquid est ab istis p̃cisis accipienda: Respondeo in casu necessitatis eis bene possumus confiteri. Nam et cuilibet.de peni.distin.j.quem penitet. Sed licet eis cõfiteamur: tamẽ non debemus recipere penitentiã: q: nec in eo casu imponẽda est penitentia: sed innotescenda.xxvj.q.vij.ab infirmis. Vl' dic q͂ non debemus eis confiteri.xxiiij.q.j.§. si et illõ. ne inducant nos in desperationem sicut iudei iudã cũ ei penitenti dixerint: Tu videris. de pe.di.ij.is potest. x ❡Aploꝝ: Id ẽ q̃ sub noie aploꝝ facti sũt: sꝫ sũt apocryphi.xx.q.j.alit̃. y ❡Quoꝝ. Simplex ẽ hec relatio.

a ¶ Ex parte.xxj.di.alit. b ¶ Diaboli.Si q̄ ad effectū dixisset i detestationē crimis herescos bn̄ dixissent: sed h dixerūt: q2 nō credebāt eē sacramētoꝝ veritatez apō hereticos:et iō rephēsi fuerūt ab Augustino.H. c ¶ Appellāt.j.ō ↄse.di.iiij.quō. d ¶ In baptismo.

An baptismus ab heretico sumēdus

Videt q nec baptism⁹ in necitate ab heretico sit accipiēd⁹. Nam cordis contritio sufficit:vt de cō/ se.di.iiij.baptis/ mi vicē.Sic nec corp⁹ christi.xx/ iiij.q.j.c.penul. ꝛ vl. q2 q credit māducat.ō ↄse. disti.ij.vt qd paras.Rn̄.hec ē rō q2 baptism⁹ ne/ cessarior est :naz in eo delent oia pctā q etiā ignis purgatorij pena nō sentiet.nō autē ita ē in cordis cōtritiōe vl penitentia. Nā p ea nō pōt purgatoriū euitari qō excedit omnē penā quā hic qs pos/ sit sustinere :fm q hec colligūt: de peni.disti.vl. c. vlti.

Baptism⁹

e ¶ Necessarior Immo ē ianua omniū sacramē/ toꝝ.j.q.j.si quis confugit.de ↄse. di.iiij. hi ꝟo. ex de cleri.nō bap.

Si veniens. I qs eoꝝ. qui ad clerum. Istud.c. euidenter est cōtra illos q dicūt:q greci pñt cōtrahere in sacris ordinib⁹. cū hoc.c.sit sexte synodi : et sexta synod⁹ p̄fixit eis regulā viuēdi:vt xxxi.dis. nicena. patet q apō eos in sacris ordinibus nō ↄtrahit matrimonium : nec etiā tpe apostoloꝝ licitū fuit cōtrahere i sb/ diacona/

An greci contrahere possunt

...auctoritate orietalis et ex par/ te romana vtit ecclia:etiā insignis cyprianus martyr : et octoginta epi cū eodē baptis b ma hereticorū lauacꝝ diabo c li appellāt. Stephan⁹ ꝟo et corneli⁹ martyres et pontifices romani :ꝛ venerabil Augustin⁹ in libro de baptismo eundē cyprianū et p̄fatos episcopos ob hāc causā vehemēter redarguūt: affirmantes baptisma siue ab heretico siue scismatico ecclastico more celebratū ratū esse baptis/ d ma:et merito:q2 alia i baptismo ꝛ alia in reliqs sacramentis cōsideratio est:qppe cuz ꝛ e ordine prior ē et necarior sit fides.subito ei morituro prius in baptismate q̄ dn̄ici corporis cōmunione vl alijs sacramētis cōsulit. et dū forte catholic⁹ nō inuenit :sancti⁹ est ab heretico baptismi sacramentū sumere q̄ i eternū perire:et hāc sniam p̄scriptorū pōtificū:cornelij:stephani et augustini secuti sūt syrici⁹ innocētius:leo:anastasius ꝛ magnus gregori⁹ ꝛ oīs catholica ecclia tenet. Prohibentur ergo de manib⁹ taliuz sacerdotum sacramēta suscipi: nō quin sint vera q̄tū ad formā ꝛ ad effectū:sed q2 dū huiusmodi sacerdotes se a pplo cōtēptos viderint:ruboreve recūdie facili⁹ ad penitētiaz puocant. Item ex sexta synodo. Qui vxorē ducere volunt:an ordinē subdiacona/ tus hoc faciant.

f Si qs eorum q ad clerū accedunt:voluerit nuptiali iure mulieri copulari:hoc ante ordinationem subdiaconatus faciat. Itē ex ↄcilio carthagi.iiij. Lectores aut vxores ducāt aut cōtinētiā pfiteāt.

g Lectores cū ad annos pubertatē veniunt :cogant aut vxores ducē:aut cōtinētiā pfiteri. Itē Grego. Bonifacio epo rhegitano. Subdiacones ↄtinētiā obseruare oportet.

Subdiaconib⁹ tuis h qō ō singul statuim⁹ ōcernim⁹ obsuari:nec illā diffinitionē nr̄am h cuiusq̄ cōtumacia sinas aut temeritate corrūpi. Itē Urbanus.ij.in synodo apō melphiā. Bñficio et officio careant:q post diaconatuz vxoribus vacāt.

i Eos q post diaconatū vxorib⁹ vacare voluerit:ab omni sacro ordīe remouem⁹:officioq̄ atq̄ bñficio ecclie carere decernim⁹:q si ab epo cōmoniti n̄ se correxerit :p̄ncipib⁹ idulgem⁹ licētiā:vt eoꝝ feminas mancipent suituti. Si ꝟo epi k cōsenserint eoꝝ prauitatib⁹: ipsi⁹ officij iterdictione mulctent. Itē grādēsi patriarche dn̄ico. Excludendi sūt a suoꝝ graduū dignitate subdiaconi ꝛ deiceps si ↄtinētes esse nolūt.

Erubescāt impij ꝛ apte intelligāt iudicio sanctispiritus:eos q modo in sacris tribus gradibus:scꝫ presbyteratu:diaconatu:sbdiaconatu positi mulierculas nō abiecerint ꝛ caste non vixerint:excludēdos ab eorundē graduū dignitate.de manifestis quidem lo/ l quimur:secretorū autē et cognitor deus et iudex est.

eni ō: plena pubertas.istl.ō adop.§.miorē.sꝫ q̄tū ad matrimoniū ↄhēdū ō: plena pubertas.xiiij.anni in viro.vl.xij.anni i muliere:vt ex de ōspō.ipu.puberes. Subdiaconib⁹. h ¶ Cōtumacia.Quia nō ē fauore alicui⁹ psone omittēdū q statutē gnālib⁹ cōtinet.lxj.di.mi/ ramur.

Eos q.Os hic ō: itelligo qn̄ q̄si matrimōialiter ducunt vxores:ꝛ in eo casu filij redigunt in seruiturē ecclie: vt.xv.q.vl. cum multe.p̄mo tn̄ ip̄e eps rediget i seruiturē eas si potest:vt.lxxxj.di. qdā clerici. Sꝫ si ip̄e nō sufficit tūc itur ad brachiū sclare :vt h ō:.Sꝫ obijcitur: nōne p̄nceps hꝫ iurisdictionē sup istā: cū sit laica:q̄re eis indulget istō cū ipi eas per se possint punire. Si legitia eēt vxor ista: tūc planū eēt:q2 legitia vxor sortit foꝝ ex psona viri:vt.ff.de iurisdi.om.iuō. cū qdā.Sꝫ illa q̄ n̄ ē legitima nō:vt ff.ad munici .de iure.§.vl. Ad h pt dici q cū sit ō familia sacerdotis ē ō foro ecclesie:sic ꝛ alij q sūt ō familia ei⁹: vt lxxxix.di .indicatū.ꝛ.xij.q .ij.ecclesiaꝝ suos.Vl iō cēset ō foro ecclesie : q2 delinqt i psona ecclie:q2 tūc ōlicti sit qs ō foro alteri⁹ vt.vj .q.iij.placuit. k ¶ Cōsenserit. Hodie depōit : vt ex ō vi.ꝛ ho . cle.vt clericoruz mores.ꝛ.lxxxiij. distin.si qs eps. ꝛ ex de simo.nemo.Sꝫ illō vex qn̄ p̄cevl p̄cio cōsensit:vt ibi ō: i illa ↄstitutione:vt clericoꝝ.si aūt eps negligēs eēt suspēdat p.ij.mēses:vt.j.q.j.qcqd. Erubescāt. l ¶ Secretoꝝ.Ex h patet q ecclia

An eps habeat iurisdictionē in vxores clericorum

Lectores. Cu:vt.lxxxiiij.distin.cū in preterito. g ¶ Pubertatē:plene q ē.xxviij. an.i sclarib⁹ clericis. Sꝫ in monachis qndeci. xx.q.j.illō.xxviij.di.de his.h

Plena pubertas



nō iudicat de occultē.Sic.xxxij.q.x.xplana.§.q.v.ↄsuluisti.ꝛ.vj.q.j.nō oia.Et ē ar.p opiniōe illoꝝ q dicūt q occultū delictū nō irrogat irreglaritatē Jo.Qō ē ex (p̄ssuz hodie:ex de tēp.or.c.vl.B. Nemo ad. a ¶ Virgo.Quid si credit se ↄhere cū ꝟgine ꝛ ē corrupta? dico cū nō pmouēdū cū sit marit⁹ corrupte:vt.lj.di.q in aliq.q2 ibi nec error nec violencia excusat:vt.xxxij. q.v.ille aūt.Sic nec casus excusat xv.q.j.c.vlti. qd si p̄mo corrupi ꝟginē ꝛ postea eā ōspōsaui? Ar.q pmoueri nō possuz si volo eā ducere:vt.xxx.q.v. q̄lis.ꝛ.j.dis.xxi. maritū.h notaui in q̄stionib⁹.B. Placuit. b ¶ Etiā abstinere.i.nō ↄhere. c ¶ Sed vni⁹cuiusq̄.Nō ↄsuetudinē suā/ dū in mr̄imonio vt h: ꝛ.j.c.qm̄.ꝛ ex ō cog.spi.c.ij. Sꝫ ↄ:ex de spō. duo.tuas.Et ex h videt q eps in sua diocesi possit statuere ne acolythi ↄhant.sꝫ credo hāc ↄsuetudinē referendā ad bñficia:vt si consuetudo sit q acolythi vxorati habeāt bñficia ipsa suet.sꝫ hodie corrigit p decre.ex de cler.coniuga. Jo.ꝛ.c.cū decorē Seriatim . d ¶ Habitū.Bn̄ dic habitū ꝛvotū:q2 solus habit⁹nō solēnizat votuz:vt ex ō re.porrectū. e ¶ Post mortē De ista vxore pmoti dic q eo ipso q dat licētiā itelligit vouere. Sile etiā ea cuius maritus suscepit habitū religiois. vn̄ neutra dꝫ ↄhere:si tn̄ ↄxerit tenet fm qsdā.nā votū nō fuit solēnizatū.Distigue tn̄ vtrꝫ hui⁹ vxor sciat iusvl dicat sibi:q2 tūc vouere itelligit n tn̄ solēnizat votū.Si ꝟo igrat nec ei ō: n̄ itelligit vouere.i. vxore tn̄ pmoti sed possꝫ dici n̄ pp̄ votū sꝫ pp̄ ↄstōnē.s.vt n̄ sit mr̄imoniū si ↄhat:vt videt expssuz.ō.xxviij.di.q2 sūt.Hu.dic q i vtraq̄ vxore pmoti ꝛ igressi votū de p̄nti dirimit:sꝫ nō solēnizet actum.Joh.fa. dic aliud esse in vxore ingressi:aliud in vxore pmoti:q2 illa p⁹ mortē ↄhit:sed vxor pmoti nō. Que ē rō diuersitatē:q2 dignior est clericatus q̄ monachat⁹. naz etiā bigam⁹ pōt esse monachus. xvj.q.j.legi.Sꝫ miꝝ ē q tāt⁹ vir hoc dixerit cum māifeste obuiet. xxvij. q. ij. agathosa.ꝛ.c.siquis ↄiugat⁹.ꝛ.xxiij. q.v. qui vxorez. Posset āt dici q votū vxoris solēnizat ex voto viri promoti:ꝛ ita vir vxori cōicat votū: vt. xxviij. di.q2 sūt.ō h no. etiā in dicto ca.q vxorem.

Contrahens cū corrupta quā credit virginem.

Item Meldēsi synodo p̄sidens ait. Ad sacros ordines nō accedat:nisi virgo aut probate castitatis.

Nemo ad sacrū ordinē pmit/ a tat accedere :nisi aut virgo aut probate castitatis:ꝛ qui vsq̄ ad subdiaconatū vnicā ꝛ virginē vxorem habuerit. Item in ↄcil.carthagineñ. In tribus gradibus ↄstituti etiam ab vxoribus abstineāt.

Placuit epos p̄sbros ꝛ diaconos sbdiaconos b fm priora ↄstituta etiā abstinere ab vxoribus:qō nisi fecerint ab eccliastico remoueantur officio. Ceteros ꝟo clericos c ad h nō cogi:sꝫ fm vniuscuiusq̄ ecclie ↄsuetudinē obseruari debere. Itē Leo contra eplaz nicete abbatis. In minoribus ordinib⁹ cōstituti vxorem ducant:nisi voto aut religioso habitu phibeant.

Seriatim ꝛ apte prosequmur qō sctā romana ecclesia de gdib⁹ clericorū ait: Clericos ostiarios lectores exorcistas acolythos:si extra d votū ꝛ habitū monachi inueniant:ꝛ ↄtinentiā pfiteri noluerint: vxorem ducere virginē cū bñdictiōe sacerdotali pmittunt. Nō āt viduā aut repudiatā:q2 pp̄ter h deinceps nec ad subdiaconatū puehi poterūt:q2 nec laicus nisi virginē sortitus vxorē aut bigamus ad clericatū pōt ascēdere. Alsiqs ex p̄fat ordinib⁹ desiderat ad subdiaconatuz ascēdere:non pōt sine ↄsensu vxoris sue:vt fiat de carnali deinceps spūale coniugiū nemine cogēte eos. Neq̄ pmittit postea vxor iungi eidem marito suo carnalit:nec cui/ e q̄ nubere i vita aut post mortem illius. Itē ex ↄci.Chalcedoneñ. Non liceat clericis alterius secte vxorem accipe.

Quoniā in qbusdam puinciis ↄcessum est lectoribus ꝛ psalmistis vxores f ducere:ↄstituit sancta synodus cuiq̄ ex his non licere g accipe secte alterius vxorem. Itē Niceni ↄcil. caplo.iij. Non habitēt cū clericis mulieres nisi que naturali federe omnē suspitionē excludūt.

Interdixit p omia sancta synodus non epo: nō p̄sbytero:nō diacono:nō subdiacono:non alicui oīno q in clero est:licere subintroductā habere mulierem:nisi h forte aut mr̄ez aut sororē aut i etiā amitaz aut eas idoneas k psonas:q fugiāt suspitiōes. Itē Hieronymus. Palea.

Hospitiolū tuū aut raro aut nunq̄ mulierū pedes terāt:q2 non pōt toto corde cū deo habitare q feminaꝝ accessib⁹ copulat. Femina ↄsciaz secū pariter habitātis exurit:nunq̄ de mulierū formis disputes. Femine nomē tuū nesciāt. Feminā quā bene videris ↄuersantē:mente dilige:nō corpali frequentia. Si bonū est mulierē non l tāgere:maluz ē ergo tāgere. Itē Gregorius in dialogo li.iiij. Presbyter vxorē suam quasi sororem diligat:ꝛ quasi hostem fugiat.

Presbyter qdam sibi cōmissam regebat ecclesiā cum magno timore dn̄i:q ex tēpe

Cōsuetudo in mr̄imōio seruāda

Quoniā in quibusdam. f ¶ Ducere: Id est retinere. g ¶ Secte.j.xxviij. q.j. caue. ꝛ c.nō oportet. Interdixit h ¶ Aut sororē. In qbus nil seui criminis existimari fedus naturale pmittit vt ex de cohabi. cleri.c.penul. i ¶ Idoneas. Et vxores suoꝝ suoruz: vt.lxxxj. dis.volum⁹. ꝛ.c. cū omnibus. k ¶ Suspitiones. Quia suspectas mlieres habebant: vt ex de cohab.cle.c.j.ꝛ.ij. Hospitiolū tuuz aut. l ¶ Maluz est. Nō ar.a ↄriis.si vnū ē bonū reliquū ē malū. fallit i pdigalitate ꝛ auaricia. Itē duo ↄria qñq̄ iueniūt bōa:vt nubere ꝛ nō nubere.qtidie cōicare ꝛ n̄ cōicare.xxviij.q.j. sic enim: ꝛ de ↄse.di.ij.quotidie. Et arg.C.de pcura. exigendi.

Sorores

1.Cor.7.

Ar.a ↄriis

f

P ibi: Iustius est tamen.
M Presbyt. a Presbyterã. Cũ q̃ in minoribus or
Ulieres. b Et matricurie: (dinibus cõstitut.
Id est habentes curã de rebus ecclesie.
E Cce. c Sz q̃rit. Hic intitulat. xxxiij. di. in
di. ĩ his. l In furiã. Tñ pmot⁹ nõ deponit: vt. vij.
C Ommunit. m De his. Qui ita (q. i. q̃lis.
vexant distiguẽdũ ẽ. nã si freq̃nt cadũt nõ debet
mistrare: vt. vij. q. ij. c. j. si vo raro: r emittũt voces cõfu
sas: sil' nõ debet mistrare: vt. ĩ. vij. q. ij. c. ij. si aũt raro.

q̃ magister ondit q bigami corpe viciati vsurarij publice penitẽtes lusores i scena ludẽtes furiosi arrepticij accipientes meretrices in vxores hñtes cõcubias nõ pñt pmoueri. qñq tñ dispẽsat i cõcubinarijs. ĩ. c. c. vl. r nõ q i pmis duobo caplis magr accipit cõcubinã p vxore quã qs duxit sine solẽnitate: vt. ĩ. xxxiiij. di. ĩ. cõcubinã. sz H. itelligit õ vera cõcubia quã si qs habuit post baptismũ pmoueri ñ dz: vt. xxv di. c. vl.

Qui ñ pñt pmoueri

accepti ordinis pñbyterã suã vt sororẽ diligẽs: sz q̃si hostẽ cauẽs ad se pprius accedere nõ sinebat: eãq sibi appropiq̃re nlla occasiõe pmittebat. ab ea sibi cõmunionẽ fundi/tus familiaritatis abscidit.

a Presbyteram vero quã debeamus accipere laodicense concilium ostendit dicens. Vidue vel seniores presbytere appellentur.

M Ulieres q̃ apd grecos presbytere appellantur: apud nos autẽ vidue aut seniores b vniuire r matricurie appellãt: in ecclia tanq̃ ordiatas cõstitui nõ debere. Di. XXXIII

E Cce q in sacris ordinibus cõstituti vxores habere nõ possunt: vl' si bigami aliqui fuerint inuenti: ad sacros ordines ascendere nõ c valent. Sed queritur si quis preter vxorem concubinã habuerit: vtrum in sacerdotem promoueri valeat: tales a sacris ordinib⁹ auctoritate canonum apostolorũ phibentur in quibus sic statutum legitur. Secũdis nuptijs post baptisma copulatus: aut cõcubinã habẽs ad sacrũ ordinem cõcẽdere nõ valet.

S Iqs post acceptũ sacrũ d baptisma scõis fuerit nuptijs e copulatus: aut cõcubinã habuerit: non põt fieri epũs nec sacerdos nec diacon⁹: aut prsus ex nũero eorũ q in misterio sacro deseruiũt. Deseruiẽtes sacro misterio intelligũt subdiaconi: q calicẽ diacono offert: r acolythi q cũ cereis diaconos p̃cedũt. Vñ ceroferarij dicunt: q etiã vinum r aquã pparãdo calici sbministrãt. Cõcubia vo itelligẽda est pter vxorẽ: vt iste sit sẽsus capli: Siqs p⁹ acceptũ sacrũ baptisma scõis fuerit nuptijs copulat⁹ aut cõcubinã habuerit: distinguendũ ẽ añq̃ vxorẽ duxerit: siue p⁹ mortẽ vxoris. Unde btũs Grego. ait. Duarũ matronarũ marit⁹ post baptismũ cleric⁹ nõ ordinet.

M Aritũ duarũ matronarũ post baptismũ clericũ nõ ordinãdũ cẽsem⁹: nec eũ f q dẽ q vnã cõcubinã vel meretricẽ i matrimoniũ assũpserit: nec illũ q semetipm abscidẽs qõlibet mẽbrũ idignatiõe ali h q vl' iiusto vel iiusto timore su i perat⁹ trũcauerit: neq illos q vsuras accepisse cõuicunt: aut i scena lusisse noscũt: nec k eum q publica pnia mortalia crimia defleuit: neq illũ qui l in furiã aliqñ vsus isaniuit: vel afflictiõe diabolica vexatus ẽ: neq eũ q p emptionẽ ad imitationẽ simonis magi pecuniã obtulerit. Itẽ Pi⁹ papa. Arreptici vel epilẽtici sacris altarib⁹ nõ ministrent.

C Ommunit diffinimus m vt null⁹ de his q aut in terra arrepti a demonib⁹ elidunt: aut q̃libet mõ vexationis incursib⁹ efferunt: vel sacris audeãt mistrare altarib⁹ n vel idiscusse se igerãt sacris o diuis: exceptis ill' q corporũ incõmoditati dediti sine hu p iusmodi passiõib⁹ in terra p/

S Iqs p⁹ acceptũ. Maxime idẽ enĩ ẽ si añ baptisma habuit vnã r p⁹ aliã vxorẽ vel cõcubinã. vel determiat verbũ infra positũ. e Aut cõcubinã. Post pmã vxorẽ. tal' tñ ex dispẽsatiõe qñq pmouet: vt. ĩ. e. habuisse. r. xxxiiij. di. fraternitatis. M Aritũ du. f Cõcubinã. Ar. q si qs habuit vginẽ cõcubinã: lz postea sumat eã in vxorẽ q ñ põt pmoueri: vt. xxxiiij. di. curãdũ. r. c. pcipim⁹. r. xxx. q. v. q̃lis. g Vt meretrices. xxxij. q. j. c. nõ ẽ culpãdus. Ar. ĩ so. illud i figura r ita ex vno eodẽq facto puit qs r meret: vt. ff. q. vt idig. l. j. h Vel iiusto. i. ex idignatiõe vel ex nimia cõmotiõe: sec⁹ si ppt necessitatẽ faceret: vt. lv. di. si qs a medic. i Illos Tal' etiã depõit: vt. xlvij di. ĩ petro. r. c. qm̃. k Pnia. Vt. lj. di. q in aliq. r. l.

Nota

Vexati epilepsia

nec emittũt voces cõfusas pñt. sz hre debent coadiutores: vt. vij q. j. illud. pmoueri aũt nõ pñt tales ex q passi sũt semel: vt. ĩ. c. maritum. et hec est opinio H. nec in h hz cõdictionẽ. In demõiac' sibi nulla ẽ cõdictio iter H. r alios q ad pmotionem: q: oẽs dicunt q nullus tal' dz pmoueri: vt. c. maritũ. r. c. clerici. In pmotis aũt distinguit inter Hu. r alios. nã dicunt alij q si ẽ nõ dz pmoueri q semel ẽ arrept⁹ a demone: ita nec officiũ põt exercere etiã si iaz pmotus sit. r q h dicũt illã lrãz: q tñ alit intelligũt q̃ Hu. nã dicũt q h relatiuum q refert ad pxime positũ. s. epilenticos. et est sensus lre: Epilẽtici nõ debẽt se ingerere diuis sacris exceptis illis q sine passiõibus. i. q sine voc' cõfuse emissione r spume lacratiõe. q tñ r ipsi. i. isti q h nõ faciũt sz tm̃ cadũt: debẽt esse tãdiu suspẽsi donec appareat eos p annũ liberatos. i. ñ occupatos incursu demonũ. i. appareat q illa passio nõ ẽ demõiaca sed epilẽtica. H. vo dic in demoniac' pmot': q si p añũ steterit r nõ fuerit passi supradicta: pñt exercere diuia officia. vñ dicit q illud relatiuũ q refert ppe p demoniacis. r improprie fm eũ ponit in fi. liberati. n Vel idiscusse: Id ẽ temere. o Except' ill'. Epilẽtic' q raro cadũt. p Passionib⁹. i. sine spuma rc.

Demoniaci

Beat. iiij



a Qui tñ. Scilz demoniaci fm Hu. b Spacio. vij. q. ij. c. vl. Cõtra. sz ibi fuit dubiũ: h certum.
U Sq adeo. c Ope: Id est in diuino obsequio.
est ãbiguitas psone: sz factũ ẽ certũ bñ fert certa snia: vt. v. q. j. q̃dã. m Cõmitẽdũ. Sz q̃re nõ indicit ei hec purgatio: q: ex illis fuit infamia. r sic qñq aliqs pprie cõscie committit: vt. ĩ. dis. liij. denigz. r. xv. q. viij. c. j. r. xxxij. q. iiij. vir cum ppria. n De posito: Id ẽ suspenso q̃usq satis faciat. sic ponit xxj. q. ij. quoniã. o Presumas. Arg. q occultuz delictum reddit hoiez irreglarẽ. Ar. cõtra di. xxi. erubescãt. Dicvt ibi. hoc forte in eo casu qm̃ nõ penituit super crimine.

d Necessitat. Id ẽ ifirmitat. e Ne qbuslibet. Pria ratio. f Sauciatuz: Id ẽ debilitatũ: vt. xlix. di. c. j. g Diuia: Id est mosaica. h Quanto. Quasi diceret ex cõuiitati corpe remouent: multo magis vitiat mẽte. Arg. xxxviij. di. sedulo. i Instituert: Id est iformauerũt. k Si nõ pelicẽ. Pelicẽ vocat quã qs ad tps hz causa saturãde libidis. l Ambiguis. ĩ. xliij. di. sic. Cõtra. Sz dic q triplex ẽ ãbiguitas. ãbiguitas iuris. ãbiguitas facti. ãbiguitas psone Vbi ãbiguitas iuris ẽ: ibi õ filius ad filia pcedit: vt. xx. di. de libellis. r de tali ãbiguitate loquit illud. c. xliij. di. sic. Sz vbi factum ãbiguũ ẽ tũc nũq̃ ferenda ẽ snia in alicui⁹ piudiciũ: vt. xj. q. iij. g̃ue. Hoc io dico: q: si nulli sit piudiciũ: vt i baptismo cõsecratiõe vl' ordinatiõe bene fert in dubio certa snia. s. vt baptizet vel ecclesia cõsecret vl' denuo ordiet: vt de cõse. di. iiij. paruulos. r di. j. solẽnitates. r. lxviij. di. pñbyteri. Tñ qñq dubitat de facto et fert snia in pludiciũ alteri⁹: vt ex õ spõ. iuuẽis. sz illõ ẽ ppt periculũ aie. Vbi ãt

Ambiguitas

Leui. 21. c

a bant elisi. q tñ r ipi tãdiu erũt ab officij sui ordie r loco sus b pensi: q̃usq vni⁹ ãni spacio p discretionẽ epi iueniãt ab incursu demonũ liberati. Itẽ Nicolaus papa. De eodem.

C Lerici q in adolescentia a demõib⁹ cogũcũt obsessi: ad supiorẽ sacri regiminis gdũ ascendere nõ pñt. Itẽ Gelasi⁹ papa. De eodẽ.

U Sq adeo sane cõperimus illicita q̃q prũpe vt a demõib⁹ sitibusq passionib⁹ irretit' misteria sacrosancta tractare tribuat: qb⁹ si in c hoc ope posit' aliqd ppe necessitat' occurrat: qs de sua fide liũq salute cõfidit: vbi ministros ipos curatiõis hũane tãta pspexerit calamitate vsari: atq io necessario remouẽ e di sũt: ne qbuslibz p qb⁹ christus mortu⁹ est scãdalũ generet ifirmis. Postrẽo si corpe f sauciatũ fortassis aut debilez g neq̃q sancta cõtigere lex diui h na pmisit: q̃to mag' doni celestis dispẽsatores esse nõ cõuenit qõ ẽ deteri⁹ mẽte pcussos. Itẽ Innocẽti⁹ papa Felici epo ca. iij. Qui tpe baptismi vxores hñt: si postea religiose vixerit: clerici fieri nõ phibent.

L Aici q hñtes vxores baptiçati sunt: i ac sic se istituert: vt in nllo eorũ opinio vacillet: aut cleric' iũcti sunt: aut mõasterijs exq baptiçati sũt adheserũt: si nõ k cõcubinã si nõ pelicẽ nouerit: si i bonis opib⁹ vigilauerit: nõ phibet hmõi ad clericat⁹ sortẽ assumi. Q etẽ añ susceptũ sacrũ ordinẽ q̃sdã legim⁹ cõcubinã habuisse: q̃s tñ sacri canões nõ reijciũt: si post sacrũ ordinẽ ab ei⁹ cõmixtiõe se se imaclatos custodiũt. Unde Grego. Andree tarẽ. epo. De quodã epo q ante sui epatus apicem cõcubinã habuit.

H Abuisse te cõcubinam mãifesta veritate cõperim⁹: r te illi⁹ crimis pticipationẽ hre de q̃ etiã cõtria est q̃busdã inata suspicio. Sz q: i l reb⁹ ãbiguis absolutũ nõ dz m esse iudiciũ: h tue cõscie cõmittẽdũ eligim⁹: q̃ de re si i sacro ordie cõstitut⁹ ei⁹ te recolis pmixtiõe maculatũ: sacerdotij n honore deposito ad mistran o dũ nullo mõ psumas accedere: scitur⁹ in aie tue piculo te mistrare r deo nro te sine dubio reddere rationẽ: si huius sceler' cõsci⁹ in eo q es ordine celans veritatẽ pmanere volueris. Distinctio. XXXIIII

p D Omesticarũ q3 psonarũ imoderatã familiaritatẽ epm vitare oportet.

U Ñ nicola⁹ papa ad aluinũ archiepm. Etiã cõsanguinearũ imoderatã familiaritatẽ epm vitare oportet.

Q Uorũdã relatiõe fideliũ nostris aurib⁹ intimatũ ẽ: q lãfred⁹ eps q r iuuẽis õr venatiõi sit dedit⁹. qõ vitiũ plurimos etiã de clericali cathala q go genere dumtaxat germanos r gallos irreuerẽtes implicat. Uex iste si ita ẽ vt audiuim⁹ merito iuuẽis õr: q in iuuenilib⁹ desiderijs occupatus nulla grauitate cõstrigit. Nã vt btũs dic Hieronym⁹: r Uenatorẽ nunq̃ legim⁹ sanctũ. Nihilomin⁹ ãt de h epo relatũ est aplatui nro q cum quadã filia sua imoderatam teneat familiaritatẽ: r ob id s mala fama ei orta sit. p q̃ re a sanctitate tua ceterisq coepiscopis suis ãmonit⁹ atq corrept⁹ ẽ: sz nullaten⁹ emẽdat⁹. que res in hoc maxie displicet r magis ac magis deteriorem de se reddit opinionẽ: in q btitudini tue r ceterorũ coepõrũ suorũ rationibus nõ

D Omesti cap. In hac. xxxiiij. dis. ostẽdit q clerici etiã domesticis psonis nõ exhibebũt nimiã familiaritatem. Scdo q clerici ñ intererũt venationib⁹ aut aucupatiõib⁹. Tertio q bigami qñq pmouet ad sbdiaconatuz: vt. ĩ. c. lector. Q Uorũdaz. q Hermanos: Id ẽ teuronicos q sũt verẽ germẽ vl' vere nobiles. Ar. ex õ elec. venerabilẽ. r de pbẽ. venerabilis. r Uenatorẽ. Existẽrem venatorem ne obijciatur de eustachio. lxxxvj. dis. esau. s Fama. Nõ q aliquid ibi seui criminis existimaret ppt sedus naturale: sz quia coram omnibus eaz nimis osculabat et ponebat manus in gremium eius: r ideo non fuit ei indicta purgatio: sic ex de purga. cano. cum iuuentute.

Germani

Eustachi⁹

a ¶ Epis. Ar. q solus metro/pol. nõ pot audi re cãz epi etiã ci uilez: ⁊.xj.q.j.si clericus.⁊.vj.q. iiij.si inter.
b ¶ Bestiaꝝ.ꝫ. lxxxvj.dis. q̃ ve/natoribus.
c ¶ Excõicat⁹. vt nõ incũt cum eis negocijs cõi/bus. d ¶ Cõcu bina. Hoc respi/cit id qd dixi.s. xxi.di.c.j.
e ¶ Nãscitur: Id ẽ amplectit.
f ¶ Lex. Cano/nica: vt.ꝫ.c. xxi. Vl' etiã lex ciuil' q2 ɔcubinat⁹ a le ge nomẽ accepit vt.ff. d ɔcu. in cõ cubinatu.
S q.xxx. q.v. alit. Contra sz ibi loquit qñ nõ ɔstat de mu/tuo consensu.
h ¶ Cõiunctiõe Scdm leges ita est q si impares sunt psone ɔhen tium nõ psumit mrimonium nisi dotalia instra in teruenjant. C. de nup. impialis.§. imo ⁊ illud.ff. de dona. donatiões. secus si pares.ff. de ritu nup. in li beros. Scdm ca nones sp psumi tur adulterium: nisi appareãt le gales solennita/tes: vt.xxx.q.v. aliter.

Mrimonium nõ legaliter factũ

Christião.
¶ Concubinã: Id ẽ mulierẽ nõ solẽniter ductaz: sz tñ mutuus cõ sensus interuenit: q2 al's cõcubinã nõ licet habere: vt.xxxij.q.iiij.ne mo.
Fraterni/tatis tue relatio.
k ¶ Non pati/tur. Ecce casus vbi plus iur' ha bet luxuria q̃ ca

Nota

obedit: ⁊ p inobedientiaz in culpam pthoplasti relabit. Oportet ergo fratnitatẽ tu/am synodale cũ epis ⁊ suffra ganeis tuis ɔuocare ɔciliũ: ⁊ hũc salutarib⁹ eloquijs epz ɔuenire: atq3 illi pastorali au ctoritate pcipere: q̃tenus ab b omniũ bestiaꝝ vel volucrum venatiõe penit⁹ alienus exi/stat: atq3 ab immoderata fi/lie sue familiaritate semet oĩ/no coerceat: q si parere con/tempserit: ⁊ tã p venationis delectatione q̃ p immodera ta filie sue ɔuersatione vitan da vobis admonẽtibus obe dire distulerit: a vestro colle/c gio excõicatus abscedat. q si in hoc ɔtumax adhuc appa/ruerit: a ministerio cessare de bebit. Ex ɔci. Aurelianẽ. iiij

Episcopum Palea.
psbyteꝝ aut diaconuz canes ad venandũ aut acci/pitres aut huiusmodi res ha bere non licet. Qr siquis ta/lium personaꝝ in hac volup/tate sepius detentus fuerit: si eps tribus mensibus a cõ/munione suspendat: diaco/nus vero ab omni officio ⁊ cõ munione suspendat. Item

Omnibus ser Palea uis domini venatiões ⁊ siluaticas vagationes cum canibus ⁊ vt accipitres aut falcones habeant interdici/d mus. Concubina autez hic intelligitur que cessantibus legalibus instrumentis vni/e ta est ⁊ coniugali affectu nan ciscitur: hanc coniugem facit affectus: concubinam vero f lex nominat. De hac dici/tur in cõcilio toletano. Qui non habet vxorez: loco illius concubinam debeat habere.

g Is qui non habet vxo/rem ⁊ pro vxore concu binã habet: a cõmunione nõ repellat: tamen ⁊ vnius mu/lieris aut vxoris aut concu/h bine sit coniunctione cõten/tus. Item Isidorus de di/stãtia noui ⁊ vete. testamẽti.

Christiano non dicã pluri/mas sed nec duas simul habere licitum est: nisi vnam tñ aut vxorem aut certe loco vxo/i ris si coniunx deest concubinaz. Ex dictis Augustini. Palea.

Audite charissimi mẽbra christi: ⁊ matris catholice eccl'e filij. Qd dico ɔpetẽtib⁹ au diãt fideles. Qd dico fidelibus audiãt ɔpetẽtes. Qd dico fideli bus ⁊ cõpetẽtib⁹ ⁊ penitẽtibus: audiãt ⁊ cathecumini: audiant oẽs ⁊ timeãt ⁊ nẽo ɔtẽnat: sit mi hi in ɔsolatiõe vester audit⁹: ne vob sit in testioniũ dolor meus. Cõpetẽtib⁹ dico: fornicari vob n̄ lz: sufficiant vob vxores: audiat de⁹ si vos surdi est's: audiãt ãgeli si vos ɔtẽnit's: ɔcubias hre nõ lz vob. ⁊ si nõ habet's vxores: tñ nõ lz vob hre ɔcubinas q̃s postea dimittat's ⁊ ducat's vxores: tãto/mag' dãnatio erit vob si volue/rit's hre vxores ⁊ ɔcubias. Cete rũ si nõ tal' ɔcubia fuerit: ⁊ etas illi⁹ de q̃ agit future incõtinẽtie suspitionẽ auferre dinoscit: apl'i ca ɔcessiõe ad ordinẽ diaconat⁹ puehi pot. Unde pelagius pa pa scribit Florentino epo. Qui post mortem vxoris habuerit de ancilla filios: diaconus fieri per mittat.

Fraternitat' tue relatione suscepta eius la torẽ secũdas q̃dẽ nuptias exper tũ nõ fuisse didicimus: castitatẽ tñ eũ pori nõ seruasse ɔiugio de/signasti: ⁊ q̃uis multa sint q̃ in hmõi casib⁹ obuari canõice iu/beat sblimitat' auctoritas: tñ q2 defect⁹ nri tpis q̃b⁹ nõ solũ meri ta sz corpora ipa hoĩum defece/k rũt: districtiõis illi⁹ nõ patit ma nere cẽsurã: ⁊ etas illi⁹ de q̃ agit future incõtinẽtie suspitionẽ au/ferre dinoscit: vt ad diaconat⁹ ordinẽ possit puehi ɔcessisse nos nouer's. Micenã ꝟo ãcillã ei⁹ de q̃ se p⁹ vxoris trãsituz filios hre ɔfessus ẽ: iubem⁹ vt tua disposi/l tiõe cuiq3 mõasterio ɔtinẽtiã p fessura tradat. Hoc ex dispẽsa/tiõe misicordie. Ceteꝝ ex rigore discipline ĩtelligit illud aurelia/neñ. ɔcilij. Nõ admittat ad cleꝝ

stitas: quia castus repel leret si con/traxisset cuz secunda: sed fornicator ñ. Ad idem fa cit ex de bi/gamis. quia circa. Itẽ p istud capl'm q̃dam dicũt derogatũ es se illi. xxv. di stin.c.vlt. q2 cuz istud sit equitas ⁊ il lud rigor: merito equi tas pponi/tur rigori vt xlv.di. licet. l.di. ponde/ret. extra de fur.c.vlt. C. de iude. pla/cuit.
l ¶ Profes sura. Alibi dicitur q de ber vẽdi: vt lxxxj.di. qui dam. Alibi dicit q redi gitur in ser/uitutem: vt xxxij. distin. eos. Sz dic q diuersitas penarũ epo dat optionẽ vt extra de offi. deleg. d causis. Vel distinguas an sint pu/blice ducte: quasi vxo/res vel non. xv.q.vl. cuz multe. Sed qualiter p2e cipit isti in/trare religi/onez cũ hec res nõ sit p/cepti: vt.xx/xij.q.j. inte/gritas. Dic q rõne deli/cti cogit in/trare mona sterii q̃nq3 aliquis ad agẽdã peni/tẽtiã vt.l.di. si ille. lxxxj.

Uxores ... ricoꝝ

An q̃s p... sit cogi ... religionẽ

Nota qz nimio Rio ore Canonis Cesar disp. Et de alys qnqz Causis vi. Admitta xbo abrogate



di. siq̃s clericus. Vel expone iubemus. i. ɔsulimus.
Siq̃s. a ¶ Nullatenus. Hoc de stricto iure loq̃/tur: vt illd. xxv. di. p̃mũ. ¶ Qd ergo b ¶ De/retricari. Hec ratio nõ valet: q2 nunq̃ maritus corru/
Quandũ. c ¶ Virginẽ. xxx. (pte pmouet.
q.v. q̃lis.
Recipim⁹ d ¶ Litte ras: Scz pfus: vt.xxxvj.di. illit teratos.
e ¶ Viciatum. Enormiter.
f ¶ Sz si quos. Iã ordiatos sup ple aliter repete ret.
Si cui⁹ vxo re. g ¶ Admit ti. Sz nõne h vi det nimi⁹ rigor: q aliq̃s sine cul/pa sua puniat: ppt h intelligũt q̃daz qd h dicit qñ marit⁹ patro nus ẽ turpitudi/nis ⁊ leno: sz cer te tũc repelleret ppt ppriũ deli/ctũ: vt.xxxij.q.j. c.j.⁊.ij. Dic q̃ q ideo phibet: q2 ẽ marit⁹ corrupte. tñ si ñ cognouit eã post adulteri/um ppetratũ be ne pmouet: vt.ꝫ. eo.c.vlti. Sz po ne q vir accuset vxorem de adul/terio: nunq̃d pen dente accusatio/ne tenet ei redde re debitum si ta/lis est qui vult p moueri: Dicũt q̃ dam q nõ: quia si reddit fit ei p/iudicium: sic nec cogitur reddere debitũ ei quã au diuit esse ancillã vt ex de ɔiu. ser/uoꝝ. pposuit. sz tñ ibi alia rõ est: q2 cũ serua nõ ẽ mrimoniũ. sed h est mrimonium. vñ meli⁹ videt q sibi piudicet co/gnoscendo eã q̃ q illi iniuriã fa/ciat. s. denegãdo ei debitũ. ⁊ fm h sequitur q aliq̃s punit ex eo q te/net facere ex necessitate. ⁊ ẽ ɔ id.xxiij.q.iiij. nabuchodo/nosor. vbi d2 q nemo puniend⁹ ẽ ex eo qd necesse hz fa/cere. Itẽ ex h seq̃ret q aliq̃s p vno facto mereret penã qd ẽ ɔ id.viij.q.j. sciẽdũ. Itẽ ex h sequit q aliq̃s p vno facto ⁊ meret ⁊ demeret. qd ẽ ɔ id.ff. de nego. ge. siue. Meret ei dũ co/gnoscit vxorẽ: vt xxxiij.q.v.c.j. ⁊ q vna res hz ɔ/rios effect⁹. qd ẽ ɔ id.ff. de solu. q̃ hoiem.§.vl. Jo. Posset tñ dici q si marit⁹ reddat debitũ vxori cor rupte ñ piudicet sibi q̃n possit p/moueri: q2 tũc po/ri⁹ d2 cogl'ci ab vx ore q̃ cognoscere ipaz: vt.xxxij.q. v. ita ne. sic nec fac sibi piudiciũ q̃n possit eã accu sare d adulterio. lz sit ar. ɔ. xxxij. q.j. siq̃s.ff. so. ma tri. cũ mlier.ff. d adult. si vxor.§. vl. q̃d iur' sit d h in q̃stiõib nõuit ⁊ ibi videas ⁊c. Posset tñ pbabi lit dici q sibi piu dicat q̃ ad leges pmotionis q̃ fa/ctũ solũ reqrit ñ q̃ ad legẽ mosai/caz: vt.xv.q.j.§. fi. nõ ob. q iuit⁹ h fec vel passus fuit. Ar. xxvj. di. acuti⁹. h totũ de termiat decre. ex vt li. pẽ.c.ij. B.

An pẽdẽte accusatione adulterij vir teneatur reddere debitum

Q̃ pter vxorẽ aliã cognouerit.

Siquis de laicis post vxorem suam aliam cu iuscunq3 ɔditionis cognoue a rit mulierem: in cleꝝ nullate/nus admittat. Quod ergo de pelice ⁊ meretrice apud Gregorium ⁊ Innocentium scribit: pter spem future in/continentie ɔstitutũ esse cre/dit: quia difficile ɔtinentiaz seruat qui se illicito concubi/tu maculare non metuit: vel phibet ordinari qui pelicez vel meretricẽ cognouerit ma ritali affectu: vel q2 corrupta florẽ virginitat' amiserit: vel b q2 meretricari nõ desinit licet in vxorem ducat. vtrũq3 enĩ impedimentũ cuilibet pstat: quo minus ad sacros ordĩes ptingere valeat. Unde Hy/lari⁹ papa scribit dicẽs. Qui virginẽ nõ duxit vxorẽ: ad sa cros ordines non accedat.

Curandũ ergo in p̃mis est: ne ad sacros ordi/nes sicut gestis porib⁹ ante scriptũ est: quisq3 q̃ in vxorẽ c non duxit virginem aspiret. Itẽ Gregorius vrbis roma ne psul Sitano epo. Bigamus vel penitẽs: corpore viti atus: litteras ignorãs: curie vel ɔditioni obnoxius cleri/cus nõ fiat.

Recipi/mus ne vnq̃ illicitas ordinatiões facias: nec biga mũ aut q̃ virginẽ nõ est sorti/d tus vxorẽ aut ignorantẽ litte ras vel q̃libet parte corporis e vitiatũ vel penitentie vel cu rie aut cuilibet ɔditiõi obno/xium ad sacros ordĩes pmit/f tas accedere: sz si q̃s hmõi re perer's: nõ audeas pmouere. Itẽ in Neocesariensi ɔcilio Nõ fiat sacerdos: cuius vxo/rem euidenter constat adul/terium admisisse.

Si cui⁹ vxorẽ adulteriũ cõmisisse cũ esset laic⁹ euidẽter fuerit pbatuz: h ad g ministeriũ eccl'iasticũ admit/ti nõ pot. q si in clericatu co iã ɔstituto adulterauit: dato repudio dimittere eã dz. Si ꝟo retinere eius ɔsortiũ velit: nõ pot suscepto ministerio p/frui. Itẽ ex ɔci. martini pa.

Si laici vxor De eodẽ. in adulterio fuerit de/phensa: h talis ad misteriuz eccl'iasticũ nullo mõ adduca/tur. Si aũt post ordinationẽ alicui⁹ clerici vxor adultera/ta fuerit: dimittat eã. Si aũt cũ ipa voluerit pmanere a mi nisterio existat alien⁹. Pre/missis auctoritatib⁹ bigami ⁊ q̃ ꝟgines nõ sunt sortiti vx ores: a sacr' ordinib⁹ phibẽ/tur. Sz q̃rit siq̃s ante baptis ma viduã duxerit vxorez: an postea sit phibẽdus a sacris ordinib⁹? De his ita scribit Innocẽtius papa victori ro/thomagẽsi epo. Qui añ bap tisma seu post baptisma vidu am duxerit vxorẽ: nõ admitta tur ad cleꝝ.

h Siq̃s vi/i duã licet laic⁹ duxerit vxorẽ seu ante baptismũ seu post baptismũ non admittat k ad cleꝝ: q2 eodez vitio videt exclusus. In baptismate enĩ crimina dimittunt: nõ ac cepte vxoris ɔsortiũ relaxat: q si nõ putat vxor esse cõpu/tãda q̃ ante baptismũ ducta est: ergo nec filij q̃ añ baptis/mũ geniti sunt: p filijs habe ant. Prohibent etiam biga mi a quolibet ordine clerica/tus iuxta illud Ambrosij ad vercellẽses. Qui secũda ɔiu/gia sortitur: clericus nõ fiat.

l Cognoscamus non so/lum de epo ⁊ psbytero aplm statuisse: sed etiaz pres

Siq̃s. Hoc bñ hẽs in aut. d san. epi.§. clericos ãt ñ alit ordinari.
i ¶ Laic⁹. Ideo dixit de laico: q2 min⁹ videret de eo. Vl' ideo: q2 si cleric⁹ h faceret ñ solũ ñ pmoueret sz oĩ puilegio ec/clesiastice digni/tatis puaret: vt lxxxiiij. dis. q̃sq̃s.
k ¶ Vitio: Id ẽ defectu. Sic.lvj dis. q2 simpl'r. ⁊ xxvj. di. acutius.
Cognoscam⁹. ¶ De ps/bytero: Supple

Ducens an cillam

τ diacono:vt.lx/ xxj.di.c.j.
a ❡ Addidisse. Aug⁹. tñ dic̃ ꝙ ſm iterp̃tationē apl's itellexit de q̃libet ordine:vt lxxxj.di.apl's.
b ❡ An/ cillā. Sʒ q̄re h̄ ꝓhibet cū tñ coip ſo ꝙ aliq̄s ducit ācillā ſuā ī vxorē ip̄a libera efficit̃ vt.C. ō la.li.tol. aut.ad h̄.τ.C.de oper.lib.liberte: ſilr tenet mr̄imo niū cū alicā ācil/ la:vt.xxix.q.ij.c. j.τ.ij. Rñ.ꝓpter ꝑrogatiuā ſacer/ dotij. vel ideo q2 nō videt̃ ibi eſſe plenū mr̄imoniū vt. xxxij. q.ij. ſic nō ois.τ iō nō vi det̃ ibi eē plenuʒ ſacr̄m. Vel h̄ iō ꝯtigit:q2 vilis ꝑ ſona p̄ſumit̃ q̄ ꝯ hit cū ācilla.

Meretrix

c ❡ Me/ retrix. Alibi dici tur meretrix cui⁹ turpitudo pbli/ ce venal'ē:vt.xx/ xij.q.iiij.meretri ces. d ❡ Que mltoꝝ. Que ad/ miſerit plureſ q̄ꝫ xxiij.milia homi nū:vt.xlv.di.di/ ſciplina.vel q̄ ad miſit.xl.vt ex̄ de cle.exco.latores.
e ❡ Si ſbdiaco nus. Colli/ ge caſuʒ ex eo qḋ habet̃.s.xxxj.di ſtin.§.ſilr.i fine.
f ❡ Inter lecto res. De iure cōi ꝑ dit p̄uilegiū deri cale: vt. lxxxiiij. diſ.q̄ſq̄s.iō fit h̄ ex diſpēſatiōe ꝙ remaneāt i ſacr' minorib⁹ordib⁹.
g ❡ Lector ſi. Fiat. Sic ꝯ papa diſ/ pēſat ꝯ aplm vt hic.τ.lxxxij. diſ. p̄ſbr. Inno.tñ di

Papa diſ/ pēſat cōtra aplm

a in ꝯcilij niceni tractatu addi diſſe:clericū queꝗ̄ꝫ ñ debere eſſe q̄ ſcd̄a cōiugia ſit ſortit⁹. Siſr etiā viduaꝝ mariti vl' ācillaꝝ vl' meretricū:ſi ī vxo/ res accipiūt:clerici fieri non pn̄t. Uñ in canōib⁹aploꝫ le git. Spectacul' publicis man cipataʒ vl' reiectā vel ancillā ducēs vxorē diacon⁹ nō fiat.
Si q̄s viduā τ eiectā ac cepit aut meretricē aut
b ancillā vl' aliquā de his que public' mācipant̃ ſpectacul': nō pōt eſſe ep̄us aut p̄ſbr aut diacon⁹:aut ex nūero eoꝫ q̄ miniſterio ſacro deſeruiunt. Que autē ſit vidua q̄ eiecta vel meretrix Hieronym⁹ ad Fabiolā de veſte ſacerdotali oñdit dicens. Que ſit vidua vel eiecta vel meretrix.
Uidua ē cui⁹marit⁹mor tuus eſt:eiecta eſt q̄ a marito
§ viuēte eijcit̃:meretrix q̄ mul/ toꝝ libidini patʒ. Sʒ poſtea tēpoꝝ defectui ꝯdeſcēdēs pa pa martin⁹ in minorib⁹ordi/ nib⁹ꝯſtitui eos ꝑmiſit dicēs. Inter lectores vel oſtiarios deputet̃ ſubdiaconus ſecun/ dam ducens vxorem.
e Si ſbdiaconus ſecundā
f vxorē duxerit:int̃ lectores vl' oſtiarios habeat̃:ita vt ep̄lm nō legat. Neceſſitate tñ exi/ gēte bigam⁹ vſqꝫ ad ſbdiaco natū pōt ꝓmoueri. Uñ mar tin⁹papa ait. Uiduā ducens vxorē ſbdiacon⁹ fieri nō pōt.
Lector ſi viduā alteriuſ vxorē accepit:ī lectora tu ꝑmāeat:aut ſi necitas fue
g rit ſbdiacon⁹fiat:nihil āt ſu/ pra.ſiliter ſi bigamus fuerit. Quib⁹aūt ꝓpa ꝯiugia ꝓhi bet̃:iterdicit̃ etiā nuptialib⁹ ꝯuiuijs itereſſe. Uñ in aga/ thēſi ꝯci.legit̃. Nuptiaꝝ ꝯui uijs p̄ſbri intereſſe non debent.
Preſbri diacōes ſbdia/ cones vl' deiceps:q̄b⁹
h ducēdi vxores licētia mō nō eſt:etiā alienaꝝ nuptiaꝝ cui/ tēt ꝯuiuia:nec his cetib⁹ mi/ ſceant̃:vbi amatoria cātant̃:

τ turpia aut obſceni mot⁹ corpo rū choreis τ ſaltationib⁹efferun tur:ne audit⁹τ obtuit⁹ſacris mi niſterijs deputati:turpiū ſpecta culoꝝ atqꝫ vboꝝ ꝯtagiōe pollu ant̃. Uidua vo ē itelligēda:ſi poſt ſolēne fed⁹ nuptiarū morte iteruenīete a viro ſuo diuiſa fue rit:ceteꝝ ſi añq̄ꝫ cōueniāt fatali neceſſitate ab alſutro diuiſi fue/ rit:lʒ ex ſpōſalib⁹vxor ſit appel/ lata:nō tñ p⁹ mortē ſpōſi:etiā ſi in ꝓp̄a domo ſit ducta:τ etiā cū eo velata:vidua appellata ē:nec ex ei⁹copula a ſacr' ordib⁹aliq̄s ꝓhibet̃. Uñ Pelagi⁹papa ſcri bit. Qui cū alio velatā nō tñ illi nuptā vxorē duxerit:ſacerdos ſi
i Ualētino eri nō ꝓhibet̃. clico cui mlier cū alio añ velata nō tñ illi nupta:ſʒ vgo ꝑ manēs p⁹ mortē ei⁹ cū q̄ velata fuerat ſpōſa:ꝯiugali ē copula ſo ciata:q2 itexvelamē accepit:nul lū ī ꝓmouēdo generet̃ obſtacu lū:q2 nihil ē q̄ꝫtū ad hūc articu/ lū ꝑtinet:qḋ ei de canōic' obui/ et conſtitutis. Diſtin.XXXV
k Quib⁹ ordinib⁹ bi/ gami ꝓhibeantur:τ vtꝝ reputent̃ bigami q̄ ante baptiſmū ha/ buerūt vnā τ poſt baptiſmū ha/ buerūt alterā:τ an liceat ſortiri vxores in ſacris ordinibus con ſtitutis:multoꝝ auctoritatibus breuiter monſtratū eſt. Sequi/ tur aūt in deſcriptione illa apl'i/ ca:vt ſit ſobrius q̄ ordinādus ē nō vinolētus:qḋ ex auctoritate veteris teſtamēti itroductū eſt. Miſtri ei tēpli ꝓhibent̃ vinū τ ſicerā bibere:ne ebrietate grauē tur corda eoꝝ:vt ſenſus eoꝝ vi/
l geat ſp τ tenuis ſit:vl' q2 venter mero eſtuās facile deſpumat in libidines. Unde Noe ebrietate nudauit femora. Loth aūt queʒ ſodoma non vicit:vina vicerūt. Quod aūt vinolētus eſſe ꝓhi/ bet̃:nō ſemel ſʒ frequenter vino repletus dʒ itelligi. Hinc etiā in canonibus aploꝝ legit̃. Dia conus p̄ſbyter τ ep̄s ebrietati et alee deſeruiētes:niſi deſierint cō munione priuentur.

cit h̄ lʒ diſpē ſare cū biga mo:vt ex̄ de biga.nup.τ idē ꝙ h̄ dic̃ martinuſ.l. diſ. ſiq̄s vi/ duā.luci⁹ tñ diſpenſauit cū panormi tano archi/ ep̄o q̄ fuit bi gam⁹. Iteꝫ hēs h̄ ꝙ lʒ ſit diſpēſatū i vno ordie: ñ iō itelligit̃ diſpēſatū in ceter':vt.xij di.nos ꝯſue tudinē. τ.l. di.q̄cūqꝫ pe nitēs.ſic diſ pēſat̃ i p̄mo mr̄imōio et nō i ſcd̄o:vt xxxvj.q.ij.ſi
h ❡ Preſ byteri dia.
h ❡ Etiā a lienaꝝ. Et ſi clici fuerit i aliq̄ꝯuiuio: τ aducīāt io culatoreſ ſur gāt et rece/ dāt ō mēſa: vt ō ꝯſe.di. v. ñ oportet
i ❡ Ualen tino. Hūc caſum hēs ex̄ ō bi/ ga.debituʒ.
k ❡ Qui/ bus. Hic agit̃ ō tertio caplo apl'ice regl'e oportet ordi nādū ñ eē vi nolērū.inteſe rit etiā ō pe na illoꝝ qui freq̄nt̃ idul/ gēt ebrietati τ dic̃ ꝙ mio res corpalit̃ puniūt̃: ma iores p⁹ ad/ monitioneʒ xxx. diebus cōiōe p̄uāt̃: vt.ꝯ.e.c. vlt.
l ❡ Quia venter. Pin/

1. Tim.3

Leui.10.

Gen.9.c

Gen.19.

Pinguis venter



gula venter groſſum generat ſenſum.xliiij.di.§.ſi ergo.
a ❡ Alee. Clerici nō debēt ludere vl' ludis intereſſe:vt ex̄ ō vi.τ ho.cle.clici.nec ꝑncipeſ erūt ludētib⁹nec iſpectores ludi:vt i aut.ō ſan.epiſ.§. iterdicim⁹. ſʒ nūq̄d pōt reperi id qḋ i alea ꝑdit̃:Dicūt q̄dā ꝙ nō:ſʒ pau peribꝰē erogāda pecūia illa. Ar. xiij.q.v.nō ſane. Cū ei turpitudo xtit̃ ex pte vtri/ uſqꝫ melior ē ꝯdi tio poſſidēt':me li⁹credo ꝙ poſſit reperi:vt.ff.ō ale atorib⁹.l. vl.ī ſi. etiā vſqꝫ ad.l.an nos:vt dic̃ greca ꝯſtitutio.C. ō re li. τ ſūp.fu. τ de alea.τ ſiq̄s ex̄ñs in alea rē ſuā vē diderit nō tenet̃ de euictiōe:vt.ff. q̄ꝝ rex actio nō da. ſi filio.§.j. lʒ aūt h̄ ꝓhibeat̃ lu dus:tñ ꝓuiuio hn̄do pōt ludi.ff c.l.vl.
b ❡ De/ ſeruiēs: Id ē val de ſeruiēſ:vt illa ꝑpoſitio augmē/ tet.ff.depoſi.l.j. in p̄n.q̄nqꝫ p̄uat vt ibi:Sepe pre cor mortē:mortē q̄ꝫ depcor idem.
c ❡ Aut deſinat. Nō ē ꝓ q̄liber ō licto ſtati epi de/ bēt fulminare vt vel excōicent vel deponāt. Ad idē fac.xlvij.di.ep̄s. τ.xcij.diſt.c. vlt. Si q̄ries peccāt hoīes ſua fulmi/ na mittat. Iupi ter: exiguo tēpe nullus erit.
d ❡ Priuetur. Aut verberet̃:vt ꝯ.e.c. vlt.
e ❡ Ab exordio Nec carni/ bus. Et tamē la mech fuit vena/ tor:ſʒ illud fuit ꝓpter pelles nō ꝓpter carnes.
f ❡ In ſignum. Ut ꝑ eā fideles diſcernerent̃ ab alijs.vel fuit ſignum interioris circūciſionis.vl' fuit ſignū futuri baptiſmi: q2 tūc ꝑ circūciſionē tollebant̃ pctā:ſicut nūc ꝑ baptiſ/ mū:vt ꝯ de ꝯſe.di.iiij.ꝙ apud nos.
g ❡ Implere.ō. di.iiij.erit. Cōtra:dic ꝙ facile ñ pōt impleri. Vl' dic ꝙ tūc nullus potuit eā implere quo ad hoc vt adipiſceret̃ tur vitā eternā:q2 ꝑ circūciſionē non aperiebat̃ ianua celi lʒ ianua iferni eſſet p̄cluſa.ſec⁹ hodie ꝑ baptiſmū: ex̄ de baptiſ.maiores. Vel ideo iſtud dicit ꝙ ꝯletas fuit in lege:cum eñ p̄ceptum fuit ꝙ ſabbati die nō fie ret aliquod op⁹. Itē p̄ceptum fu it ꝙ octaua die circūcideret̃ pu/ er.potuit ꝯtige/ re ꝙ ſabbatū eſ/ ſet dies octaua ab ortu pueri.ſʒ tñ in h̄ nō pecca/ bant:q2 excuſa/ bant̃ ꝓpter im/ poſſibilitateʒ. iō autē fuerunt eis data dura p̄cce/ pta:q2 ex ſupbia coꝝ dixerūt:non deeſt q̄ impleat: ſʒ deeſt q̄ iubeat.
h ❡ Duricia. Cū pctm̄ erat vt ex̄ de diuor.gau/ demus.
i ❡ Et o. Que ē vltia lr̄a grecoꝝ.
k ❡ Ad a. Que eſt p̄ma latinoꝝ. Et ē arg.ꝙ reſti tura re ad p̄iſti/ nū ſtatū p̄ora iu ra reſtituunt̃:vt xxvj.q.vj.ſiq̄s ō corpe.ff.de ſerul. ruſti.ꝑ.hi q̄. Itē ar.ꝙ nō fit iniu/ ria rei ſi reſtituit̃ ad p̄ſtinū ſtatū. ff.de pac. ſi vn⁹. §.ꝙ i ſpecie do/ tis.
l ❡ Nec co medimus: Id ē ſuadem⁹non co/ medere ꝯſiliū ē.
m ❡ Dedicatuʒ eſt: Id ē invſum aſſumptū.
n ❡ Ecclie p̄nci pes: Id eſt p̄la/ tos:vt ō ꝯſe.di. j.corpora.
o ❡ Propheti/ cuſ. Scʒ michee.
p ❡ Lautiſqꝫ: Id ē delicatis.
q ❡ Epul': Id ē trenis delitijs q̄ mlto labore q̄/ runt̃:ō ꝯſe.di.v. ne talia.
r ❡ Extiores: Id ē ex toto ex̄ lucē. Ar.xlj. di.q̄libet.
s ❡ Buccas. Plen⁹ venit̃ facile ō ieiūijs diſ putat.xij.q.ij.gl'a epi. Ar.ꝙ archidiacon⁹ cū viſitat pa rochias ñ ē ex ill' p̄ſtāda ꝓcuratio:vt.x.q.iij.illō.h̄ vexꝓ eſt ante viſitationē factā:ex̄ de cēſi. exigit Grego.x.

Iudos de/ riſorum

Ex ſitum x ludo

Pendēs in ludo

Deu.24.a

Deſeruiēs

Gen.17.b

Ro.14.b

Ouidius ō ponto

Pro.20.a

Lamech venator

Circūciſio nis effectus

Eꝑiſcopuſ aut p̄ſbyter
a aut diaconuſ alee atqꝫ
b ebrietati deſeruiēs:aut deſi/ nat aut certe dānet̃. Subdia con⁹ aūt aut lector aut cātor
c ſilīa faciens:aut deſinat aut
d cōione p̄uet̃:ſilr τ laic⁹. Itē Hiero. Eſus carniū τ vini po tus p⁹ diluuiū ꝯceſſus legit̃: poſt chriſti aduentū īhibit⁹.
e Ab exordio cōditionis hūane nec carnib⁹ve/ ſcebamur:nec dabam⁹ repu/ diū:nec p̄pucia nob̄ eripiebā
f tur ī ſignū. τ h̄ curſu vſqꝫ ad diluuiū puenim⁹. p⁹ diluuiū āt cū datiōe leg' date ꝑ moy
g ſen quā iplere null⁹ potuit: carnes igeſte ſunt ad veſcen
h dū τ repudij ꝯceſſa duricia: τ cultell⁹ circūciſiōis appoſi/ tuſ:q̄ñ dei mun⁹pl⁹ ī nob̄ cre uerit q̄ꝫ neceſſe eſt. Poſtq̄ꝫ
i āt chriſt⁹ vēit ī fine tēpoꝝ τ o
k etiā reuolat ad a.extremitatē retraxit ad p̄ncipiū.nec repu diū nob̄ dare ꝑmittit̃:nec cir
l cūcidimur:nec comedim⁹car nes dicēte aplo:Bonū eſt vi nū nō bibere τ carnes nō co/ medere. Uinū eñ cū carnib⁹
m poſt diluuiuʒ dedicatum eſt. Itē ex ep̄lis eiuſdē. Alienū eſt a ſapiēte potatiōib⁹τ ebri/ etatib⁹ vacare.
Luxu riosa res ē vinū τ ꝯtūe lioſa ebrietas.oīs q̄ cum his miſcet̃:ñ erit ſapiēs. Idē ī micheā. Ignomioſuʒ ē ſacer/ doti affluere delitijs epul' at/ qꝫ laſciuijs.
n Ecclie p̄n cipes q̄ delitijſ affluūt τ int̃ ep̄las atqꝫ laſciuias pu
o dicitiā ſuare ſe credūt:ꝓhe
p tic⁹ ſmo deſcribit:ꝙ eijciēdi ſunt ō ſpacioſis domib⁹ lau/ tiſqꝫ ꝯuiuijs:τ multo labore
q epul' ꝯq̄ſit':τ ſi vis ſcire q̄ eij ciēdi ſūt ꝓpt̃ malas cogitati oneſ τ opa ſua:euāgeliū lege
r in tenebras ſcʒ extiores:vbi erit flet⁹ τ ſtridor dētiū:an ñ ꝯfuſio τ ignominia eſt ieſum crucifixū paupere τ eſuriēte farſis p̄dicare corꝑib⁹:τ ieiū
s nioꝝ doctrinā rubētes buc/ cas tumētiaqꝫ ora ꝓferre:ſi ī aploꝝ loco ſum⁹:ñ ſolū ſmo/ nē eoꝝ imitemur:ſʒ etiā ꝯuer ſationē τ abſtinētiā. Idē. Uenter De eodē. Palea. mero eſtuans cito ſpu mat in libidinē.vbi ebrietas ibi libido dñat̃ τ furor. Idē Uinolē/ De eo. Palea tū ſacerdotē τ apl's dā nat:τ vet⁹ lex ꝓhibet.ſacer/ dotes q̄ miſtrāt ī tēplo dei ꝓ hibent̃ vinū τ ſicerā bibere: ne crapula τ ebrietate aggra uent̃ corda coruʒ. Sicera he/ breo ſmōe oīs potio nūcupa tur q̄ q̄s iebriari pōt:q̄cq̄d in ebriat:ſtatū mēt' euertit. Fu ge ſilr τ vinū:in q̄ ē luxuria. Nolite ait apl's iebriari vino in q̄ ē luxuria. q̄ altari deſuit vinū τ ſicerā nō bibat. Spō/ ſa chriſti vinū fugiat vt vene nū. vinū τ ebrietas incendiū eſt. Item ꝓſper. De eodeʒ. Luxuriā fac̃ τ nutrit vi ni pceptio nimia ñ na/ tura. Itē Amb. ī ſmōe ō ie iunio q̄ ita icipit̃:Diuinū ad p̄reʒ reſultat oraculū. In pa/ radiſo abſtinētia poſt paradi ſum edendi laſciuia accepit.

Mich.5.a

Mat.8.b

Alpha τ o

Leui.10.b

Nu.6.a

Eph.5.a

Ebrietatis mala

Sexto. Istd inducit ad detestādā ebrietatē sive gulā. primo qꝛ ꝑ eā deterauit hūana ꝯditio. scđo exēpla noe. tertio qꝛ fuit⁹ ē inducta ꝓpt eā. q̄rto exēplo loth. deide ꝯmēdat sobrietatē exēplo Abrae q̄ cibū ministrauit āgel' sine vino: ꝛ exēplo iobis baptiste. a ❡ Sexto die: Id ē die veneri.

Quo die mūdus creatus — Geñ.1.d

nā quīco die dn̄s cepit facere mūdū vt.lxxv.di.qđ die. Alij dicūt q̄ oia sil' creauit vñ Salomon: Qui viuit in eēnū oia sil' creauit. Sꝫ lꝫ sil' facta fuerit ñ sil' dici oia poterāt. ꝛ iō scptura vtiť tali distīctiōe: ex ȯ sū.tri.c.j b ❡ Bestie: Id est aialia in tra. nā q̄nta die fuerūt creata volatilia ꝛ pisces. c ❡ Cepit. Mūdus. d ❡ Feriari: Id ē cessare. e ❡ Desijt. Tūc fuit hō spoliat⁹ g̃tuit' ꝛ vulnerat⁹ in naturalib⁹. ȯ pe.di.ij.adam. f ❡ Ieiuniū Id est abstinentia. g ❡ Preuaricatio. Ibi fuit. h ❡ Latebra. qꝛ abscodit se adā a facie domini. i ❡ Reuocauit. Quia pmi parentes saluati sunt: vt ȯ pe.di.j.si p/ml. ꝛ ȯ ꝯse.di.j. hi duo. k ❡ Iumentū: Id ē carnē suaꝫ quā pascit q̄si iumētuꝫ. vl' ȯꝛ corp⁹ iumētū q̄si iuuamētū. l ❡ Nō esset. ȯ. di.j. ius gentiū. Cōtra: sꝫ ibi soluit. m ❡ Prelationis iur. Quia cain interfecit frēꝫ suū. n ❡ Pietas. Paterna. o ❡ Ebrietas. i. ebri⁹. p ❡ Tentāt: Id ē iebriāt. q ❡ Part⁹: Id est effect⁹. Istud vult dicere q̄ vinū ex se duos ꝓduxit effect⁹. pmo ebrietatē. deide incestū. ꝛ ebrietas fuit deterior effect⁹ vini. vl' aliť ex ebrietate ꝓcessit seruit⁹. Itē ex ea ꝓcessit icest⁹ q̄ deterior ē. vel illō vult dicere q̄ filia ē deterior q̄ mr: qꝛ Moabite ꝛ āmonite q̄ ab ill' ꝓcesserāt fuerunt deteriores q̄ mr̄es. r ❡ Pcti: Id ē vitiū. s ❡ Remissio: Id ē de remit/ ... oia. t ❡ Aut corꝑali. Sꝫ eps (tēs petā. nō deberabit clericū ꝑ laicū: vt ex ȯ sen.ex.vniuersitat'. nisi sit icorrigibil': vt ex de sen.ex.vt fame.

vi. Cap.19. Et.37. inf. del. Ecclesiastico.

a b Sexto die bestie sūt creatę: ꝛ cū bestijs orta est edēdi ptas ꝛ vsus escaꝝ. vbi c cib⁹ cepit ibi finis fact⁹ ē mūdi. ibi cepit sua īcremēta nescire vbi cepeñt diuīa opa cir d ca eū feriari. q̄ indicio declaratū ē: q̄ ꝑ cibos mund⁹ hr̄et e minui ꝑ q̄s desijt augeri: ꝛ infra. vt sciam⁹ nō esse nouellū f ieiuniū: pmā illic legē ꝯstituit ȯ ieiunio: ꝛ īfra. Eousq̄ nemo p̄uaricari nouerat: cū adhuc orta nō eēt: q̄ pma ē p̄uaricatio. īdictū ē ieiuniū abstig nētie lex a dn̄o ȯo: p̄uaricatio h leg' a diabolo: culpa cibū: latebra post cibū: cognitio ifirmitat' i cibo: firmitat' virt⁹ i ieiūio. serpēs suasit gule: dn̄s ieiunare decreuit. itaq̄ gula a padiso regnātē expulit: ab i stinētia ad padisū reuocauit errātē: ꝛ īfra. In pncipio gener' hūani ig̃rabat ebrietas. pm⁹ noe vineā plātauit: dedit naturā sꝫ ig̃rauit potētiā. Itaq̄ vinū nec suo pepcit auctori: sꝫ illi⁹ ebrietas nob fugadet sobrietatē. sel' eī iebriat⁹ ē noe vbi malū ebrietat' agno k uit: iumentū suū ad remediū tēpauit: nec effudit ad vitiū. māebat āt anq̄ vinū iuēiret oib⁹ icōcussa libtas. nemo sciebat a ꝯsorte nature sue obse l quia seruitut' exigere. nō eēt hodie seruit⁹ si ebrietas ñ fu m isset. obrepserat q̄dē fratne p latiōis iuidia: māebat tñ adhuc prne pietat' reuerētia. le n o sa pietas est dū irrideť ebrietas. non ill' itaq̄ sol' nocēt vi p na q̄s tētāt: sꝫ etiā illis āpli⁹ oculis q̄ꝝ temulēta ebriosoꝝ mēbra nudāť: ꝛ īfra. Legim⁹ etiā q̄ p̄rēꝫ loth iebriauerit filie ī mōte: ad quē timētes icēdium sodomitaꝝ ꝯfugerāt: ꝛ hītabāt in spelūca. fuit itaq̄ ebrietas origo incesti pessime q regnatric' part⁹ deterior. at ñ abraā vina īsuo ꝯuiuio ministrabat: sꝫ īmolabat vituluꝫ: butyꝝ ꝛ lac: etiā āgel' hospitibus exhibebat. recte em̄ illic r deerat materia pctī: vbi erat s remissio pctōꝝ. Deniq̄ ānūciauit dn̄m iohes nō māducās panē neq̄ bibēs vinū. q̄ em̄ christū ānūciat ab oī vitioꝝ icētiuo ꝯstare se debꝫ alienū. Itē ex ꝯci. agathēsi. Triginta dieb⁹ a cōione abstineat clēric⁹: quē ebriū fuisse ꝯstiterit.

Ante oīa clericis veteť ebrietas: q̄ oīm vitioꝝ fomes ac nutrix ē. Itaq̄ cuꝫ quē ebriū fuisse cōstiterit: vt ordo patiť: aut trigīta dieruꝫ spacio a cōione sbmoueatur: t aut corꝑali sbdať supplicio.

## Distin. XXXVI

y Oportet ordinādū esse prudētē. qđ ꝯ eos notādū est. q̄ x sb noīe simplicitat' excusant stulticiā sacerdotū. Prudētē āt epm oportet itelligi: nō so y lū lraꝝ pitia: verūetiā seculariū negocioꝝ dispensatione. Vñ i epl'a gelasij pape legiť Illitterati ꝛ corꝑe vitiati non pmoueant ad cleꝝ.

z Illitteratos aut aliq̄ a pte corꝑe vitiatos vel iminutos null⁹ p̄sumat ad clericat⁹ ordinē pmouere: qꝛ lrīs carēs sacr' nō pōt esse apt⁹ officijs: ꝛ vitiosū nihil ȯo ꝓsus offerre legalia p̄cepta sanxeb rūt. sicr q̄ seipos abscindunt.

vi. Cap. si qsp Ebrietatez de conse. d.2. Et c.19. Et 27. Ecclesiast

Geñ.19 — Geñ.18 — Mat.11 — Simplex peritia — Medioc scientia — Quomō

❡ Oportet. Ab hoc loco vsq̄ ad.xl.di. ostendit quā pitiā debēt hr̄e clici. In hac oñdit q̄ habebūt pitiā lraꝝ sacraꝝ. In ꝓxia di. oñdit q̄ etiaꝫ habebūt pitiā seculariū sciaꝝ. ꝛ i de sūpta occasione oñdit in.xxxviij.di. q̄ ig̃rātia est piculosa clericis. In.xxxix.di. dic̄ q̄ hēbūt peritiā seculariū negocioꝝ. ꝛ agit ȯ de q̄rto ca. apl'ice regl'e. x ❡ Simplicitatis. Nec simplicitas nec aliud pōt excusare sacerdot' iperitiā: vt.xxxviij. di.si in laicis. y ❡ Seculariū. Cū em̄ eps sit iudex ꝛ corꝑoꝝ et aiaꝝ: vt.xj. q.j. de ꝑsona. ꝛ.x.q.j. q̄cūq̄. oportet ipm tā spūali q̄ secl'ari scia ornari.xxxix.di. circa principiū. I ❡ Illitteratos. f. penit⁹. sufficit tñ mediocris scia: vt ex ȯ elec. cū nob olīꝫ. Nō em̄ req̄riť i clerico sūma pfectio: sic.ff.ȯ edil'.edic. sciēdū.§. illud. ꝛ l.sīq̄s vēditor. licet sit ar. ꝯ ex de pur.ca.ꝯstitut⁹. Sꝫ q̄d si penit⁹ laicus ordinaretur: nūq̄d reciperet characterēꝫ: sic arg.j.q.j. ventum. ibi: sꝫ dicit. de hoc notaf.xl.dis.sicut. ꝛ ex de cle.ꝑ sal.pmo.c.vno. a ❡ Imminutos. Enormiter. b ❡ Seipsos. Ex indignatione. Johannes.

ut in expositio textus corrupt. ut licet videre in Divo Ambrosio, co. in prin. citato libr. ... cap. 5.



Qui ecclesiasticis dis. a ❡ Stipēdijs: Id est officijs. b ❡ Ordie. Hic hēs q̄ q̄ iniuste ꝯfert aliquē ordinē p̄uaf ptāte cōferēdi illū.j.q.j. sīq̄ epi. alibi suspēdit a celebratione misse ꝑ ānū: vt.lv.di. nullus. alibi deponitur: vt.lj.di.c.j. ꝛ.lxij di.c.vlť. ꝛ.lxxxi. dis. tātis. Cōsueuit distigui q̄ si ex negligētia ordinat q̄s idignū tūc suspendiť. si ex certa scia: tūc deponiť. Vl' aliť aut ordinat illū cū q̄ de facili dispēsare pōt. vl' cū quo dispēsare nō pōt. vt sm ꝯ magis vel min⁹ puniať. hodie tñ mitius agiť cū talibus: vt ex de prebē. graue. Io. ❡ Ecce q̄ sa. c ❡ Querant. Nec em̄ epus dꝫ egere doctria aliōꝝ q̄m alios dꝫ īstruere: vt.j.q.v/ij. ꝯuenierib⁹. sic xvj.q.j. sic viue. Io. d ❡ Cōstituit. Nō ex ordine loq̄ndi ꝓbari ordinē factoꝝ: sic.xliij.dis. sit rectoꝝ. ꝛ.xx.di.§.j. Io. e ❡ Custodiūt. Quia videre dꝫ q̄b⁹ p̄dicet q̄b⁹ non: vt.xliij. di. in mādatis. ꝛ xxij.q.vl.c.penl'. Ioħ. f ❡ Qui audit. Discendo. g ❡ Veni. Docēdo. h ❡ Serpētes. Ne coruꝫ dol' supplāremi. i ❡ Et simplices. Ne alijs dolos machinemī: Io. vt.xvi.q.j.si cupis. k ❡ Satisfactionē. Scꝫ rñdēdo eis. Et ē ar. q̄ plati teneť rñdere ad oēs q̄stiōes. nā tñ debēt differre plari a sbditis q̄tū g̃nuꝫ a palea: vt.x/xv. di.§.criminis.j.q.j vilissimus. ꝛ viij.q.j.licꝫ. Johannes. l ❡ De ea fide: Id est ȯ articulis q̄s credit' ꝛ tenetis. Ioħ. m ❡ Spe: Id ē de his q̄ speratis. n ❡ Oculi. Sponse. o ❡ Pleissima. Sic ꝑ prelati sedebūt iux fluēta euāgelioꝝ ꝛ sacre scripture. et sic columba sedet ex natura iuxta aquā vt videat in ipsa aq̄ vmbraꝫ supueniētis accipitris. ꝛ sic sibi pcauere cōsueuit: sic plat⁹ sibi per scripturā p̄cauebit cōtra hereticos.x.di.c.j in fine.xj.di.nolite. ❡ Siq̄s vult. p ❡ Nō vadit. Nunq̄d ergo epi nō inferūt bellis: imo q̄a etiā pūt alios hortari ad bellū: vt xxiij.q.viij. igiť.ꝛ.c.hortatu. Ioħ. q ❡ Indesinenter. Aio vl' horis statut': sic.xxi. q.iij.hi q̄.de ꝯse.di.v.nūq̄.xxxi.dis.

Iniuste cōferens ordi... — Exo.28.a — Exo.25 — 1.Re.2.a — 3.Re.3.a 2.Pa.1.b — Ex ordine loquendi — Hiere.1.b — Mala.2.b — Lu.2.g — Eccs.3.b — Apo.22.d — Mat.10.b — Luc.24.d — Mar.vlti. — Mat.14.b — 1.Pe.3.c — Prelatoꝝ doctrina — 1.Tim.4.d — Exo.38 — Cañ.5.d — Indesinēter

Item Zosim⁹ papa. Ad sūmū sacerdotiū non aspiret: q̄ diuīs stipēdijs vel disciplinis non est eruditus.

Qui eccl'iastic' disciplīs ꝑ ordinē nō ē ībut⁹: ꝛ tēpoꝝ a approbatiōe diuīs stipēdijs nō ē erudit⁹: neq̄q̄ ad sūmuꝫ eccl'ie sacerdotiū aspirare p̄sumat. ꝛ nō solū ī eo ābitio īefficax habeať: verūetiā ordi b natores ei⁹ careāt eo ordine: quē ꝯ p̄cepta patꝝ crediderīt p̄sumēdum. Ecce q̄ sacraꝝ lraꝝ oportet epm hr̄e pitiā. vñ ī veteri testamēto inť cetera ornamēta pōtifex rōnale ferebat in pectore: in q̄ scribebať māifestatio ꝛ veritas: qꝛ in pectore pōtific' māifesta dꝫ esse cognitio veritat'. Hic etiā vectes q̄b⁹ arca portabať iungiť ānul' erāt īserti: vt cū arca eēt portāda: nll'a eēt vl' fieret mora de ītromittēdis vectib⁹: qꝛ p̄dicatores ꝑ q̄s ecclesia circūferť: sacris lrīs sꝑ c debēt īsistere: ne tūc q̄rāt discere: cū ex officio alios debeant docere. Hinc etiā dauid ꝓus ex g̃ra spūsscti donū sciē p̄cepit: ꝛ postea admīstrationē regni assecut⁹ ē. Salomon q̄ꝫ nō diuitias nō longa tpa hui⁹ vite: sꝫ sapiāꝫ a ȯo expetijt ꝛ ipetrauit. Hic etiā dn̄s ꝓus posuit verba ī ore ꝓphe: ꝛ d postea ꝯstituit eū sup gētes ꝛ regna dicēs ad Hieremiā: Ecce dedi verba mea ī ore tuo: ecce cōstitui te sup gētes ꝛ regna. Hic etiam Malachias: e Labia sacerdot' custodiunt sciāꝫ: ꝛ legē exq̄rūt ȯ ore ei⁹: qꝛ āgel⁹ dn̄i exercituū ē. Hic etiā idē saluator nr̄ ꝓus ī medio doctoꝝ sedit audiēs illos ꝛ interrogās: ꝛ postea p̄dicare cepit qꝛ ꝓus q̄sq̄ discē ꝛ p⁹ea p̄dicādi officiū vsurpare dꝫ. Hic etiā salomō ait: Pri⁹ tps f tacēdi ꝛ postea loq̄ndi: qꝛ veritas ꝓus tacēdo disciť: ꝛ postea loq̄ndo p̄dicať. Hic ideꝫ g dn̄s ait: Qui audit dicat veni. Hic etiā ꝓus aplos docuit: deinde ad p̄dicādū eos misit h dicēs: Estote prudētes sic serpētes: ꝛ simplices sic colūbe. Sic etiā post resurrectionē ꝓus illis sensuꝫ aperuit ꝛ scpturas explanauit. ꝛ postea dixit eis: Eūtes in mūdū vniūsuꝫ ꝛc̄. Vñ cum ȯ q̄nq̄ panib⁹ q̄nq̄ milia hominū vellet reficere: ꝓus panes accipiēs fregit: ꝛ postea discipul' dedit: ꝛ post eos demū turb' apposuit: qꝛ sacra legis ꝛ ꝓphaꝝ ꝓus differēdo exposuit: ꝛ postea eoꝝ sciāꝫ discipul' dedit: ꝛ ꝑ eos tandē illā fidelib⁹ dispēsauit. Hinc etiā petr⁹ cū rectorib⁹ eccl'ie scriberet ait: Parati esse debet' red k dere rōnē oī poscēti vos satisfa l m ctioneꝫ de ea fide ꝛ spe q̄ in vob ē. Hinc etiā Paul⁹ scribēs ad Timotheū ait: Attēde lectiōi ꝛ exhortatiōi ꝛ doctrine. Ex q̄bus oib⁹ liq̄do colligiť q̄ nō sufficit plat' bōa ꝯuersatio ꝛ morū honestas: nisi addať scia doctrine. Vñ sacerdotes igressuri tēplū tabnaculi ꝓus lauabanť in labio eneo qđ fecerat moyses ex specul' mulieꝝ. Hic etiā in cātic' n cāticoꝝ oculi ꝑ q̄s plati eccl'ie intelligunť: assimilanť colūbis q̄ o residēt iuxta fluenta plenissima. Hinc etiā hiero. in leuitico. Sacerdotis ē legis sciaꝫ habere nō bellis sed orationibus vacare.

Siq̄s vult pōtifex esse: nō tā vocabulo q̄ merito imiteť moysē: imiteť ꝛ aarō. Quid em̄ diciť de eis? q̄ nō discedūt ȯ tabnaculo dn̄i. Erat ḡ moyses ī desinenter in tabernaculo dn̄i. Quid āt ei op⁹ erat? vt aut a ȯo aliq̄d discederet: aut ipe ꝓl'ꝫ doceret. hec duo sūt pōtific' opa vt a deo discat legēdo scpturas diuinas ꝛ sepl⁹ meditādo: aut ꝓl'ꝫ doceat. sꝫ illa doceat q̄ a deo ipe didicerat: ñ ex ꝓpo corde vl' hūano sēsu: sꝫ q̄ spūsctūs docet. Est ꝛ aliō op⁹ qđ fec moyses: ad bel p la ñ vadit: ñ pugnat ꝯ imicos. sꝫ q̄d fac? orat: ꝛ donec orat vincit ꝓl's ei⁹: si relaxauerit ꝛ dimiserit man⁹: ꝓl's ei⁹ viciť ꝛ fugať. q Oret ḡ sacerdos eccl'ie indesinēter: vt vicat ꝓl's q̄ sb ipo est: ho/

stes inuisibiles amalechitas q̄ sunt demōes ipugnātes eos q̄ volūt pie viuere i christo.

a S Ed Di XXXVII q̄rit:an seclaribus lris oporteat eē eos eruditos. De his ita scribit in ꝯci.carthagi.iiij

Libros gētiliū nō legat ep̄s.

b E Piscopus gentiliū libros nō legat: hereticoꝝ aūt plegat ꝓ necessitate aut tpe. I tē Hiero.ad Damasum papā de filio ꝓdigo.

Rephendunt sacerdotes: q̄ omissis euāgelijs comedias

S Acerdotes dei legūt. omissis euāgelijs ⁊ ꝓphetijs videm⁹ comedias legē amatoria bucolicoꝝ vsuū verba cātare:tenē Virgiliū i manibus: ⁊ id qđ in puer adest c causa necitat:crimē i se facē voluptat. I dē. In vanitate ⁊ obscuritate sensus ābulāt:q̄ seclarib⁹ disciplinis occupat.

d N Onne vobis videt in vanitate sensus ⁊ obscuritate mēt ingredi:q̄ diebus ac noctib⁹ in dialectica arte torq̄tur q̄ physic⁹ pscrutator oclos trās celos leuat: ⁊ vltra ꝓfundū traꝝ ⁊ abyssi q̄ddā iane demergit:q̄ iābū feruet:q̄ tātā metroꝝ siluā in suo studiosi⁹ corde distiguit ⁊ ꝯgerit:⁊ vt ad alterā partē trāseāt:q̄ diuitias p fas ⁊ nefas q̄rit:q̄ adulat regib⁹: hereditates captat alienas et opes ꝯgregat:q̄s in momēto cui sit relictur⁹ igrat. I de3 in Esaia. Qui scripturas sacras male itelligit: vl seclari sapia abutit: vino inebriat. ⁊

V Jno iebriant sicera. q̄ scpturas sacras male itelligūt atq3 puertūt.sicera q̄ abutunt seclari sapia et dialecticoꝝ tēdicul. q̄ nō ta3 tēdicula sūt appellāda:q̄3 fātasmata:id ē vmbre q̄dam ⁊ imagies:q̄ cito pereūt ⁊ resol f uunt. Idē fm tropologiam pseudo ꝓphas eos debem⁹ accipe:q̄ aliter scpturaꝝ verba acciplūt:q3 spūsctūs sonat.⁊ diuinos eos q̄ ꝯiectura mētis sue incerta futuroꝝ q̄si vera ꝓnunciāt absq3 diuioꝝ auctoritate vboꝝ. Idē: Quicūq3 scpturas n ita intelligūt:vt rei veritas h3: vuā acerbā comedunt. I dem in ep̄la ad ephesios.

Rephēdūtur ep̄i q̄ filios suos secularibus erudiūt lris.

L Egāt ep̄i atq3 p̄sbri:q̄ filios suos secularib⁹ erudiūt lris:⁊ faciūt illos comedias legere ⁊ mimorū g turpia scpta cātare de ecclasticis sumptib⁹ forsitā eruditos.⁊ qđ in corbonā ꝓ pctō vgo vel vidua vel sub3 suā totā effundēs q̄libet paup obtulerat:hō in h kalendarū strenā ⁊ saturnaliu3 i sportulā ⁊ mineruale mun⁹ grāmatic⁹ ⁊ orator aut in sumpt⁹ domesticos:aut in tēpli stipes:aut sordidū ꝯuertit i lucrū. Heli sa k cerdos ipe sctūs fuit:s3 q̄ filios suos nō erudiuit in oi disciplīa ⁊ correctiōe:supin⁹ cecidit ⁊ mortuus ē. I tē ex respōsalib⁹ vrbani pape ad Carolum cap.xlviij.

O Mnē vim iuētoꝝ suoꝝ i dialectica disputātes ponūt heretici. Palea. q̄ phoꝝ snīa diffinit:nō astruēdi vi3 hre s3 studiū destruēdi.s3 nō in dialectica placuit do pri filio ⁊ spūi scto.regnū ei dei i simplicitate fidei est:nō in ꝯtētiōe sermonis.

I tē raban⁹ ō p̄sur ecclastic.

Btūs hieronym⁹ ab āgelo vberabat q̄ Ciceronis libꝝ legebat.

l L Egim⁹ de btō hieronymo ꝙ cū libros legeret ciceronis:ab āgelo ē correct⁹:eo ꝙ vir christian⁹ pagāoꝝ figmēt itēderet. Hinc etiā fili⁹ ille ꝓdig⁹ in m euāgelio rephēdit:q̄ ō siliqs q̄s porci mādūcabāt ventrē suū replere cupiebat.hic etiā origenes cynipbes ⁊ ranas q̄b⁹ egyptij sūt pcussi:vanā dialecticoꝝ garrulitatē ⁊ sophistica argumēta itelligit.Ex q̄b⁹ oib⁹ colligit ꝙ n ē ab ecclastic seclariū lraꝝ q̄rēda pitia. Sz eꝯ legit ꝙ moyses ⁊ daniel oi scia egyptioꝝ ⁊ chaldeoꝝ eruditi fuerit.legit etiā ꝙ p̄cepit n dñs filijs isrl: vt spoliarēt egy/

si laicus.ff. de cō di.⁊ de. siqs ita. xxij.di.sacrosancta. S Ed q̄ritur. In hac.xxxvij.di.q̄rit Gra.an ordinād⁹ debeat habere pitiā seculariu3 sciaꝝ.Prio aūt oñdit ꝙ clerici nō debēt respicere libros gentiliū. Scđo ponit ar.in ꝯ̄riū.⁊ talē dat solutionē ꝙ q̄dā legūt libros gētliū causa delectationis ⁊ voluptatis.⁊ hō ē ꝓhibitū.Quidam legūt ad eruditionē: ⁊ illud licitū ē vt p eos sciant recte loqui et discernere veꝝ a falso.Jo. vt.ī.e. ·§·cum ḡ.Et nō ꝙ in oib⁹ caplis vsq3 ad·§·ecōtra videt sola voluptas ꝓhiberi. E Piscopus gentilium. Ergo nec leges audire debēt.nā opprobriū ē eis si sevelint eē peritos disciplinarū forēsium.C.ō testa. ꝯsulta diualia.s3 ꝯ:leges sūt p ora pncipū diuinitus ꝓmulgate: vt. xvj. q.iij. nemo.dic ꝙ ad hō l3 audire leges vt p eas meli⁹ intelligant canones. Ar.ī.e.di·§·seculares.Johānes. S Acerdotes dei omis. c Necessitat. Vt sciāt recte loqui. N Onne vobis videt. V Jno ine. c Intelligūt. Talib⁹ q male intelligūt dicta magistri cēnt aures pscidēde:vt.xxiij.q.j. si petrus.

f Idem fm tropologiam: Id ē fm moralē intellectu3. A tropos quod est,cōuersio. quādo verba nostra conuertimus ad mores informandos.xliij.di. sit rector. L Egāt ep̄i atq3. g De ecclesiasticis. Ar.ꝯ.ō.xxxi.disti.omnino. h Strenā.Strena est pmū donu3 qđ dat in principio kalendaꝝ. i Sportulā.Qđ datur ꝓ fabul saturni. k S3 q̄ filios.Talis repellit a testimonio:vt vj.q.j.q̄ crimen. Item nec pōt esse ep̄s:vt.xlvij di·§· necesse imo potius dicit canis q̄ ep̄s:vt.ij q.vij.q̄ nec. L Egimus ō btō. l Libros. Quia legit eos cā delectatiōis nō causa eruditionis:vt de ꝯse.di. v.nō mediocrit. Hic etiam filius. m Qui ō siliqs: Id ē secularibus sciētijs que inflant non satiant. n Vt spoliarēt . xiij. q.v.dixit.

Leges non legēde ep̄is

Cōtra malos ꝯsiliarios.

Malos scholares

Tropologia

Strena

1. Reg.

Lu.15.

Exo.1.

Dan.1.

Exo.3.



ptios auro ⁊ argēto.moralit instruēs vt sine auꝝ sapie siue argētū eloq̄ntie apud poetas iueuirem⁹ i vsū salutifere eruditiōis vertam⁹.In leuitico etiā p̄mitias mell:id ē dulcedine3 hūane eloq̄ntie dño iubemur offerre.Magi q̄q3 tria mūera obtulert:in quib⁹ a nōnulli tres ptes phie volūt itelligi.Deniq3 vt i expositione psalterij Cassiodor⁹ testat Ois splēdor rhetorice eloq̄ntie:ois mod⁹ poetice locutionis:q̄libet varietas decore ꝓnūciatiōis a diuis scripturis sūpsit exordiū. Hic etiā Ambrosi⁹ ait sup ep̄la3 Colossensiū:Ois rō supne scie vl terrene creature i eo ē:q̄ est caput eaꝝ ⁊ auctor:vt q̄ hūc nouit nihil vltra q̄rat:q̄ hō ē pfecta virt⁹ ⁊ sapia:q̄cq̄d alibi q̄rit: hō pfecte iuenit.In Daniele ⁊ in Salomōe ostēdit ifidelib⁹ se eē auctorē toti⁹ eloq̄ntie et sapie:qđ ifideles nō putant: q̄ n legūt i euāgelijs ⁊ ꝓphetijs astrologiam ⁊ alia hmōi b q̄ despecta sūt:q̄ nihil valēt ad salutē s3 mittūt in errorē: ⁊ dū his studēt curā aie non hūt. Qui vo christu3 nouit: thesauꝝ sapie ⁊ scie inuenit: q̄ id nouit qđ vtile ē. Hinc etiā ait Beda in libro regu3.

Non ꝓhibeantur clerici seculares litteras legere.

T Vrbat acumē legētiū ⁊ deficere cogit:q̄ eos a legēdis secularib⁹ libris oīo⁹ modis existimat ꝓhibēdos.in q̄ c bus siq̄ inuēta sunt vtilia q̄si sua sumere licet.alioq̄n moyses ⁊ daniel sapia ⁊ lris egyptioꝝ chaldeoꝝ q3 nō paterētur erudiri:q̄ꝝ tñ supstitiōes siml ⁊ delitias horrebāt.nec d etiā ipe magr gētiū aliq̄t versus poetaꝝ suis vel scpturis e vel dict ididisset. Q ur ḡ legi ꝓhibent.q̄ tā rōnabilit le f genda ꝓbant:Sz seculares lras q̄dā legūt ad voluptatē poetaꝝ figmēt verboꝝ ornatu delectati. Quidam vo ad eruditionē eas addiscunt:vt errores gentiliū legēdo detestent:⁊ vtilia q̄ in eis inueniunt:ad vsu3 sacre eruditiōis deuoti vertāt.tales laudabiliter seculares lras addiscūt. Vñ btūs Gregori⁹ quendam ep̄m non rephendit:q̄ eas didicerat:sed quia cōtra episcopale officium pro lectione euāgelica gramaticā populo exponebat. Hinc etiā Ambrosius scribit sup Lucam.

Seclares littere legēde sunt: ne ignorentur.

g L Egimus aliqua ne negli h gātur.legimus ne ignorem⁹. legimus nō vt teneamus:s3 i vt repudiemus. I tē Hieronymus super epistolā ad Titum.

Grāmatica legenda est: vt ꝑ eā sacre scpture itelligāt

S Iq̄s arte nouerit grāmaticā vel dialecticā: vt recte loquendi rationē habeat:⁊ inter falsa ⁊ vera di k iudicet:nō improbam⁹.Geometrica ⁊ arithmetrica ⁊ musica habent in sua scientia veritatem:sed nō est scientia illa scia pietatis.Sciētia pietatis est nosse legere scripturas ⁊ intelligere ꝓphetas:euangelio credere:ap̄los nō ignorare.Grāmaticoꝝ autem doctrina etiā pōt ꝓficere ad vitam:dum fuerit in meliores vsus assumpta. I dem.

Exēplo daniel ꝓbat nō eē pctm secularibus litteris erudiri.

l Q Ui de mensa ⁊ vino regis nolunt comedere ne polluantur:vtiq3 si sapientiam et doctrinam babyloni m orum scirent esse peccatū nūq̄3 acq̄escerent discere qđ nō licebat. Discūt aūt non vt sequant:sed iudicent atq3 conuincant. Quō si q̄spiam aduersus mathematicos velit scribere:imperitus matheseos risui pateat:⁊ adūsus philosophos disputat si ignorat dogmata philosophoꝝ. Discāt ḡ ea mēte doctrinā chaldaicā:qua ⁊ moyses oēm sa/

a Partes.s3 moralē naturalē rōnalem: b Despecta. Respectu aliaꝝ. sciaꝝ. Johānes T Vrbat. c Si q̄. Ar. ꝙ velle non vitiat ꝑ inutile: vt.xvij. q.iiij. q̄sti.ō.dis.ix.si ad scripturas.Contra Joh. d Magister. Nā legit ꝙ cum paulus venisset athēas vidit arā ignoti dei:in qua erat scptū :Hec est ara ignoti dei in q̄ quo viuimus morimur ⁊ sum⁹ A qua scriptura ap̄ls cepit p̄dicationē suā.⁊ aperuit illis atheniesibus sensum illius scpture ꝓsequēs de deo nr̄o ⁊ dicens:Quem vos dicitis ignotū ego p̄dico.Et ideo tūc dionysi⁹ ariopagita videt q̄ndā cecū trāseuntē dixit:Si illuminauer istū cecu3 credā tibi: statim inuocato noie christi illuminatus ē. ⁊ ille credidit. e Indidisset. In ep̄la Pauli ad Titum illud epigmenidis poete:Cretēses semper mēdaces:male bestie :ventris pigri.j. q.j. dñs declarauit. Interseruit etiā in prima ep̄la ad Corinthios illō Terentij:Sepe bonos mores corrumpūt colloq̄a praua.xxviij.q.j sepe. Itē vsus ē illo versu. Odero si potero:si n̄ inuitus amabo. s3 Hiero.de conse. dis.v. nunq̄. vsus ē vsib⁹ Ouidij.⁊ Aug⁹.illud

Lucani:Ouidis hausti.nulla ⁊c. xxvj.q.v. nec mirū.⁊ iurispit⁹ auctoritate Virgilij.ff.de reꝝ di.i/ tantū·§·cen ora/ phiū.⁊ Homeri institu.de ꝯhen. emp·§· pcium. f S3 seculares. Vnde btū Grego.ī.lxxxvj. di. cum multa. L Egimus. g Negligant. Vt vetus testamentū. h Ne ignoremus. Nā q̄uis nullus sit vsus: tñ scia necessaria est:vt.ō. di.viij. c.vlti. i Repudiemus. Vt libros hereticoꝝ paganorum:vt.xxiiij. q.iij.c.vlti. S Iq̄s artē. k Geometrica.de astronomia non facit mentionē:q̄ hec abijt in dissuetudinē: vt.xxvj.q. ij.§.is ita. Q Vi de mēsa.Daniel ananias: misael azarias.Nā turpe est alicui decertanti ius in q̄ versatur ignorare:vt.ff. de orig. iu.l.ij.§.seruius. m Scirent esse peccatum.Ex eo ꝙ Hiero. hic inducit exemplū Danielis.colligitur arg.ꝙ in dubijs recurrendū est ad exempla maiorum et alloru3.xvj.q.j.sunt nonnulli.xxij. q. j.vt noueritis.j. q.vij. conuenientibus . xiij. q. ij. questa.xvj.q.iij. presulu3.xiij. q. j.c. vlti. xxvj. q. ij. non statim.et c. non exemplo. C. de sen. ⁊ int. nemo. Contra .

Dionysius ariopagita

Titum.1.c.

Dan.1.b

Ouidius

Lucanus

Virgilius

Homer⁹

Ad exēpla maiorū recurrendū

B. g. in. g. assidue. v. que h[illegible] in c. ecce dene de comune [illegible] Simile [illegible]

So.vbi iura deficiũt recurrẽdũ ẽ de silib⁹ ad silia:als nõ. Itẽ ar.psumi coipo bonũ qd ab aliq̃ bono sit factũ vt.vij.q.j.ois q.ꝛ.xxiiij.q.j.cũ beatissimus.x.q.ij.lugdun.xij.q.j.expedit.xxviij.q.j.sic eni.xxxj.di.oino.Jo. a ¶ Predicta. Scilicet de incarnatione. b ¶ Corinthri. Ut illud Virgilij: Iã noua ꝓgenies celo dimittit alto. Et illud Ouidij: Odero si potero si nõ inuitus amabo ꝛc. [Virgili⁹] [Ouidius]

De quibusdã locis:vt c ¶ Neqꝫ magistros. Ar.ꝙ scholares in schol' de ecclesijs suis debẽt hre pbẽdas. s.di.xxxij.siq̃.ff.x q.cau.ma.integrũ.necnon.ff.de neg.ge.l.j.ex de cle.nõ resi.inter q̃ttuor.j.q.ij.sacerdos. Sed ꝯ.j q.ij.placuit.ꝯ.de ꝯse.di.j.nemo.ꝯ.xij.q.ij.concessa xvj.q.j.generaliter. d ¶ Subiectis: Id est baptismalib⁹ ecclesijs. e ¶ Ut magistri. Quid iuris sit de magistris: hẽs ex de magistris.q: nõnulli. ꝛ ex de magistr' c.j.q: a cleric' ipsius ecclesie ꝛ a paupibus nil petent:vt ibi dicit. Sed nunq̃d magister iure licito põt facere collectã: Videt ꝙ n: q: scia donũ dei est vn vendi non põt:vt.j.q.iij.nõ solũ.q: pfessores iuris ꝛ si honeste accipiũt tñ inhoneste perũt:vt.ff de var.ꝛ exordi. [Existẽtes in scholis] [An magri aliquid possint exigere]

pientiã egyptioꝝ didicerat. ¶ Idem siqñ cogimur litteraꝝ secularium recordari:et aliqua ex his discere:q̃ olim omisimus:nõ nostre est voluntatis (sed vt ita dicã) grauissime necessitatis: vt ꝓbemus ea que a sanctis ꝓphetis ante (a) secula multa pdicta sunt: tam grecoꝝ q̃ latinoꝝ ꝛ aliorũ (b) gentiliũ litter' contineri. Itẽ ex synodo Eugenij pape. **Magistros ꝛ doctores epi congruis locis constituant.**

De quibusdã locis:vt (c) ad nos refert:neqꝫ magistrros neqꝫ curaꝫ inueniri ꝓ studio lr̃aruꝫ. Idcirco ab (d) vniuersis epis subiect' plebibus ꝛ alijs locis in quibus necessitas occurrerit: omnino cura ꝛ diligentia habea(e)tur vt magistri ꝛ doctores cõstituantur:qui studia litterarum liberaliũqꝫ artiũ dogmata (f) assidue doceant:q: in his maxime diuina manifestant atqꝫ declarantur mandata. Item Augustinus in libro ad manicheos. **Auctoribus gentilium eorum vanitas retunditur atqꝫ conuincitur.**

(g) Siquid veri de deo Sibylla vel orpheus alijue gentilium vates aut philosophi predixisse perhiben(h)tur:valet quidem ad reuincendam paganoꝝ vanitatem nõ tamen ad istoꝝ auctoritatem cõplectendã. Q̃tũ eni distat de christi aduentu inter pdicationem angeloꝝ ꝛ con(i)fessionem demonum:tantum inter auctoritatem prophetarum curiositatem sacrilegorum. Item Clemẽs papa. **Ad intelligentiam sacrarum scripturarum secularium peritia necessaria ostenditur.**

Relatũ nobis est:ꝙ q̃dam in vestris partibus cõmorantes aduersant sacris doctrinis:ꝛ ꝓut eis vi(k)detur:non ſm traditionẽ patrum:sed iuxta suum sensum docere vident. Multas eniꝫ quidã vt audiuimus vestrarum partiũ ingeniosi homi(l)nes ex his que legunt:verisimilitudines capiũt.ꝛ ideo diligenter obseruandum est:vt lex dei cum legit:non ſm ꝓpriã ingenij virtutẽ vel intelligentiã legatur vel doceat. Sunt eni multa verba in scripturis diuinis que possunt trahi ad eum sensum: quem sibi vnusquisqꝫ sponte psumpserit:sed non oportet. non (m) enim sensum:extrinsecus alienum et extraneum debetis querere:vt quoquo modo ipsum ex scripturarum auctoritate ꝯfirmet':sꝫ ex ipis scriptur' sensũ cape veritat' oportet.ꝛ ideo oportet sciaꝫ ab eo

Joh. Ego credo q̃d dicat Joh.ꝙ magr põt facere collectã de q̃ viuat ꝛ ꝓcuret etiã si abũdet:q: eps cum ꝯsecrat eccliaꝫ ꝛ cũ visitat recipit ꝓcurationem etiã si abũdet:vt i decre.d simo.cũ sit romana.ꝛ ex de cẽsi.cũ apl's.ꝛ.c.ti.sopite.nec vẽdit magr sciaꝫ:q: estimari nõ põt.sꝫ ꝓ labore suo ꝓmittit ei pmiũ.nã ei pdicatori nõ d: vẽdere pdicationẽ. ꝛ tñ põt petere sustẽtationẽ: vt ex de psch.cũ ex officij ꝛ de cẽsi.cũ venerabil'. ꝛ.xiij.q.j.§.q: ergo. B. f ¶ Assidue Id est horis cõpetẽtibus.sic.s.xxxj.di.sacerdotib⁹.ff de ꝯdi.ꝛ demõ.si quis ita legauit. [Assidue] g ¶ Siqd veri. Arg.ꝙ testes vel instrumẽta pñt ꝓ pte rata hri ꝓ pte nõ: vt dixi.s.di.ix.si ad scpturas sa.sꝫ illud veꝝ ẽ qñ reprobant rõne psone:sec⁹ si reprobent ꝓpẽ dicta. Itẽ arg. ꝙ si aliqd induxero pro me:qd nõ teneor recipe ꝯ me. s. di.xix.si romanorũ.Cõtra Jo.so. si vtor aliq̃ ꝯ me ꝛ ꝓ me vti debeo nisi in casib⁹ specialib⁹.ij.q.vij.si hereticus.dic vt ibi.B. h ¶ Valet q̃dẽ. Ar.eẽ argumentandũ ab exẽplis paganorũ ꝛ i dubijs ad ea recurrendũ.ꝯ. xiij.q.ij.q̃sta. s. di.xxj. sũmitrit. [Exempla paganoꝝ] i ¶ Demonum. Cũ dixerũt filio dei: Ad q̃d veni [An demon sciuit christũ filiũ dei]

cog.l.j.§.ẽ q̃dẽ. Itẽ q: poti⁹ debẽt ꝓijcere pecuniã exẽplo Socrat'.xij.q.ij.socrates. Itẽ q: ꝓpẽ honorẽ adipiscẽdũ legũt nõ ꝓpẽ vtilitatẽ alioꝝ:vt.ff.de neg.ge.si pupilli.§.ij.Sꝫ ꝯ:q̃ ꝓ tpe pstat obsequiũ:dꝫ ꝯseq̃ bñficiũ:vt.xij.q.ij.charitatẽ. Itẽ q̃re nõ posset magr vẽdere doctrinã sic iurisperitus ꝯsiliũ:vt.xiij.q.v.nõ sane. Itẽ nõne test' q̃tis testat:ꝛ tñ recipit ꝓcurationẽ:id ẽ pecuniã ꝓcurationis noie:vt.iij.q.iij.§. vẽturis: ꝛ eps gtis ꝯsecrat ꝛ tñ recipit ꝓcurationẽ.vt ex d simo.cum sit: ꝛ officiũ magri remũerãdũ ẽ:vt.ff.d dona.aq̃lius: Sol'.tũc petet magr collectã:cũ ei sua plenissime non sufficiũt:vt.x.q.iij.pscis.ꝛ.xij.q.j. eps ecclasticaꝝ reꝝ

sti añ tps torq̃re nos: Apl's tñ in epl'a ad Corinth. Videt ꝯtrium dicere cum dicit:Si cognouissent eũ nunq̃ dominũ glorie crucifixissent. Dic ꝙ nõ pfecte eum nouerunt:tamen credebant eum filiũ dei cũ viderunt eũ ambulantẽ sup aq̃s cũ viderũt eũ esurire nõ credebãt. Relatũ ẽ. k ¶ Traditionẽ. Tales dicunt trãsferre termios patrũ:vt.xxiiij.q.iij.transferunt. l ¶ Verisitudines. Per silitudies licitũ sit argumẽtari:vt.xx.di.d libellis.nõ tñ sp:vt.xxvij.q.j.nuptiaꝝ.ꝛ.xxviij.q.j.sic eni. m ¶ Alienũ. Nisi illud reperiat in auctoritate:vt cũ inuenimus annum poni ꝓ die vel econtra:vt.xxxj.di.tenere.xxxij.q.ij. hocipsum. [Verisimilitudo]



a ¶ Discere. Prius eni dꝫ discere q̃ docere:vt.xvj.q.j si clericat⁹. b ¶ In pueritia. Ar.ꝙ aliq̃s põt testificari de eo qd vidit in puerili etate vt h.ꝛ de ꝯse.di.iiij cũ itaqꝫ.ꝛ.c.placuit.ꝛ.xxvj.di.deide.nã ꝛ liber factus põt testificari de eo qd vidit cũ eẽt seruus:vt.ff.de verbo.sig.notionẽ.§.vlt. Arg.ꝯ:q: hec etas nescit q̃d agat:vt.C.de fal.mo.l.j.ꝛ impubes nihil itelligit scire: vt.ff. de iur. ꝛ fac. ig. l.vl. Dic ꝙ si fuerit capax doli bene põt de eo q̃d tũc vidit testari de puero facto. sꝫ de circũstãtijs seꝫ q̃liter aliquid factũ sit non:q: in h facile potuit falli pueri memoria:quod fateor credo. [illegible]

c ¶ Deo ꝓhibet. Ar.insti.de inuti.stip.§.pupillus.ꝛ.ff.de regu.iur.negocijs. d ¶ Thura so. Quasi diceret nõ refert an q̃d fiat an ei⁹ fiẽ:vt.xj.q.iij.existimãt.ꝛ lxxxvj.di.pasce.ff.mãda.l.vlt. [quod pollẽ videt ꝛc.] e ¶ Oculi eoꝝ: Id ẽ plati q̃ regunt alios. f ¶ Dorsuꝫ: Id est sbditi q̃ sustẽtari debẽt a platis q̃si in dorso: vel q: sequũtur dorsum ipoꝝ.xj.q.iij.pcipue. [Dorsum] [Ps.68.f] g ¶ Qui igrat: Id ẽ q̃ negligit scire:vel q̃ ꝯtemnit scire. h ¶ Qui noluit Videt ergo ꝙ illi sint excusati: ad q̃s pdicatio aploꝝ nõ puenit: vt.lxxxij.di.ꝓposuisti.sꝫ nõ ẽ ita: q: in oẽꝫ terrã exiuit sonus eoꝝ. nec etiã excusat q̃s ꝓ ignorantiã q̃ põt hre copiaꝫ peritoꝝ.ff.d iur. ꝛ fac.ig. regula. Vel si sui pudẽtia facile potuit illd scire:vt.C.d inge. ꝛ ma.l.iij.ff.q̃s ordo in bo.pos.ser.l.ij.§.in bonoꝝ. [Lu.12.f] [1.Co.14.g]

(a) discere scripturaꝝ:q̃ eã a maioribus ſm veritatẽ sibi traditam seruat:vt ꝛ ipse possit eam quã recte susceperit:cõpetenter asserere. Cum enim ex diuersis scriptur' integrã quisquis ꝛ firmã regulaꝫ veritatis susceperit:absurdum non erit si aliquid etiã ex eruditione cõmuni ac liberalib⁹ (b) studijs:que forte etiã in pueritia attigit:ad assertionẽ veri dogmatis ꝯferat:ita tñ vt vbi vera didicit:falsa ꝛ simulata declinet. Itẽ Isidorus in libro sentẽtiaꝝ. **Quare ꝓhibeat christianis poetica figmẽta legere.**

(c) Ideo ꝓhibet christianis legere figmẽta poetaꝝ:q: ꝑ oblectamẽta fabulaꝝ nimiũ mentẽ excitant ad incẽtiua libidi(d)nũ. Nõ eni thura solũ offerẽdo demonibus imolant:sed etiã eoꝝ dicta libẽtius capiẽdo. Ut itaqꝫ ex pmissis auctoritatibus apparet:imperitia sacerdotibus semꝑ esse debet aduersa:q̃ñ si ꝑ ignorantiã cecitat' alijs ducatũ pstare ceperint:ambo in foueam cadũt. Unde dicit i psalmo: (e) Obscurent oculi eoꝝ ne videant:(f) ꝛ dorsuꝫ eoꝝ semꝑ incurua. Cum eni obscurant illi q̃ pẽũt ad ferẽda onera peccatoꝝ:facile sequẽtes inclinantur. Elaborandũ est itaqꝫ sacerdotibus: vt ignorantiã a se quasi quandã pestẽ abijciant. Licet eni seruus nesciens voluntatẽ dñi sui ꝛ non faciens dicat vapulare paucis: non tamẽ hoc de oĩbus generalit' intelligit. Ait eni apl's: (g) Qui ignorat ignorabit. Qd (h) de eo intelligendũ est qui noluit intelligere vt bene ageret. Unde Augustinus ait in libro questionum.

Non omnis q̃ ignorat immunis est a pena. Ille enim ignorãs potest excusari a pena: qui quod disceret nõ inuenit. Illis autẽ hoc ignosci non poterit:qui habentes a quo discerent operam nõ dederunt. **Distin. XXXVIII**

(i) Omnem itaqꝫ voluntaria ignorãtia oĩb⁹ sit noxia sacerdotibus ẽ periculosa. Unde in concilio toletano. **Sacerdotibus maxime ignorantia vitanda est.**

Ignorãtia mater cũctorum erroꝝ maxie in sacerdotibus dei euitanda est:q̃ docendi officium in populo dei susceperũt. Sacerdotes legere sanctas admonent scripturas:paulo apostolo dicente (k) ad Timotheum: Attende lectioni ꝛ exhortationi doctrine ꝛ semper permane in his. Sciant ergo sacerdotes sanctas scripturas ꝛ canones:ꝛ omne opus eoꝝ in pdicatione ꝛ doctrĩa ꝯsistat:atqꝫ edificent cunctos tam fidei sciẽtia q̃ opeꝝ disciplina. Itẽ ex eodem. **Officialem libellum ab episcopo accipiãt psbyteri cum ordinãtur.**

Quando presbyteri in parochijs ordinantur:(l) libellum officialẽ a sacerdote suo accipiant:vt ad ecclesias sibi deputatas instructi accedant:ne ꝑ ignorantiam etiaꝫ in ipsis diuinis sacramentis christuꝫ offendant. Cum vero

Omnem itaqꝫ. i ¶ Ignorãtia. Supiori distinctiõe facta fuit mẽtio de ignorãtia:iõ magr annectit istã.xxxviij.dis.in q̃ osidit ꝙ igrantia piculosa ẽ:maxie sacerdotib⁹. Notãduꝫ est ꝙ ignorãtia alia iuris natural' alia ciuilis vel canonici. Ignorantia iuris naturalis neminẽ excusat si ẽ adultus vel discretus:q: in his paꝫ inter est decipe ꝛ decipi posse: vt.xvj.q.j. si cupis. de hac dicit: Ignorãs ignorabitur. Ignorãtia iuris ciuilis vel canonici neminẽ excusat:vt.ꝯ.e.si i laicis q̃ ipis.aliq̃s tñ excusat:vt milites mulieres rusticos minores Jo. In dãno tñ vitãdo nili nocet vt.ff.d iur.ꝛ fac. igno. error.in fi. nisi in his q̃ introducta sũt ad rigorẽ iuris conseruãdũ:vt in cõstitutiõe.siq̃s in tantã:ꝛ in pscriptiõe. B. Ignorãtia facti alia ꝓbabilis:ꝛ hec excusat:q: etiã peritissimos fallit: vt.ꝯ.j. q.j. siq̃s a simoniacis:vt.lx q.j.ordinatiões. Alia est crassa ꝛ supina:vt cũ q̃s ignorat id qd publice factũ ẽ in ciuitate:hec neminem excusat: vt xvj.di.qd dicit'. xij.q.ij. q̃ ꝛ hũanis.h plen⁹ inuenies.j.q.iiij.§.vlti.in fi. [Ignorãtia multiplex] [1.Ti.4.d]

Ignorantia. k ¶ Ad timotheũ. Ar.qd vni dicit ad oẽs extẽdit:vt.xxiiij.q.j.qd cũqꝫ. ꝛ.xvj.q.j. pdicator.lx. dis.miramur.de pe.di.j.§.his auctoritatib⁹.C. de di.rescp.l.j.ff.de pac.iur' gẽtiũ.§. pactoꝝ.Ar.ꝯ.xxv.di.q̃lis. [Qd vni dicit omib⁹ dictum]

Quãdo. l ¶ Officialẽ. In q̃ ꝯtinet officiũ ecclasticũ. m ¶ A sacer

Rogationum

dote: Id ē epo. a Ad letani/ as. i. i rogatioib⁹. Et sic pz φ oēs sacerdotes vēiēt ad cathedralē ec clesiā in festo ro/ gationum. sic. ā. de ɔse. di. iij. c. iij ⁊ de ɔse. dis. j. ad hoc. b Vel ad ɔcilium. Sic patet φ ɔuētus quē hʒ eps cum clericis suis dici tur ɔciliū: vt. x/ viij. q. ij. abbates xij. q. ij. placuit. xviij. dis. p̄pter. ⁊. c. placuit.

Concilium epale

S J in laic. Videt er/ go φ laici habe/ būt peritiam iu/ ris: maxie si sint iudices cum te/ neant ferre sen/ tentiā in script: vt dixi. xx. dis. §. j. Sʒ pōt intelli/ gi de iure ɔsuetu dinario vel ō iu/ re naturali in q̄ periculosa est ig norātia: vt. xvj. q. j. si cupis.

N Ulli sa. d Cano nes. penitētiales. Si intelligis de sacerdotibus: vt xxvj. q. vij. tem/ pora. Si intelli/ gis de epo pla/ num est: vt. xxiij dis. qui epis.

Mat. 15. b

Q Ue ipsis. e Ad di scendū. Supple hec sunt. f Sacrorum: Id est missale.

Ps. 118

g Cōputus. Quo ad dies et mēses. h Si vnū. Arg. φ vbi plura reqrūt ex necessitate si vnū ex his deest nihil agit: vt de cōse. dis. iiij. i synodo. xxij. q. ij. aiaduer tendū. Sic q̄ of/ fendit in vno fa/ ctus ē reus oim: vt ō pe. di. v. ɔsi/ derer. ⁊ ē sile. C.

Si aliq̄d ō est: nihil ad esse videt

a ad letanias vel ad ɔciliū ve/ nerint: rationem epo suo red dant: q̄liter susceptū officiuʒ celebrēt vel baptiçēt. I teʒ Leo epis ɔstātino. Inscitia sacerdotū nec excusatione est digna nec venia.

c S J in laicis videt intolerabi lis inscitia: q̄to magis i his qui p̄sunt: nec excusatione ē digna nec venia. I tē Cele/ stinus orthodoxis omnibus epis. Canones non licet sa/ cerdotibus ignorare.

N Ulli sacerdotum liceat d canōes ignorare: nec quicq̄ facere quod patrū possit re/ gulis obuiare. Que enim a nobis res digne seruabit: si decretaliū norma ɔstitutorū p̄ alioꝝ libitu licentia popu/ lis p̄missa frangat. I teʒ ex dictis Augustini. Que sint sacerdotib⁹ necessaria ad sci/ endum.

Q Ue ipsis sa/ cerdotibus necessaria e sint ad discendū: id est sacra/ f mētoꝝ liber lectionarius an g tiphonarius baptisteriū cō/ putus canones penitētiales psalteriū homelie p̄ circuluʒ anni in dñicis diebus ⁊ sin/ gulis festiuitatibus apte: ex h q̄bus omnibus si vnum defue i rit: sacerdotis nomen vix in eo ɔstabit: q2 valde periculo se euāgelice mine sunt: q̄bus dicit: Si cecus ceco ducatuʒ p̄stet: ambo in fouea cadūt. I tem ex. vij. synodo. Que oporteat scire eum qui episco pus est ordinandus.

k O Mnes psallētes repro mittimus deo: In tuis iusti/ ficationibus meditabor: nō obliuiscar s̄mōes tuos. Q̄d omnes q̄dem christianos ob seruare saluberrimuʒ est. sed p̄cipue hos q̄ ecclesiasticam ɔsecuti sunt dignitatē. Unde diffinimus omnē q̄ ad epat⁹ est p̄uehēdus gradū: modis l oībus psalteriuʒ nosse: vt ex hoc etiā oīs clerus q̄ sub eo fuerit: ita moneat ⁊ imbuat. Inquirat aūt diligēter a me tropolitano si in p̄mptu ha/ beat legē scrutabiliter ⁊ non trāsitorie tā sacros canones ⁊ sanctū euangeliū q̄ diuini apostoli librū ⁊ omnē diuinā scripturaʒ atq̄ s̄m mandata ɔseruare ⁊ docere sibi popu/ m lum cōmissuʒ. Substātia em̄ summi sacerdotij nostri sunt eloq̄a diuinitus tradita: id ē vera diuinaꝝ scripturaꝝ di/ sciplina: queādmodū magn⁹ n p̄hibet Dionysi⁹. Q̄ si disce/ ptauerit ⁊ ita libēter facere ⁊ docere minime spoponderit: nullatenus cōsecret. Ait em̄ p̄phete deus: Tu sciaʒ repu/ listi: ⁊ ego repellā te ne sacer dotio fūgaris mihi. I tē ex ɔcil. carthagiñ. iiij. De eodē.

P Lacuit vt ordinandis epis vel cleric pri⁹ ab ordinatorib⁹ suis decreta cō/ o ciliorum aurib⁹ eoꝝ inculcent: ne se aliq̄d ɔ statuta ɔcilij fe/ cisse peniteāt. I tē Zepheri nus papa. Sacre scripture in herētes si obscurant iniq̄tate mūdane.

p S Jcut stel/ las celi non extinguit nox: sic mētes fideliū ⁊ inhe/ rētes firmamēto sancte scri/ pture nō obscurat mundana iniq̄tas. I tē Hieronym⁹ in Esaia. Ignorātia scripturaꝝ est ignorantia christi.

S J iuxta ap̄lm Paulū q christus dei virtus ē ⁊ dei sa/ pientia: scripturarū ignoran tia christi ē ignorātia. I teʒ Grego. in moralibus. A dño sciunt vel ignorant: q̄ ea que dei sunt sapiūt vel ignorant.

r Q Ui ea q̄ dei sunt sapi/ unt a dño sapiunt: ⁊ q̄ ea q̄ dei sunt nesciunt: a dño nesciūt: Paulo attestāte qui s ait: Si q̄s ignorat: ignorabit. Idē: Quicūq̄ stultus est in culpa: erit sapiens in pena. I tē Aug⁹. Non q̄ aliq̄d ne scit: sed q̄ putat se scire q̄d ne/ scit errare probatur.

t Q Uāuis errare q̄ta pos sum⁹ cura cauēdū sit: nō solū in maiorib⁹: verūetiā in mi/

de testa. si vn⁹. ⁊ ff. ō trāsac. cū hi . §. si p̄or. Ar. ɔ. xxx. q. v. alit. ff. ō ve. inspi. l. j. i fi.

l Dix. Quia vbi res deest nec nomen habebit: vt. lxviij. dis. cor/ epi. vij. q. j. fact C. ō ferijs. a nul/ lo. xxxv. q. vij. q̄d est. B.

O Mnes. k Repromit/ tim⁹. i. videmur nos obligare cū dicim⁹ illa vba: In iustificatiōi/ bus tuis medita bor. l Psalte rium. Dr. lxxxv. di. archidiaconū xxiij. di. q̄ eps.

Osee. 4. b

m Substātia Id ē de suba sa/ cerdotij. Videt esse φ ordinādus habeat scientiā. n Disceptaue rit. i. si ɔdixerit.

P Lacuit vt. o In/ culcent. Silr cū nouū celebratur ɔciliuʒ: vt. xviij. dis. decernimus. xj. q. iij. cure.

S Jcut stel/ las celi ō.

S J iuxta. q Sa/ pietia ⁊. Sic ar/ gumētat: christ⁹ est scia: ⁊ q̄ igno/ rat sciaʒ ignorat christū. ⁊ itellige de tali igrante q̄ cōtemnit discere Iob. ō. dis. ppl. c. finali.

Ignorantia christum

1. Cor. 1

Q Ui ea q̄. r Sapiūt Id est approbant. s Igrat. In/ tellige ō eo q̄ ɔtē nit scire. Vel de eo q̄ ō facili scire posset si habuis/ set tractatū cum perit: vt. C. ō in ge. manu. l. iij. ō. di. p̄xima.

1. Co. 14. b

Q Uāuis er/ t rare. Errare em̄ est aliōꝝ alio pu tare: vt. xxij. q. ij.

Errare



si quilibet. a Eadēq̄ In his que spectāt ad salutē aie ni/ hil inest decipi ⁊ decipe: vt. xvj. q. j. si cupis.

b Quā scire. Hic videt φ bo nū sit igrare ma la: vt. xxxij. disti. hospitiolū. Sʒ ɔ Ois scia a do ē: vt. xxxvij. dis. §. hic. ⁊ bonū ē sci/ re mala vt ea vi/ temus: vt. ō. di. xxi. q̄ de mēsa. ⁊ c. siq̄d. Dic φ ois scia bōa ē. sed di/ cit aliq̄ scia ma/ la: q2 mala ē illi cui dat occasionē peccādi. sic Ade fuit malū pomū paradisi: vt. xj. q iij. quid ō. ⁊ iude buccella. j. q. j. op ponit. §. nec mi/ rū. de ɔse. di. ij. ⁊ sancta.

Indigne mala

Cor. 14

S Edulo. c Sentētias. Nō φ magis cō siderāda est snia q̄ verba: vt. j. q. j. marchiō. xij. q. v. hūane. de ɔse. di. iiij. retulerūt. ⁊ si nō sanctifica tur ⁊ post⁹ mēs est ɔsiderāda q̄ verba: vt. xxiij. q j. paratus. Ar. ɔ ex de spō. ex lris So. nō ē a verb recedēdū nisi ex verb prauus ge/ neret intellect⁹. ⁊ tūc verba sunt interpretanda.

...s valet ...tio q̄ ...ba

d Quā formo siores. Vñ Se/ neca: Infirmus nō q̄rit medicuʒ eloq̄ntē sʒ curare scientem.

Seneca

e Intelligere. Ar. φ nō ē depo nēdus aliq̄s p̄/ pter imperitiaʒ: vt. x. q. j. placuit. f Dicat: Ar. ɔ ex de fil. p̄sby. p̄/ posuit. vij. q. j. il/ lud. sed nec ō po pulus rūdit amē

noribus rebus: nec nisi rerū igrātia possit errari: non est tñ ɔseq̄ns vt ɔtinuo erret: q̄s q̄s aliq̄d nescit. sʒ si q̄s existi/ met se scire q̄d nescit. p̄ vero q̄ppe approbat falsum: q̄d er/ roris ē p̄priū. Uerūtñ in q̄ re q̄s q̄s erret infest plurimū: nā a in vna eadēq̄ re ⁊ nescienti sciēs: ⁊ errāti nō errās recta rōne p̄ponit. In diuersis āt reb⁹: id ē cū iste scit alia: ille alia. ⁊ iste vtiliora ⁊ ille min⁹ vtilia vel etiā noxia: q̄s non in eis q̄ ille scit ei p̄ferat nesci entem? sunt em̄ q̄dā q̄ nescire b melius est q̄ scire. S ed lʒ p̄ igrantiā grāmatice art ali/ q̄d vitiosum p̄ferāt epi vel p̄sbyteri: nō tñ ideo a schola/ stic sunt despiciēdi: q2 morū vitia magl q̄ vboꝝ sunt p̄ca uēda. U nde Aug⁹. in li. de cathetiçādis rudibus. Non ɔtemnāt scholastici ecclasti/ cā simplicitatē.

S Edu/ lo monēdi sunt schola stici: vt hūilitatē induti chri/ stiana discāt nō cōtēnere: q̄s cognouerīt moꝝ vitia magl q̄ vboꝝ deuitare: sʒ corde ca sto linguā exercitatā nec con ferre audiāt: quā etiā p̄ferre ɔsueuerunt. His maxie vtile est nosse ita esse p̄ponēdas v c bis sentētias: vt p̄ponit ani/ mus corpi. ex q̄ fit vt ita mal/ le debeāt veriores q̄ disertio res audire sermones: sic ma/ d le debēt prudentiores q̄ for/ mosiores hr̄e amicos. Noue rint em̄ nō esse voces ad au/ res dei nisi animi affectum. Ita em̄ nō irridebūt si aliq̄s antistites ⁊ mīstros ecclie for te aiaduertūt: vel cū barba/ rismis vel soloecismis deū in uocare: vel eadē vba q̄ p̄nū e ciāt nō intelligere: p̄turbate/ q̄ distiguere. nō q2 ista mini/ me corrigēda sūt: vt ppl's ad f id q̄d plane intelligit: dicat g amē: sʒ q2 pie tolerāda sūt ab h eis q̄ didicerūt vt sono in fo/ ro: sic voto in eccl'a benedici. i itaq̄ forensis illa nōnūq̄ for l te bonadictio: nunq̄ tñ bene dictio dici pōt. I tē ad Ale/ xandri. epm.

I Adi/ gnū vehemēter existi/ mo vt vba celest oraculi re/ stringam sb regulis donati. I dem de vera religione.

L Ocutio diuinaꝝ sc̄ptu raꝝ s̄m cuiusq̄ lingue p̄prietatē accipiēda ē. Habet em̄ ois ligua q̄dā p̄pria locu/ tionū genera: q̄ cū i aliā trās/ ferunt: videt absurda. I tē Hiero. ad Pamachiū.

E Ccliastica interp̄tatio etiā si habeat eloq̄ntie venu/ statē: dissilare eā debes s̄ fu/ gere: vt ñ ociosis p̄hoꝝ scho/ lis paucisq̄ disciplinis ⁊ vni uersa loquant hoim genera. I tē Clemēs. Propter op/ probriū senectut a paruulis ⁊ a minimis nō erubescat di/ scere eps.

m N Ullus eps p̄p̄t opprobriū senectu tis vel nobilitateʒ generis a paruul vel minimis eruditis si q̄d forte ē vtilitat aut salu/ tis: inq̄rere negligat. q̄ em̄ re bellit viuit: ⁊ discē atq̄ agere bōa recusat: magl diaboli q̄ christi mēbrū eē ōndit: ⁊ poti us ifidel q̄ fidel eē mōstrat.

Distin. XXXIX

n E Cce plenarie mon/ stratū ē: φ sacerdo tes oportet lraꝝ tā sacraꝝ q̄ seculariū esse peri/ tos. Nūc aūt q̄rit an secula/ rium negocioꝝ oporteat eos habere peritā. hāc p̄lat eccl'e esse necessariā mult rōnibus p̄bat: debēt p̄lati sbditis nō solū sp̄ūalia: sʒ etiā carnalia sbsidia mīstrare: exēplo igit christi q̄ turbas seq̄ntes non solū vbo docebat: sʒ etiā vir tute sanabat: ⁊ corpalib⁹ ali/ mētis reficiebat: vt aūt p̄lati hec oīa plene p̄ficere possint: secularium negocioꝝ oportet eos habere solertiā: vt eoruʒ cautela ⁊ ecclesie seruent in/ demnes: ⁊ cuiq̄ necessaria p̄ suo mō ministrent. vñ q̄dam in episcopū elect⁹ a btō Gre/

officiādo eccliaʒ vel missam. ⁊ ita videt φ nec sine ministro pōt p̄s/ byter missam di/ cere: licet Hug. dixerit φ bñ pos sit cū populo tm̄ eccliaʒ officiare.

g Amen. Vi det ergo suffice/ re si populus re/ spōdeat sacerdo ti i missa. Et sic est ɔ. vij. q. j. il/ lud. sed dic φ nō rūdit ppl's offici ando ecclesiam.

An ppl's re spōdere pos sit misse

h Ut sono. Hoc ē dicere: si/ cut in ɔcione lai/ ci cōpositos ser/ mones ⁊ politos ɔsiderāt: sic viri ecclesiaꝝ votum ⁊ intentionē ɔsi/ derare debēt sa/ cerdotibus.

i Itaq̄: Id ē q̄uis. k Illa. Cōcio l Bōadictio. Nominet nō ta men pōt dici be/ nedictio. xxviij. di. p̄sbyterum.

Bōadictio

N Ull⁹ eps. m Op/ probrium. Et di cit Augus. Ego senex a puero nō dū anniculo pa/ ratus sum edoce ri: vt. xxiiij. q. iij. si habes. Et stul tus est qui bona que vidit discere contēnit: vt. xxij. dis. de constanti/ nopolitane. ⁊ si vnum pedeʒ ha/ berē i sepulchro alium extra ad/ huc vellem disce re: vt. ff. de fidei/ cōmis. lib. apud iulianum. vnde Seneca: Nulla etas sera est ad discendum.

Bonuz est sp̄ discere

E Cce. In trib⁹ ō. di/ stinctionibus de monstratum est epm debere esse

Epus prudens.

prudentē ī lr̄is tā diuīs q̄ seclaribꝫ. Nūc ṽo ī hac. xxxix di. ondit q oportet epm eē prudentē ī negocijs seclaribꝰ vt sua cautela reddāt eccl'ie indēnes: τ cuiqꝫ necaria ꝑ suo modulo ministrēt. τ h̄ exēplo dn̄i: q turbas seq̄ntes n̄ solū verb spūalibꝰ: sꝫ etiā corpalibꝫ alimētꝭ reficiebat. sꝑ p̄sumunt eē boni: Quis eni̅ τc. Sꝫ nōne 9triū ē. xix. di. anastasius. xxj. di. nūc aūt: Sꝫ non dicit h̄ q sancti sint sꝫ sancti p̄sumunt donec 9triū 9stet de ipo q adulteriū cōmiserit vel homicidiū. Dicit Hug. q licet non possit accusare ide: tn̄ peccat. τ q hic dicit sp bn̄facere: (cūs p̄sumitur)

Quā pitiā qꝛ petrꝰ diaconꝰ nō habuit: ē a dignitate repulsus ad quā fuerat electꝰ vt pbat se. c. qđ p se patet.

P Etrus di. a ¶ Simplex ē. Quedā ē simplicitas q̄ ē 9tria dolo τ illa ē bōa: vt xvj. q. j. si cupis. Sꝫ h̄ vocat simplicitatē negligētiā siue stulticiā: vt. xxvj. di. i p̄n. Illa eni̅ ipedit ꝑmouēdū vt h̄. τ lxxiij. dis. epoꝝ. sꝫ pmotū nō deijcit: sꝫ dat ei coadiutor: vt. vij. q. j. qꝛ frat. τ. xij. q. ij nob. tn̄ iste petrꝰ nō tm̄ ꝑpt̄ simplicitatē fuit remotꝰ: sꝫ etiā qꝛ solidos dedit ad vsuras: vt. xlvij. di. de petro. (Simplicitas q̄ bona) (1. Tim. 3. a) (Ps. 131) (Exo. 28)

b ¶ Extrinseca. Debet eni̅ cautꝰ circa sua negocia esse: vt. xxiij. di. q epis. τ ē sil'e. lxxxvj. di. frēꝫ. Iob.

O Portet Hic ꝑsequit q̄ntū ca. aplice regule: Oportet episcopū eē ornatū. Est autē duplex ornatꝰ: exterior τ iterior. Exterior ornatꝰ 9sistit in q̄uitate et incessu τ i habitu τ tēperātia cibi τ potꝰ. de isto ornatu agit i pma seq. dis. Interior ornatꝰ ē ṽtꝰ. τ de h̄ agit h̄. et ondit q locꝰ non dat virtutē nec dignitas: sed vite meritum. (Ornatus)

gorio ꝑ sua simplicitate repellit: ne eiꝰ occasiōe res ecclesie dilapidarent. Un̄ Greg. scribit nobilibꝰ ciuibꝰ neapoli. Seculariū negocioꝝ iperiti nō sunt in epos ordinādi.

P Etrꝰ diaconꝰ quē a vobis electū asseritis: oīa no vt dicit simplex ē. τ nostꝭ: qꝛ hoc tpe talꝭ ī regiminis arce dꝫ 9stitui: q̄ nō solū de salute b aiaꝝ: verūetiā de extrinseca vtilitate τ cautela sciat eē sollicitus. Di. XL

c O Portet q̄ꝫ epm eē ornatū τ hospitalē. Per ornamēta epalia ṽtutes debēt intelligi: q̄ a dn̄o eis repromittunt dū dicit: Sacerdotes eiꝰ induant salutari. Un̄ in veteri testō: varijs vestibus ex p̄cepto dn̄i sacerdotes ornati legunt: qꝛ multꝭ modis ṽtutibus dꝫ splēdere vita pōtificꝭ: vt gradui 9ferat decorē quē ab eo nō accepit. Nō eni̅ loca sꝫ vita τ mores sanctū faciunt sacerdotē. Un̄ ex officio suscepto nō licentiā peccādi sꝫ necessitatē viuēdi se nouerit assecutos. Un̄ Symmachus papa ait. Officiū sacerdotū nō cōfert sed adimit licētiam delinquendi.

N On nos beatū petruꝫ sicut dicitis a dn̄o cum sedis priuilegio vel successores eiꝰ peccandi iudicamus licentiā d suscepisse. Ille quippe phen e nem meritorum dotem cū hereditate innocentie transmisit ad posteros: quod illi con f cessum est ꝑ actuū lucem ad g illos ptinent: quos par conuersationis splendor illumi h nat. Quis eni̅ sanctum dubitet esse quē apex tante dignitatꝭ attollit: in q̄ si desint bona acquisita per meritū: sufficiunt que a loci predecessore testantur. Aut eni̅ claros ad hec fastigia erigit: aut qui eri i guntur illustrat. Item Hieronymus. Filij sanctoꝝ sunt qui exercent opera eorum.

k N On est facile stare in loco petri τ pauli: τ tenere cathedram regnantium cum christo: quia hinc dicit: Non sanctoꝝ filij sunt qui tenent loca sanctoꝝ: sed qui exercent opera eoꝝ. Item Gregorius. Moꝝ nobilitas non loci non generis sacerdotes notificet.

l N Os qui p̄sumus: nō ex locoꝝ vl' m generis dignitate: sed moruꝫ n nobilitate innotescere debemus: nec vrbium claritate sꝫ fidei puritate. Idem Anastasio p̄sbytero. Non loca vl' ordines: sed merita deo coniungūt.

o N On loca vel ordines creatori nr̄o nos proximos faciūt: sꝫ nos aut merita bona coniungūt: aut mala disiungunt. Item Iohānes chrysostomꝰ. Magnitudo peccati vel dignitatis quenqꝫ fortiter deijcit.

p H Omo christianus fortiter cadit in peccatuꝫ ꝑpter duas causas: aut propter magnitudinem peccati: aut propter altitudinē digni/

intelligit de his q̄ bene pn̄t eque retorqueri ad bonū vel ad malū: qꝛ semp i dubio ꝑ ipius facto p̄sumit. sꝫ hoc certe idē est in quolibet sacerdote: vt. xj. q. iij. absit. τ. xlj. dis. c. j. τ xvj. q. j. si clericatus. Rn̄deo hoc veꝝ est. sꝫ tn̄ magis hoc p̄sumit ꝑ papa: vt. xxij. di. c. j. vn̄ sacrilegij instar eēt disputare de facto suo: vt. xvij. q. ij. ij. § qui aūt. Vl' dic q facta pape excusant vt Sāsonis: et furta hebreoꝝ τ adulteriū Iacob: vt extra d̄ diuortijs gaudemus Io.

i ¶ Illustrat: Id est dat ei occasionē bn̄ viuēdi: vt. lxxxj. dist. valer.

N On est facile.

N Os qui p̄.

l ¶ Nō ex locorū. Tātū ne sit 9 lxxxj. di. valer.

m ¶ Moꝝ. C. de episco. τ de. si queqꝫ. n ¶ Nobilitate. Sic. 9. j. q. j. vilissimus.

N On locavꝭ ordies. Tātū: qꝛ ꝑ ordines confert gratia: vt. j. q. j. quicqđ. τ est sil'e. xxiij. q. iiij. sicut.

H Omo xp̄i.

p ¶ Cadit: Id est cadere videt ab ecclia. Cadit. Ex hoc capitulo (Circūst… aggrauāt…)

N On nos. d ¶ Perhēnē. Aplicā dignitatē ꝑ bona merita acq̄sitā. e ¶ Cū hereditate: Id ē ad h̄ trāsmisit vt eēnt heredes bōitatꝭ sue. f ¶ Per actuū: Id est det ꝑ bonos actꝰ. g ¶ Quos. i. qꝛ eos. h ¶ Quis eni̅. Quasi diceret τ si qn̄qꝫ forte aplici nō eēnt boni: tn̄ (Papa san/)

plurimi dicunt q circūstantie loci τ tempis τ dignitatis τ scientie aggrauāt peccatū vt magis peccet clericus q̄ laicus in eodē genere delicti: τ magis litteratus q̄ nō lr̄atus: τ magis peccat in loco sacro vel tēpe q̄ ex. Ar. xix. di. nlli. τ. l. di. qꝛ tua. τ. xj. q. iij. p̄cipue. τ. xxxvj. q. j. nulli. de peni. di. v. consideret. τ. xxxij. q. v. qui vi/



derit τ augēt peccatū dignitate peccātꝭ: vt. ff. de re militā. omne. §. augēt. Alij dicūt q circūstātie cū sint bone: et a deo nō debēt esse alicui occasio mali. Un̄ dicūt q circūstātie nō aggrauāt peccatū: sꝫ solꝰ cōtēptꝰ. Si ē laicus ex maiori cōtēptu peccat: magis peccat q̄ clericus: sed qꝛ non 9stat ecclie qualis ꝗs peccet: an ex cōtēptu vl' alio mō. xxiiij. q. iij. deus. ideo nō pōt iudicare de peccato s̄m 9tēptū: et ideo iudicat ꝑ circūstātias quasi ꝑ quasdā p̄sumptiōes. Et magꝭ punit clericꝰ q̄ laicus. quia magis p̄sumitur cōtra ipꝫ: et licꝫ h̄ due causem enumerentur: q̄ vident aggrauare petm̄: tamē plures sūt: vt de pe. di. v. cōsideret.

S I papa. a ¶ Taciturnus. Taciturnitas mortalis ē in p̄lato: vt. xl. iij. dis. c. j.

b ¶ Mācipio: Id ē diabolo q mancipatꝰ ē gehēne. c ¶ A nemine. Papa a nemine pōt iudicari: vt. ix. q. iij. nemo. qđ intelligē nisi ipe se s̄bijciat alij. ij. q. vij. nos si incōpetenter. Sed cōtra. xxiiij. q. ij. sane ꝑfertur. §. Itē romanoꝝ. vbi dicitur q Dioscorus papa romane ecclesie fuit excommunicatꝰ: q̄uis in fide nō peccauerat. Sꝫ ibi appellat papā patriarchā 9stātiopol'. Itē adhuc ob. xij. q. ij. nō liceat. vbi vnꝰ papa iudicat de suo successore: sed ibi nō iudicat de ipo: sꝫ dicit q nō liceat ei alienare res ecclie. d ¶ A fide. Qđ intelligit. H. cū papa nō vult corrigi. si eni̅ paratꝰ esset corrigi nō posset accusari: vt. xxiij. q. j. apte. τ. c. agit. et. q. iij. dixit apl's. Sꝫ q̄re nō pōt accusari de alio crimie: ponamꝰ q notorium sit crimē eiꝰ ꝑ 9fessionē vl' ꝑ facti euidētiā: q̄re nō accusat vl' de crimie simonie vl' adulterij: τ ēt cū admonet i corrigibil' ē: τ scādalizat ecclia ꝑ factū eiꝰ: Certe credo q si notoriū ē crimē eiꝰ qđcūqꝫ τ inde scādalizat ecclia τ incorrigibil' sit: q ide possit accusari. Naꝫ 9tumacia (Papa a q̄ iudicetur) (Papa an possit accusari)

dꝛ heresis: vt. lxxxj. di. si q p̄sbi. τ 9tumax dꝛ ifidel': vt xxxviij. di. nullus. h̄ tn̄ spēalit fit mētio de heresi: ideo qꝛ τ si occulta eēt heresis d̄ illa possꝫ accusari: sꝫ d̄ alio occulto crimie nō possꝫ. Itē nūq̄d pōt denūciari crimē pape s̄ꝫ regulā: Si peccauerit i te fratꝭ tuꝰ: cū noie fratris q̄libꝫ christianꝰ dicat: vt. xj. q. iij. ad mēsā: sꝫ dico q nō p̄t denūciari crimē de ipo: nisi ide posset accusari: nā i urit eēt denūciatio. Item nūq̄d papa posset statuere qđ nō posset accusari d̄ heresi: Rn̄de n̄: qꝛ ex hoc piclitaret tota ecclia qđ n̄ licꝫ. 9. xxv. q. j. sꝫ q̄dā. qꝛ h̄ fit i eo casu q̄ desinit eē caput ecclesie: τ ita nō tenet 9stitutio. Sed ꝑ q̄ petō p̄t ipator d̄ poni: ꝑ q̄libꝫ si ē icorrigibil'. Un̄ depōit si ē minꝰ vtil': vt. xv. q. vj. (Imperator depōi)

tatis. Item ex dictꝭ Bonifacij martyris. Dānat apostolicꝰ q̄ sue et fraterne salutis ē negligēs.

S I papa sue et fraterne salutis negligēs dep̄hendit inutilꝭ τ remissus in suis opibꝰ: τ insup a a bono taciturnꝰ qđ magꝭ officit sibi τ oībꝰ: nihilominus innumerabiles pplos cater b uatim secum ducit primo mācipio gehenne cum ipso plagis multis in eternū vapulaturꝰ. Huiꝰ culpas istic redarguere p̄sumit mortalium nullus: quia cūctos ipse iudica c turus a nemine ē iudicādꝰ: d nisi dep̄hēdat a fide deuius. Pro cuꝰ perpetuo statu vniuersitas fideliū tanto instantius orat: q̄to suam salutem post deum ex illius incolumitate animaduertit ꝑpensius pendere. Item Augustinus ad Ualeriū. Nō ordines sed vite merita nos deo cōmēdāt

A Nte oīa peto vt cogitet religiosa prudentia tua nihil esse ī hac vita τ maxime hoc tpe facilꝰ et leuiꝰ: τ hominibꝰ acceptabilꝰ episcopi aut p̄sbyteri aut diaco e ni officio si p̄fūctorie atqꝫ adulatorie res agat: sed nihil apud deū miserabiliꝰ τ tristiꝰ τ dānabiliꝰ. Idē nihil ē in hac vita τ maxime hoc tēpore difficiliꝰ et laboriosiꝰ et f periculosiꝰ epi aut p̄sbri aut diaconi officio: sꝫ apud deuꝫ nihil beatiꝰ: si eo mō militet quo nr̄ impator p̄cipit. Quis aūt sit modus nec a pueritia nec ab adolescētia mea didici: τ eo tpe q discere ceperam g vis mihi facta ē merito pctōrū meoꝝ. Nā q̄d aliud existi h mē nescio vt secūdus locꝰ gubernaculoꝝ mihi traditꝰ ē: q̄ remū tenere n̄ nouerā. Item Isidorꝰ. Corrūpit τ ad terrā sacerdotiū trahit: nisi legaliter τ iuste seruet.

S Icut viri τ mulieris digna 9iūctio vnū facit matrimoniū: τ sicut duoruꝫ copulatio i vnū pficit corpꝰ: ita clericatꝰ τ sacerdotiū vnū faciūt pres k byterū: et electio et consecratio vnum faciunt episcopuꝫ. que omnia vnū faciunt corpus: quod citius corrumpit et ad terram trahitur: nisi legaliter 9seruetur: nisi iuste viuēdo laudetur. Item Ambrosius. De eodem.

I Llud autem animadverte: q extra paradisum vir factus ē: itra paradisū mulier. m vt aduertas q non loci non generis nobilitate sed virtute vnusquisqꝫ gratiam comparat sibi. deniqꝫ extra paradisum hoc est in inferiori loco vir factus melior iuenit: τ illa que in meliori loco hoc

A Nte(aliꝰ) oia pero. e ¶ Si p̄fūctorie. i. negligent. f ¶ Periculosi. qꝛ q epatū desiderat i terra iuenit 9fusionē i celo. viij. q. j. q epatū. τ. 9. c. multi. g ¶ Nihil. τ sic aliqs p̄t cogi vt fiat eps: qđ veꝝ est si ab initio cogit vt fiat de nolēte voles: vt. xxiij. q. iiij. displicꝫ. Sꝫ si p̄seueraret i volūtate nō essēt cogēdꝰ: vt. lxxiiij. di. vbi ista. h ¶ Vt scōs lo. qꝛ p̄mꝰ locꝰ ē paradꝰ: scōus locꝰ ē epatꝰ. Vl' iō h̄ dixit: qꝛ factꝰ ē coeps alteri: vt. vij. q. (An q̄s cogi possit q fit epus)

S Icut. i ¶ Clericatꝰ: Id ē mior ordo. (j. nō aūt. Hic videt q si laicꝰ pmoueret i sacerdotē nullū reciperet characterē: sꝫ si haberet aliquē miorē ordinē τ ꝑ saltū reciperet supiorē: bn̄ reciperet characterēꝫ: vt. lij. di. sollicitudo. Alij dicūt q laicꝰ verū ordinē reciperet dū tn̄ baptizatꝰ. k ¶ Electio. Cōsueuit istō iduci: q ex sola electiōe nō cōsequit aliqs ius: vt de h̄ dixi. lxiij.

I Llud. l ¶ Extra paradisū. In agro (di. q̄sto. damasceno. m ¶ Qđ nō loci. Arg. q rōne loci vel dignitatis τ nobilitatꝭ ꝑ aliquo nō p̄sumit: vt. xij. q. ij. gloria. Ar. 9tra. xxiiij. di. q̄sto. et certe ꝑ nobilibꝰ (Presumit ꝑ nobilibꝰ)

6

ovi: fech… detestia gendi vl. ntatis

Vi. Roma. sina. 723. et Cass. in suo carta. 3 … 34. 9 … sideraz

sp dz psumi in his q̄ spectāt ad nobilitatē. Ar.ff.de fi.
Q Uelibet occulta. Ar.c̄ heremitas. (instru.l.fi.
b Errantibus: Id ē pctīs. c Peruersa ciuitate. Ar. q ñ nocet bono maloꝝ conuersatio vel cohabitatio. d In mōte. xv.q.j.inebriauerunt.
e Cecidit. Nā ex varietate locorū nullū discrimē inducit. C. de rē.i integ.resti.l.vlt. Ar.c̄.xxxij.q.v. qui viderit. Gen.19.g
e Cecidit. Et hec ē cā q̄re nos psequit: qr nos illuc debem' ascendere vñ ipe descēdit.xvj.q.ij.c.j.
A Dam primus hō.
M Ulti sa.
g Sed hō locū. Sic res accedere dz hoībus r ñ hō rebꝰ. ff.de edil.edic.iustissime.
h Desiderauerit. Ad hoc ex ōsit nō vt psit. nec obstet. viij.q.j. qui epatū. i Tractauerit. Nō q eo solo q cū aliqs loquit ō epatu puñit: sic eoipo q qs loquit ambitiose de numis peccat.xvj.q.j.si cupis. r q loquit de mulierib': vt xxxij.di.hospitiolū. k In honore. Quia nō g̃dus elegātior: sꝫ vite melior actio cōprobat.xxiij.q iiij.sic.r.xvj.q.j. sūt nōnulli. Et ē h ar. q illa ps q̄ iustiori rōne innitit: maior dr lꝫ sit minor: sic.xxxj.di. nicena.xix.di.in canōicl.iiij.q.iij. §.ij. ex de testi.i nra.
E Cce q̄bus. In pcedēti di. dictū ē q oportet epm esse ornatū morib' r

Loquēs de epatu

Que ps maior dicat

est in padiso facta ē: inferior inuenit. I tē Gregori'. Gra nō locus saluat aīam.

a Q Uelibet occulta loca sine gr̄a aīaꝫ saluare ñ pñt. qd̄
b aliqñ ī ipīs q̄z ɔspicim' erra/
c tib' electoꝝ. Nā loth ī ipa p/
d uersa ciuitate fuit iust' in mōte peccauit. Sꝫ ista cur dicimus: cū maiora nouerimus? Quid ei padiso iocūdi'? q̄d celo securi'? r tñ hō ex padi/
e so r angel' ō celo peccādo cecidit. I dē. De codē.

f A Dā pmus hō p pctō de padiso eiectus ē. h ē qr dei nobilitatē a se deiecit: nobilitate loci puat' ē. I dē Job. chrysost. Nō ē ver' sacerdos omnis q̄ nominat sacerdos.

M Ulti sacerdotes r pauci sacerdotes: mlti in noīe r pauci ī ope. Uidete q̃ frēs quō sedeatis sup cathedrā: qr nō cathedra fac sacerdote: sꝫ sacerdos cathedraꝫ.
g nō loc' sctificat hoīem: sꝫ hō locū sctificat. Non oīs sacerdos sctūs sꝫ oīs sctūs ē sacerdos. Qui bñ sederit sup cathedrā honorē accipit cathedre. Qui male sederit: iiuriā fac cathedre. Ideoq mal' sacerdos de sacerdotio suo crimē acq̄rit ñ dignitatē. In iudicio eñi tuo sedes. Siq̄dem bñ vixeris r bñ docueris: ppłm istruis. Si bñ docueris r male vixeris: tui sol' ɔdemnator eris. Nā bñ viuēdo r bñ docēdo ppłm istruis quō viuere debeat. Bñ āt docēdo r male viuēdo deū istruis quō te debeat ɔdēnare. Idē: Qui
h cūq desiderauerit pmatū in terra iueniet ɔfusionē ī celo: nec int̄ seruos christi cōputa
i bit: q̄ de pmatu tractauerit. nec vnusqsq eoꝝ festiet quō alijs maior appareat: sꝫ quō oib' inferior videat: qm̄ non
k q̄ maior fuerit in honore iter hoīes: ille est iustior: sꝫ qui fuerit iustior ille est maior.

l E Cce q̄b' Di.XLI oporteat sacerdotē esse ornatū morib'. Sꝫ pterea oportet illū eē ornatū exteriorib' hītu
m videlꝫ r incessu. Hītu vt nec fulgidis nec sordidis se vestibus ornet: vt ei ait Hierony. Nec affectate sordes nec exq̄site delitie laudes pariūt: qd̄ tā de vestib' q̄ de cib' itelligēdū ē. Uñ Aug'. ait ī li. ō doctrīa christia. Pro morib' eorū cū q̄b' viuim' etiā vti debemus alimētis.

n Q Uisq̄s reb' ptereūtib' restrictius vtit q̄ sese hñt mores eo/
o rū cū q̄b' viuit: aut intēperās
p aut supstitiosus est. Quisq̄s ho sic eis vtit: vt metas ɔsuetudīs bonoꝝ: int̄ q̄s v̄sat ex
q cedat: aut aliquid significat:
r aut flagitiosus ē. In oīb' eñi
s talib' nō vsus reꝝ: sꝫ libido ī culpa ē. qd̄ igit loc' r tēpib' r psonis ɔueniat: diligent at/
t tēdēdū ē. nec temere flagitia repbēdam'. Fieri eñi pōt vt sine aliq̄ vitio cupidīs vl' voracitatis pciosissimo cibo sapiens vtat: īsipiēs āt fedissima gule flāma in vilissimū olus ardescat: r sani' q̄sq malue/
v rit more dñi pisce vesci q̄ lēticlā more esau nepot' abrae aut hordeo more iumentoꝝ. Nō ei ꝓptea ɔtinētiores nob sūt plereq bestie: qr vilioribꝰ alunt escis. Nā ī oīb' huiuscemōi reb' nō ex eaꝝ reꝝ na/
x tura q̄b' vtimur: sed ex causa vtēdi r mō appetēdi: vl' pbādū vl' iprobādū ē qd̄ facim'. I tē Aug'. sup epłaꝫ Iohānis. Nō cibus sed appetitus in culpa est.

y D Elitie q̄/ libet si absq desiderio pcipiant: nō officiūt: r viles

virtutib'. In hac.xlj.di.dicit: q oportet eū esse ornatū in exteriorib' in hītu r icessu. In hītu ne fulgidis vl' sordidis vestib' se exornet. qd pbat auctē Hiero. Nec affectate sordes nec exq̄site delitie laudes pariunt: qd tā ō vestib' q̄ cib' itelligēdū ē. r ad h iducit se.c. de icessu āt dic.c̄. §.vl. m Et icessu. Ut grauitate itineris oñdat grauitatē mēt': vt f.e.§.vlti. Epi hab...
Q Uisquis.
n Uiuit. Nō q̄libet se ɔfirmabit socijs suis in cibo r moribus: vt di.viij.q. c̄.xij.di.illa. Et est ar. q rōne societatis tolerat excōicatus: qr excōicatus rōne ɔ/ctus ad cōionem admittit. extra ō sen.ex.si vere. Nota
o Aut intemperans: Scꝫ nolens conformare se alijs.
p Supstitiosus. Inanis glie cupidus vel hypocrita. Supstitio
q Significat forte habet ventrē insatiabilem: vel causa ifirmitatis hoc facit.
r Aut flagitiosus ē. Prodig' vel hypocrita.
s Sꝫ libido. Quasi diceret: potiꝰ ɔsiderabimus cāꝫ facti q̄ ipsuꝫ factū: sic.xxiij.q. viij.occidit.r.xxix.dis.sciendum. Ar.c̄.xxxij.q.iiij. origo. t Flagitia: Id ē ñ statiꝫ dicam' aliq̄d eē vitiosū. nā dubia i meliorē ptē sūt iterpr̄āda: ex de reg.iu.estote.
v Pisce. Hanc historiaꝫ hēs de pe.di.ij.§.opponit. x Sꝫ ex cā Et.c̄.xxj.q.iiij
D oīs iactātia
Elitie.



Diuitibus misi agit
Gen.25.c
Luc.17.a.

N On cogant. Ar. q mitius agēdū ē cuꝫ diuitibus r nobilib' q̄ cū paupib' vt.lxxxvj. di.nō satis. r lxxxiiij.di.pueit.l.dis.cōtumaces.xxvj.q.vij.epa Ar.c̄.xxij.q v.q̄ copulsꝰ. Dic q ibi/les magis puniunt corpali pēa q̄ nobiles. sꝫ pecunialit̄ magis puñit nobil' q̄ ignobil': vt.xxiiij q.j.q̄ c̄.r.ff de pe. siq̄s aliq̄d.r.l.q̄dā. b Diuites. Cū sūt in pnia. Lu.7.a
c Si consuetudineꝫ. Ar. q cōmutatiōes pēarū pñt fieri in spūalib'. lxxxij.di.psbyter.
d Supfluis: Id est pciosis.
e Paupibus. Ar.c̄.j. xlix.di.c.vl. in fi.
Q Uod dicit dñs in euangelio. Tāgit h q xps i euāgelio Matth. vj. dic de iudeis: Uenit iohes ñ mā/ducans carnes neq bibēs vinū: et dixistis demoniuꝫ hꝫ. Uēit ibs mā/ducans r bibēs. r dixistis: ecce vorator r potator vini. sꝫ lꝫ male alij opinarēt ō ipo: Phil.4.c

cibi appetēter accepti impediūt pfectū abstinētie. Dauid enim aquā male ɔcupitā effudit: r helias carnē comedit. I dē in li. de verb dñi. Cōtra sue infirmitatis ɔsuetudinē aliq̄bus cibis diuites vti non cogantur.

a b N On cogant diuites paupeꝝ cib vesci. vtant ɔsuetudine infirmitat' sue: sꝫ doleant aliter
c se nō posse sustētari. Si ɔsuetu/
d dinē mutāt egrotāt. vtātur supfluis: dēt inopib' necessaria. vtā
e tur pciosis: dēt paupibus vilia. I dem in li. q̄stionū euāgelij. Eq̄nimitas tolerādi nō vsus vel abstinentia cibi iusticiam facit.

f Q Uod dic dñs ī euāgelio: Iustificata ē sapiā ab oībus filijs suis. oñdit filios sapiē itelligē: nec ī abstinēdo nec ī mā ducādo eē iusticiā: sꝫ in eq̄nimitate tolerādi iopiā r tēperātia p abūdātiā nō se corrūpendi atq oportūe sumēdi vl' nō sumēdi ea q̄ꝝ nō vsus sꝫ ɔcupia repbēdenda ē. Nō ei intest oino q̄d alimētoꝝ sumas: vt succurras necessitati corpis: dūmō ɔgruat ī genere alimētoꝝ his cū q̄b' tibi viuēdū ē. Neq q̄tū sumas intest multū: cū videam' alioꝝ stoma/
g chū citi' saturari cib: r eos cū illi ipi quo q̄ satiant ardent itolerabilit̄ r oīno turpit̄ ihiare: alios āt paulopl' poculo q̄dē saturari sꝫ tolerabilit̄ iopiā ppeti. vel añ
h i horā positas epulas si id in tpe aut op' sit aut necesse sit: cū tran
k q̄litate aspicē neq tāgē. Magł q̄ intest: nō q̄d vl' q̄tū alimētoꝝ ꝓ ɔgruētia hoīm atq psone sue r ꝓ sue valitudis necessitate q̄s accipiat: sꝫ q̄ta facilitate r sere/
l m nitate animi careat: cuꝫ his vel oportet vl' necesse ē carere: vt illd̄ in aīo christiāi cōpleat: qd̄ apł's
n dic: Scio r min' hr̄e: scio r abūdare vbiq r ī oīb' ībut' sū: r satiari r esurire r abundare r penuriā pati. oīa possū i eo q̄ me ɔfortat. I tē ex ɔci. grāgēsi. Tēperātia ciboꝝ r vestiū non dissolutio parsimoniā coꝝ laudat.

P Arsimoniā cū veste hūili nō reproba mus: sic etiā ornatū pter corporis diligētiā infucatū lau/
q dam'. dissolutos āt r fractos vestib' r icessu ñ recipim'. pi/
r etatē i puat' domib' nō icludētes oēꝫ locū ī noīe dei edificatū honoram': r ɔgregationē ī eccl'ia dei factā ad vtilitatē cōeꝫ recipim': r bōa opa
s q̄ supra vires ī frēs paupes exercent: s̄m eccl'iasticas traditiōes btificam': r oīa q̄ cōueniūt traditiōib' apl'icis et sctāꝝ scptūraꝝ pceptis in ecclesia fieri exoptam'. I tem Gregori'. Sub specie virtutū sepe vitia ingerunt.

t S Epe se vitia ingerūt: r se eē virtutes mētiunt: vt tenacia: psimōia: effusio largitas: crudelitas. zel' iusticie: remissio: pietas velit videri. I tē ex ɔci. carthagi. iiij. Meritis fidei r vite nō diuitijs epalis auctoritas queritur.

v E Piscopus vilē supellectilē r mēsaꝫ ac victū pauperē hēat: r dignitat' sue auctoritatē fidei r vite meritis q̄rat: hospitiū q̄ꝫ non lōge ab eccl'ia habeat. I tē ex eodē.

C Lericus De eodem. pfessionē suā r habitu r icessu pbet: r ideo nec vestibus nec calciamētis decoreꝫ q̄rat. Sicut ḡ in cib moꝝ eorū cū q̄bus viuimus obfuare monemur: sic r de indumētis intelligendū ē: vt eñi alibi dicit: Quisq̄s ɔtēpt' his cū q̄b' viuit lautiora sibi vel austeriora p ceter' indumēta vel alimēta q̄rit: aut intemperās sui aut supstitiosus ē. In incessu āt dꝫ esse sacerdos ornat': vt grauitate itineris mēt' maturitatē oñdat. Incōpositio ei corpis vt Augustinus
x ait q̄litatē idicat mentis. Uñ historiogr̄phus ille cum eius
y mutabilitatē describeret cuius consciētia excitata curis mētē vastabat: int̄ cetera etiā notabile idicauit dicēs: Incessus ei' mō citi' mō tardi'.

eñ iustificatus ē ab apl'is suis.
g Illi tñ. Derisui casus.
h Positas. Corā alijs.
i Si id.i.pro tpe.s.cū corā alijs q̄b' tpe necītatis cit' pponit cib.
k Neq.i. io dꝫ q̄s stati cōcedere qd vidit alios necītate exigente cōcedere: ɔponit cib' l Cū.i.q̄ñ
m His.i.eis.
n Scio. sic faciēt epi cū veniēt ad paupes eccl'ias ne breuis hora cōsumat victū lōgi tpis: ex ō cēsi.cū apl's.
P Arsimoniam.i. epatū vsū.
p Diligētiā.i. voluptatem.
q Infucatū.i. pciosuꝫ. vl' ifucatū.i.nō pciose fucatū. r In puat'. Ar.c̄ illos q̄ dicūt meli' esse orādū i puato loco: r ñ corā hoībꝰ q̄ i eccl'ia. ex illa auctē: Tu aūt cū oraueris intra cubiculū tuum r clauso ostio ora prēꝫ. sꝫ illd ō cubiculo mēt' itelligit. s Que ē. Nā q̄cq̄d supero gaueris reddā tibi: sic.lxxxvj.dis. non satis. Ubi meli' orandū.
S Epe vitia. Stulti dū vitāt vitia i ɔria currūt Horatius
E Piscop' vilē supel. h hodie ñ tenet: qr mō hñt amplas possessiōes: vt.xij q.j.expedit. r sic nō ē c̄.ō ɔse.di.j vasa. r ex ō cēsi. cū apl's. vbi dr q archiepi.l. eq̄taturas hēbūt in visitationibus.
x Uñ historiogr̄phꝰ. Salusti'. Salustius
y Mura bilitatem. Catelinε.

Hospitalē. In hac di. oñdit Grãnus ꝙ hospitalˀ erit ordinãdus: q2 nõ hẽret frontē inuitãdi alios ad hospitalitatē: si domũ suã hospitibus claudere. z q2 hec pietas remũerat eternalit z tpalit. Itē exẽplo abrae z loth: q qm hospitales erãt: ãgelos hospitio reci pere meruert. ad dit etiã ꝙ in hospitalitate nõ erit electio vlˀ delectꝰ psonaꝝ. adiũgit etiã de 9uiuijs i ecclia nõ faciẽdis. in fine breuiter tãgit. vij. ca. aplice regule: s3 oportet epm esse pudicũ. b ¶ A seipõ. Si. ff. õ nego. ge. si pupilli. §. vlti. ff. õ fide/ iusso. tutor. ff. de pac. cũ i co. xlvij dis. §. necesse. in pñ. c ¶ Aliẽa. xlvij. di. sic. z. xciij di. diaconi. z. xiiij q. iiij. qd dicam. sic ex de re. spol. sepe. z. xvj. q. j. decime.

Hospitalitas laudat

Mat. 25. d

Gen. 19. a

1. Tim. 4. b

d ¶ Corporalis. Sine opibꝰ pietatis. e ¶ Ad oia: Id ē ad rem poralia z etna: vt. xvj. q. j. decime. f ¶ Ab hac Hospitalitate. g ¶ Aliẽnꝰ. Vt lxxxv. di. archidiaconũ. h ¶ Vidua. xxxj. q. j. quomodo. ¶ Siquis de. ¶ Hinc etiam. k ¶ Diotrepe3. Propriũ nomẽ. vlˀ. i. sacerdotem. ¶ Quiescamꝰ l ¶ Curiositate. Nõ ẽm sp erimus curiosi. nam multa sunt dissimulanda. ff. de noua. doli. i fine. m ¶ Periculũ. Si ẽm i minoribꝰ adhibẽda est discretio forti us in maioribus. sic. vij. q. ij. c. vlt.

### Distinctio. XLII.

a Hospitalē Xo sacerdote3 esse oportet: ne sit de nũero eorum quibus in iudicio dicetur: Hospes fui z nõ suscepistis me. Qui eni3 apl̃m secutus fuerit: alios ad hospitalitatem debet inuitare. Quomodo hospitalitatis exhortator poterit esse: qui domũ ꝓpriã3 hospitibus claudit? Si b enim sacerdos primum a seipso z a domestica sua ecclesia debet exigere: qd postea populis imperet: si primum imitando christum ipẽ debet facere que postea populum doceat. necesse est vt paupes in hospitio recipiat: quo ad hospitalitatem facilius suo exẽplo subditos attrahat. Ordinãdus itaq3 sacerdos ad memoriã reuocet. Quomõ abraam z Loth per hospitalitatis opera deo placere z angelos hospitio meruerunt recipere. Quomodo angeli Sodomis hospitalitatis domu3 ingressi Loth cũ familia sua liberauerunt. Quomõ clausas domos cum hospitibus ignis ingressus perdiderit. Quomõ etiam fm Hierony c mum aliena rapere conuincitur: q̃ vltra necessaria sibi retinere ꝓbatur. ac si per opera omnia pietatˀ se instituat: vt etiam p̃sentˀ vite subsidia z eterne claritatis vite p̃mia a deo percipiat. Utrũq3 eni3 pietati ꝓmittitur. vnde apostolus scribẽs ad Timotheũ ait: Exerce teip̃m ad pietatē. d Nam corporalis quidem exercitatio ad modicũ vtilis ē: e pietas autē est vtilis ad oĩa habens ꝓmissionē vite: que f nũc est z future. ab hac quisg quis alienus fuerit: in sacerdotem ordinari non poterit.

h Si eñ vidua ab ecclia recipi ꝓhibet: q̃ paupes nõ recepit in hospitio: q̃ pedes sctõꝝ nõ lauit: q̃ oĩe opꝰ bonũ nõ est executa: mltomagˀ sunt ꝓhibẽdi a sacerdotio q̃ ab opere pietatis ꝓbant alieni. Unde quidã3 hospitalitatis opera despicientes in Gangrensi concilio excõmunicantur: sic enim in eo statutum est.

Non sunt despiciẽdi qui conuiuia pauperibus exhibent.

i Siq̃s despicit eos q̃ fideliter agapes: id ē cõuiuia paupeꝝ exhibent z ꝓpter honorē dñi 9uocãt fres z noluerit cõicare huiuscemodi vacationibꝰ paruipendẽs quod geritur: anathema sit. Hinc etiam Johannes euãgelista in epistola sua quen k dam diotrepem excõmunicauit: qui nec pauperes recipiebat z recipientes de ecclesia deijciebat. ¶ In hospitalitate autem non est habendus delectus personarum: sed indifferenter quibuscũq3 sufficimus: hospitales nos exhibere debemꝰ. Unde Johẽs chrysos. in epl̃a ad Hebreos.

In recipiendis hospitibus nulla debet esse distinctio.

l Quiescamus ab hac absurda curiositate z diabolica z pemptoria. Si enim in clero se electũ eē dicat: si sacerdotē se nominet: scrutare: nõ eñ sine piculo in talibus indiscussa cõmunicatio ē: cir m ca maiora periculũ vertitur. non eñ das: sed accipis. Si n Xo ꝓ nutrimẽto postulat: ne in his examines: quomodo Abraam hospitalem se circa omnes ostendebat: si scrutator eēt circa refugiẽtes ad se: nũq3 ãgelos hospitio recepisset. fortassis ei ñ putasset eos ãgelos: s3 cũ reliq̃s repelleret:

ff. ad carb. l. j. §. ij. n ¶ Postulat. Ergo indistincte oĩbus ē dãda elemosyna: vt. z. e. c. xxi. z. õ. §. xxi. z. lxxxvj. di. pasce. z. j. q. ij. q̃pio. z. xj. q. iij. quoniam multos. z. xvj. q. j. si cu/ pis. z. xxiij. q. iij. ij. duo. Alibi dicit omni petenti retribuere. Sed 9. dñs dic: Desudet elemosyna in manu tua: donec inuenies iustum cui des. Et i Cãticˀ vbi dr: Ordinauit i me charitatē. z dic Amb. Ordiata ē charitas vt p̃mo deꝰ: scdo parẽtes: dei de filij: pꝰ ea domestici: vltio extranei diligãt. z alibi dic Amb. ꝙ õ lectus psonaꝝ d3 esse i misericordia impẽdẽda: vt. lxxxvj. di. nõ satˀ. z Hiero. dic ꝙ i paupibus nõ tã paupras q̃ religio ē attẽdẽda: vt. xvj. q. j. qm̃ q̃cq̃d. z Aug. dic Vtilius esuriẽti panis tollit q̃ õ cibo securꝰ z c. vt v. q. v. nõ oĩs. z xiij. q. iiij. nimiũ. Distingue: Eoꝝ q̃ petũt elemosynam. alij sunt cogniti alij nõ. Itē alij petunt q̃si ex debito vt p̃dicatores z p̃lati. alij ꝓ sustẽtatiõe corporis. Si q̃ q̃s petat ex debito rõne officij: q2 dicit se ad h missũ vt ibi predicet. z tale officium cõstat ei cõmissum esse: recipiẽdꝰ ē. si ē incognitus: est examinãdus. an ita sit vt in h ca. si ãt q̃s petit pro nutrimento: tũc indistincte oĩbus ē dãda vt h j. q. ij. q̃pio. z. xj q. iij. qm̃. nisi q̃s ꝑ securitatē cibi negligat iusticiã tũc subtrahenda est ei: vt. v. q. v.

Quibꝰ danda elemosyna

1. Tim. 5. b

3. Joh. a

Gen. 18. a



Eccl. 9. b

Cant. 2. a

Dubitatio notabilis.

Clerici in tabernis.

Canti. 5. c

nõ oĩs. nisi iam fame moriaẗ: vt. lxxxvj. di. pasce. si aũt nõ possumꝰ omibus sufficere: tunc danda est potiꝰ bono q̃ malo z cõsãguineo q̃ extraneo. z sicloquit illud: Desudet elẽosyna z c. et illud: Ordinauit in me charitatem. z. lxxxvj. di. non satis. a ¶ S3 qm̃ oẽs Ar. ꝙ rõe dubitatiõis meliꝰ est ex abundãti aliqd facere q̃ aliqd dimittere: vt xj. q. iij. nolite. xiij. q. ij. nõ esti/ memꝰ. xxiiij. q. iij. corripiaẗ. Et ē ar. ad qõem cũ dubitaẗ: quis ex duobus occiderit hoiem: ꝙ potius ãbo admittanẗ ad ordines q̃ ãbo repellaẗ. Arg. 9. xxiij. q. vj. si q̃rruor. qd iurˀ sit de h nõ/ taẗ i q̃onibꝰ: et ē expssum de ho. significasti z c.

b ¶ Partes z damũ mittere. z ē 9 epos: q̃ nolũt ꝓuicias visitare: z tñ petũt redimi ꝓcurationes: vt. x. q. j. relata. c ¶ Propẗ in iuriã. i. infamiã. d ¶ Trãseũtes. sic in tabernis p̃nt clici cõedere cã necessitatis: vt xliij. di. clerici. de vi. z ho. cle. clerici. e ¶ Hospitiorũ. tñ ecclastice cãe p̃nt z debẽt tractari i ecclia: vt. ij. q. ij. precepit. Hic breuit tãgit. vij. c. aplice regule: oportet epm̃ eē pudicum. g ¶ Gene. sic

a Sed qm̃ oĩs recipiebat: suscepit z angelos. Non eni ex vita coꝝ quos accipis mercedē tibi retributurꝰ est deꝰ: sed ex volũtate z honorificẽtia multa z misc̃dia z bonitate. Sed licet ip̃a 9uiuia despiciẽda nõ sint: tñ nõ i ecclesijs celebrari: nec clericos ad ea cõuocatos ptes ex eis sibi tollere oportet. Unde i laodicẽsi 9cilio.

Clerici ad agape vocati ptes sibi nõ tollãt.

Non oportet ministros altaris vel q̃slibet cle b ricos ad agapē vocatos par c tes tollere: ꝓpter iiuriã q̃ ex hac occasiõe ecclastico ordini poterit deputari. In locˀ deo dedicatis nec comedere nec accubitus sternere liceat

Non oportet in basilicˀ seu i ecclesijs agapem facere: z intꝰ manducare vel accubitꝰ sternere nõ licet. Item ex cõci. carthagi. iij.

Nisi necessitate coacti clerici in ecclesia nõ cõuiuentur.

Nulli epi vel clerici i ec clesia 9uiuenẗ: nisi for d e trãseũtes hospitioꝝ necessitate illic reficianẗ: ppl̃i etiã ab hmõi cõuiuijs q̃tũ potest fieri ꝓhibeanẗ. Item ex dictis beati benedicti abbatˀ. De eodē. Palea

Oratoriũ h sit qd dicit nec ibi quicq̃3 aliud geratur vel cõdaẗ q̃ qd diuinis mysterijs 9ueniat. Itē Augustinus. In oratorio ꝓpter orãdi z psallendi cultũ penitus nihil agaẗ: vt nomini huic z opa iugiẗ impẽsa 9cordẽt. Dist. XLIII

f Hadicꝰ quoq3 debz eē sacerdos: vt z moribꝰ z Xb pudorē indesinenter exhibeat. Unde in canticis g canticoꝝ: Gene spõse. i. p̃dicatores turturi cõparantur:

enim ꝑ genas cibi: sic ꝑ p̃dicatiões ecclie fideles incorporanẗ: vt de 9se. di. ij. q2 passus. h

h debet etiã grãm docẽdi hẽre: quia vt Hiero. ait: Innocẽs absq3 sermone cõuersatio q̃n i tũ exẽplo ꝓdest: tantũ silen k tio nocet. nã latratu canũ et m baculo pastorũ lupi sunt arcendi. In ip̃a autem doctrina discretũ oportet esse rectorē: ne aut tacẽda ꝓferat: aut dicenda taceat. Unde Gregoriꝰ in. xv. c. sui pastoralis ait. De discretione predicatoris z silentij.

n Sit rector discretꝰ in silentio: vtilis i verbo: ne aut tacenda ꝓferat: aut ꝓferenda reticescat. Nã sicut incauta locutio in errorē ꝓtrahit: ita indiscretũ silentiũ eos q̃ erudiri poterãt in errore derelinq̃t. ¶ Sepe nãq3 rectores improuidi hũanã amittere grãm formidãtes loq̃ libere recta ptimescũt: z iuxta veritatis vocē neq̃q̃3 gregis custodie pastoru3 studio sed mercennariorum vice deser o uiũt: q2 veniẽte lupo fugiũt: dũ se sub silentio abscõdũt. Hinc nãq3 eos ꝑ ꝓpham dominꝰ increpat dicẽs i Esaia: p Canes muti nõ valentes la q trare. Hinc rursus dñs dicens in Ezechiele: Nõ ascendistis ex aduerso: neq3 posuistis vos murũ ꝓ domo isrl: vt staretis in p̃lio in die dñi. ¶ Ex aduerso q̃ppe ascẽdere est ꝓ defensiõe gregis voce libera hmõi ptãtibꝰ cõtraire. Et i die dñi in p̃lio stare: est prauis decertantibꝰ ex iusticie amore resistere. Pastor r rē eni recta timuisse dicere: s q̃d est aliud q̃ tacẽdo terga p̃buisse? q̃ nimirũ si ꝓ grege se obijcit: nimirũ ꝓ domo israel hostibus opponit. Hinc rursus delinquẽti ppl̃o dicit i Hiere. Prophẽ tui viderũt tibi falsa z stulta: nec aperiebãt tibi iniquitatē tuã: vt te

h ¶ Debz grãm. Hic ꝓsequit. viij. c. aplice regule. Oportet ordinãdũ eē doctorē. i. talē q̃ sciat docere z p̃dicare: 9siderabit ãt priꝰ q̃bꝰ z q̃ p̃dicet: q2 nõ oia oĩbꝰ sunt p̃dicãda. Heretici ei secreta fidei nõ sũt pãdẽda: nec nimis alta dicer minꝰ capacibꝰ. Et si subditi ñ obediũt p̃dicãti: nõ iõ cessabit a doctria z correctiõe eorũ. i ¶ Silentio. expõe negatiue. sic. ij. q. vij. scrã. k ¶ Nã latratu. i. predicatione. l ¶ Canũ. z. ij. q. vij. que nec. m ¶ Et baclo. i. cõminatiõis. n ¶ Sit rector. Casꝰ. Primo dic ꝙ p̃dicator vlˀ rector nec silẽda ꝓferet nec ꝓferẽda silebit. Scdo dic ꝙ talia ꝓponat: q̃ ñ deducãt hoies i errorē. z h ꝓbat tribꝰ auctribus. Tertio oñdit ꝙ etiã vtilia nõ d3 nimis effũdere. z h ꝓbat tribus auctoritatibus. o ¶ Veniẽte. iuxta illud: Nã siluisse nocet: mlˀ tosq3 silẽtia dãnant. p ¶ Latrare. ꝓpter pigriciã. q ¶ Rursus. p̃mo 9q̃riẗ. Et p̃mo põit Xba ꝓphete: deinde ca exponit. z sic ꝓcedit ꝑ totũ. c. r ¶ Dicere: id est dicitur. s ¶ Terga. nota ꝙ tacens z timẽs fugere dr. vñ etiã ꝓ contumacia hẽ: vt. lxv di. si forte. et. ff.

Que sint p̃dicanda.

Joh. 10. c

Esa. 56. d

Ezech 13. a

Versus ꝙ tacere nocet.

Fugiens.

Thren. 2. c

de inter. ac. § e/ tate ·§· qui ta/ cuit.
a ¶ Qui dñ fu gitiua. i. trāsito ria b ¶ Quos. simp ex realtio.
c ¶ Securita/ te. eoipo q tace tur. pmittit se/ curitas delinqn tib⁹: vt. lxxxiij. dist. error.
d ¶ Sermo. doctoris.
e ¶ Nescit. s. eē pctm̄ ille cui p/ dicat. vel cū ei⁹ pnia audit: q̄rit ab eo loc⁹ ⁊ tps ⁊ psona cū q̄ de liquit: que forte pctō: pp̄ter ve/ recūdiā vult oc/ cultare: vt ð pe. dist. vj. c. j. in fi. eū in q̄stionib⁹. vbi fit p̄iudiciū alij nō fiēt spe/ ciales interroga tiones: vt. ff. de q̄stiōib⁹. l. j. § q̄ questionem.
f ¶ Custodiūt: Id ē custodire debent.
g ¶ Quia ange lus. i. nūci⁹ dñi.
h ¶ Preconis ·§· de pse. di. iiij. baptismus.
i ¶ Pastores: Id ē aplos.
k ¶ Tintinna/ bulis. lxxx. tin/ tinabula ⁊ tori dē malapunica in inferiori mar gine tūice sacer doralis pende/ bant.
l ¶ Nō moria/ tur. aīa. s. peccā/ do. vel vt fama ei⁹ n̄ sit mortua.
m ¶ Opa. Ar. q si aliq̄ pmise/ rit se desponsari vel artari: licet expsse nō ssenti at: videt q spon salia sint cōtra/ cta. Ar. xxx. q. v. femie. xxvij. q. ij. sicq desposaue/ rit. xxxij. q. ij. ho norantur. ff. de

Interrogationes i cō fessione.
Titū. i. b
Mala. 2. b
Esa. 58. a
Exo. 28. f
Promittēs se despōsa/ ri ⁊ tacens

ad pniam puocarent. Pro/ phete q̄ppe in sacro eloquio nōnunq̄ doctores vocant: a qui dū fugitiua esse p̄ntia iu dicant: q̄ ventura sunt mani b festant: q̄s diuin⁹ sermo fal/ sa videre redarguit: q̄ dum culpas corripere metuunt: incassum delinquētib⁹ pmis c sa securitate blandiunt: qui iniquitatē peccantiū nequa/ q̄ aperiūt: q̄ ab increpatio/ nis voce cōticescunt. Clauis d q̄ppe aperitiōis est s̄mo cor/ rectiōis: q̄ increpādo culpā e detegit: quā sepe nescit: ipse etiā q̄ ppetrauit. Hinc Pau lus ait ad titū: Ut potēs sis in doctrina sana exhortari: et eos q̄ ɔtradicūt redargue re. Hinc p Malachiā d: La f bia sacerdotis custodiūt sci/ entiā: et legē exq̄runt ex ore g ei⁹: q̄ angel⁹ dñi exercituū est. Hinc p esaiā dñs monet dicens: Clama ne cesses: q̄si h tuba exalta vocē tuā. Preco nis q̄ppe officiū suscipit q̄s/ q̄s ad sacerdotiū accedit: vt añ aduētū iudic q̄ terribilit sequit: ip̄e. s. declamādo gra diat. S acerdos ḡ si p̄dica/ tiōis ē nesci⁹: quā tibi clamo ris vocē datur⁹ est p̄co mu/ tus: ¶ Hinc ē eni q̄ i actib⁹ i aploꝝ sup pastores p̄mos in linguaꝝ specie sp̄ūsctūs inse dit: q̄ nimiꝝ q̄s repleuerit d se protin⁹ loq̄ntes fac. Hinc moysi p̄cipit i Exodo: vt ta bernaculū sacerdos ingredi k ens tintinnabulis ambiat: vt videlicet p̄dicationis vo/ ces hēat: ne supni ispectoris iudiciū ex silenito offendat: Scp̄tū q̄ppe ē: Ut audiat so/ nitus qñ ingredit et egredit l sctūariū i ɔspectu dñi: et nō moriat. Sacerdos nāq̄ igre diēs vl egrediēs morit si de eo sonit⁹ nō audiat: q̄ irā ɔ se occulti iudic erigit: si sine p̄dicationis sonitu incedit. Apte aūt tintinnabula vesti mētis illi⁹ describunt inser/ ta. Uestiūta ei sacerdot q̄d m aliud q̄ recta opa debem⁹ acci/ pere: Propheta testāte q̄ ait in ps. cxxxvj. Sacerdotes tui idu. insti. Uestimēt itaq̄ illi⁹ tintin nabula inherēt: si vite viā cū lin gue sonitu ip̄a q̄z opa sacerdot clamēt. Sz cū rector se ad loq̄n/ dū p̄parat: subq̄nto cautele stu dio loquat attēdat: ne si inordi nate ad loq̄nduz rapit: erroris vulnera corda audientiū ferian tur. ⁊ cū fortasse sapientē se vide ri desiderat: virtut cōpagē insi pient abscidat. Hinc nāq̄ veri/ tas dicit in Marco: Salē in vo bis ⁊ pacē hēte int vos. Per salē q̄ppe vbi sapīa designat. Qui ḡ loq̄ sapiēt nitit mḡnope metuat: ne ei⁹ eloq̄o audientiū vnitas cōfundat: Hinc Paul⁹ ait ad romanos: Nō plus sape n o q̄ oportet sape: sz sape ad sobrie tatē. Hic i Exodo: In sacerdot veste iuxta diuinā vocē tintina/ bulis malapunica ɔiūguntur. Quid ḡ per malapunica nisi fi dei vnitas designat. Nā sic ut in malopunico vno exteri⁹ cor/ tice multa interi⁹ grana muni/ unt: Sic inūeros sctē eccl'ie po/ pulos vnitas fidei ɔtegit: q̄s i/ tus diuersitas meritoꝝ tenet. ne igit rector icant⁹ ad loq̄ndū p/ ruat: Hoc q̄d iā p̄misim⁹ p semet ip̄az vitas discipulis clamat in marco: Hēte salē i vob ⁊ pacē in ter vos. ac si figurate p hitū sa/ cerdot dicat: Malapūica titin nabul iūgite: vt p oē q̄d dicitis vnitatē fidei cauta obs̄uatiōe te neat. Prouidēdū q̄z ē sollicita intētiōe rectorib⁹: vt ab eis n̄ so lū praua nl'lo mō: sz nec recta q̄/ p dē nimie ⁊ iordinate pferant: q̄ sepe dictoꝝ virt⁹ pdit: cū apd̄ corda audiētiū loq̄citas icauta q oportunitate leuigat: ⁊ auctorē suū hec eadē loq̄citas inq̄nat: q̄ s̄uire auditorib⁹ ad vsū pfect⁹ igrat. Uñ bñ p moysen d: in Le uitico: Uir q̄ fluxū semis patit r imūd⁹ erit. In mēte q̄ppe audiē/ tiū semē future cogitatiōis ē au dire eq̄litas locutiōis: q̄ duz p aurē s̄mo concipit: cogitatio in mēte generat. Uñ ⁊ ab hmōi sa/

Psal. 131

sponsa. sed quem. Naz opera pro/ bant: vt. xl/ vj. di. c. j. xi. q. iij. estiant xxij. q. v. ca/ uere: vt ex de his q̄ fi. a mo. p. ca. c. ex ore. Ar gu. ff. d mi/ no. si filius. ff. d inoffi. te. l. vl. ff. de edil. edic. si tū § ei qui. Ioh. Ego dico q si ɔ/ hentes pūt loqui expri/ mere debēt cōsensuz su/ um: aliodn nō iudicare tur p mri/ mōio. cū ne cessaria sint verba q̄tū ad ecclesiā: vt ex ð spō. tue fraterni tatis: quia etiā mut⁹ si cōtrahit si/ gnis dz exp mere ɔsen/ sum: vt ex/ tra de spō. cum apud. Ber.
n ¶ Sz sa/ pere. ad hec q̄ hic dicun tur bene fa/ cit: extra de hereti. cum ex iniūcto.
o ¶ Ad so/ brietatem: Id ē sine p sumptione.
p ¶ Ni/ mie: Id ē i multiloq̄o.
q ¶ Leui/ gat: Id ē leuis ⁊ ina/ nis ab audi toribus iu/ dicatur.
r ¶ Erit. scilicet vsq̄ ad vesperā: vt. ē. disti. vj. testamē/ tum.

Dat. 9. f
Ro. 12. a
Exo. 28. f
Leui. 15. a



a ¶ Semiuerbius. A presbyteris atheniensiū dictū est aplo: Quid sibi vult iste semiator verboꝝ: ⁊ s̄m B erit hic semiuerbi⁹. Sz si habes semiuerb⁹: tūc dic q obscurus erat. vel q̄ vt dicit vitiū lingue habebat.
b ¶ Premisit. Ar. q ab ordine verboꝝ est argumen tandū. xlij. dist. § j ⁊. xxiij. q. iiij displicet. ⁊. j. q. j. vt euidenter. ⁊. iij. q. vij. i gra nibus. extra de rescrip. cum di/ lecta. et si prece dens verbū est dubiū ⁊ sequēs manifestum: se/ quens clausula est sequenda. ff. de peri. heredi. vtrū autē. q̄nq̄ etiā s̄m p̄ceden tem exponit. se/ quēs. ff. de le. j. si seruus pluri/ um. in fi.
c ¶ Importu/ nitas. Nota q pp̄ter tria con/ sueuit induci. c. scz q tacens ⁊ ti mens videntur fugere. Item q aliq̄d pbat fa/ cris vt dictis. Item ordinem verboꝝ attendē dum: vt per no. ē. positam.
d ¶ Non potest. Naz ti/ mor i dubijs de teriora creauit. Et Lucanus: Pessimus i du bijs augur ti/ mor.
e ¶ Q: Id est q̄ bona est.
f ¶ Uirtutum. Ergo videt q qui nō habet fi/ dem possit ha/ bere: virtutē: q̄d nō est veruz: vt xxiiij. q. j. vbi.
g ¶ Que palā: Id ē indubitā/ ter sunt mala.
h ¶ Perma. sepi⁹ āmonit⁹.

semiuer/ bi.
Ab ordi ne verboꝝ.
Act. 17. d
2. Tim. 4. a
Ouidius
Lucanus
Dat. 7. a

pientib⁹ in actib⁹ aploꝝ p̄di a cator egregi⁹ semiuerbius est vocat⁹. Qui ḡ fluxum semis sustinet: imūdus asserit: quia multiloquio subdit⁹ ex eo se/ se inq̄nat. Nō si ordinate p/ meret: plē recte cogitationis edere in audiētiū corde potu isset: dūq̄ incaut⁹ p loq̄cita/ tē defluit. nō ad vsuz generis sz ad imūdiciā semē fundit: Uñ paul⁹ q̄z cū discipl'm de instātia p̄dicatiōis āmone/ ret: dixit ad timotheum epl'a scd'a: Testificor coraz deo et christo iesu: q̄ iudicatur⁹ ē vi uos ⁊ mortuos: ⁊ p aduētū ipi⁹ ⁊ regnū ei⁹: p̄dica vbū: insta oportune ⁊ importune. b Dictur⁹ iportūe p̄misit opor/ tune: q̄. s. apud auditorē mē tē ip̄e sua vtilitate se destruit: c si hr̄e iportunitas oportuni/ tatē nescit. I tē Origenes.
Porcis ⁊ canib⁹ sacra nō sūt
I n māda cōmittēda.
tis habem⁹: vt venien tes ad ciuitatē discam⁹ prius quis in ea dign⁹ sit: vt apud cū cibū sumam⁹: q̄to magis nosse oportet q̄s q̄lis ne sit is: cui imortalitat verba credē/ da sūt. Solliciti eni debem⁹ esse: ne margaritas nr̄as mit tam⁹ añ porcos: sed ob alias cās vtile ē viri hmōi hr̄e no/ ticiā. Si ei sciā q̄ i his d q̄b⁹ d e nō pōt dubitari q bona sint: emēdat⁹ ē ⁊ inculpabil: h est si sobri⁹: si misicors si iust⁹ si mitis ⁊ hūan⁹ ē: q̄ vtiq̄ bōa esse null⁹ ābigit: tūc ɔsequēs videbit: vt ei q̄ obtinet bona

f virtutū: etiam q̄d deest fidei et scientie cōferat: et in q̄bus maculari ei⁹ videbat: que ē in reliquis pbabilis emen/ g det. Si vero in his q̄ palam h sunt pctis inuolut⁹ pmanet et inq̄nat⁹: nō me oportet ali i quid de secretiorib⁹ ⁊ remot diuie scie ploq̄: sz mag pte stari et cōuenire eū vt pecca/ re desinat: et act⁹ suos a vi/ tijs emēdet. q̄ si igesserit se: ⁊ puocabit nos dicere ea q̄ eū min⁹ recte agētē nō oporteat k audire: prudent eū debemus l eludere. Nā nihil oīno rñde re auditoꝝ cā vtile nō videt: ne forte estimēt nos rñsionis m penuria decliare certamē: et fides eoꝝ ledat nō intelligē/ tiū ppositū nr̄m. I tē ana/ clet⁹. Uerba p̄dicatiōis pse/ cutorib⁹ suis plati nō subtra hāt.
S cimus aūt mul tos ob id infestare do n ctores suos: vt eos perdant et placita pp̄rie voluntatis adimpleant. non pp̄terea ta men doctores inq̄tum vires o suppetunt: a recta emulatio/ p ne et bona intentione recede re debent: scientes q̄ beati q̄ psecutionez patiunt pp̄ter iu sticiam. I tem Gregori⁹ ve nantio episcopo.
Nō est mundus a sanguine subiectorum qui dei concili/ um illis non annunciat.
q E Phesijs paul⁹ dicit: Mūde sunt man⁹ mee r a sanguine omniū vestrū. nō s eī subterfugim⁹: q̄ min⁹ āñū ciarē oīne cōsiliū dei vobis.

bemus a barbaris extorq̄re aurū: vt. C. de. cōmercijs. l. ij. ⁊. xiiij. q. iiij. ab illo. ⁊. q. v. c. dixit.
l ¶ Elude/ re. Nota dolum eē bonum contra hostem. sic. xxij. q. ij. vtilem: ex. ff. de dolo. l. j.
m ¶ Penuria. Argu. con/ tra ·§· xxiiij. q. iij. cum quibus.

S cimus
n ¶ Per dat. i. ɔfundāt.
o ¶ Emulatio ne. i. dilectione. Uñ nota vsum q̄ valet ad mul/ tas expositiōes: Emulor inflat amat inuidet ac imitatur. B.
p ¶ Recedere. Nota q pp̄ter subsannationez vl' psecutionē ñ cessabit doctor a docēdo: vel p̄la t⁹ a p̄dicādo: vt B. ⁊. xj. q. iij. no/ lite: q̄ ⁊ si illi n̄ pficiāt: tū ip̄e fa ciet q̄d suū ē: vt xlvij. dist. q̄d ad nos. et. xxiij. q. iiij. sic nō ē. nec obstat. c. proxi. vbi dixit q pru dent debemus eludere tales. nec etiā illd ob. xxiiij. q. iij. dixit aplo: vbi dicit: Hereticū hoiez p⁹ p̄mā ⁊ scd'az correctionē de/ uita. q̄ vtrūq̄ il loꝝ obtinet i e/ cretiorib⁹ fidei: q̄ ñ debem⁹ pā/ dere ill: sz ab ill q̄ faciūt ad cor/ rectionē nunq̄ cessandū ē. vt. j. q. vij. ɔuenienti b⁹. Ioh. Hodie aūt si heretici ñ corrigant: stati tradēdi sī curie seclari ad pūiē/ dū. Si aūt cor/ rigūt ⁊ iurēt sta re mādato eccl'ie i ppetuo carce/ re debēt detrudi ad agēdā pniaz vt extra de here ti. c. pe. B.

Dolus con tra hostem
Emulor.
Uersus
Doctor nō cesset
Act. 20. f

i ¶ De secretiorib⁹. sed ea q̄ spectant ad āmonitionē. nō aūt secreta fidei. q̄ si illa sciret: facil⁹ nos inde im/ pugnaret: vt. xj. q. iij. nolite.
k ¶ Prudēter. Trans/ ferendo nos callide ad alienā materiam: cū nec ipi de beant alieni regni scrutari arcana. C. de commercijs mercatores. ⁊ ex de elec. q sicut. imo subtili igenio de/

E Phesijs pau. In actib⁹ aploꝝ. Id est petō.
r ¶ A sangie:
s ¶ Annūciarē. Ar. q si p te nō stat aliq̄d q̄ min⁹ fiat. n̄ ē tibi iputādū: vt. xxxiij. q. ij. admonere: ⁊. xlvij. di. c. vl. ⁊. § necesse. ⁊. C. de isti ⁊ sb/ sti. l. j. Ar. ɔ. ex ð eo q̄ mit. i pos. cā rei ser. c. j. Io. Sed certe ibi stetit p petēte possessiōez. ff. ð re. iu. culpa. B

Nō impu/ tatur ei p quē nō stat

Arg. a destructione antecedentis.

a ¶ Mūdus. Ar. a destructiōe antecedētꝭ: vt. xxiiij. q. ij. sane. b ¶ Tacēdo. ꝗ. lxxxiij. di. error. c Dispēsatio. s. etna mors. xj. q. iij. ve ꝗ. d Et clamet: Infelix hō: quis me liberabit de corpe mortꝭ huiꝰ. ꝗ. vj. di. sed pēsandū. e ¶ Quāto magꝭ. Arg. a maiori: vt. xxxij q. v. si paulus. viij. q. j. si ꝗ ita. f ¶ Vis: Id ē subditis. g ¶ Parere: Id est obedire. h ¶ Irreuocabile. Horatius. Nā semel emissū volat irreuocabile ꝟbū: ex ꝺ ꝟ. sig. forus. Et Ouidiꝰ: Nescit vox missa reuerti. iux illꝰ: Vox semel emissa irreditura volat. i ¶ Torto. ꝗ. di. xlix. c. j. hinc etenī nasum cōparat discretiōi: qꝛ ꝑ eū ꝑpenditur odor ꝛ fetor. k ¶ Vm autē. Nec distinctio spectat ad tertiū: c. aplice regle: ꝗ tractata ē. xxxv. dis. oportet ordinandū eē nō vinolētū s; sobriū: sed nō tractauit: ibi nisi de sobrietate poꝰ. iō resumit h ꝛ tractat de intēperātia ꝛ sobrietate cibi. annectit ꝙ laicꝭ et clici ꝗ faciūt magna cōuiuia cā lasciuie delinquūt. Itē addit ꝙ clerici nō debēt comedere vꝉ bibere in tabernis nisi necessitas cogat. deinde dicit ꝙ cibuȝ clericoꝝ sꝑ ꝑcedet ꝛ seqtur oratio. Itē ꝙ in sacerdotali conuiuio sꝑ debet legi lectio sacre scripture.

Horatius. Ouidius. Nasus.

a Mūdus ꝗ a sanguīe eoꝝ nō esset: si eis dei ꝯsiliū annūciare noluisset: qꝛ cum increpare delinquētes noluerit: eos ꝑ b culdubio tacēdo pastor occidit. Itē nicolaus papa.

Eterne dānatiōis penam incurrit ꝑdicator: ꝗ semē verbi nō spargit.

c Dispēsatio est nob celestꝭ seminis iniūcta. ve si nō sparserimus. ve si tacuerimꝰ. qd cū electio d nis vas formidet ꝛ clamet: ꝛ e ꝗnto magis cuilibet exiguo metuēdū est: ꝑinde sicut nō leue discrimē incūbit pontifi f cibꝰ siluisse qd ꝯgruit: ita his qd absit nō mediocre ꝑiculū g eit ꝗ cū debeāt parere despiciūt. ¶ Parit qȝ obseruare dȝ sacerdos: ne īdignis ꝛ nō intelligētibꝰ secreta mysteria sua ꝑdicatiōe reserare incipiat. Qui ei ea docet: ꝗ ab auditoribꝰ nō valēt ītelligi: nō ad eoꝝ vtilitatē s; sui ostētatiōnē facit. Vn in expositiōe Bti īmaculati dr: Vitiū animi ē indignis secreta vulgare. qd fit vel loqcitate incau h ta dū sine iudicio volat irreuocabile ꝟbū. vꝉ adulatiōe: vt ei placeat cui secreta reuelat. vel iactatiōe sciē: vt plura scire videat. In qbꝰ omibꝰ ꝑfecto dat intelligi ꝗnta dȝ esse discretio ī ꝑdicatiōe sacerdotꝭ. ꝗ si forte caruerit: tā i ꝗꝫ torto naso sacerdotaꝉ officij iudicat indignus. Dist. XLIIII

k Vm aūt vinolentꝰ esse prohibet: gule intemperantiā nequaqꝫ hēc ꝑmittit: neqꝫ enim ebrietas ꝑhibet: ꝛ voracitas per l mittit. vtrūqꝫ enī int opa tenebraꝝ apl's cōmemorat scribens romanis: Nō ī comesationibꝰ ꝛ ebrietatibꝰ. Ventrꝭ nāqꝫ ingluuies ad luxuriam ꝑuocat facile: ꝛ oīne opꝰ bonū dissoluit. Vn Hiero. Venter et genitalia sibimetipsis vicina sunt: vt ex vicinitate mēbroꝝ cofederatio intelligatur vitioꝝ. Hinc nabuçardan princeps cocoꝝ muros hierlm destruxisse legitur: qꝛ vēter cui multitudo cocoꝝ deseruit: edificia virtutū ad solū redigit. Sacerdos itaqꝫ de altari viuere nō luxuriari ꝗrat. Vn ait Hiero. Tibi o sa m cerdos de altari viuere nō luxuriari ꝑmittit. Sūt āt comesatiōes nō solū sacerdotibꝰ: s; etiā laicꝭ noxie: ꝗ festiuos ꝛ solēnes dies ñ alit se digne celebrare putāt: nisi comesationibꝰ defluiāt. Vn Augustinꝰ scridit ad aureliū epm.

Non est vagandū comesationibus ꝛ ebrietatibus.

Comesatiōes ꝛ ebrietates ita cōcesse et licite n putant: vt in honore beatissimoꝝ martyrū nō solū ꝑ solēnes dies quod vnusquisqꝫ o lugendū videat ꝗ hec nō carneis oculis inspicit: s; etiā ꝗtidie celebrēt. ꝛ post pauca: Nō ergo aspe ꝗꝫtū estimo ñ duriter nō mō imperioso ista tollunt: sed magꝭ docēdo ꝗꝫ iubēdo: magꝭ monēdo ꝗꝫ mi q nando. sic enī agendū est cū multitudine peccantiū. Se/

de scisma. c. ij. vbi dicitur ꝙ probare debet seeuȝ fuisse dispēsatū. B. m ¶ Viuere. sufficere debet ergo clerico quod viuat: id est sola necessaria habeat. ꝛ arta tur illa necessitas tātū ad victum et vestitum: vt. xij. q. j. episcopus. qualiter tamen hoc intelligendum est dixi. xxj. q. j. c. j. n ¶ Comesationes et c. n ¶ Purant. a stultis. o ¶ Lugendū: Id ē nō ne vnusquisqꝫ hoc lugēdū videat. p ¶ Carneis. s. spiritualibus. q ¶ Cū multitudine. mꝉti st. xl. vt extra de cler. excommu. latores. aliquando xxiij. milia sunt pauci: vt. xlv. distinc. disciplina. Et habet hic ꝙ propter multitudinē detrahitur seueritati: vt. l. dist. vt ꝯstitueretur. et. j. q. vij. ꝗties. et. xxiij. q. iiij. ipa pietas. ꝛ. c. nō potest. Qnqꝫ ꝛ cū paucitate multius agendū est: cum timet scandalum. xxiij. q. iiij. cum quisqꝫ. Vbi ergo aliqd male fit ꝛ quasi ex auctoritate defenditur: tūc non debet dormire seueritas. quādo vero nō defenditur tunc dissimulari potest propter scādalum: vt de peni. distinc. vj. c. j. in fine. ꝛ. lxxxij. distinc. plurimos. ꝛ. l. dist. domino sancto. s; propter scandalum nunqꝫ debet deseri veritas ipsa: vt extra de reg. iur. qui scandalizauerit. sed seueritas penarum potest deseri vt hic Johannes. Item vbi non habet locum dispensationis remedium: vt in matrimonio propter multitudinem non est recedēdū a seueritate canonica: vt extra de transactio. ex parte. B.

Habenꝭ victū ꝛc. Ro. xiij. Dulci.

l ¶ Vtrūqꝫ. Ar. ꝙ vno ꝑhibito vel ꝑmisso: idē erit in cōnexo sibi: vt. s. dis. iiij. deniqꝫ. ꝛ ꝗ. q. j. sic christꝰ. Et est h ar. ꝙ si papa vꝉ eps sciens aliquē ordiat: videt restituere ipm fame: cū fama ꝛ sacerdotiū sibi sūt ānexa Joh. Qd falsuȝ ē: vt ex

istam. q. D[illegible] Vno phibito ꝛc. barbari [illegible] 179 [illegible] proheut ad hec q. h. Dispositio odiosa in restringenda veni in[illegible] ampliandā in con[illegible] illi Dispositionem ex qo reprobat doctri[illegible] 951. 325.



a ¶ On oportet. a ¶ Visqꝫ Improphe ponit h vsqꝫ: cuȝ nulli sint in medio. b ¶ Qui iꝑposito. Vt do deuoti conuersi. xij. q. j. duo ꝛc. c ¶ Olli cleri. c ¶ Aut ergasteriū: Id ē statoēȝ d ¶ Cꝗtomagꝭ. Cui nō licet ministrare nō licebit et maiꝰ vt h: ꝛ. xx. iiij. q. j. miramur ꝛ. lxxiiij. di. gesta xiiij. q. v. penale. sic in casu ꝯuerso. xvj. q. ij. visis. e ¶ Aut cesset. sic. xxxv. dis. c. j. Clerici. f ¶ Nisi pegriatiōis. Nō ꝙ ꝑmittit viatori ꝙ alij nō ꝑmittit. Ar. sic ꝗ. xj. q iij. qm̄ multos. Vlꝭ ab. g ¶ Actionū. Ar. ꝑsumiꝫ aliquē qnqꝫ ꝑpt crimē ꝑteritū. xviij. di. ꝑuēit. xxiij. q. j. cū ꝑ bellicā. qnqꝫ ex pnti circa pns vt hic: qnqꝫ circa futuꝝ l. dis. sigs diaconus. qnqꝫ ex ꝑterito circa ꝑteritū. xxij. q. j. nō ē. qnqꝫ ex ꝑterito circa futuꝝ. xxiij. q v. si apd. ꝛ. lxxxij di. plurimos. h ¶ In testimoniū. Hic vnū factū ꝑbat aliud: vt j. q. j. ꝯstat ꝛc. i ¶ Onuiuia. i ¶ Mordet: Vn versus: Quisqs amat dicris absentꝭ rodere vitā. Hāc mēsaȝ īdignā nouerit esse sibi. k ¶ Abstinētiū. Nō ꝙ abstinēs dr ꝗ bn̄ comedit ꝛ ꝯtinēs dr ꝗ bn̄ cognoscit vxoreȝ suam: vt. xxxj. distin. nicena.

Vuoī ali… ꝑmittit. Presumit ꝑterito ꝛ futuri. Nota versꝰ Augu. Abstinens.

ueritas autēȝ exercēda est in pctā paucoꝝ: ꝛ siqdem minamur cū dolore: fiat de scꝑturis cōminādo vindictā futurā: ne nosipi in nr̄a ptāte sed deus in nr̄o sermōe timeat. Itaqꝫ ꝑus monebunt spūales aut spūalibus ꝑximi: qꝝ auctoritate ꝛ leuissimis qdēȝ ꝛ instātissimis admonitionibus cetera mltitudo frāgat. Itē ex ꝯci. Laodicēsi. Nulli clericoꝝ aut ꝯtinentiū licet tabernas intrare

On oportet clicos ser a uiētes a pꝭbris vsqꝫ ad diacones ꝛ deinceps ordīs ecclastici oēs vsqꝫ ad mīstros aut lectores: aut exorcistas: aut ostiarios: aut psalmistas: aut b etiā eos ꝗ in ꝑposito ꝯtinentie sunt: tabernas nisi causa necessitatis intrare. Itē ex sexto synodo. Deponat clericus ꝗ tabernas aut ergasterium habere voluerit.

Ulli clico licet tabnā c aut ergasteriū habere. si enī hmōi tabnā īgredi ꝑhibet: d ꝗꝫtomagꝭ alijs mīstrare ī ea. e Siqs vo tale qd fecerit aut cessat aut deponat. Itē ex ꝯci. carthagi. iij. Nisi necessitate cōpulsi clerici tabernas nō ingrediant.

Cleri/ci edēdi vel bibēdi cau f sa tabnas nō īgrediant: nisi pegrinatiōis necessitate compulsi. Itē Greg. natali epō. Corripiēdus ē eps ꝗ ꝯuiuijs occupat.

Ult ab vrbe tua venietibꝰ fratꝭ charissime didici pastorali cura derelicta solꝭ te ꝯuiuijs occupatū: ꝗ audita nō crederē: g nisi hec actionū tuaꝝ exprimētis ꝑbarē. ¶ Nā qꝛ neqꝗꝫ lectiōi studeas: neqꝗꝫ exhortatiōi īuigiles: s; ipm qȝ vsū ecclastici ordis ignores. h ē h in testioniuȝ: ꝙ bis sb qbꝰ es positꝰ: seruare reuerētiā nescꝭ. Item ad eūdē. De eodem.

Onuiuia cōia ꝗ ex intentiōe impēdēde charitatis fiunt: recta vestra fraternitas in suis epistolis laudat. ¶ Sed tamen sciendum est: quia tunc ex charitate veraciter ꝑdeunt: cuȝ i in eis nulla absentium vita mordetur: nullus ex irrisione reprehenditur: nec in eis inanis secularium negocioꝝ fabule: sed verba sacre lectiōis audiunt: cū nō plꝰ ꝗꝫ necesse sit seruit corpori: s; sola eiꝰ īfirmitas reficit: vt ad vsus exercēde ꝟtutꝭ habeat. hec itaqꝫ si vos in ve k stris ꝯuiuijs agitꝭ: abstinētiū fateor magistri estis. Itē ex ꝯcilio Nanetēsi. Palea.

Ullus pꝭbroꝝ qn̄ ad āniūsariū diē. xxx aut. vij. vꝉ. iij. alicuiꝰ defūcti aut ꝗcūqꝫ vocatione ad collectā vēiūt: se iebriare nꝉlatenꝰ psumat: nec ꝑcatꝰ amore sctōꝝ vꝉ ipiꝰ aie bibē aut alios ad bibēdū cogē: vꝉ se aliēa pcatiōe īgurgitare: nec plausus ꝛ risus īcōditos ꝛ fabulas inanes ibi referre aut cātare psumat: aut turpia ioca vꝉ vrso vꝉ tornatricibꝰ añ se fieri patiātur. nec laruas demonū añ se ferri ꝯsentiāt: qꝛ h diabolicū ē ꝛ sacrꝭ canonibus ꝑhibitum. Item ex eodem. De eodem. Palea.

Uādo āt veniūt pꝭbri ad aliqd ꝯuiuiū: aliqs por illoꝝ versuȝ añ mēsam incipiat: ꝛ cibū bñdicat. ꝛ tūc ꝑm ordinē sedeāt alter alteri honorē ꝑbētes: ꝛ ꝑ vices cibū ꝛ potum bñdicāt: ꝛ aliqs de illoꝝ clericꝭ aliqd de sctā scꝑturā legat. post refectionē siꝉr hymnuȝ dicāt ad exēplū dñi sic in cena fecisse legit. ꝛ se ꝯtineāt oēs pꝭbri maxie in talibꝰ locis: vt nō vitupet misteriū illoꝝ. Itē ex eodē. De eodē. Palea

Uādo pꝭbri ꝑ kalēdas siꝉ ꝯueniūt: post ꝑactū diuinū ministeriū ad necessariaȝ collectionem: non quasi ad plenam refectionem: sed quasi ad prandium ibi ad tabulas resideant: ne per talia inhonesta cōuiuia se inuicem grauēt: quia indecens est ꝛ onerosum. sepe etiam tarde ad ecclesiam redeuntes maius damnum de reprehensione consequuntur: quod de grauedine mutua cōtrahunt: ꝗꝫ lucrum ibi faciant. Nam de huiusmodi conuentu Paulus corinthios reprehendit: quia 1. Cor. 11. d inconuenienter cenam domini mādūcare cōueniebant. sic et qui ad cenam dominicam: id est ad collectionem verbi sub occasione cōueniunt: et ex ingluuietate ventris causa coniunguntur: reprehensibiles coram deo et hominibus habentur. Et ideo peractis omnibus qui volunt panem cum charitate in domo fratris sui simul cum fratribus frangant: et singuli singulum bibere faciant. et maxime vltra tertiam vicem poculum non contingāt: et sic ad ecclesias redeant. Item ex concilio Laodicensi. Christiani ex symbolis conuiuia non celebrent.

no pa los prelados q hazē banquetes en la corte

Non oportet. Hic hñt qdā .c. nullus. ad ē.§. de cōsecra. di. v. null'. b ¶ Ex symbolis. Symbolū ē qñ plꝫs cōferūt ad conuiuia facienda. idem ē cōfertum. c ¶ Celebrare. Nā vt ait Iuuenalis: Miserū ē aliena viuere q̄dra. Pro reuerētia. §. de ɔse. di. v. in omnibus. Non liceat. e ¶ Hymno. §. d ɔse. di. ij. panis. 7. c. calix. 7. c. didicimus. Sequit. In hac xlv. dis. psequitur .ix. c. apl'i ceregl'e oportet epm nō eē pcussorē. Et pmo pbat q' plati nō debēt aliquē pcutere: vsq; ad §. salomon. postea allegat i cōtrariū. Nō ergo q' est pcussio spiritualis: 7 est pcussio corporal'. Spūalis ē. s. cū qs indiscreto smone corrigit aliq̄s: ista phibet: vt. §. e. c. vlt. Corporalis est illa q̄ manu fit: et ista vbi fit ex ira vel odio: vel ad hoc vt magis timeatur petm̄ est: vt §. e. c. j. Sz si fit cā correctionis licita ē ei q̄ habz ptātē in eū: vt. §. e. cū beat'. 7. xxxv. dis. añ omia. Hoc tñ scias q' eps suis māib' nemīez verabit: vt. lxxvj. di. non liceat. sed p aliū pōt: vt. v. q. v. illi. nō tñ p laicuz sed p clericuz: si cleric' fuerit verberād': vt ex de

Symbolū. — Iuuenalis — Prelat' nō 03 pcurere — Nota

a Non oportet ministros altaris vel q̄slibet clericos aut etiam laicos christianos b ex symbolis: q̄ vulg' comessalia appellat c conuiuia celebrare.

Item ex ɔcil. tol. iij. Sacrarū scripturarū lectio sacerdotalibus semp cōuiuijs misceat.

d Pro reuerētia dei 7 sacerdotū id vniūsa constituit synod': vt q2 solēt crebro mēsis ociose fabl'e inspo ni: i oī sacerdotali cōuiuio lectio diuinarū scripturarū īmisceatur. Per h̄ ei 7 aīe edificant ad bonū: 7 fabl'e nō necarie phibēt. Item ex ɔci. Martini pape. De ofertis nec cōuiuia facere: nec añ horam diei tertiā clericis comedere licet.

Non liceat sacerdotes vel clericos: sz nec religiosos laicos cōuiuia facere d ofert': nec oportet clericos vel laicos religiosos añ sacrā horā diei tertiā inire cōuiuia: e nec aliqñ clericos nō hymno dicto cōedere panē: 7 post cibos grāz auctori deo referre. Si q̄ laici cōmesatiōes dānabiles sūt: m'ltomagis sacerdotib' iputāt ad gehēnā. vēter eni pinguis vt Hiero. ait crassū sēsū gnāt: cū sacerdotal' sensus ecōtra vigil eē debeat et tenuis: atq; ideo edacitatis vitio obnoxij in sacerdote vngi nō debēt. Hi ei vt ait Greg. ī moralib': q̄ adhuc vitiorū bello subiacēt: nequaq̄3 p p̄dicatiōis vsū pesse magisterio ceterorū debēt.

f Sequit Di. XLV n̄ pcussorē. Nō ei oportet epm ita esse irascibilē 7 pturbati sēsus: vt pcutiat q̄ debz esse patiēs: sz sequat euz qui dorsum posuit ad flagella. ¶ Unñ Grego. scribit Jo. episcopo cōstātinopolitano. Verborū correctiōe nō verberibus timeri debet eps.

g Quid aūt de epis q̄ verberib' timeri volūt: canones dicūt: bñ fraternitas vrā nouit. Pastores eni facti sum': nō pcussores. Egregi' p̄dicator dic. Argue: obsecra: icrepa: in omi patiētia et doctria. ¶ Noua vo atq; īaudita ē ista p̄dicatio: q̄ vbe h ribus exigit fidē. Itē in q̄dā cōcilio. De eodem.

i Neminē quisq; peccantē clericū cede attigat: nō p̄sbyter diaconē: nō epus clericū vel seruitorē eccl'ie ad cedē pducat. Qz si ita cā exigit: id est si incorrigibil' extiterit cle k ricus: triduo puer honore: vt penitēs redeat ad matrez ecclesiā. Item de Pascasio episcopo neapolitano. Nō asperis sz blādis ad fidez verbis sunt aliqui prouocandi.

l Qui sincera intentione extraneos a christiana religione ad fidē cupiunt rectā pducere: blandiment' debēt nō aspitatib' studere: ne quorū mētē reddita rō a plano poterat reuocare: pellat procul adūsitas. Nā q̄cunq; aliter agūt et eos sub hoc velamine a cōsueta rit' sui voluerint cultura remouere: suas illic magis q̄ dei causas probant attēdere. ¶ Judei siq̄dē neapolim habitātes q̄sti sunt nobis: asserētes q' q̄dā eos a q̄busdā feriarū suarū solennitatibus irrationabilit nitantur arcere: ne illis sit licitum festiuitatū suarum solennia colere: sicut eis nunc usq; et parentibus eorū longis retro temporibus licuit obseruare: q' si huius rei veritas ita se habz: superuacue rei videntur operā dare. Nā quid vtilitatis est quando 7 si contra longum vsum fuerint vetiti: ad fidei illius conuersionem nihil proficit: aut m cum iudeis qualiter cerimonias suas colere debeant regulas ponim': si per hoc eos lucrari non possumus? Agēdum est ergo vt poti' ratiōe

sen. exco. vniuersitatis. nisi penitus sit incorrigibilis: tūc etiaz p laicū pōt: vt ex de sentē. ex. vt fame. Itē distiguēdū est circa qualitatē ipsarū p̄sonarū q̄ corrigēde sūt. 7 ēt circa q̄ntitatez criminū. Nā q̄ sūt i moribus ordib' ɔstituti licite vberāt: etiā p minorib' crimib': vt. §. e. §. salomō. 7. xxxv. di. añ. sed maiores nō sūt verberādi: nisi p maiorib' vel enormibus crimib': vt. §. e. cū beat'. 7. xxxv. di. ante. Sunt tñ alij casus in q̄bus licite pcutit clericus: vt nō. xvij. q. iiij. siqs suadente. Quid āt. g ¶ Canões. lxxxvj. di. n̄ liceat. h ¶ Fidē. Ad fidē ei nemo cogēdus est: vt. xxiij. q. v. ad fidē. et. §. e. de iudeis. sed fidē receptaz cogit qs retinere: 7 sic nō ob. xxiij. q. iiij. qs nos. et q. vj. iam vo. Eminez. i ¶ Peccātē. Du tñ non nimis enormit excedat. Vel itellige q' cleric' i sacris ordib' ɔstitut' n̄ ē grauit 7 īmoderate vberād': 7 sic n̄ ob. ex de sen. ex. vniuersitatis. k ¶ Triduo. similis suspēsio ē. v. q. iiij. i loco 7 c. Qui sincera intērio. l ¶ Blādimēt. Vel etiā muneribus: vt .xxiij. q. iij. c. vl. licet. Ar. siex. j. q. ij. q̄3pio m ¶ Cerimonias. Cerimōie di-

1. Tim. 4. — An ad fidem qs cogē[dus] — Cerimon[ie]



cuntur sacrificia iudeorū: q2 cereis exercebantur. s. dis. vj. §. his ita. a ¶ Licentiam. Sed nonne iudei mortalit peccant ista faciendo. quō dat eis licentia peccandi mortaliter? Itez si peccant mortaliter: quare non puniunt: cū ipsi in alijs delictis puniuntur: vt. xvij. q. iiij. constituit. et ex de vsur. post miserabile? Sed dic nō dat eis hic licentiaz peccandi sed liberationem a pena. 7 ē simile. iiij disti. deniq;. xxj. q. ij. placuit. xxiij. q. j. paratus. Ad aliud respōdeo q' si iudei ab hoc phiberent: ergo iaz cogerētur ad fidem. et hec vera sunt dū tñ ipsi in contēptū nre fidei nō exerceant talia: vt. C. de iudeis. iudeos 7c. Licet ple. b ¶ Beniuolētia. Nam scia q̄ miscordiam verat fugiēda ē. l. di. ponderet. c ¶ Sine pctō. vt. lxxxj. di. apostolus. 7. xxv. distin. §. nūc aūt. d ¶ Expectandi. Arg. q' semp iudex poti' seqtur misericordiā q̄3 iudiciū: vel eq̄tatem q̄3 rigorē: vt. lxxxvj. di. nō satis. l. di. pōderet .xxvj. q. vij. alligant. et. xxv. q. ix. veniam. e ¶ Judicandi: Id ē damnādi. f ¶ Scandalorum. Nam scandalum est clericuz statim puniri post delictuz. sic. xj. q. iij. rur-

Misericordia

et mansuetudine prouocati se qui nos velint nō fugere: vt eos ex eorū codicibus ostēdētes q̄ dicimus ad sinū matris ecclesie deo possumus auxiliante ɔuertere: itaq; fraternitas tua eos monitis put potuerit deo adiuuāte ad conuertendū accēdat: et de suis illos solēnitatibus inquietari denuo nō pmittat: sed oēs festiuitates feriasq; suas: sicut hacten' tam ipi q̄3 parentes eorū p lōga colētes retro tempora tenuerunt: liberam habeant obseruandi celebrā a diq; licentiā. Itē vniuersis epis p galliā 7 europā 7 germaniā constitutis. Nō seueritate sed beniuolētia subditos prelati corripiant.

Licet plerūq; accidāt sacerdotib' q̄ sūt rep̄hendenda: plus tñ erga cor b rigēdos agat beniuolētia q̄3 seueritas: plus cohortatio q̄3 cōminatio: plus charitas q̄3 ptās: cū nemo nr̄m sine rep̄ c hensione aut sine pctō viuat. ¶ Nā si dn̄s statim post trinam negationē beatū Petrū apostolū p̄ceptorē nostrum iudicasset: nō tñ ex eo fructū d sicut fecit recepisset. Expectādi ergo atq; corrigendi magis sunt rectores ecclesie q̄3 e statim iudicādi. Unde necesse est queq; negocia ecclesiastica post multarū experimēta causarū sollicitius prospici et diligentius precaueri: q̄tenus per spirituz charitatis f et pacis omnis materies scādalorū et p̄sumptio inuidorum atq; oppressio simpliciū fratrum de ecclesijs domini auferant. Et sicut nō vult q̄s q̄3 fratrum se aliorū iudicio pregrauari: ita nō audeat a g lij inferre qd sibi nō vult fieri. ¶ Judei non sunt cogendi ad fidem: quā tamen si inuiti susceperint: cogēdi sunt retinere. Unñ in toletano cōcilio statutum est.

Sicut nō sūt iudei ad fidem cogendi: ita nec cōuersi ab ea recedere permittuntur.

De iudeis autez p̄cepit sancta synodus nemini deinceps ad credēdū vim inferre. Cui eni vult de' miseretur: et quē vult indurat. h Nō eniz tales inuiti saluādi sunt: sed volentes vt integra sit forma iusticie. Sicut enim homo ppria arbitrij volūtate serpēti obediens perijt: sic vocante se gratia dei ppria mentis cōuersione quisq; credendo saluat. ergo nō vi sed libera arbitrij sui voluntate et facultate vt ɔuertant: suadēdi sunt: nō potius impellendi. Qui autē iā pridē ad i christianitatē coacti sūt: sic factū est tpib' religiosissimi pncipis çiçebuti: q2 iam constat eos sacramentis diuinis associatos et baptismi gratiā suscepisse et chrismate vnctos esse: et corporis domini extitisse participes: oportet vt fidem quā etiā vi vel necessitate susceperūt tenere cogant: ne nomē dn̄i blasphemetur: k et fides quā susceperūt vilis ac contemptibilis habeatur. Item Leo papa episcopis. Beniuolētia plus q̄3 seueritas circa corrigendos agat.

Licet nōnunq̄3 accidāt q̄ in sacerdotalib' sūt reprehendenda psonis: plus tamen erga corrigēdos agat beniuolentia q̄3 seueritas: plus exhortatio q̄3 comminatio: plus charitas q̄3 potestas. Sed ab his qui que sua sunt querūt: nō que iesu christi: facile ab hac lege disceditur: et dū dominari mag' q̄3 consulere subditis placz: ho l nor inflat in superbiaz: 7 qd m prouisum est ad concordiaz: tendit ad noxam. Itē ex canone apostolorū. Deijciātur ab officio presbyter et diaconus et episcopus verberibus timeri querens.

sus. g ¶ Non vult. sic. ij. q. vj. Qui se scit. De iudeis. h ¶ Saluandi sūt. Quia null' inuit' fit bon'. xxiij. q. vj. vides. i ¶ Coacti sunt. Coactio cōditionalis de qua hic loquit nō ipedit sacramētum baptismi: nec etiaz sacramentum ordinis: vt. lxxiiij. distin. vbi. impedit tamen sacramentum matrimonij: vt extra de spon. cum locū. Sed si fuerit absoluta coactio nullus charact imprimitur: vt extra de baptis. maiores. Sed in dormientibus et amētibus distinguitur: q' si pri' habeant propositum baptizandi recipiunt characterem: aliter non: vt ibidez dicitur in fine. q2 dormiens possessionem non acq̄rit: vt. ff. de acq̄. pos. l. j. §. j. k ¶ Vilis. Nota propter vilitatem vitandam aliquid fieri. l. distin. prisca. et. c. sequenti. Licet nonnunq̄3 ac. l ¶ Et quod puisum est. Simile est quod dicit decretalis q' alicui pro pietate conceditur: non debet redundare in alterius iniuriam: vt extra de eccle. edi. c. ij. et extra d appella. reprehensibil'. m ¶ Concordiam. Scilicet vt vnus preesset alijs ne fieret scisma: vt. xciij. disti. legim'. et. lxxxix. di. ad hoc.

Ro. 9. d — Coactio impedit — Gen. 4. b — Phi. 2. c

2. Tim. 2. a
Qui clerici sũt ꝟberã.
Pater ꝟberãs filiũ clericũ.
Prou. 23. b
Joh. 2. c
Lu. 6. e

E Piscopus aut psbr. a ¶ Docuit. Sꝫ nõne dñs flagellis pcussit: vt. j. q. iij. saluator: sic. sed non fecit hoc vt timeret ꝛc. sed cã correctionis: vt. s̃. ca. in sũma.

Q Vm bea. b ¶ Grauiorib. Hic parꝫ ꝙ maiores clerici non sunt verberandi nisi ꝓ maiorib⁹ culpis: sꝫ miores etiaꝫ verberant' ꝓ minoribus: vt xxxv. di. ante. et xxj. di. c. deniqꝫ. v. q. v. il'l q̃ Sũt etiaꝫ alie psõe q̃ hñt coertionẽ ꝟberꝫ sꝫ tẽpatã: vt pat': dñs: paterfamilias: magister marit⁹: vt. xxiij. q. iiij. duo ista. et q. v. c. j. et. vij. q. j. sicut. Vñ si pr̃ ꝟberat filiuꝫ clericũ in minorib⁹ ordinib⁹ cõstitutũ: non est excõicatus: idẽ est de alijs ꝓpinqs vł de his q̃ familiã habẽt: vt extra ꝺ sen. excõ. cum voluntate. in fine. Joh. Tãcredus tñ rñdit ꝙ si pater animo corrigẽdi ꝟberat filiũ in sacris ordinibus cõstitutũ ꝙ nõ est excõicat⁹: qꝛ man⁹ illa non est iniuriosa cuꝫ nõ faciat animo iniuriandi: vt ex de sẽ. ex. c. j. hoc etiã notaui in q̃stionibus. B.
c ¶ Subtrahãt Argu. ꝙ ex quo platus nõ fuat reuerentiã subdito nec subdit⁹ tenet' ei seruare: vt. xcv. dis. esto. xxij. q. v. de forma. xxxij. q. vj. iniquum.
d ¶. Lenit. ff.

E Piscopũ aut p̃sbyterꝫ aut diaconũ pcutientẽ fideles delinq̃ntes aut ĩfideles iniq̃ agẽtes: ꝛ p hmõi volenteꝫ timeri deijci ab officio a suo pcipim⁹: qꝛ nũq̃ꝫ nos docuit h' dñs: sꝫ eꝯrio. Ipe cuꝫ pcuteret' nõ repcutiebat: cũ malediceret' ñ maledicebat: cũ pateret' ñ cõmĩabat'. Itẽ ex ꝯci. bracarẽsi. Nõ ꝟberibus sꝫ ꝟbis subditos epĩ corripiant.

Q Vam beatus Paul⁹ apl's argueret obsecrare vł ĩcrepare in om̃i patiẽtia pcipiat: ex hanc doctrinã nouim⁹ q̃sdã ex frib⁹ tant' cedib⁹ inhonoratos efferuẽscere: q̃ntas poterãt latrocinãtiũ ꝓmereri psone. et ideo q̃ gradus iã eccl'iasticos meruerit: id ẽ p̃sbri abbates si b ue leuite q̃ except' grauioribus ꝛ mortalib⁹ culpis null' debẽt ꝟberib⁹ subiacere: nõ ẽ dignũ vt passim vnusq̃sqꝫ p̃lat⁹ honorabiliora mẽbra sua ꝓut voluerit et ei placuerit: ꝟberib⁹ subijciat ꝛ dolori: nedũ incaute subdita pcutiant mẽbra: ipi q̃ꝫ debitã sibi sub c ditoꝝ reuerẽtiaꝫ subtrahãt: iuxta illud q͛d q̃dã sapiẽs di d cit: Lenit' castigat⁹ reuerẽtiã exhibet castigãti. aspitat' ãt nimie ĩcrepatio nec ĩcrepationẽ recipit nec salutem. ¶ Et lõ si q̃s alit' q̃ꝫ dictũ est p̃dictos honorabiles s̃bditos licẽtia pcepte ptãt' elat⁹ malicia animi tm̃ crediderit ꝟberãdos: iux' modũ ꝟbeꝝ quẽ ĩtulerit: excõicatiõis parit' et e exilij sñiaꝫ sustinebit. S alomõ ꝟo ecõtra ãmonet dicẽs: Percute filiũ tuũ virga: ꝛ liberab aiam ei⁹ a morte. Hic etiã btũs Gregori⁹ scribit in dialogo: beatũ Bñdictũ quẽdã monachũ virga pcutiẽdo sanasse: quẽ crebra admonitione curare nõ poterat. Hinc etiã dñs flagello facto de funiculis male ꝟsantes ĩ tẽplo f flagellauit: et de orõnis do g mo eiecit. Hinc ẽt apl's fornicatorẽ illũ sathane corporaliter verãdum tradidit: ꝛ magnũ illũ corporali cecitate dãh nauit. Hic ẽt ĩ canõib⁹ ꝓuerĩ q̃ añ rõnales ãnos irrõnabilit' ꝟsant'. ꝟberib⁹ castigari iubẽt': virgĩes q̃ꝫ si religionis veste deposita alijs se co i pulauerint: ergastul' retrudi pcipiũt'. H inc ẽt Grego. in moralib⁹. xx. li. pte. iiij. c. xj.

Disciplina nõ ẽ seruãda sine miscdia: nec miscdia sine disciplina.

k D Isciplina vł sciplina. miscdia mlťũ destituitur si vna sine altera teneat': sed circa s̃bditos inesse dꝫ rectorib⁹: ꝛ iuste cõsulẽs misericordia ꝛ pie seuiẽs disciplia. Hinc ẽ ꝙ seminiui illius vulneribus: q̃ a samaritano ĩ stabulũ duct⁹ est: ꝛ adhibet' vinũ et oleũ: vt p vinũ medeantur vulnera: p oleũ foueãtur: Quaten⁹ vnusq̃sqꝫ q̃ sanãdis vulnerib⁹ p̃est in vino morsũ districtiõis adhibeat: in oleo mollicie pietat'. p vinũ mundant' putrida: p oleũ sanãda l fouent'. Miscẽda ẽ g lenitas cũ seueritate. Faciẽdũ ẽ igit' quoddã ex vtroqꝫ tpamẽtũ: vt neqꝫ mlta aspitate exulcerent' subditi: neqꝫ nimia benignitate soluant'. H nimirũ illi tabernaculi arca significat: ĩ q̃ cũ tabul' virga siml' et mãna est: qꝛ cũ scp̃ture sacre scia ẽ in boni rector' pectore: si ẽ virga districtiõis sit ꝛ mãna dulcedĩs. ¶ Hinc ẽt dauid ait: Uirga tu. ꝛ ba. t. ĩpa me ꝯsolata sũt. Uirga ei pcutimur ꝛ baculo sustentamur: sit g districtio iusticie q̃ feriat: sit ꝛ ꝯsolatio baculi q̃ sustentet: sit itaqꝫ amor sed nõ emolliẽs. sit rigor sꝫ non exasperãs. sit çelus sꝫ nõ ĩmoderate seuiẽs: sit pietas sed nõ plus q̃ꝫ expediat parcẽs. intueri libet ĩ moysi pectore misericordiã sił' cũ seueritate sociatã. videam⁹ amantẽ pie et

1. Cor. 5. a
Luc. 10. e
Ps. 22

ad. l. aqui. preceptoris. e ¶ Exilij. Nota clericuꝫ posse relegari in exilium: vt. ij. q. j. in primis. ꝛ nõ. iij. q. iiij. hi qui. ¶ Salomon. f Flagellauit: vt. j. q. iij. saluator. g ¶ Fornicatorẽ. ꝫ. ij. q. j. de mãifesta. ꝫ. xxiij. q. viij. legi. h ¶ In canonibus. In h' libro nõ inuenio illos canones: sꝫ ꝟba correctiõis inueniuntur. xxviij. dis. de his. et. xij. q. j. c. j. i ¶ Ergastulis. ꝫ. xxvij. q. j. ipudicas. ꝛ. c. peruenit. D Isciplina: Id est rigor siue pena. l ¶ Discenda est. Nota ꝙ iudices semp sequentur mediocritatẽ: vt ar. ex de cẽsi. ex parte. ff. de pigno. act. si seruus. ff. de iur. et fac. iguo. nec supina. extra de off. custo. c. j. ꝛ. ff. de verbo. oblig. cõtinuus. ꝫ. cum ita. ar. cõtra. ff. de neg. ges. nensenius. in fi. Jo. So. iudex port⁹ sequat' equitatẽ q̃ꝫ rigorẽ: vt. C. de iudi. placuit. vbi certũ est ius ab equitate dissentire: vt in restitutione minorum: nisi ex causa magis sequeret' rigorem: vbi scꝫ multis crassantib⁹ opus est exemplo: vt. ff. ꝺ penis. aut facta in fine. vbi autẽ ius scriptũ non est: iudex semp sequetur equitatem: vt extra de transl. c. vlti. B.



Q de vno conceditur
Quõ moyses deleri de libro.
Exo. 32. b
Exo. 32. f
Pauci.
Aduocat⁹ vtriusqꝫ p̃tis.
Ep̃us q̃re deponit mitram.
Judex misericordiã ꝛ rigorem.
Job. 29. d
An q̃s teneatur dimittere iniuriã.

a ¶ Deus nõ ẽ. Ar. q͛d de vno ꝯcedit' de alio negat'. sic. ꝫ. q. j. p Esaiã. xxxiij. q. v. q̃ sitit. et. xxiij. q. iiij. forte. sic. xxv. di. qualis. silr' cũ iudicat' rem meã esse p ꝯsequens iudicat' tuã nõ eẽ: vt. ff. de pcu. pomponius. ꝫ. ij b ¶ Dele. Sed q̃re h' petit moyses: cũ nemo deleri possit nisi p pctm̃: qꝛ spũscũs nulli ingerit imeritã penã: vt. xj. q. iij. illud. Dicũt q̃dã ꝙ ĩpetu mẽtis h' dixit. Alij dicũt ꝙ ex magna confidentia h' dixit: quasi diceret: impossibile ẽ ꝙ me deleas. Aug⁹. tñ dixit: ꝙ h' dictio aut ponit' cõditionaliter. i. si non dimittis eis hãc noxã: dele me cũ eis. postea destruit ꝯsequens: sed nõ deles me: ergo dimittes eis hanc noxam. et Greg⁹. hic cõditionaliter exponit. Alij itelligũt h' de morte tpali ꝓut videt' sonare lr̃a sequens. c ¶ Obtinuit. ꝫ. l. di. siq̃s ꝓpostera. Cõtra: ibi dicit' ꝙ veniã petijt sꝫ nõ obtinuit. Rñdeo: obtinuit ad tps. vel ne punirent' eternaliter: sꝫ non vt nunq̃ꝫ puniret'. puniti enim sunt ꝓ illo pctõ in romana ꝛ in babylonica captiuitate: vt. lxxvj. dist. ieiuniũ. obtinuit veniã q̃ ad vitã eternaꝫ nõ q̃ ad tpalem. sic ꝛ dauid remissum fuit pctm̃ q̃ ad vitam eternã: sꝫ tñ punitus fuit tẽporalit': vt ꝺ pe. di. j. sicut primi. d ¶ Paucorum Nota. xxiij. milia dici pauca. qꝛ pauci fuerunt respectu aliorum. sic. ff. de verbo. sig. maiorem. e ¶ Gladijs. Ar. ꝙ idem potest eẽ aduocat⁹ vtriusqꝫ ptis. ꝛ nũc inducere iura ꝓ vna pte nũc ꝓ altera: ꝛ sic tutor duoꝝ litigantiũ ꝓ vno agit ꝛ ꝓ altero rñdit: vt ff. de aucto. tuto. accipientis. ex hoc loco sumitur causa quare ep̃us accedens ad altare deponit mitrã ꝛ baculum: sed cum cõuertit se ad populum resumit insignia cõminationis sue: vt de ꝯse. di. j. nullus episcopus ꝛc. O Mnis ¶ In vtroqꝫ. i. in absoluẽdo ꝛ ꝯdẽnãdo. g ¶ Portat. Sed qualiter istud stare potest.

districte seuientẽ. Certe cum israeliticus populus añ dei oculos pene ĩueniabilẽ ꝯtraxisset offensam: ita vt eius rector audisset: Descẽde peccauit ppl's tu⁹. ac si ei dĩna vox diceret: qui in tali peccato la a psus est: me⁹ nõ est. atqꝫ subiungeret: Dimitte me: vt irascat' furor me⁹ ꝯ eos: ꝛ deleã eos: faciãqꝫ te ĩ gẽtẽ magnã. Ille semel ꝛ iteꝝ ꝓ ꝓplo cui p̃erat: obicẽ se ad impetuꝫ dei irascentis opponẽs ait: Aut dimitte eis hãc noxã: aut si ñ b fac': dele me de libo tuo quẽ scp̃sisti. Pẽsem⁹ g q̃b⁹ visceribus eũdẽ ꝓpl'ꝫ amauit: ꝓ cui⁹ vita de libro vite deleri se petijt. Sed tñ iste q̃ tãto amore ei⁹ ꝓpli ꝯstrigit': ꝯ ei⁹ culpas pẽsem⁹ q̃ꝫto çelo rectitudĩs accẽdat'. mox ei culpe veniã c vt ne delerent' obtinuit: çelo rectitudĩs succẽs⁹ inq̃t: Ponat vir gladiũ sup femur suũ ite ꝛ redite de porta vsqꝫ ad portã p mediũ castroꝝ ꝛ occidat vnusquisqꝫ fratrem et amicũ ꝛ ꝓximũ suũ: cecideruntqꝫ in illo die q̃si viginti tria milia hoĩuꝫ. Ecce q̃ vitã hoĩuꝫ etiã cũ sua morte pe d tijt: paucoꝝ vitam gladio extinxit. Int⁹ arsit igne amor': foris accẽsus ẽ çelo seueritatis. tãta fuit pietas: vt se pro illis corã dño morti offerre nõ dubitaret: tãta seueritas vt eos q̃s diuinitus feriri timuerat: ipe iudicij gladio feriret. Sic amauit eos q̃b⁹ p̃fuit: vt ꝓ eis nec sibi pceret: ꝛ tñ delinquẽtes sic pscut⁹ ẽ quos amauit: vt eos etiã dño parcẽte ꝓsterneret. vtrobiqꝫ legat⁹ fortis. vtrobiqꝫ admirabilis mediator. causam populi apud deũ p̃cibus: causam dei apd ꝓplm gladijs al e legauit. intus amans diuine ire supplicãdo obstitit: foris seuiens culpam feriendo cõsumpsit. in regimĩe g vtrũqꝫ moyses miscuit vt nec discipline deesset miscdia nec misericordie disciplina: vnde in iob iuxta vtrãqꝫ ꝟtutẽ dicit' Cũqꝫ sederẽ q̃i rex circũstãte exercitu: eram tñ merentiuꝫ consolator. Sedere q̃ppe circũstante exercitu: vigor ẽ discipline regiminis: merentiũ ꝟo corda ꝯsolari est ministerium pietatis. Idem

Iuste iudicans miscdiam cũ iusticia seruat.

O Mnis q̃ iuste iudicat: staterã f ĩ manu gestat. In vtroqꝫ pen g so iusticiam ꝛ miscdiam portat. sed p iusticiã reddit peccati sentẽtiã: p miscdiam peccati temperat penã: vt iusto libramine q̃daꝫ p equitatem corrigat. q̃dam ꝟo p miserationẽ indulgeat: qui dei iusticiam ocl'is suis p̃ponit: semp timẽs ꝛ tremẽs in om̃i negocio formidat: ne ꝺ iusticie tramite deuians cadat: ꝛ vñ nõ iustificat': inde poti⁹ ꝯdẽnet'. I tem Aug⁹. ĩ enchiridion

Qui remittit et qui corrigit vterqꝫ miseret'.

E T q̃ emẽdat ꝟbere in quẽ ptãs dat': vł coercet aliq̃ disciplia: ꝛ tñ pctm̃ ei⁹ q̃ ab illo h lesus aut offensus ẽ: dimittit

ꝙ iudex habeat miscdiam ꝛ rigorem: ꝓmũ ea rõne: qꝛ iudex non põt mitigare penam a canone latam vel lege iñflictam: vt. ij. q. iij. ꝫ. notandũ: sed illud ibi expediẽtum ẽ. Itẽ q̃liter misereť iudex illius quẽ occidit: Itẽ q̃ miscdia fit circa illũ q̃ deponitur: Itẽ q̃ misericordia fit ibi vbi fili⁹ punit' ꝓ delicto patris: vt vj. q. j. ꝫ. verum. So. iõ dr̃ iudex seruare rigorem ꝛ miscdiam: non ꝙ simul exerceat ea circa aliqueꝫ: sed qꝛ si op⁹ fuerit s̃best causa: ꝛ debet esse misericors in dispẽsando. si causa non subest debet esse rigid⁹ in iudicãdo. Uel dic ꝙ iudex semp habebit miscdiam etiam occidẽdo hominẽ: ꝛ si nõ per mitigationẽ pene saltim p compassionẽ: vt. ꝫ. c. vera. Item ex h' facit miscdiaꝫ cũ facit vt ille corrigat' inter flagella: ꝛ ne fiat deterior. vnde coipo ꝙ iudex punit aliquẽ miscdiam facit: vt. ꝫ. e. c. px. et iste intellect⁹ patere potest ex illis capitul'. xxiij q. iiij. duo ista. et c. ea vindicta. q̃ enim facit finem peccato. misericors est. vt ꝺ pe. dist. vlti. c. vl. in fi.

E T qui emẽdat. h ¶ Dimittit. Quilibet põt et tenetur dimittere rancorem: sed non tenetur dimittere satisfactionem: vt. xc. dist. siquis contristatus. et. xxiij. q. iiij. si illic.

An p ppa iniuria qs possit excoi care ⁊c.

a ¶ Corripit. Videtur q alias pt liberare vel excoicare aliquē p ppa iuria: sic.ij.q.vij.si qs. sz ꝯ.j.di.pr. seditionarios: vbi dr q clerici n debēt eē vltores pprie iuriae. silr ē ꝯ.xxiij.q.iiij.int. vbi dr q null9 dz aliū excoicare p ppria iiuria. silr est ꝯ xxiij.q.v.de occidendis. vbi dr q iudex p sua iiuria nō dz reū occidere: sed soluere: vt dixi.ij q.vij.si qs epi Iohan.So.p ppria iiuria pt plat9 aliquē puniri: dūmō n faciat h anio vlciscēdi: vt.ꝯ.di.pxi.seditionarios Vel vt magl'ti meat: vt.s.e.disti.c.j.sz si anio corrigēdi h fac ⁊ nō ex idignatiōe bn lz: vt in hoc.c.dr.B.

Inuito cōfert beneficium.

b ¶ Inuitis. Ar.q inuito cōfert bnficiuz: vt xxiij.q.iiij.displicet.⁊.q.v.nō vos.lxxiiij.dist. placuit.⁊.c.ꝯsuluit.ff.de neg.gest.soluēdo.ff.d liba.cau.l.j.⁊ ij.⁊.ff.d ap.nō tm̄.Ar.ꝯ.xx.q.iij.pns.xxiij.q.v.ad fidez.ff.de re.iur.inuituz. So. Ad bonuz semel receptum bn cogit aliqs illud retinere: als nō. Cōtraria vo iura i casib9 specialib9 loquunt i qb9 qs cogit.

Magna elemosyna.

c ¶ Quicqd. hec est mag elēosyna: q dat vltra id qd pt: vt.xlj.di.parsimoniam.

1.Pe.5.a

d ¶ Dimittere. qntū ad rācorez ad min9: vt.xc.di.si quis cōtristatus.

ex corde: vel orat vt ei dimittat: nō solū eo q dimittit atqz orat: verūetiā i eo qd corripit: ⁊ aliq emēdatoria pena plectit: elemosynam facit: qr miscōiaz pstat. Multa eī bona pstant inuit[is]: qn eoꝝ ꝯsulit vtilitati n volūtati: qr ipi īueniunt sibi inimici. ¶ Sūt enī multa genera elēosynaꝝ: de qb9 albin9 ait. De multiplici genere elemosynarū.

T Ria sunt genera elemosynaꝝ. vna corpalis: egenti dare qcqd poteris. altera spūal': dimittere a q lesus fueris. tertia delinquētes corrigere et errātes ī viā reducere veritat[is]. Item aug9. Elemosynis pecunie prefert elemosyna cordis.

D Ue sunt elēosyne: vna cordis: alia pecunie. Elemosyna cordis est dimittere ei a quo lesus es. nā dare aliqd indigēti aliqn qris et nō habes. indulgere peccanti qntū volueris redūdat tibi. Elemosyna cordis multo maior ē qz elemosyna corporis. charitatis elemosyna sine substātia frena sufficit. illa vero q corpalit dat: si sine benigno corde tribuitur oīno nō sufficit. Ex his oīb9 apparet: q nec lenitas māsuetudinis sine rectitudīe seueritatis: nec çelus rectitudinis sine māsuetudine in plat[is] dz inueniri. Percussores q q pmissis auctibus ab epali officio remouent: nō qlibet corpalit flagellātes: sz ptermissa mansuetudine ad vbera sp parati ītelligēdi st: q p flagella nō vitia corrigere sz timeri appetūt. qbus petr9 scpsit: Ne sitis dnātes ī cler[is] sz forma facti gregis ex aīo. Hinc etiā gre. scribit in moral. li.xix.pte.iij.c.xxiij. Mansuetudo ⁊ discretio ab inuicem non separentur.

e ¶ Redūdat.i.abūdat. f ¶ Benigno corde.q: q dat paupi elemosynam non ex charitate: sed io vt moueat a se iportunam petitionē: rem pdit ⁊ meritum: ⁊ venialiter peccat: vt.xxv.dis.§.criminis.

S Unt nāqz nōnulli ita districti: vt etiā omnē mansuetudinē benignitatis amittāt. et sunt nonnulli ita māsueti: vt pdāt districti[onem] regimīs. vn̄ cūctis rectoribus vtraqz sumope sūt tenēda: vt nec ī discipline vigore benignitatē māsuetudinis: nec rursus ī māsuetudine districtionē deserāt discipline: qten9 nec a cōpassione pietatis obdurescāt: cū cōtumacē corrigūt. nec discipline vigorē molliāt: cū infirmoꝝ aīos ꝯsolant. Regat g vigor discipline māsuetudinē: et māsuetudo ornet sermone vigorē. ⁊ sic alteꝝ cōmendet ex altero: vt nec vigor sit rigidus: nec mansuetudo dissoluta. Itē. Vere iust9 miserl' cōpatit: delinqntib9 indignat.

V Era iusticia cōpassionem hz. falsa vo dedignationē: qnuis ⁊ iusti soleant recte pctōrib9 indignari. Sed aliud ē qd agit typo supbie: aliud qd çelo discipline. indignant eteni: sed non dedignātes sunt. Atꝯtra hi q de falsa iusticia supbire solent: ceteros qsqz despiciūt: nulla infirmātib9 miscōia cōdescēdunt: ⁊ q se pctōres esse nō credūt: eū deteri9 peccatores fiunt. Item hierony. in hieremia. Peccātes māsuetudine ꝑuocent: nō austeritate abiciant.

R Ecedi te iquiūt polluti: recedite: abite: nolite nos tāgere: nobiscuz nolite cōicare. Tal' loqla n illūinat cecū: n sanat egrotū: n curat ifirmū: sz magl' occidit: atqz ī despationē piclitātē mittit. Boni etei rectores ex sua infirmitate alioꝝ infirmitates pēsantes: magis p hūilitatis ⁊ māsuetudinis leuamētū studēt peccātes ab erroris laqueo eruere: qz p austeritatē in foueā

g ¶ Sunt nāqz. h ¶ Vera iust. h ¶ De falsu vero. Vnde falsa iusticia nō est iusticia. ⁊ si iusticia ī eo n est: nō ē iudex: vt.xxiij.q.iiij.ē iniusta. sicut falsus denari9 nō est denari9: nec falsus tutor est tutor: vt.ff.de v bo.sig.paulus. Et nota q facit hic differentiam inter indignari et dedignari: vt dedignatio spectet ad malos: ⁊ indignatio ad bonos. ⁊ illud odium est bonum: quo qs odit peccata non homines: vt.lxxxvj.dist.odio.et iustus irascet peccatis populoꝝ: vt.vij.q.j.§.cū vero.

Falsa iusticia.

i ¶ Recedite. Hec sunt verba illoꝝ q habēt falsā iusticiam. sed hec verba nō de corporali sz de spirituali recessu ītelligenda sūt: vt.xxiij.q.iiij.recedite.

k ¶ Infirmitate. Ideo eni domin9 pmisit petrū cadere: vt ex sua infirmitate sciret qualit deberet alioꝝ infirmitatib9 cōpati: vt.l.di.ꝯsiderandum.

l ¶ Leuamentū. Debet enim prelatus singulos iuuare pro posse. vt.viij.q.j.o clemēs.



j.Cor.9.b

a ¶ Sed illud. ¶ Cū vno Scz achan qui furatus fuerat regulam auream de hiericōthino anathemate: vt.j.q.ij.itē peccato achor.

Publice delinquens

b ¶ Vt ceteri. Nota q cuz qs delinquit publice: publice est arguendus ⁊ non occulte: vt sic ceteris metus incutiatur. ⁊ etiā scandalum auferatur: vt.ij.q.v.si mala.et.q.vij.quapropter et.xxiij.q.iiij.ita plane.et.xv.iij.q.ij.puenit.et.xj.q.iij.c.vl. et multis personis crassantib9 exemplo opus est: vt.ff.de pe.aut facta.§.vltimo.

1.Tio.5.c Ibidē.6.b Ibi.5.b Mat.18.b

c ¶ Duobus. Ex hoc.c.videtur q illa auctoritas si peccauerit: intelligatur etiam de manifesto delicto. qd iuris sit dixi.ij.q.j.si peccauerit.B.

d ¶ Morbida.i.q.i.fertur.xxiiij.q.iij.resecande.

e ¶ Hinc etiā alibi. ar.q possumus vti iure aliquo cuius nō habemus auctorem: vt.s.e.neminem.et ex de fri.et male.c.j.de conse.di.iiij.sanctum. Arg. contra.ff.de falsis.l.vlti.vbi dicitur q falsarius est qui allegat leges: quarum non habetur auctor Johānes. Hoc io contingit in legibus: quia nulla sine auctore certo inuenitur. Bartholome9.

Titū.1.b

pditionis nutātes ꝓpellere. Vn̄ doctor gentiū: Fact9 sum inquit infirm9 infirmis. Idem. In populuz ira dei descēdit: cū pdicator delinqntes palpat non corripit.

S Ed illud nō ociose trāscurrēdū est: q vno peccante ira dei sup oēm populū venit. Hoc quō accidit: qn sacerdotes qui ppl'o psunt erga delinquētes beniuoli videri volūt: ⁊ verētes peccantium linguas ne forte male de eis loquant: sacerdotal' seueritatis imemores nolūt cōplere qd scriptū est: Peccantē corā oībus argue: vt ceteri metū habeāt. ⁊ iterum: Auferte malū a vobisipis. nec çelo dei succensi imitant apl'm dicentem: Tradidi hmōi hominē sathane in interitū carnis: vt spūs saluus fiat. Neqz illud euāgelij iplere studēt: Et si viderint peccantē: pmo secreto eū coueniāt: post etiā duobus vel trib9 adhibitis testibus. q si ꝯtēpserit: ⁊ post ecclesie correctionem nō fuerit emēdat9: de ecclia expulsum velut gentilē habeāt aut publicanū. Et duz vni parcūt: vniuerse ecclie moliunt interituz. q est ista miscōia: q ista bonitas vni pcere: et oēs ad indiscrimen adducere? polluitur enī ex vno pctōre plus: sicut ex vna oue morbida vniuersus grex inficit: sic et vno fornicante vl' aliud qdcunqz scelus cōmittente plebs vniuersa polluit. Hinc etiā alibi dr: Rectorē subditis: pietas mrem: disciplina vero patrez exhibeat. Percussor qz dr: q sermone inutili infirmoꝝ conscientiā vulnerat. Vn̄ anacletus papa. Qui smone incauto ꝯsciam pcutit infirmorū pcussor vocatur.

S Ane pcussor ille doctor dr qui smone inutili ꝯsciam pcutit infirmoꝝ. Ideo tenere vos et oēs fideles oportet eū qui sm doctrinā fidel' est sermone: vt potens sit consolari in doctrina sancta: ⁊ ꝯtradicentes redarguere et recte viuentes atqz etiā rectā fidē tenētes ꝯsolidare. Di. XLVI

S Equit in epl'a ad corinth. nō litigiosum. Nihil est eī impuditius arrogantia rusticoꝝ: q garrulitatē auctoritatē putāt: ⁊ parati ad lites in subiectos tumide intonāt: qd ex arrogātia supbie puenire manifestum est. Vn̄ Gre. scribit in moralib9 li.xxiij.pte.v.c.xij. Arrogantes nesciūt inferre humiliter que docent.

H Oc hz ꝓpriū doctrina arrogantiū: vt humiliter nesciant inferre q docent: ⁊ recta q sapiūt etiā recte ministrare nō pūt. In verb enī coꝝ pditur: qd cū docēt qsi in qdaz sibi vident summitatis culmine residere: eosqz quos docēt: vt longe infra se positos velut in imo respiciunt: quibus nō ꝯsulendo loq: sed vix dnando dignant. recte aūt his p ꝓphetam dns dicit: Vos aūt cū austeritate impabatis eis ⁊ cū potentia. Cum austeritate eni ⁊ potentia impant: qui subditos suos non cuz tranquillitate ratiocinando corrigere: sz aspere inflectere dnando festināt. Ar. ꝯ: Vera doctrina tāto vehemēti9 h elatiōis vitium fugit p cognitionē: qnto ardētius vboꝝ suoꝝ iacul' ipm magistrū elatiōis insequit. Cauet enī ne cū elatis morib9 pdicet quē in cordib9 audientium sacris sermōibus insectatur. Ecce quare litigiosi ꝓhibent in epos ordiari. est ⁊ alia causa ꝓhibitionis. litigiosi nanqz vel adulationib9 aīos pncipū sibi cōciliāt: vel fratrib9 suis detrahendo infamie notā ingerūt: vl' int frēs discordiā semiando seditionē nunqz facere cessant: q oīa ī plat[is] dānabilia eē ꝓbāt

N Equitur. In hac.xlvj.dist. exequit x.c. apostolice regule: scz oportet episcopū nō esse litigiosum. Talis autez duplici de causa ꝓhibetur ordinari. Vna quia cū talis sit arrogans nescit humiliter docere. vnde subditi vilipendunt eius doctrinam. Itē alia ratione: qr consueuerūt tales distemperati esse in moribus. solent enim esse adulatores: proditores: detractores: maledici: inuidi scurriles: advlciscēdas iniurias suas prompti: q sm ordinē h exequitur.

Eps litigiosus.

Ezec.34.a

H Oc habz.

g ¶ In verbis. Ex verbis enim ppendimus alicuius stulticiā vt.xciij dist.legim9.⁊ ex de succe.ab ite.cum dilectus.et ex verbis ppenditur quanta fides adhibeatur testibus: vt.ff.de questionib9.de minore.quādoqz etiam per signa perpenditur: quia impudicus ocul9 ⁊c. vt.xxxij.q.v.nō solo.⁊ de pe.di.j.in actione.

Ex verbis ꝑpendim9.

h ¶ Magistrū. Id est diabolum.

i ¶ Insectatur: Id est persequitur.